

Vlad Muşatescu

CONTRATIMP

EDITURA
ALBATROS

**AVENTURA · AVENTURA · AVENTURA ·
AVENTURA**

**AVENTURA · AVENTURA · AVENTURA ·
AVENTURA**

Coperta de GH. MARINESCU

COLECȚIA AVENTURA

VLAD MUȘATESCU

CONTRATIMP

VOL. II

roman

**EDITURA ALBATROS
BUCUREȘTI 1983**

I. ENIGMATICUL BAZIL AVARU

1. „Cine bate, noaptea, la fereastra mea?”

În clipa cînd receptez că afară, pe terasa din fața ușii, se aflau reprezentantul editurii „Prometeu” și scriitorul Bazil Avaru, cel care era dat dispărut și mai și decedase, destul de recent, conform ferparului din ziarul adus de Visică Țuluca, simt cum mă trec fiori pe șira spinării.

Cu mîna tremurîndă, pînă să dau un răspuns celor care mă căutau atît de neașteptat și bizar, înșfac prima ceașcă de cafea găsită la îndemîină și-o sorb dintr-o dată. De fapt, fiind de mult golită de orice conținut, m aleg doar cu gura plină de zaț. Dîndu-mi seama că sînt pe cale să mă înec și apt să mor asfixiat, privesc disperat la Bilețel.

Nici el nu era mai puțin stresat. Traumatizat psihic de sosirea mortului, și încă acompaniat de Pompiliu Ne-grețu, se adăpa direct din cana cu apă, sperînd să-și mai revină din emoție. Realizează totuși faptul că sînt în dificultate, și-mi sare în ajutor.

— Nu respira, măiestrică, ține-ți suflarea! — îmi strigă el, înspăimîntat de ochii ce dădeau să-mi iasă din cap, pulverizîndu-mă totodată cu întreaga cantitate de lichid pe care încă nu dovedise s-o înghită.

Și, fulgerător, îmi trage un ghiont în piept, atît de neașteptat și puternic, încît eliberez

instantaneu tărîțele zațului din cavitatea bucală. Împrăștiindu-le peste chipul îngrozit al poetului. Care, într-un timp record, se pomește cu fața împopistrată de-o sumedenie de pistrui ca-fenii, dar și cu hainele numai bune de dus la „Nufărul”.

— Iartă-mă, Gig dragă, n-am vrut să-ți fac una ca asta! — mă scuz eu confuz, pe cînd îmi scuturam, ca un dulău plouat, picăturile de apă de pe față și sacou.

— Nu-i nimic! — mă asigură năucit Bilețel. Consi-deră-te invitatul meu... Tot e bine că n-ai băut cerneală. Însă cafeaua-i benefică, în special la scos petele. Cel puțin, așa susține tanti Ralița a dumitale... Deie Domnul să fie astfel, că nici pe spusele dînsei nu se poate pune cine știe ce bază!

Din dreptul ușii, de astă dată oarecum impacientat, se auzi iarăși glasul prestantului redactor șef de secție:

— Ce-i facem, maestre Conan? Ne primești, au ba?...

— Un bob zăbavă, domle Pompei! — dau eu să-l mai temperez pe Negrețu, apelînd la gingașul diminutiv de mai sus. Puțintică răbdare, pînă găsesc cheile... Că nu știu unde dracului le-oi fi pus! Deși mai există o șansă, să le fi luat mătușă-mea și să ne fi încuiat pe dinafară... Doar o cunoști cît îi de hăbăucă!

Totodată, i-am făcut cu ochiul lui Bilețel, mobilizîndu-l să emită zgomotele necesare, capabile să creeze iluzia că umblăm după sculele sus-citate. Nădărduiam, astfel, să trag nițel de timp, pentru a judeca la rece ceea ce aveam de făcut.

Noroc că oniricul meu de poet e iute la minte și prinde repede. În loc să mute niște scaune, sau eventual vreun dulap, apucă imediat legătura de chei de pe masă, unde zăcea pe tăviță cu ceștile de cafea, și pornește s-o agite frenetic, zornăind din chei, de-ai fi zis că-s niște zurgălăi.

În secunda următoare, am căpătat convingerea fermă că nu-i bine să minți. Nici chiar în situațiile limită. Fiindcă Bilețel, exagerînd pe postul său de echipă de zgomote, izbutește urgent să rupă inelul trusei și să împrăstie prin toată odaia cheile. Unele pe sub șifonier, altele pe sub bufetul din stejar masiv (minimum o jumătate de tonă), iar două sau trei din ele chiar pe coridorul dinspre baie, unde n-aveam nici un fel de lumină.

Înlemnit de deznădejde, l-am întrebat cu voce sugrumată:

— Ce făcuși, măi fratele meu? Acum ai vreo idee, pe unde ar putea fi cheia de la intrare?

— Sigur că nu! Dar nu-ți face griji... No problem! Adică, pe englezește, nu te oftica. Mă știi că-s inginer. În mai puțin de-o oră, plus ceva mărunțiș, îți demontez ușa din balamale, cît ai zice pește, cu toc cu tot!

— Domle Bilețel, ești într-o cumplită eroare! Asta nu-i o soluție. Vrei s-aștepte mortul afară, și-ncă atîta amar de vreme? Mai intră și la idei nesănătoase!...

— Perfect! Atunci, recurgem la alternativa empirică...

— Care-i aia?

— Cea neștiințifică, însă extrem de rapidă!

— îmi declamă Gig Mironescu placid, îi vîrîm în casă pe fereastră...

Mirat că nu-mi venise mie în gînd soluția salvatoare, îmi trag un pumn în frontal. Ca să-mi vină mintea la cap.

Și, întrucît altă posibilitate n-aveam la îndemîină, mă reped în pas alergător spre fereastră, avînd grijă să-l avertizez pe Negrețu:

— Meștere Pompilică, n-am găsit cheile! Dar am găsit, în schimb, rezolvarea problemei... O să vă introducem în casă pe calea cea mai scurtă...

Din păcate, n-a fost să fie așa!

Cînd am dat la o parte batantele ferestrei, cam zvîcnit și brusc, s-a auzit un trosc sec și înfundat, precum și două zbierete cumplite. Unul pe gros, iar celălalt pe subțire. Ca un schelălăit de cățea cotonogită.

Intrigat, am privit în afară. Pe terasă, Pompiliu Negrețu își presa devla cu ambele palme, buimăcit zdravăn, gema stins, continuînd să-și legene obiectul betegit și străduindu-se să mă deslușească printre degetele ce-i acopereau ochii. Iar în curtea casei, o siluetă necunoscută gonea ca din pușcă, cătînd poarta. Cînd i se mai limpeziră privirile, Pompei reuși să îngaime, cu glas ezitant:

— Așa mă primești, domnule Conan? Pe mine, care ți-aș putea fi cîndva și editor!... Dacă asta a fost calea cea mai scurtă, cum s-ar fi petrecut lucrurile, în cazul cînd aș fi utilizat-o pe cea normală? M-aș fi ales cu capul spart de-a binelea, și nu doar pocit?...

Oarecum jenat, dar nu cine știe ce, mai ales că nu mi se spărseseră geamurile, am căutat să-l potolesc pe Negrețu:

— Îmi pare nespus de rău de cele întâmplate! N-am intenționat să te lovesc... Că de-aș fi vrut, n-apelam la soluții rudimentare. Dar unde-i scriitorul pe care l-ai lansat zilele trecute?

— La Sinaia, pe catafalc! E mort!...

— Păi, n-ai zis că ești cu el? Cine-i ăla, care-aleargă prin curte?

— Tov. Avaru! Mai exact, tovarășa Fifi Avaru, soția răposatului!

Peste cîteva momente, ajutat de poetul Gig Miro- nescu, îi introduceam în casă pe vizitatori. Madam Avaru, care fusese cu greu convinsă de Negrețu să abandoneze interminabilul ei cross prin ogradă, n-a opus nici o rezistență. Probabil avea și motive, dată fiind starea ei de totală hăbăuceală.

După ce și-a dezbrăcat pardesiul, Pompei a împins-o peste prichiciul ferestrei, iar eu și cu Bilețel am tras-o înăuntru. Cu, toate, menajamentele. Cu atît mai mult cu cît, grațioasa făptură fiind cam grasuță, o serie de pîrîituri

suspecte ne-au atras atenția asupra posibilității de-a i se fi deteriorat unele detalii subvestimentare.

Depunînd-o cu griji infinite pe fotoliul meu de la birou, de fapt unicul pe care-l posed în casă, am trecut la faza a doua. Cu Fifi Avaru nu mai aveam probleme, deoarece acum zăcea ca leșinată. Cu Negrețu s-au mai

complicat întrucâtva lucrurile. Posedînd un gabarit de- pășit, lat în șolduri și construit șui, cu burtică de tip poloboc și picioare scurte, a fost un adevărat chin pînă ce-am izbutit să-l trecem peste pervaz. Unde, dealtfel, a rămas un oarecare timp blocat. Crăcănat și interzis, din pricina fundului pantalonilor ce i se prinsese în cuiul de fixare al batantelor.

Cînd am izbutit să-l coborîm de pe prichici fără vătămări spectaculare, Negrețu a exclamat ușurat:

— Slavă Domnului, c-o văzui și pe-asta! Adică, pentru ca nu cumva să mă credeți mistic, vreau să spun slavă domnului Mironescu... Fără intervenția dînsului, salutară, care mi-a scos cuiul din spate cu patentul, rămîneam și cu pantalonii despicați!...

Apoi, istovit de încercările prin care trecuse, s-a pră-bușit ca un sac pe primul scaun întîlnit în cale. Nu-l mai țineau puterile. Dar nici scaunul. Care, trosnind sinistru, a rămas într-o clipită fără tăblia de placaj. Noroc că nu i s-au rupt și picioarele. În orice caz, pînă l-am extras pe Pompei din cercul scaunului, culcîndu-l la podea și împingîndu-l cu genunchii (eu), iar Bilețel trăgîndu-l de pantofi, a mai durat ceva timp.

În sfîrșit, după ce l-am așezat pe Negrețu pe un alt scaun, așteptînd să-și revină din starea de șoc, i-am su- flat lui Gig:

— Ce-ar fi să prepari niște reconfortante pentru musafiri?...

Poetul mă privi surprins.

— De ce numai pentru musafiri? Noi nu sîntem oameni?... Și, rogu-mă ție, frumos, că

pe mine nu mă prea ajută coțofana, ce-nțelegi prin reconfortante? Niscaiva de-ale mîncării, sau vreo băutură întăritoare, de tipul trăscău?...

— Nici una, nici alta! — i-am șoptit eu îngrijorat să nu-l fi auzit Pompilică. Faci și tu o cafea, ceva mai slabă... Iar mai tîrziu, după ce scăpăm de-ăștia, om mînca și noi niște ouă prăjite, cu slăninuță afumată, bine rumenită și crocantă!

2. Obsesia

În vreme ce Bilețul demarează către bucătărie, arunc o privire fugară în direcția oaspeților neașteptați, tot întrebîndu-mă ce i-o fi adus pe capul meu, și pornesc să deretic nițel prin odaie. Închid mai întîi fereastra, apoi încerc să repar sumar fundul scaunului destupat de Pompei. Iluzii pierdute. Nu se mai poate face nimic. Scaunul este și el pierdut. Definitiv și irevocabil.

Negrețu emană un soi de mîrîit, după care purcede să se frămînte pe scaunul de rezervă. Cînd constată că și acesta dă semne de oboseală, se ridică speriat și mă examinează intrigat, pentru ca imediat să mă chestioneze:

— Maestre Conan, nu există nimic trainic în casa dumitale?...

— Ba da, cum să nu! — îi răspund eu înciudat. Am impresia că personalitatea mea-i suficient de țeapănă...

— Da? Atunci, hai să vedem ce-i cu madam Avaru! Mi se pare că-ncepe să-și revină...

Negrețu face câțiva pași prin cameră, ezitînd în privința direcției, după care optează pentru locul unde se afla fotoliul în care o cazasem pe soția scriitorului recent răposat.

Individa, privindu-l ciudat, dă să se ridice și ea, însă Pompei o împinge blajin, rugînd-o:

— Stai liniștită, și-ncearcă să te mai odihnești nițel! Ai trecut prin atîtea...

— Ai dreptate, Pomp! Mă simt atît de istovită și vlăguită... Moartea lui Bazil m-a distrus... Am rămas singură pe lume, fără nimeni care să-mi fie aproape!

— Adică, ce vrei să spui? Eu sînt un nimeni! — se indignă Negrețu.

— Tu? Tu ești cel mai drag dintre prietenii noștri! Și, cine mai poate ști, nu-i deloc exclus să obținem și alte noi amicitii... Acuma cînd bietul Bazil și-a lăsat opera neterminată, oricine ne-ar sări în ajutor, nu s-ar numi decît tot prieten! Chiar maestrul Conan, bunul tău cunoscut din lumea literar-editorială, pe care însă nu mi l-ai prezentat...

— Fifi dragă, — răcnește deodată Negrețu, cuprins de false regrete, iartă-mi neglijența și impolitețea...

Apoi, evoluînd spre mine, mă apucă de-o mîină, parcă dreapta, și mă tîrăște spre madam Avaru. Cînd ajungem amîndoi în fața grațioasei rubiconde, Pompei pornește să declame:

— Doamna Avaru, soția regretatului dispărut Bazil Avaru, scriitorul pe care-l plînge o lume întreagă, maestrul Conan,

eminent ziarist și om de litere, foarte apreciat de mediul nostru cultural-literar pentru meritele sale deosebite din domeniul... Mă rog, știm cu toții de ce-l iubim...

În clipa cînd dam să-i pup mîna neconsolatei văduve, își face apariția și Bilețel, cu tava de cafele. De fapt, eu unul n-am apucat să-l văd, ci mai mult i-am dedus prezența. Și asta numai datorită urlatului pe care-l emite Fifi Avaru, în timp ce luptă să-și smulgă mîna dintr-a mea.

Interzis, îmi întorc capul, fără să-i eliberez mădularul respectiv. Tocmai la vreme, pentru a-l admira pe poetul Gig Mironescu într-o evoluție din cele mai insolite. Pla-nînd cu tava în mîină, după ce alunecase, probabil, pe carpeta din dreptul coridorului, zbura spre noi ca o rachetă sol-sol.

— Domle, dar e ceva de groază! — purcede dînsul să protesteze. Are dreptate tanti Ralița a dumitale, cînd afirmă, atît de plastic și pitoresc, că nu-i uman ce se-ntîmplă în casa asta... Cine te pune să lustruiești în halul ăsta parchetul?

— Nevastă-mea, bulgăroaica de Penke! — îi mărturisesc eu adevărul.

— Și execuți personal operația? — insistă Gig Mironescu să mă tragă de limbă.

— Păi, de ce nu? — mă mir eu nevinovat. Nu mă ajută și ea la spălatul rufelor?...

Peste cîteva momente, ca niște gazde amabile și perfecte, ceea ce și sîntem, servim musafirilor cafeluțele atît de generatoare de emoții.

Madam Avaru, gospodină și ea, probabil, surîde afabil și-l complimentează pe Gig Mironescu:

— Niciodată nu mi-a fost dat să gust o cafea atât de formidabilă! Nu seamănă deloc cu cafeaua obișnuită...

Ce-i drept, e drept! Nu mințea. Precis. Fiindcă, după ce-am înghițit și eu cîteva picături din producția poetului, am rămas cu ele în beregată. Nu, nu era deloc cafea! Deodată simt că paralizez. Dacă apelase cumva la detergentul acela polonez, pus de nevastă-mea într-un flacon de „Ness”?

Privesc cîș la poet. Privește și el la mine. Absolut detașat. Ca și cum nimic nu s-ar fi întîmplat.

Mai gust o gură de cafea. Fără s-o ingurgitez. O plimb doar prin cavitatea bucală, așteptînd să văd dacă face spume. Nu face. Liniștit, o înghit lent. Și, în aceeași clipă chiar, îmi dau seama ce băusem. Era o diluție, ce-i drept bine fiartă, de „Galcorin”. Un excelent laxativ. Resemnat, păstrez pentru mine rezultatul descoperirii, și-aștept în continuare desfășurarea evenimentelor. Fie ce-o fi! Și-apoi om vedea.

— Dragii mei, — încerc eu să declanșez un început de conversație, mă bucură enorm că vă place mixtura noastră! N-ați dori și-un păhărel de coniac sau rom cubanez? Au darul să potențeze buchetul cafelei...

— Nu beau niciodată alcool! — declară rituos Pompiliu Negrețu.

— Eu da! — intervine madam Avaru.

Extrag numaidecît din birou sticla mea de „Havana-Club”, precum și trei pahare scurte

și late, din cele utilizate la servirea whisky-ului.

Fifi Avaru nu mai așteaptă s-o servesc personal. Preia rapid rolul de gazdă. Turnându-mi un deget de rom, lui Bilețel așijderea, iar dînsei umplîndu-și paharul pînă la buză. Pentru ca apoi, disperată, să soarbă totul dintr-o dușcă. Considerînd că numai suferința pricinuită de pierderea bărbatului o împinsese la asemenea performanțe, asist contrariat la completarea lichidului din paharul doamnei Avaru. Operație pe care-o efectuează singură, fără nici o jenă.

Și, în vreme ce toată lumea tace, degustînd cafeluțele și romul, cu excepția lui Negrețu, care folosește numai „Galcorin”-ul oferit de Bilețel, pornesc să-mi examinez mai atent oaspeții.

Nu de altceva, însă figura văduvei Avaru mi se pare oarecum cunoscută. Destul de prezentabilă, bătînd bine la peste optzeci de ocale, rotofeie și scundacă, madam Avaru arată ca o matroană romană din epoca neroniană. Tolă- nită în fotoliul meu, picior peste picior, cu care prilej ne etalează și unele detalii ale trusoului de corp, probabil din import, judecînd după calitatea mătăsurilor, vizitatoarea nu se simte cîtuși de puțin stingherită de volumul per-sonal. Ba dimpotrivă, își utilizează la maximum mînuțele grăsuțe, pentru a duce mereu la gură paharul cu „Ha- vana-Club”. Și doar arareori ceșcuța cu cafea. Ca ȝoale, mi se pare îmbrăcată la mare fix, taiorul fiind croit artistic, dintr-o lîniță gris-prăzuliu.

Chiar mă mir totuși, de ce n-a arborat un costum de doliu, cum s-ar fi cuvenit. Însă o scuz, gîndindu-mă că nu se aștepta la o văduvie atît de apropiată.

Pompiliu Negrețu, în schimb, este îmbrăcat într-un complet negru-antracit, destul de elegant, ce reușește de minune să-i estompeze formele neobișnuite cu care l-a înzestrat maica natură.

Pe cînd sînt preocupat de ciudata impresie pe care mi-o produce Fifi Avaru, și asta datorită unei nemaipomenite asemănări cu cineva pe care l-am mai întîlnit în viață, mă străfulgeră brusc o idee din cele mai trăsnite. Pornind de la o constatare cu totul intrigatorie.

Costumul de doliu, purtat de Pompilică, era absolut nou. Oare să fi știut ceva despre moartea lui Bazil Avaru, încă mai înainte de-a se produce? Nu cumva din pricina aceasta se zbătuse într-un asemenea hal, în zilele săptămîinii care trecuse? Ce rost să fi avut disparițiile lui inexplicabile, internarea la spital, secretul pe care-l păstrase referitor la deplasările sale? Și-apoi, de ce îi dispusesese lui Visică Țuluca să urgenteze formele de plată, pentru lichidarea drepturilor de autor ale răposa-tului?

Zguduit de multitudinea întrebărilor ce-mi treceau prin minte, mă gîndesc să-l iau prin surprindere:

— Meștere Pompilică, mă ierți că-ți zic așa, dar personalitatea matală mi-a devenit de la un timp familiară. Ba și mai mult, mi te simt foarte aproape de suflet. Drept să-ți spun,

m-ai cucerit... Aș vrea să cunosc un lucru, mai mult din curiozitate intelectuală!

Negrețu pare flatat, însă continuă să-și păstreze morga de cioclu. Mai soarbe o dată din cafea, probabil chinuindu-și mintea să depisteze ce anume bea, după care mă întreabă:

— Ce vrei să afli, dragă maestre? Îți stau oricînd la dispoziție, dacă-i vorba de domeniul culturii!...

— Bazil Avaru, regretatul soț al doamnei ce mi-a cîstit casa, dar și scriitorul pe care l-ai descoperit, avea vreo suferință despre care știai ceva?... La inimă, rinichi, ficat sau alte detalii anatomice?... De vreme ce-i erai prieten, și probabil și consilier, date fiind eminentele matal aptitudini cultural-literare, trebuie să fi cunoscut unele din betesugurile sale! Nu-i așa?...

— Nu! — îmi taie macaroana Negrețu. Eu sînt om de cultură, nu doctor, deși în curînd am să-mi dau și doctoratul în filologie... Și nici popă ortodox, ca să-l fi obligat la spovedanii penibile!

— Curios! Ce-nseamnă și destinul... Ca să vezi și să nu crezi... Parcă îmboldit de soarta crudă ce-l aștepta pe bietul răposat, ai apucat de ți-ai comandat costumul acesta splendid de doliu! Este?

— Nu este! Nu există destin! — declară Pompei încruntîndu-se.

— Și totuși... Ai presimțit necesitatea de-a fi pregătit, din moment ce moartea autorului lansat de matal te-a găsit cu haine noi, și încă de doliu!

Negrețu se uită la mine nițel încurcat, apelează din nou la ceașca salvatoare de cafea, ca să mai tragă de timp, și-apoi se explicitează la cel mai halucinant mod:

— Dragul meu, cred c-ai observat și dumneata, de la o vreme au cam început să ne moară scriitorii! Întrucît, din ce în ce mai frecvent, se recurge la mine, pentru discursurile funerare de rigoare, era și normal să-mi completez garderoba de specialitate... În privința unor eventuale maladii, care să fi dus la moartea neașteptată a scumpului meu Bazil Avaru, cea mai indicată mi se pare doamna Fifi... Cu-atît mai mult cu cît Bazil a suferit, atunci cînd și-a dat duhul, de-un stop cardiac, adică de inimă. Și numai femeile se ocupă de acest sector, el reprezentînd domeniul lor preferat. Chiar și marea literatură a remarcat asta. Amintește-ți de Cehov, Tolstoi, Maugham, Cronin și mulți alți corifei...

Cam sinistră observația editorului nostru.

Lucru sesizat prompt și de madam Avaru, care tocmai își făcea plinul cu „Havana-Club”. Oprindu-se brusc din operație, privește urît la Negrețu și i se adresează numaidecît:

— Ia ascultă Pompei! Ce vrei să spui cu corifeii tăi?... Hai, dă-te în stambă, nu te jena! Că i-am citit și eu pe indivizi... Pe Cehovul tău l-au măcinat muierile din teatru, iar Tolstoi a fugit de-acasă, pentru a muri într-o haltă nenorocită, numai din pricina caței de nevastă-sa... Maugham, cînd și-a dat duhul, n-a uitat să-i lase iubite sale soațe, prin testament, nădragii pe care i-a purtat ca student și lista amanților din ultimele trei decenii... Mă, Pompei, la noi, în bariera gîrlei,

cînd se-ncăierau țigarii la tarapana, se-njurau pe față, și n-o luau pe după leuștean, așa cum faci tălică, ca să-și spună că i-au înșelat nevestele!... Nu cumva vrei să insinuezi că Bazil suferea de inimă din cauza mea?...

Negrețu se făcuse negru la față, întocmai cum îl arăta și numele.

— Fifi dragă, scumpa mea, dar m-ai înțeles profund eronat! — încearcă el să iasă la suprafață.

— Sictir, effendi! — i-a răspuns pe loc madam Avaru, recurgînd la o interjecție mult utilizată în Piteștiul copilăriei mele.

Și, de parcă mi s-ar fi aprins deodată toate relele însărcinate cu ținerea de minte, memoria a purces să-mi funcționeze fulgerător. Ca printr-o minune, mi-am amintit imediat cu cine semăna Fifi Avaru. Cu prima mea dragoste, din tinerețe. Avea leit capul Frosăi, acea dulce elevă, scumpă și firavă, pe care-o plimbam ore întregi și zile de-a rîndul prin pădurea Trivăii.

Asemănarea era nemaipomenită. Același fel de-a vorbi, exact ca-n mahalaua lui Tatapetre, bunicu-meu. Aceeași manieră de-a-și ieși din pepeni. Aceleași sprîncene, aceeași ochi parșivi și cruzi. Numai părul era de-o altă culoare, Frosa mea fiind o brunetă tipică pentru bariera gîrlei, din apropierea uliței Libertății. Unde, populația majoritară, era constituită, în special, din romi.

Doamne, și cît mă chinuisem cu Frosa, să-i bag în cap toate cele cinci volume, furate din podul magaziei lui Tatapetre, apărute la editura „Cugetarea”, și care relatau viața nemaipomenit de amoroasă a lui Cassanova.

Oricât încercam să-i sugerez că nu-i nici o deosebire între cele-brul cavalier și subsemnatul, Frosa se făcea că nu pricepe nimic. Degeaba o sărutam focos, degeaba o îmbrățișam ca-n ultimul volum al „Memoriilor lui Cassanova”, Frosa nimic. Citeam în pădurea Trivăii, pînă-mi răgușeau corzile vocale. La un moment dat, ajunsesem să cunosc pe dinafară textul tuturor volumelor.

O vară întreagă m-a ascultat Frosa citind.

Cînd am tentat să-i demonstrez cum lucra Cassanova, a doua zi m-am pomenit cu trei din frații Frosăi, care mi-au demonstrat personal cum se lucrează în barieră.

Măr m-au bătut!

Dar nici pe Frosa n-am mai văzut-o de-atunci. Niciodată!

3. Să trecem la obiect!

Tulburat de puhoiul amintirilor, privesc uimit la ma-dam Avaru. Caut să depistez asemănări în plus, cu Frosa mea de altădată, dar și să identific gradul de alcoolizare al văduvei. Care, apreciind după nivelul scăzut al lichidului din sticla de „Havana-Club”, trebuie să fi depășit de mult cota periculozității.

Negrețu însă, recăpătîndu-și imperturbabilitatea, de- vine galant și-i mai toarnă doamnei Avaru ceea ce se mai afla pe fundul flaconului. Dînsa dă din cap, nu pentru

a mulțumi, ci pentru a goli instantaneu paharul. Și ră- mîne cu obiectul răsturnat pe spătarul fotoliului, cufundîndu-se într-un somn de factură cataleptică. Iar peste o clipă, un susur discret ne pune în temă cu evoluția recentă a stării de veghe ce-o învăluisese pe Fifi. Văduva, adînc îndurerată, sforăia relaxant.

Pompi Negrețu, după ce-o examinează atent, ne explică situația:

— Săraca Fifi Avaru! Este distrusă de moartea soțului...

— Mda! — îl aprobă Bilețel. Dacă mai aveam o sticlă de „Havana”, sau niște trăscau, ar fi fost și mai distrusă... Hai să lăsăm chestiile astea, pseudopsihologizante... Nu vezi că nu ține?...

— Exact! — intervin și eu. Fiindcă am rămas numai noi, bărbații, între noi, și sîntem scutiți de istericalele unei femei în stare de stres, aș zice că-i cazul să trecem la scopul atît de neașteptatei și onorantei voastre apari- ții... Ce s-a întîmplat de v-ați deplasat tocmai la mine, un scribuleț atît de neimportant?...

Negrețu ne examinează înciudat, neașteptîndu-se probabil la o abordare directă și deschisă a problemei iscate de vizita sa. Ar vrea să mai soarbă din cafea, însă nemaexistînd decît urme de zaț, și-acela de „Galcorin”, care se mai și umflase între timp, i se blochează brusc dan- tura, încleindu-i-se în pasta laxativului. Însăpăimîntat, ne face semn spre cana cu apă, aflată pe servanță.

— Mîmîmî! — molfăie editorul printre buze, suficient de dificultos.

Pricep numaidecît dorința individului, avînd în vedere că și știam despre ce-i vorba, și-i torn un pahar plin, dîndu-i-l să-l bea.

Negrețu îl duce la gură, însă nu reușește să-și deschidă maxilarul, și toată apa i se revarsă pe pieptul funerarului sacou de doliu.

Dîndu-ne seama că situația amenința să devină cotoioasă, îl mobilizez pe Bilețel să-i mai toarne un pahar, și-i spun alertat:

— Ajută-mă să-i desfacem fălcile, că mai moare dracu-lui și-ăsta aici! Nu ne-ajunge un scriitor? Mai e nevoie și de-un editor?...

Gig Mironescu, și inginer de felul său, apucă de bărbia lui Negrețu, care și pornise să panicheze, eu îl apuc de nas, și pornim amîndoi să tragem din răputeri. Poetul în jos, iar eu în sus. Pompei urlă printre buze, adică, mai precis, fornăie ca o mîrtoagă bolnavă de tegnafes. Bineînțeles, manevra nu ne reunește.

Tot Bilețel, săracul, identifică tehnologia necesară. Extrage din bufet o furculiță, una specială, din cele uti-lizate la prepararea fripturilor la cuptor, și i-o vîră, cam forțat, editorului nostru între dinți. Se aude ceva scrîș- nind, sper că nu furculița, și maxilarele lui Pompei se descleștează.

Atunci, amintindu-mi de unele cursuri de „prim- ajutor”, studiate pe vremea cînd eram școlar, îmi scot batista din buzunar, ce-i drept nu prea curată, și-l apuc cu ea de limbă pe Negrețu. În vreme ce trag zdravăn, îi comand lui Gig:

— Dă-i capul pe spate și toarnă!

Poetul își proptește genunchii în spatele lui Pompei, îl înșfacă de chica părului și-i încovoiaie într-o măsură acceptabilă gâtul, executînd ireproșabil operația cerută. Pîrîie niște oase. Îl liniștesc însă pe Negrețu, comunicîndu-i diagnosticul precis:

— Spondiloză cervicală!... Vîrsta și artroza...

Apa gîlgîie sinistru, și se golește numaidecît, dispărînd în mațele pacientului.

Respirăm ușurați. Operația a izbutit strălucit. Însă nu mai respiră Negrețu.

Nițel îngrijorați, bănuind că-i administrasem o „overdose”, îl culcăm la podea și purcedem să-i aplicăm un masaj corespunzător. Eu îl apăs cu călcîiul pe abdomen, iar Bilețel numai cu pumnii. Peste o clipă Pompei își re- vine brusc, în timp ce apa ingurgitată îi țîșnește pe gură ca dintr-o arteziană. De mică înălțime și debit redus.

Obosiți, și eu și poetul dar și editorul, ne odihnim oleacă, să ne mai tragem sufletul. Negrețu, reînviat, în-drăznește să mă-ntrebe:

— Ce mi-ați dat să beau, domnule Conan?

— Cafea, dragule, în nici un caz Verde de Paris! — îl lămuresc eu.

— Și de ce mi s-au încleștat maxilarele? — insistă el.

— Pentru asta trebuie să te adresezi unui doctor... Să n-ai ceva cu sistemul nervos!... Am mai auzit de-asemenea blocaje, uneori cu terminație letală...

— Cum adică?

— Adică au mierlit-o, cît ai zice pește!

Negrețu mă privește neliniștit. Apoi, cătînd la Fifi Avaru care-și continua somnul, în pace și onor, mi se adresează oarecum confidențial:

— Maestre Conan, aș zice că-i cazul să-ncepem! Pînă nu se trezește prietena noastră... N-aș vrea ca prin discuția pe care o vom avea, să-i sporim durerea!

— Și eu aș zice la fel. Însă, mai înainte de toate, aș bea o cafea și-aș aprinde o țigară ca lumea... Dragă Bilețel, — m-am adresat apoi bunului meu poet, fii atît de drăguț și scoate pachetul ăla cu „Kent”, și mergi de prepară o cafea umană... Borcanul se află în cuptorul aragazului...

Gig Mironescu se uită la mine ca la a noua minune a lumii, își face cruce pe ascuns, să nu-l observe principialul Negrețu, după care dispare în direcția bucătăriei.

Cînd revine, cu ceștile de cafea pe-o tăviță, unde se mai găsea și pachetul de „Kent” pomenit, odaia se-umple deodată de arome indimenticabile. Altă viață. Pînă și editorul nostru dă semne de că l-ar interesa o cafeluță. Însă își reține pornirea, temîndu-se de-o repetare a blocajului suferit anterior.

În timp ce eu și cu Bilețel ne sorbim cafelele, fumînd ca niște turci, Negrețu își drege glasul, tușind semnificativ.

— Pot să-ncep? — îl aud după ce și-a isprăvit operația de vidanjarie a căilor respiratorii.

— Dar de cînd te așteptăm, domnule Pompei! Ești invitatul nostru... Dă-i drumu'! — îl îndemn eu generos.

— Problema-i extrem de importantă, maestre Conan, — demarează Negrețu, așa spune că posedă chiar un caracter semioficial... Plus unul uman, și-acesta de-o covârșitoare însemnătate. E vorba de salvarea unui om, respectiv a doamnei Avaru... Răposatul Bazil Avaru, scriito-rul căruia i-am publicat romanul „Tare ca piatra”, roman ce se bucură de-un succes fabulos, deși n-au trecut decît cîteva zile de la apariția sa, n-a mai apucat să scrie și cel de-al doilea volum al cărții. După cîte știu de la el, îi lipsea doar o completare a documentației. Fifi, care l-a ajutat enorm în vremea redactării celui dintîi volum, fiind și dînsa o extrem de talentată prozatoare, ar dori să-i continue romanul. Ei bine, aici intervine rostul prezenței noastre în primitoarea dumitale casă, unde-am fost onorați și ne-am simțit excelent, în pofida unor insignifiante incidente... Doamna Avaru, care m-a rugat s-o însoțesc, în calitate de redactor al cărții ce va să scrie,

susține că numai dumneata, maestre Conan, ai putea s-o ajuți, și încă esențial... Cică te-ai găsi în posesia documentației respective. Așa-i?...

— Sigur că nu! Dealtfel, habar n-am despre ce-i vorba...

Bineînțeles, aveam eu ceva habar, însă devenisem brusc circumspect, sesizînd aspectul insolit al precipitării evenimentelor.

— Maestre Conan, — își dezvoltă Negrețu spiciul, țin să-ți atrag atenția că, avînd în vedere și caracterul soci- al-politic al cărții

soților Avaru, documentația pe care o deții s-ar putea să intre sub unghiul de incidență al patrimoniului național... Prea multe nu cunosc în privința acesteia, însă ne va spune Fifi Avaru, care știe mai multe. Ajutându-ne să ducem la bun sfârșit opera între-prinsă de Avaru, prin predarea documentației pomenite, vei contribui substanțial la elaborarea unui act de cultură, și vei săvârși și-un act de mare omenie. Vei salva viața unei viitoare scriitoare, nespus de valoroase, aflată în pragul unei inevitabile prăbușiri psihice... E vorba de Fifi Avaru, pe care n-o mai așteaptă altceva, în cazul nerealizării celui de-al doilea volum al romanului „Tare ca piatra”, decît neantul, demența... Da, da, chiar demența cea mai sănătoasă, ca să mă exprim vulgar!

Pe cînd Negrețu încerca să-și umezească gura cu-o înghițitură de apă, în odaie se-auzi răsunînd un glas strident, rău și dușmănos:

— Sictir, effendi!... Mă-ta să-nnebunească, nu eu!

Fifi Avaru, căci ea era, se trezise fără s-o observăm, și-acuma se apropia amenințătoare de nefericitul redactor șef de secție al editurii „Prometeu”.

Editorul nostru, adică, mai exact, al lui Bazil Avaru, iar pe viitor, după cum anunțase, și-al lui madam Fifi, verde la față, tremurînd de indignare, mi se adresa din spatele poetului Gig Mironescu, unde se refugiase la mare urgență:

— Domle Conan, iată începutul sfîrșitului! Acuma vezi bine și dumneata, unde poate

duce suferința umană... Ține-o pe madam Avaru, și n-o lăsa să se-apropie de mine, că iese cu omor! Dacă nu-i dai materialul, va fi un masacru... Și nu mai garantez nici pentru viața matală, nici pentru a domnului Mironescu! Ține-o bine!

Nu mai era deloc necesară indicația comunicată de Negrețu. Pentru că madam Avaru se azvîrlise asupra mea și mă cuprinsese în brațe, ținându-mă strîns, zguduită de hohote de plîns. Apoi, pe cînd încercam să mă eliberez din brațele panterei, îmi dă singură drumul, și se cuibă-rește la pieptul meu, împrôscîndu-mi sacoul cu șuvoaie de lacrimi și rimel.

— Nu sînt nebună, domnule Conan, și nici criminală! — susține printre sughițuri Fifi, continuînd să se împingă în mine, pînă reușește să mă trîntească în fotoliul unde-și făcuse somnul.

Prăbușit în confortabilul dispozitiv de relaxare, cu madam Avaru ghemuită pe genunchii mei, îmi este dat să ascult, și nu numai mie, cel mai aberant discurs posibil.

— Maestrul meu scump și drag, dacă nu izbutesc să definitivez opera lui Bazil, și asta numai cu ajutorul dumitale, s-ar putea totuși ca effendi, pardon, vreau să spun Pompei, să aibă dreptate... Iartă-mă, Pompei, îmi pare rău că te-am sictirit, și știu că nu-i frumos și elegant din partea unei doamne, însă mi-am ieșit din balamale! Asta-i situația... M-au lăsat nervii! Nu mai suport! Unde-i catastiful, domnule Conan?

Cînd am auzit-o schimbîndu-și registrul de emisie, trecînd de la scuze la chestionări

imperative, m-am ridicat brusc din fotoliu. Madam Avaru lunecă jos, de pe genunchii mei anchilozăți (că nu era chiar atât de ușurică) dezgolindu-și pînă la brîu trupul de cadîna supraalimentată.

Negrețu cască niște ochi cît cepele, în vreme ce cotoiul de Bilețel se linge pe buze. Pudic, mă aplec să-i trag rochia la loc. Madam Avaru răcnește deodată, ca din gură de șarpe, îmbrîncindu-mă violent:

— Ascultă bă, acuma te dai și la muieri, cînd ai aflat că-mi trebuie registrul? Să-ți fie rușine!... Mi-a spus mie bietul Bazil, că sînteți dintr-un neam de satiri...

Însă își revine neașteptat de rapid și, aranjîndu-și tru-soul de corp, mă imploră s-o iert:

— Măiestre, domnule Conan, n-am vrut să te jignesc! Scuză-mă... De altfel, sîntem amîndoi prea grăsuți, ca să ne treacă prin cap prostioare de tipul ăsta. Dar sunt înnebunită de durere!... Dacă-mi dăruiești registrul, mă liniștesc numaidecît și-am să mă fac bine... Mi-l dai?

— Doamnă Fifi. — declar eu deodată, venindu-mi o idee de milioane, registrul e-al matală!

— Serios, nu glumești? — se interesează viitoarea romancieră.

— Cîtuși de puțin! De ani de zile avem un registru al casei, în care, ori eu, ori nevastă-mea, trecem cheltuielile și încasările gospodăriei noastre. Dacă-ți face trebuință, ți-l dăruiesc.

Madam Avaru amuțește pe loc, neștiind ce să creadă. Peste un timp însă adoptă o altă manevră, imaginându-și că nu-s chiar atît de dezvoltat mintal pe cît făceam impresia. Și-și reia discursul de mai înainte:

— Scumpul meu maestru, ia să stăm și să discutăm liniștiți, că-ți explică tanti despre ce registru-i vorba! Hai cu mama, așează-te... Și să ne-așezăm cu toții, căci am să vă spun niște chestii foarte interesante... De la Basil cetire!

4. Bomba (cu explozie întîrziată)

Bilețel, devenit deodată generos, oferă la toată lumea țigări.

Bine c-a mai rămas niște cafea în ceșcuțe. Din care-i încropim și doamnei Avaru o porție, cedîndu-i fiecare cîte un pic. În paharul din care se adăpase cu „Havana-Club”.

— Meștere dragă, — demarează madam Avaru, fiindcă ești mai încet la minte, am să-ți explic pe îndelete ce-i cu registrul despre care am pomenit... După cîte mi-a spus Basil, și tălică ești din Pitești. Întocmai ca și el, care s-a născut și-a copilarit acolo. Așa c-ai să-nțelegi lesne totul. Pe strada unde a trăit bietul Basil, trăia un bătrîn foarte pitoresc și năstrușnic, unul Petre Coman-Moțoganu, cu care bărbatu-meu s-a împrietenit la toartă...

— Păi ăsta-i bunicu-meu. Tatapetre! — o întrerup eu.

— Știu! — declară Fifi, oarecum indiferentă. Și nu-mi mai lua vorba din gură că mă supăr și fac urât!... Bătrînul trecuse prin multe la viața lui, și-i povestise o mulțime de lucruri lui Bazil. Dar nu numai atît. Mai înainte de-a părăsi lumea aceasta, Petre Coman i-a dăruit și-un registru, sau catastif, cum îi spune el. În care însemnase pățaniile cele mai interesante. Neuitînd să-i atragă atenția că mai există un al doilea, pe care-l va lăsa în păstrarea familiei... Așa s-a apucat răposatul, adică sărmanul Bazil, să scrie romanul „Tare ca piatra”, un roman dedicat amintirii bătrînului Moțoganu... Acesta-i însă, deocamdată, neterminat, deoarece Bazil n-a avut vreme să se ocupe de căutarea registrului celălalt. Și mi-a lăsat mie, cu limbă de moarte, sarcina să-l găsesc, apelînd la bunăvoința matală, nepotul lui Coman și să-l transpun artistic, scriind al doilea volum al romanului...

În timp ce Fifi Avaru continuă să ne vrăjească, umflîndu-ne capul cu brașoavele ei, realizez că Dumnezeu mi-a adus-o în casă, ca să dau astfel de cheia enigmei care mă preocupă. Care enigmă, nu-i una singură, ci mai multe. Gromovnicul, partea a doua. Cine-i în realitate Bazil Avaru. Cum a reușit de i-a furat bătrînului Tatapetre catastifele, precum și ce relații erau între el, autorul unui roman furat, ca să zic așa, și mizerabilele personaje care-l ajutaseră pe bunicu-meu să moară într-un chip atît de groaznic.

Totodată, îmi dau seama că madam Avaru minte de-ngheață apele. Și, în plus de-asta, mai este și proastă.

Cum de i-a lăsat cu limbă de moarte Bazil Avaru misiunea ingrată pe care ne-o spusese nevastă-sa, de vreme ce murise dintr-un stop cardiac? Nu cumva podoaba de Fifi știuse c-o să moară? Și, dacă știuse asta, nu cădea atunci de la sine bizarul diagnostic al decesului, chestia cu atacul de cord? Mare-i grădina lui Dumnezeu, și multe-s minunile sale!

Revenind la oile noastre o ascult mai departe pe ma-dam Avaru. Care vorbește, vorbește incontinent.

— Așa că, după cum am repetat de nenumărate ori, și tot așa cum a subliniat și tovarășul Pompei Negrețu, îți revine o nemaipomenită datorie de onoare față de cultura națională, dragă meștere Conan, transmițându-ne registrul cu documentația necesară continuării romanului „Tare ca piatra”. Mă ajuți și pe mine, să mă realizez ca prozatoare, și-l ajuți și pe bunicul matale, bătrînul Moțoganu, glorificîndu-i memoria! Ai priceput, sau mai e nevoie să-ți bat capul, pînă o da Domnul să-nțelegi despre ce-i vorba?... Ei?

Nu-mi rămîne decît să recurg la o veche tactică (eventual și strategie), moștenite mai mult ca sigur de la Tatapetre. Și anume, să fac pe prostul. Tot își imaginează madam Avaru că sînt nițel cam oligofren.

— Doamnă dragă, — încep eu să măncălesc (fals, bineînțeles), totul îmi este

foarte clar... Din păcate, pînă astăzi n-am auzit niciodată despre registrele lui Tatapetre...

Mint și eu, de mă mir singur. Apoi continui:

— ...însă din respect față de matală, față de amintirea bunicului, am să declanșez imediat o anchetă, adresîndu-mă...

În aceeași clipă mă văd întrerupt de Pompiliu Negrețu, care sare ca ars:

— Ce anchetă, și cui vrei să te adresezi?...

— O anchetă personală, printre lucrurile rămase de la Tatapetre, apelînd la luminile mătușă-mii...

— Care mătușă? Doamna aceea, care mi-a distrus total lansarea romanului „Tare ca piatra”, la librăria de pe bulevard?

— Exact! Tanti Ralița...

Negrețu înghite în sec, mai înainte de-a-și dezvolta gîndul ce-l frămînta:

— Aha! Credeam că-i vorba de alte organe... Mă rog, mi se pare excelentă ideea anchetei personale. Însă, în ceea ce privește luminile mătușii dumitale, crezi că e-n stare de ceva?...

— Oho! — îl asigur eu pe Pompei. Nici nu-ți poate trece prin cap de ce-i în stare tanti Ralița. Mai bine să te ferească Dumnezeu, să ai de-a face cu dînsa!...

— Absolut de acord! — aprobă Negrețu. Cunosc disponibilitățile bătrînei doamne... În orice caz, ar fi bine ca totul să rămînă între noi, și să nu afle tîrgul de cercetările noastre. Există atîția amatori de-a pune mîna pe-o documentație de-atare valoare, încît riscăm să ne pomenim că scrie altcineva romanul nostru! E-al nostru, deoarece-i vorba de bunicul matală, și fiindcă l-am inițiat noi, eu,

cu Bazil, și madam Avaru. Deci, discreție absolută. Cultura națională ne-o cere!...

Convins de afirmațiile versatului, nostru editor, îl asigură:

— Nici o problemă! Voi fi mormînt... Și eu, și poetul Gig Mironescu și, mai ales, tanti Ralița. Că nici eu n-aș vrea să ne scrie altcineva romanul nostru!... E clar!

Mișcată de rapiditatea cu care pricepusem înalta misiune pe care mi-o asumasem, madam Avaru se ridică din fotoliu și se repede la mine. Speriat, mă ridic și eu, neștiind ce-o fi în mintea viperei.

— Nu-ți fie teamă, dragul și scumpul meu maestru, — mă liniștește Fifi Avaru, vroiam să te sărut pentru drăgălășenia de care dai dovadă... Ai să te ocupi de căutarea registrului?

— Neapărat! — clamez eu.

— Toc! Toc! — mă sărută parșiv soția răposatului, uitînd că abia acum cîteva clipe pomenise despre înclinațiile maladive ale neamului nostru, în materie de femei, bineînțeles.

După cîteva momente de efuziuni colective, cînd se schimbă sărutări și calde strîngeri de mînă, între mine și Pompei, Bilețel și Fifi, apoi Negrețu și madam Avaru, Bilețel și Pompilică, și-așa mai departe, se propune plecarea musafirilor. Propunere avansată de soția răposatului, ca- re-mi explică retragerea lor atît de precipitată:

— Puiule...

Hait, am încurcat-o-n fericire! Dacă mă ia cu „puiule”, situația-i gravă, și încă rău de tot.

— ...trebuie să plecăm la Sinaia, la funeraliile sărmanului meu Bazil, — continuă madam Avaru, festivitate de la care sper că n-o să lipsești... Bazil ținea enorm la matale! Mi-a spus-o de nenumărate ori, și încă nu fiștecum, ci cu limbă de moarte...

Iar pomenește de „limbă”! Precis, viitoarea noastră scriitoare nu va deveni niciodată autoare de romane, detectivistice. N-o prea ajută coțofana, vorba lui Gig Miro-nescu. Dar nici mintea. Ori e tîmpită de-a binelea, ori îmi întinde cine știe ce cursă. Totuși, optez pentru prima supoziție. Am toate argumentele necesare.

Cum era și normal, nedorind să umblăm de-a bușilea prin odaie, căutînd cheile pe sub mobile, ieșirea din casă a celor doi musafiri se petrece, ca și la sosire. Tot pe fereastra dinspre terasă.

Mai întîi am transbordat-o peste prichici pe Fifi Avaru. Din păcate, am procedat necorespunzător noii situații create. Deoarece, nefiind acolo nimeni care s-o ia în primire, madam Avaru aterazează (de la terasă) în brînci, sprijinindu-se, din fericire, pentru dînsa, în brațe. Numai picioarele i-au rămas aninate de pervaz. Cu delicatețe, i-am trecut dincolo de fereastră picior cu picior, avînd grijă să-i tragem la loc fusta taiorului.

— Să-ți fie rușine, domnule Bilețel! — și-a exprimat madam Avaru mulțumirile,

adresându-se poetului Mironescu. Ai profitat de ocazie, ca să mă piști de popou?... Se poate?

— Nu se poate! — a clamat indignat Gig. V-ați prins organul pomenit, scumpă doamnă, în cârligul de fixare al batantei...

Cu Negrețu n-am avut probleme. Deoarece iarăși a încălecat prichiciul. Nemaexistând cuiul care-i perforase pantalonul la prima tentativă, de astă dată n-a mai rămas înțepenit de-a-ncălarea. În schimb, s-a ales cu despicarea cusăturii nădragilor. Avea însă pardesiu, și nu se observa că umblă în pantaloni cu craci detașați.

Enervat de pățanie, Negrețu a ținut să-mi atragă atenția:

— Domnule Conan, următoarea noastră întâlnire se va petrece la editură! Aștept vești, referitoare la rezultatul anchetei dumitale... În această privință, îmi poți oricând telefona. Dacă nu-s la editură, îi lași vorbă secretarului, tovarășului Visarion Țuluca...

— Perfect! Sper s-auziți cât mai curînd de mine! — l-am asigurat, zîmbind în sinea mea.

5. Și-acuma, să-mi spui tot ce știi!...

După ce-am reușit să-nchid (cu greu) batantele feres-trei, m-am repezit imediat la fotoliul meu, în care m-am prăbușit mort de oboseală, și mi-am aprins numaidecît o țigară.

Spre surprinderea mea, Gig Mironescu dispăruse din odaie.

Peste cîteva minute bune, Bileţel îşi făcea reapariţia, purtînd pe braţe o tavă de dimensiuni extra.

— Fii atent! — am strigat la dînsul. Dacă mai aluneci o dată, praful se-alege de fotoliul meu... Sînt convins că nu mai suportă un al doilea impact cu capul tău, şi încă-atît de talentat! De fapt, ce-ai pus pe dispozitivul din braţele lui tălică?...

— Ghici! Tavă nu-i, fiindcă n-am mai găsit articolul respectiv, ci planşeta nevasti-tii de ntins foile pentru plăcinte, şi nici cafeluţe n-am mai adus, avînd în vedere c-am scăpat borcanul din mîină în chiuveta din bucătărie... Deci?... Ia să vedem, te-ajută coţofana?

— Nu cumva, niscaiva de-ale mîncării? — am presu-pus eu.

— Domle, nu se mai poate discuta cu matale... De nici un fel, de nici o culoare! Cum de-ai ghicit?

— Hai, că eşti copil! Păi, ce ţi-ai închipuit, numai tălică te afli în posesia unui metabolism normal? Mie nu-mi poate funcţiona ca lumea?... Ce-ai găsit prin frigider? Haide odată, spune, nu te jena!

Bileţel avansează în direcţia mea, depune planşeta pe servantă şi-mi arată cu degetul fiecare farfurie pe rînd. Dăruit băiat. Are un extraordinar simţ al orientării (în spaţiul cămării). Adusese şi şuncă şi unt şi roşii şi-o bucată de spată de porc afumată.

Tocmai cînd mă pregăteam să trec la atac, observ ceva anormal, şi-l întreb pe Gig Mironescu, pe un ton oarecum supărat-glumeţ:

— Vorbeai adineauri de coțofană! Unde-i?...

— Aici! — îmi răspunde infatuat Bilețel, arătându-mi devla.

— Și nu ți-a suflat s-aduci și un pic de pîine la masă?...

— Aoleu! Așa-i... Iartă-mă!

— Fugi de adă o bucățică de pîine! Și-ai grijă să fie uscată bine, fiindcă-s la regim de slăbire...

— De cînd? — îmi strigă poetul din fugă, dispărînd în direcția bucătăriei. Că pînă-acu' n-am băgat de seamă...

La întoarcerea lui Bilețel, constat că-mi adusese un posmag atît de deshidratat, încît aş fi putut jura că-i piatra ponce din baie.

Pe cînd ungeam niței unt pe feliuța de pîine (mai curînd ciment expandat), și pe care anevoie o tăiasem din bucata oferită de Gig, de-afară se-aude un zgomot cu totul neobișnuit.

— E cineva pe terasă, în fața intrării! — îi comunic poetului.

— Ferește-ne, Doamne, de cel rău! — exclamă Gig. Să se fi-ntors Fifi-nebuna și Negrețu?... Dar parcă încearcă să deschidă ușa...

Într-adevăr, așa era. Zornăie un clinchet de chei. Apoi cineva trage de ușă, zgîlțîind clanța. După care se-apucă să bată în geam.

Luîndu-mi inima-n dinți, mă aventurez către fereastră. Nici n-ajung bine, și deodată răsună o voce, din păcate destul de cunoscută:

— Te văd, te văd, nu te mai ascunde!...

După ce deschid fereastra, întrucît nu mai posedam cheile de la ușă, mă trezesc nas în nas cu... tanti Ralița. Mătușă-mea, furioasă

foc, agită în mînă o legătură de chei, pe care mi-o arată spunîndu-mi:

— Al, băiețelule, nu-i uman ce se-ntîmplă! Cînd am plecat de-acasă, mi-am luat și cheia voastră, de la intrare, închipuindu-mi că poate nu ești aici... Ei bine, nici una din chei nu se potrivește, și nici a voastră nu mai merge! La fel ca și soneria...

— Păi, dragă tanti Ralițo, Soneria nu mai funcționează cam de mulțisor, de cînd ai rămas matale cu degetul în lăcașul butonului! — țin eu să-i amintesc bătrînei. Dar ce-ai pățit, nu erai bolnavă?...

— Ce vorbești, domnule Al! Se petrec evenimente senzaționale, și eu să zac la pat? Așa mă știi?... Bravos, națiune, halal să-ți fie!... Vorba ăluia din piesa lu' Delavrancea, de la televiziune... Și cît mai ai de gînd să mă ții afară?...

— Iartă-mă, tanti Ralițo, dar m-ai luat cam repede... Poftim înăuntru! Însă va trebui să intri pe fereastră, căci mi-a căzut cheia sub bufet... Cel puțin așa bănuiesc...

— Nici nu mă gîndesc! Ce-oi fi eu, leoaică de la circul de stat, să trec prin foc și ferestre?... Na-ți cheile, vezi care-i a voastră, și binevoiește de-mi deschide ușa. Cu mînuța ta personală! Haide, dă-i bătaie, c-avem de discutat o chestiune formidabilă, în legătură cu criminalul ăla de Bazil Avaru...

Tanti Ralița îmi înmînează legătura de chei, printre care o recunosc numaidecît pe-a noastră. Mă duc la ușa de la intrare, trecînd prin hol, și vîr cheia în broască. Bizar, dar și ciudat! Nu se-nvîrte deloc. Fiind și-un spirit profund iscoditor, o mai încerc o dată. Și ușa

se deschide de la sine. Nu era și nici nu fusese încuiată!

Acuma, după ce-am instalat-o pe tanti Ralița lângă noi, îi spun să aibă nițică răbdare, pînă ne prindem și noi sufletelele.

— Mîncăți sănătoși, eu mi-s sătulă! Am gustat niște sărmăluțe acasă... În timp ce-o să vă hrăniți, am să vă povestesc cum l-am găsit pe autorul romanului „Tare ca piatra”...

Și eu și Bilețel ne privim reciproc interziși. Însă nu-i dezvăluim nimic bătrînei, că dădusem și noi peste Avaru. Într-atît eram de înfometați. Așa că, o invit să relateze la amănunt rezultatele investigației sale, și-ncepem la mare urgență să ne reglăm metabolismul.

Tanti Ralița se uită la noi înduioșată, mai ciugulește și dînsa cîte o bucățică, de ici de colo, și purcede să-și depene basmul cu cocoșul roșu.

— Dragii mei, sînt atît de curioasă să aflu tot ce se-ntîmplă pe lumea asta, încît m-am abonat la mai toată presa noastră... Și din capitală, și din țară... Din presă am aflat unde se-ascunde Bazil Avaru... Dacă nu citeam cu atenție toate rubricile din „România liberă”, pînă și-aia cu morții, nu mai dădeam noi peste scriitorul ăla nenoro-cit, cît îi lumea și pămîntul!...

Aici, tanti Ralița face o pauză, pentru a-și savura efectul loviturii de teatru, dar și ca să-și savureze sand-vișul (șuncă, unt și pîine) pe care și-l confecționează într-o clipită, lichidînd

toată șunca noastră, din care abia apucasem să gustăm.

Apoi, făcându-i-se poftă, în nici un caz de povestit, deoarece nu ne mai spune nimic, se servește cu dezinvoltură și din spata de porc. Din aceasta, bineînțeles, nu ne mai lasă decât zgîrciurile.

Îngrijorați de soarta noastră, o îndemn pe tanti Ralița:

— Și l-ai găsit, zici? Ia povestește-ne...

Nu mai era nici o speranță să ne astîmpărăm foamea. Fiindcă mătușă-mea, bine întăritată, îmi face semn să am răbdare, și rade și untul de pe planșetă. Apoi, mestecînd, îmi relatează cu gura plină:

— Al, băiețelule, ancheta noastră-i în pom! La fel ca și Bazil Avaru... Scriitorul e mort, iar noi șomeri!...

A făcut un stop cardiac, după cum scrie la gazetă, fără să-și mai încheie socotelile și cu noi...

— Știm! — i-am răspuns eu disperat, cugetînd la posibilele rezerve alimentare din casă. Uite-aici, pe birou, gazeta cu rubrica „Decese”... Și, ca să nu-ți mai dai aere de mare detectiv, află c-am și fost vizitați de suspectii numărul 1! Adică numărul 1 și 2, ca să fiu mai precis... Ca urmare a ferparului din ziar...

Mătușă-mea se uită la mine neîncrezătoare, dar și urît, iar apoi izbucnește:

— Bine, domle Al, va să zică am dreptate cînd îți spun mereu că nu-i uman ce se-ntîmplă! Mă lași să vorbesc de pomană, ca să

vă-ndopați ca niște beșnițe, și nu-mi spui nimic?...

— Altminteri, dragă tanti Ralița, rămîneam flămînzi! De fapt, am și rămas, fiindcă, în loc să ne relatezi tot ce știai la amănunt, te-ai apucat și te-ai lăcomit la merindea noastră...

— Cine, mă bernebecule? — se-nfurie bătrîna. Eu, care abia am pigulit cîte ceva, ca să nu-mi zici apoi că-s nepoliticoasă?...

Abia după ce i-am servit mătușă-mii o cafea țeapănă, la o cană de-o juma' de litru, nouă rezervîndu-ne zațul, am izbutit s-o potolim și s-o reaşezăm în fotoliu, pentru a-i povesti pe îndelete cele întîmplate.

În sfîrșit dumirită, tanti Ralița s-a cufundat într-o adîncă meditație, cugetînd la tîlcul apariției celor doi. Fumează și soarbe din cafea, pe cînd noi, privind amu- zați la chinurile dînsei, ne chinuim de-așijderea la altă treaptă a spiralei, cu zațul și nenorocitele ălea de țigări. Or fi ele „Kent”, însă ne lasă un gust amar. Și-n gură, și-n suflet.

Fiindcă sînt motive. Pe care simt nevoia să le discut cu „asistenții” mei. Cît mai în detaliu. Deci, peste o clipă îmi declanșez expunerea neliniștilor mele:

— Oameni buni și nebuni, situația-i din cele mai complexe...

— Pe mine să nu mă faci de nebună, că te cîrlesc! — sare ca arsă tanti Ralița.

— M-ai înțeles greșit, draga mea, n-am vrut să spun nebuni la cap, ci ne buni la nimic... Ca și mine, dealtfel. Pentru că-mi zbîrnîie un elicopter deasupra circumvoluțiunilor creierului, survolîndu-le amenințător. Ce

vroiau, de fapt, Fifi Avaru și Pompilică Negrețu?... Ai?

— Exact! — mormăie un soi de aprobare tanti Ra- lița. Asta-i întrebarea, vorba lui Șecspirică ăla, de la „Casa Scriitorilor”, tu bei, ori tu nu bei, pînă la urmă tot plătești...

Sîcîit de intervenția mătușă-mii, îi tai macaroana:

— Uite ce-i, tanti Ralițo, acuma eu vorbesc!

Mătușă-mea și Bilețel, într-un consens bizar, hîmîie malițios.

— Deci, am zis că situația-i cotoioasă. Și știți de ce? Nu-mi răspundeți, deoarece știu și singur. Pentru că există posibilitatea ca Pompiliu Negrețu și Fifi Avaru, — în afară de interesul pe care-l manifestă în privința gromovnicului, dorind să afle dacă mă aflu în posesia celui de-al doilea catastif al lui Tatapetre, întrucît în legătură cu cel dintîi, adică prima parte a însemnărilor bunicului, nu mai încape nici o îndoială că l-au avut la îndemîină, de vreme ce Bazil Avaru a scris „Tare ca piatra”, — să fie în același timp și speriați de existența lui, ascuns cine mai știe unde, temîndu-se să nu conțină cumva elemente apte a conduce la descoperirea furtului comis, mă refer la primul registru, dar și la demascarea celor capabili să-l fi omorît pe Tatapetre... Și nu numai numele lor, ci și adevăratele mobiluri! E clar?

Îmi trag nițel sufletul, sorbind oleacă de zaț, și-aprinzîndu-mi altă țigară (tot „Kent”, că doar nu fumam dintr-ale mele).

Bilețel, care-și tot frămînta favoriții, smulgînd mereu cîte-un fir de păr, încît, dacă avea s-o țină tot așa, existau toate șansele să rămînă fără îmbelșugata sa podoabă, își stinge țigara în ceașca de cafea și aproape strigă la mine:

— Și ce? Uiți că Fifi Avaru, fără teamă și nesilită de nimeni, a dezvăluit că Bazil Avaru, răposatu' de bărbat-su' era din aceeași urbe cu tălică, și că-l cunoscuse foarte bine pe bătrîn?... Dacă a avut curajul ăsta, să spună oarecum adevărul, înseamnă că nu-s speriați. Ci mai curînd vor să pună mîna pe gromovnic. Fără el, Fifi nu-i în stare să scrie mai departe „Tare ca piatra”! Asta e!...

Totuși, e ceva în capul inginerului meu de poet!

Și nu-s singurul care să apreciez supoziția emanată de Gig, fiindcă deodată o auzim pe tanti Ralița:

— Domle Bilețel, ai crescut enorm în ochii mei. Bravo, îmi place felul în care raționalizezi...

Invidios, declar și eu:

— De ce mi s-au adresat mie, nepotul celui furat și ucis?... Ceva nu-i în regulă. Trebuie să anchetăm totul... Să vedem cine-i Bazil Avaru ăsta, mai bine zis cine-a fost, să aflăm cum de-a putut fi în relații cu Tatapetre, iar eu să n-am habar de-o asemenea prietenie la toartă... De-un lucru sînt sigur — nimeni, afară de cîțiva din familie, n-avea cunoștință despre gromovnicul la care scria bătrînul!

Tanti Ralița cade iarăși pradă unui acces acut de entuziasm:

— Halal să-ți fie, Al, băiețelule, că bine le mai gîndești!... Dar numai mișcîndu-te ai să izbutești dezlegarea atîtor enigme. Plecăm!... Și plecăm numaidecît, fără să mai zăbovim...

— Unde, femeia lui Dumnezeu? — mă arăt eu curios.

— La Sinaia, să-l înmormîntăm pe Bazil! — clamează mătușă-mea.

— Mda! — cuget monosilabic și dubitativ, căzînd pe gînduri. De altfel, asta-i propusesem și eu lui Bilețel, după ce te-am cărat acasă, tocmai pe Vergului... Să mergem la Sinaia, să vedem și noi cum arată la față, chiar și mort, Bazil Avaru. Și, cu-același prilej, îi ziceam eu lui Gig, să-i cunoaștem prietenii și neamurile, așteptînd și provincia... Poate se prezintă și niscaiva cunoscuți din diapozitivele vizionate împreună, zilele trecute. Cine știe, în felul acesta, supraveghindu-le reacțiile, poate dăm de gromovnic, de ticăloșii care l-au ucis pe bătrîn!... Așa-i, Bilețel, au ba? Mai ții minte ce-am discutat înainte de sosirea lui Pompei și-a doamnei Avaru?...

— Țiu, cum să nu țiiu! — depune mărturie poetul. Dar mai mi-aduc aminte și de-o altă afirmație de-a matala — cum că Negrețu a intenționat să omoare pe cineva... În clipa cînd te pregăteai să rostești numele victimei, te-a strigat asasinul de-afară, de pe terasă...

— Exact! — îl aprob eu. Și nu-mi retrag acuzația. Pompilică, acum vreun an sau doi, a-ncercat să omoare, un scriitor... Ce-i drept, nu apelînd la revolver, bazooka sau topor, ci recurgînd la telefon!

Uimirea întipărită pe chipul asistenților mei era mai mult decît grăitoare.

— Și cum a procedat, i-a dat cu telefonul în cap? — se interesează îngrozită mătușă-mea.

— Ei, tanti Ralițo, nici așa, mecanic, să n-o luăm! Telefonu-i mult mai eficient, adică poate deveni, atunci cînd dai o sîrmă... La omul potrivit, momentul oportun și-acolo unde trebuie. Întocmai cum a făcut și Negrețu...

— Cu sîrma de la telefon? — se miră tanti Ralița.

— Ei, asta-i bună! Încerc să mă exprim și eu plastic, iar matala o iei de capital... Primise de la scriitorul cu pricina, care se afla în Canada, într-o călătorie de studii, o glumă tipărită, o pagină de ziar, în care sta scris că prozatorul cutare a încercat să se sinucidă aruncîndu-se în cascada Niagarei... Ce era, în realitate? La fața locului, lîngă cascada, există o baracă, dotată c-un dispozitiv de xeroxare, care executa la comandă, utilizînd titlul și pa-gina întîi a unui ziar autohton, un unic exemplar, în care poți să publici, în glumă bineînțeles, și contra cost, orice trăsnaie îți trece prin cap... Scriitorul nostru, din simpatie față de Negrețu, la editura căruia trebuia să-i apară un roman, i-a expediat exemplarul prin poștă, fără să semneze, imaginîndu-și că Pompilică se va amuza cum-plit. Și uite că nu s-a amuzat. Ba dimpotrivă, tont și tîmpit cum este, a pus numaidecît mîna pe telefon și-a pornit să sune... Și-a tot sunat, pînă ce-a izbutit să-i scoată cartea bietului om. Nu pe piață, ci din tipografie. Dar și din planul de editări al secției pe care-o conduce... L-a omorît. Cu

sînge rece. Nici astăzi, la atîta timp de la producerea evenimentului, cînd omul se află de mult în țară, acesta nu mai are acces la editura unde lucrează cretinul de Pompei... La celelalte, după ce-a explicat totul, este tipărit în continuare, la „Prometeu”, ba!... De-aia am zis că-i asasin, metaforic bineînțeles.

— Curat criminal, domle, fără metafore! — declară indignată tanti Ralița. Și noi stăm aici, ca blegii, în vreme ce filatelistu' se pregătește să-l îngroape pe Bazil Avaru... După mine, și de-asta vrea să scape, și cît mai urgent! Nu-i uman ce se-ntîmplă, oameni buni...

6. Preparative și... preparate (culinare)

— Ia ascultă, tanti Ralițo, ce vrei să spui prin „nu-i uman ce se-ntîmplă”?... Ce se-ntîmplă, și ce nu-i uman? Fii mai explicită!

— Nu-i uman că tragem de timp, — purcede să mă lămurească mătușă-mea iar de-ntîmplat se-ntîmplă ceea ce se-ntîmplă... Adică, avem toate șansele să nu-i mai prindem pe Bazil Avaru... Cînd are loc ceremonia? Ia uită-te-n gazetă!

— Nu-i nevoie, fiindcă am ceva ținere de minte... Miercuri, la orele 13!

— Și astăzi sîntem luni! — precizează Bilețel, cule- gînd niște firimituri de pîine de pe planșetă.

Mătușă-mea oftează ușurată. Apoi, extrăgându-și din poșetă al doilea pachet de „mărășești”, primul fiind golit de orice conținut, își aprinde o țigară și-mi spune suflîndu-mi fumul în nas:

— Cu ce ne deplasăm, Al, băiețelule?... „Trabant”-ul meu e-n pană... Cred că m-a lăsat bateria!

— Mai bine! — declar satisfăcut. Că nu m-aș mai urca în bîzdîgania matală, nici să mă plătești cu aur... M-am săturat să tot împing la el, pînă-mi ies ochii din cap! Vorba populară „nici cocoșul nu-i găină, nici Trabant-ul nu-i mașină”... Plecăm cu „Bombița” mea... Chiar acum telefonez la „Ciclop”, în Drumul Taberii, să văd dacă-i gata.

După ce-l obțin la telefon pe meșterul Tudorică, omul meu de la atelierele „Fiat”, din Bujoreni, și discut cu dînsul omeneste, nefiind încă în transă bișnițo-alcoolică, le comunic nerăbdătorilor mei asistenți:

— „Bombița”-i aproape gata de cursă... În noaptea asta i se pune la punct și motorul, căruia Tudorică i-a făcut un alezaj de milioane, iar dis-de-dimineată ne ducem s-o luăm...

Tanti Ralița, după ce ne anunță că rămîne să doarmă la mine, deoarece ține să plecăm cu primul troleibuz și n-ar vrea să-ntîrziem din pricina dînzei, așteptînd-o să vină taman din bariera Vergului, mă întrebă pe neașteptate:

— Măi nepoate, dar cît o fi ceasul?...

De fapt, eram și eu curios să aflu ora exactă, avînd în vedere sumedenia de

evenimente care ne măcinaseră timpul. Întrucît „Omega” mea nu mai funcționează ca lumea, avînd mașinăria stricată, dar și minutarul lipsă, mă duc la fereastră, să observ dacă-i ziuă sau noapte. Afară, beznă ca-n iad! Surprins, le declar partenerii mei:

— E noapte! Și dacă-i noapte, atunci precis trebuie să fie trecute de șapte și jumătate, maximum nouă, eventual zece și ceva... Însă, după cît mi-e de foame, ne aflăm la ora cînd oamenii normali cînează... Haide, dragă și scumpă tanti Ralița, nu ne faci cevașilea bun de-ale mîncării? Că și-așa ne-ai lăsat flămînzi...

— Dacă mă rogi frumos, și n-ai să-ți mai permiți insinuări josnice, de tipul celei de-adineauri, am să vă prepar, nehalîților, niște jumări olteneste, de-o să vă lin-geți buzele... Să-ți vină să-ți bați copiii, nu altceva! Însă am nevoie de ajutoare. Știți ce? Haideți cu mine la bucătărie... Pe cai!

Peste cîteva secunde eram cu toții, buluc, în atelierul mai sus citat. Tanti Ralița bătea ouăle (zece) într-o strachină apreciabilă, Bilețel tăia ceapa, plîngînd copios, conform indicațiilor mătușă-mii, în rondele fine, iar eu mă ocupam de ardeiul gras și de tomate. Cînd materia primă a fost gata pregătită, bătrîna mi-a cerut ceaunul. Aveam unul de tuci, însă era în pod. Am fost obligat să-l caut, orbecăind prin beznă, și să-l aduc la mare urgență.

Apoi, n-am mai avut probleme. Mai întîi s-a prăjit ceapa, pînă s-a rumenit bine, peste care am turnat roșiile tocate mărunt și feliuțele de ardei gras. După ce amal-gamul a scăzut, pe

foc mic, mai mult de jumătate, colcăind în baia de unt topit (un pachet întreg irosise mătușă-mea) bătrîna a răcnit la mine, alertîndu-mă:

— Mălaiul, unde-i mălaiul?

— În cămară, unde să fie! — am informat-o eu. Dar ce, vrei să pui și de mămăligă?

— Nu! Dă-mi repede mălaiul, și-ai să vezi pentru ce-i nevoie!...

Doi pumni de mălai a revărsat peste ouăle bătute din strachină. Iar amestecul, l-a prelins lent în ceaunul de pe aragaz.

— Dă-mi făcălețul! — a poruncit iarăși tanti Ralița.

— Va să zică tot pui de-o mămăliguță? — am întrebat-o din ce în ce mai flămînd.

— Domle Al, dar tălică ești chiar un obsedat? Ce mă bați mereu la cap cu măliga ta?... Trebuie s-amestec jumările...

Cînd, în sfîrșit, mirabilul preparat s-a prins corespunzător, arătînd ca o magmă aurie-stacojie, mătușă-mea m-a luat iar la rost:

— Brînză, unde-i brînză?

— În frigider! — i-am spus nițel enervat.

— Taie rapid trei felii mari și groase, și așterne-le pe fundul unor farfurii mari, preferabil de ciorbă...

În clipele următoare, fiertura era prăvălită peste felii de brînză, iar noi, adică eu și Bilețul, ne și înșfăcasem furculițele, gata să ne așezăm la masă, chiar în bucătărie, nemaivînd răbdare să cărăm totul, la mine în birou.

— Stați! — s-a rățoit tanti Ralița. Nu vă lăcomiți... Așteptați să se topească brînză. Între timp, haideți să facem și mujdeiul... Trei căpățîni de usturoi, minimum!...

Măreață făptură și tanti Ralița asta! Dumnezeule, de unde i-ai mai dat și formula jumărilor oltenești? Și de ce numai dînsei?

Mîncam ca spartii, uitînd de toate, și de regimul meu dietetic, și de muncile lui Hercule ce ne așteptau în zilele următoare. Bilețel, care mereu afirmă că nu se dă în vînt după mîncare, și-a mai servit o porție, răzuind ceaunul de tot ce mai rămăsese pe fund, încît acum arăta (ceaunul) ca oglinda. Tanti Ralița, mai reținută, optase doar pentru o unică porție. Pe care însă și-o servise în cea mai mare farfurie din dotația bucătăriei. Cea utilizată la prepararea salatei orientale.

Mirosind a usturoi trăsător, de-ar fi murit și muștele din preajma noastră, cînd am lichidat totul, de nici nu mai era nevoie să recurgem la spălatul veselei, am sărutat-o amîndoi pe tanti Ralița. Pe fiecare obraz. Și-i aromeau obrajii atît de apetisant, ca niște cîrnați de casă proaspeți, abia luați din tigaie, încît, o clipă, am simțit în noi cele mai inexplicabile porniri canibalice. De s-ar fi putut, am fi înfulecat-o și pe mătușă-mea.

— Ei, ce ziceți, merit să mă luați la Sinaia, împreună cu voi? — a lansat provocarea, de mult pregătită, bătrîna.

— Nu numai la Sinaia, ci-n lumea întreagă, coană Ralițo! — s-a avîntat poetul Bilețel, nedîndu-și seama ce spune și la ce riscuri se expune. Dacă ne mai prepari un ceaun de jumări, te luăm și pe lumea cealaltă!... Mergem cu tălică, oriunde!

— Prefer lumea asta, domle Bilețel! E mai sigură, în orice caz... N-ai decît să te duci

singur acolo, mai ales dacă o să bagi în matală încă un ceaun de talmeș-balmeș!

Pe la miezul nopții, cînd jumările se răzvrăteau, la-olaltă cu usturoiul, împotriva stimabilelor noastre stomacuri, încă mai discutam despre planul de bătaie al zilelor următoare. Bineînțeles, fumînd și bînd la cafele. Și tot, bineînțeles, fără să cădem de acord.

Tanti Ralița o ținea pe-a ei, propunîndu-ne să plecăm deghizați, pentru a nu fi recunoscuți, Bilețel pe-a lui, emițînd ideea, absolut îndobitocitoare, să urmărim desfășurarea ceremonialului funerar de la distanță, cu lu-netele (pe care nici nu le-aveam).

Singurul lucid, în pofida dezagrementelor digestive, eram eu, care am decis, neacceptînd nici o altă sugestie, să participăm normal, în calitate de invitați ai soției răposatului și-ai oratorului Pompilică, acel ce-avea să rostească discursul omagial.

În încheiere, le-am comunicat asistenților mei:

— La culcare, fraților. Sîntem obosiți ca niște cîini... Tanti Ralițo, matală te culci în dormitor, Bilețel o să doarmă în fotoliul de la biroul meu, iar eu pe canapea. Gata, nu mai am ce vorbi cu voi...

Peste noapte, am fost trezit doar de vreo cinci ori. De-două ori de tanti Ralița. Care, prima oară, mi s-a plîns că n-o-ncăpea pijamaua nevesti-mii, iar apoi, că a mea îi era prea largă. De Bilețel, în rest. Ba-l anchiloza

căușul fotoliului, ba-l durea burta, și-avea nevoie de bicarbonat, ba, mai târziu, după ce înghițise praful pe care i-l dădusem, că acesta nu părea a fi bicarbonat, ci mai curînd „Tix”, pentru curățatul tacîmurilor.

Spre zorii zilei, cînd izbutisem s-ațipesc și eu o țiri-șică, mătușă-mea s-a apucat să tragă de mine, avertizîndu-mă că-i timpul să ne sculăm și să plecăm la autoserviciele din Drumul Taberii, după „Bombiță”.

7. „Rallye” în trombă (București-Sinaia) fără șanse de retur!

La 7 fix, plus cîteva minute, debarcăm din 84 în apropiere de atelierele „Fiat” din cartierul Drumul Taberii. Portarul nu ne permite intrarea. Pînă nu prezentăm formele de acces în unitate. Îi completez pe loc fișa, înmîinîndu-i un formular de 10 (lei), și numaidecît ne poștește surîzător să pătrundem. La hala unde-mi lăsasem, acum trei săptămîni „Fiat”-ul meu 600 D, nici urmă de mașină. Dar nici de nea Tudorică, omul meu de încredere, care de zece ani se ngrijea de „Bombiță”. Atît de atent și competent, încît, făcînd o socoteală, cred că, între timp, mi-aș mai fi putut cumpăra un turism proprietate personală. Cu unele economii, chiar și-un „Mercedes”, pe motorină.

Nea Tudorică își face apariția abia pe la 8 și jumătate. Văzînd că fierbeam de supărare, îmi explică situația:

— Maestre, sînt mort de obosit... Toată noaptea am montat la „Bombița” matale...

— Și unde-i, că n-o văd nicăieri? — îl întreb oarecum liniștit.

— La cuptor!

— Cum? Ai pus-o la copt?...

— Dar bineînțeles! Am vrut să-ți fac o surpriză. Îi cam sărise vopseaua, și-atunci i-am tras o suflare, cu niște material de-al meu, adus de-acasă... Acuma-i la cuptor, să i se usuce culoarea! Băieții trebuie să fie înăuntru...

— Tot în cuptor? Păi la cîte grade funcționează agregatul?

— 45! E din import... Însă-i stricat de vreo cîteva luni, și uscarea o facem la rece!

Găsim mașina în uriașul cuptor italian, adus cu mari sacrificii de la Torino, unde vreo cîteva puștani se distrau lustruind-o, străduindu-se să-i elimine bășicile apărute după „suflare”. În mai puțin de o jumătate de ceas achit toate angaralele, îl achit și pe nea Tudorică, și trec la controlul tehnic de calitate. Aici se descoperă că „Bombița” are alt număr de motor, decît cel care fusese la intrarea în reparație capitală. Se renunță la investigații suplimentare, întrucît mai avuseseră cazuri de interschimbare a motoarelor.

În curtea atelierelor autoservicelui, invitat de nea Tudorică să urc la volan și să efectuez cîteva manevre de probă, constat că am o altă „Bombiță”. Mult mai nervoasă decît fusese. Ce-nseamnă o revizie capitală, să

schimbi pistoanele și segmentii! Alt motor, și la propriu și la figurat, altă viață.

După câteva ture prin incinta „Ciclop”-ului, pe deplin satisfăcut, îmi imbarc pasagerii și-o pornesc spre poartă. Direcția Sinaia. Însă la poartă motorul se-oprește după câteva chinte de tuse. Îl strig pe nea Tudorică. Vine numaidecât, zîmbitor și afabil, și se interesează care-i baiul. Încearcă și el să pornească motorul. Și, după două sau trei chei, mă liniștește, tot surîzător:

— Merge perfect! N-are benzină...

— Păi, măi nea Tudorică, atunci când am adus ma-șina, rezervorul era plin ochi!...

— Știu maestre, știu, dar nu cu benzină se spală motorul?... Nu-i o problemă, stația de „Peco” e lîngă noi...

Scrîșnind din dinți, am urcat-o pe tanti Ralița la volan, și-am împins, împreună cu Bilețel, de mi-am blestemat zilele. Norocul nostru că pompistul avea benzină cîtă vrei. Dar numai Co 75! Am făcut plinul, convins de pompist că „Fiat”-ul este o mașină excepțională, care merge cu orice benzină, eventual și cu gaz lampant.

Acuma nu mai aveam probleme. Puteam fi mîndru de „Bombița” mea. Rula ca un bidiviu, mîncînd kilo- metru după kilometru. Dar și benzină. Deoarece, la ie-șirea din Ploiești, acolo unde se află stația de „Peco”, observînd coborîrea indicatorului de consum am mai turnat vreo 15 litri în rezervor. Tanti Ralița susținea că așa se întîmplă cu orice motor după o reparație capitală, în timp ce Bilețel, și inginer de felul lui, era de părere

că nea Tudorică uitase să regleze carburatorul.

Din lipsă de timp, am renunțat la cercetările de ri- goare, și-am întins-o în trombă către Cîmpina. La „Pa-ralela 45”, am fost nevoiți să facem iarăși o haltă de ajustare. Ca să ne hrănim nițel, cu cîte-o ciorbă de burtă, celebrul preparat al casei, și să hrănim iarăși „Bombița” cu 15 litri de CO 90.

Cînd ne-am ridicat de la masă, am rămas înlemnit observînd sub mașină o băltoacă. Gata, mi-am zis, pierd ulei. Nu era ulei, ci benzină. Vîrîndu-mă sub „Fiat”, a trebuit să constat că Bilețul era în eroare. Nu carburatorul se afla în suferință. Ci nea Tudorică. Uitase să strîngă șuruburile și piulițele de la pompa de benzină.

— Așa-ți trebuie, Al, băiețelule, dacă n-ascuți de-ăi mai bătrîni! De cîte ori nu ți-am spus să mă lași pe mine să mă ocup de mașină? Ai văzut cîte cărți de mecanică auto am la mine pe masă...

— Hai să fim serioși, tanti Ralițo! — am mai tem- perat eu din elanurile tehniciste ale mătușă-mii. Ultima oară cînd mi-ai reglat ralantiul, m-a costat o groază de parale carburatorul, pînă l-am pus la punct...

— Ce vină am eu, dacă era defect din fabrică! — continuă să mă boscorodească bătrîna.

Plecăm oarecum mai liniștiți, în trombă, gata să ne pupăm în bot, la ieșirea din parcajul motelului, cu un „TIR” de douăzeci de tone. Dacă nu frînam la timp, apelînd și la frînele de serviciu, dar și la cea de mîină,

acuma ne aflam sub hurdubaia aia de „Henschel”. Că loc era, slavă Domnului! Din păcate, probabil din pricina refle-xelor mele perfecte, am tras puternic de maneta frînei de mîină, prompt și instantaneu, și sînt nevoit să constat c-am rămas fără ea. Deși, la o examinare mai atentă, maneta era, de fapt, umbrela mătușă-mii Ralița, care o plasase chiar lîngă lăcașul dintre scaunele din față.

Ajunși la Sinaia, intrăm triumfal în oraș, o cotim la dreapta, pe drumul gării, apoi trecem podețul și por- nim să urcăm spre complexul vilelor de creație. La recepție, coana Florence, prietena creatorilor și tuturor neamurilor lor, mă anunță:

— Maestre Conan, îmi pare rău, însă n-am cum să vă servesc! Toate camerele-s date... Chiar acum un mi- nut a telefonat de la București, tovarășul Tirbuceanu, șeful cazărilor de la scriitori, să mă anunțe că sosesc și delegații Uniunii, pentru a participa la sărbătorire!

— Ce sărbătorire? — o chestionez eu nedumerit.

— Aoleu, m-am inexprimat greșit, am vrut să zic la festivitatea de adio, organizată în cinstea mortului care ne-a făcut plăcerea să-și dea duhul la noi... Dar nici festivitate nu-i bine spus, că altfel se zice, dar nu prea știu bine cum...

În orice caz, ajutat de-un telefon al recepționerei, a cărei nepoțică lucra la „Palas”, hotelul din centrul Si- naiei și tot la recepție, obținem trei apartamente, la etajul

al II-lea, din cele rezervate pentru străini... Dar și cu tarife calculate corespunzător.

De voie, de nevoie, le acceptăm. Parcînd „Bombița” lîngă „Palas”, ne ducem tustrei, eu, tanti Ralița și Bilețel, să ne instalăm în „apartamentele” noastre.

Nici n-apuc să ies bine de sub dușul pe care mi-l administrasem la mare grabă, că sună telefonul. E Gig Mironescu.

— Măiestrică, aș avea o propunere... După ce-am citit „menu”, adică lista de bucate a restaurantului de la parter, mi-am dat seama că-i musai să-ți cer să mă iei în gazdă la tălică! Știi ce prețuri au frații de-a ici?... De milioane! Și la propriu, și la figurat. Nu-s de nasul nostru.

Cuget rapid, după cum îmi stă în caracter, și-i co- munic pe loc rezultatul::

— Ia-ți urgent catrafusele, și vino la mine... Între timp, o sun pe tanti Ralița, și-o prelucrez și pe dînsa să facă aceeași operație...

Tanti Ralița, fără să mai facă fițe, se declară numai- decît de acord.

Bilețel, care-mi adusese, pentru consultație, „menu” tipărit elegant pe hîrtie cretată, mă examinează nerăb- dator, așteptînd să-mi înregistreze reacțiile. Spre sur- prinderea poetului, nu reacționez deloc. Mușchii faciali îmi paralizaseră, sper că temporar, întocmai ca și corzile vocale, la citirea formidabilelor preparate pe care ni le ofereau gazdele. Nu prețurile mă speriaseră. Că vorba românului: „dai un ban, dar stai în față”... Ci belșugul, incredibil, de mîncăruri pe bază de pește, porc, vită și păsări. Plus încă un element fantastic...

Mătușă-mea, fără să mai bată la ușă, mă găsește într-o stare de totală prostrație, în momentul când își face apariția în odaia noastră.

— Ce-ai acolo, nepoate, vre-o filă din gromovnicul dispărut, de-ai rămas ca o stană de piatră?...

Îi întind lista de bucate, renunțând la orice explicație. Mătușă-mea, după o simplă aruncătură de ochi, întoiește și dînsa.

Bilețel, invadat de panică, îi smulge „menu” din mîină și se uită din nou prin paginile sale, că erau și multe. Răsfoiește, citește, și tot nu pricepe nimic.

Cuprins de milă, mă îndur să-l lămuresc:

— Văd, dragă Gog, pardon, Gig, că nu-ți mai funcționează deloc coțofana... Păi îți dai seama ce document mi-ai dăruit? Ia descifrează nota de pe pagina a treia, aia scrisă cu pix de culoare albastră... Ce scrie acolo?...

Bilețel întoarce foaia; dă de pagina cu numărul 3, și-mi citește:

— „Bobe, așteaptă-mă la noapte, Frosa”... Ei și? Ce-i cu asta?...

— Păi, știi cine-i Bobe?

— Sigur că nu! — răspunde poetul.

— Băiatul lui, Jurj Hariga, vecinul lui Tatapetre, de la Pitești, de pe strada Libertății... Iar Frosa, fosta mea iubită, de acum cîteva decenii... Înseamnă că-s amîndoi aici, sosiți la funeraliile lui Avaru. E formidabil! Dar și ei sînt formidabil... de tîmpiți. Auzi idee, să corespundeze pe listele de bucate ale restaurantului. Te pomenești

că locuiesc și ei la „Palas”... Dar de unde și pînă unde Frosa, asta nu mai sînt capabil să-nțeleg. E ceva de te doare mintea, nu altceva!

8. Cina cea de tăinuială...

Tanti Ralița, pe care aventurile mele amoroș-filosofice o lăsau rece, verifică și dînsa însemnarea de pe „menu”. Dă din cap a neîncredere, apoi își motivează gestul:

— N-aș fi zis că Bobe mai trăiește! Cîți ani să aibă oare?...

— Ce importanță are vîrsta individului! — mă indignez eu. Principalul e c-a venit la Sinaia, să-l petreacă pe ulti-mul drum pe Avaru... Acuma mi-e clar totul. Precis erau prieteni, și poate și mai mult...

Mătușă-mea cugetă o clipă, iar după aceea-și amin- tește de ceva:

— Ce-ai zis tălică, adineauri? Că te doare mintea?... Ei bine, pe mine mă doare inima!

— Aoleu! — intru eu în sperieți. Nu mi-ai spus niciodată că ai probleme cu cordul... Și unde te doare?

Tanti Ralița își duce mîna dreaptă în dreptul stoma- cului și-mi indică locul suferinței. Ciudat! N-am mai auzit pînă acum, să aibă cineva inima la un nivel atît de scăzut.

— Ce simți? — insist îngrijorat.

— Că mi-e foame! — declară mătușă-mea. Tu nu știi că inima omului se află deasupra burții? Haidem la masă... Numai dînd peste denumirile bucatelor din lista ăstora, și m-a și

apucaii dîrdîiala... Simt, că mor, zău așa. Or fi prețurile ceva mai sărate, dar merită să ne-omenim și noi odată, ca domnii...

Sala restaurantului era ticsită de lume. Turiști, vacanțieri, chiar și niște străinezi, pe care-i recunosc de la distanță, după pachetele de țigări „Dunhill”, „Stuyvesant” și „Kent” puse neglijent lîngă tacîmuri. Cercetez atent asistența, nădăjduind să-l recunosc pe Bobe Hariga. Nimeni care să-i semene. De fapt, stînd și gîndind mai profund, nici nu l-aș mai fi putut identifica, după atîta amar de vreme.

Îmboldit de mătușă-mea, apelez la responsabilul de sală, îi spun cine sînt, și-l rog să-mi facă rost de-o masă pentru trei persoane. Deși nu are habar de numele meu, îl impresionează însă revista la care lucrez, chiar neplăcut aș zice, avînd în vedere multiplele anchete demascatoare din domeniul comerțului, și ne oferă imediat o măsuță pe care se aflau niște etichete „Rezervat”.

— Dar nu-i rezervată masa? — îl întreb eu, nevrînd să iau nimănui bucățica de la gură.

— Nuuu! Se poate? Pentru dumneavoastră, ăștia din presă, oricînd renunțăm la interesele noastre personale... Cu ce să vă servim?

— Am citit lista de bucate! — îl informez eu. Dar am uitat-o în cameră. N-ai cumva una la îndemîină?...

— Am... Dar n-ajută la nimic! Afară-i vopsit gardu', înăuntru-i leopardu'! „Menu” îl avem de reclamă, iar clienților de vază, le recomandăm preparatele noastre deficitare pe cale bucală de la om la om... Vorba ăluia, dacă ești om cu mine, sînt și eu om cu tine! V-am

spus-o ca glumă de rîs, fiindcă cu presarii sîntem extrem de atenți, nu ne batem singuri cuie-n cap...

— Și ce ne sfătuiești să mîncăm? — îl întreb eu amuzat, mai ales că tipul părea simpatic, fiind și cam apoplectic de felul său.

— Pentru început, niște șalău cu sos remulat, din cod congelat, apoi un mușchi de vacă velington, știți, mareșalul ăla neamț care l-a bătut pe Neapoleon, iar ca desert, să văd dacă mai am pus deoparte, cîte o profiterolă, ceva de excepție, cu frișcă din vacile noastre, fiindcă avem și o gospodărie anexă, cu pui și dobitoace, bașca un director de specialitate zonotehnicistă... Ce ziceți, vă surîde?

— Adă din toate, cîte două porții! — comandă tanti Ralița, nemaiașteptînd și părerea mea, care vroiam să mă interesez și de prețuri.

— Perfect, coană mare, fiindcă altceva nici c-avem! — preia din mers responsabilul, nu prea încîntat de notabila operație, de reducere a stocurilor sale supranormative, pe care o efectua mătușă-mea.

În jur de unsprezece, după ce tanti Ralița și-a mai comandat două profiteroluri, ca să le ia cu dînsa, la cameră, ne-am hotărît să mergem la culcare. În plată, apoplecticul ne prezintă o notă de plată apocaliptică — 453 lei, fără atențiile de rigoare. Însă era tardiv. Mîncasem totul. Pînă la ultima fărîmă.

Ajunși în apartamentul nostru, mătușă-mea își exprimă dorința să bea o cafeluță.

— Tanti Ralițo, — o previn eu, cofeina-i somnifugă!...

— Aiurea! Pe mine m-adoarme buștean...

— Păi n-ai văzut ce prețuri au ăștia? Rămînem săraci, dacă ne-apucă să mai comandăm și cafele, și încă servite la cameră...

— Nu comandăm nimic! — declară mătușă-mea. Am cafeaua la mine...

Și, spre stupefacția noastră, își extrage din poșeta-geamantan o pungă cu cafea boabe, precum și-un termocuplu fierbător, electric.

Fumînd oarecum deconectați, după toate cele pățite în cursul zilei, din zori și pînă-n noapte, sorbim din resturile cafelelor și tăinuim în privința programului de-a doua zi.

Observînd că Bilețel e gata s-adoarmă pe el, de obosit ce era, și că mătușă-mea picotea cu „mărășeasca” lipită de buza de jos, înțeleg să profit de ocazie, și să elaborez de unul singur planul de bătaie. De aceea, li-l expun sumar, fiindu-mi și mie un somn de excepție:

— Obiectivul nostru, deocamdată, pentru mîine, este să-l vizităm pe Bazil Avaru, să-l vedem ce mai face și cum arată la față, în speranța că-l vom putea identifica, și-apoi să-l înmormîntăm creștinește, însă păcătuind prin observarea atentă a tuturor celor sosiți la funeralii! Atît, și nimic mai mult... Iar acum, toată lumea, mic și mare, să se ducă la culcare!

Nu mai era nevoie de îndemnul meu mobilizator, deoarece, între timp, Bilețel ațipise la pieptul mătușă-mii, pufăind lejer, iar bătrîna, visînd probabil cine știe ce secvență din tinerețea dînzei, îi torcea, dormind, caierul

bogatei sale podoabe piloase, de pe maxilare, căreia poetul îi spunea „favoriți”.

II. ÎNMORMÎNTARE DE LUX — CONFORT UNU, SPORIT

9. Manevre de recunoaștere

Avînd în vedere că operațiunile terminale, adică înțărînarea lui Bazil Avaru, erau prevăzute pentru orele 13, așa cum, de altfel, se anunțase și la ziar, la cinci și jumătate, dimineța, procedez la trezirea partenerilor mei.

Cu Bilețel n-a fost cine știe ce problemă, deoarece, fiind ușor ca un fulg, l-am luat pe brațe, întrucît nu vroia să facă priză cu realitatea, și l-am așezat în cada din baie, dînd drumul la duș. Cu-atît mai mult cu cît dormise numai în slip, uitînd să-și îmbrace pijamaua (dacă o avea cumva la el!). Pentru orice eventualitate, deschisesem ambele robinete ale bateriei, să-i fie și cald, și rece, în funcție de temperatura apei pe care-o debita hotelul.

Însă tanti Ralița, care, probabil din pricina abuzului de cafea, după cum afirma dînsa, le dormea de le bușea, mi-a făcut greutăți. Chiar aproape insurmontabile. Mai ales că, peste noapte, căzuse de pe dormeză, și-am găsit-o pe dușumea, vîrîtă sub mocheta ce-i servea de pled. Am zis insurmontabile, fiindcă am fost nevoit, cu chiu cu vai, s-o urc la loc pe agregatul mai sus pomenit (recte, dormeză). Cînd cădea pe la capul instalației, cînd pe la picioarele acesteia. Cred că numai datorită celor șase sau șapte căzături zdravene, a reușit să se trezească încăpățînata de mătușă-mea.

— Domle Al, — a izbucnit tanti Ralița, în clipa cînd a făcut ochi, nu-i uman ce se-ntîmplă! Ce te-a apucat să mă trezești, tocmai cînd aflasem cine-i Bazil Avaru?... Na, poftim,

acum am uitat și visul pe care l-am visat... Poate că, dacă adorm iarăși, aflu din nou cine-i scriitorul ăsta necunoscut! Ce zici?...

— Zic să te scoli numaidecât! — m-am rățoit la biata bătrână. Trebuie neapărat să fim la capelă înaintea sosirii participanților la funeralii... Și-apoi, mai durează și gustarea de dimineată. Fără un breakfast corespunzător, dietetic și hipocaloric, nu-s capabil să anchetez nimic... Indiferent ce-ar fi!

Mătușă-mea, auzind de breakfast, s-a ridicat urgent în capul oaselor, și-a coborât de pe dormeză, aranjându-și taiorul mototolit.

— Atunci să mergem! — m-a anunțat bătrîna. Nu-mi mai schimb costumul ăsta, fiindcă nici n-am luat altul la mine! Unde mîncăm, tot la restaurantul de jos?...

— Ferească Dumnezeu! — am exclamat eu îngrozit. Găsim noi un „express”... Dar mai întîi să-l îmbrac pe Gig Mironescu, că l-am lăsat în baie, să se trezească!

Bilețel nu se trezise. Cada era plină cu apă, iar poetul dormea cu capul pe ghizdul lateral la vanei. Cred și eu. Îi convenea. Apa era caldă, iar susurul pe care-l emitea, revărsîndu-se din ambele robinete, probabil i se părea un șopot adormitor de izvor.

Numai cînd am sistat debitul apei calde, trecînd ex-clusiv la rece, m-am pomenit cu poetul în picioare. Despuiat și ud, m-a și luat la rost:

— Măiestrică, unde m-ai adus? La „Baia Arcului”?... Dacă-i așa, de ce nu vine maseurul?...

După o jumătate de ceas, la capătul unor infinite alergături în căutarea unui „express”, serveam breakfast-ul la cantina complexului caselor de creație. Unde nu se ivise încă nimeni dintre „creatorii” cazați în vilele din preajmă. Era și prea devreme.

— Coană Florence, — o rugasem eu pe recepționera și bufetiera stabilimentului, dândă ce pătrunsesem în sala de mese, n-ai vrea să fii atît de drăguță și să ne dai și nouă ceai, să ne mai încălzim sufletele?...

— Se face, maestre! — mă-ntîmpinase cu zîmbetul pe buze focoasa gospodină. Ceai cu ce?...

— Ceai cu ce ai!

— Adică numai două ceaiuri? — s-a mirat Florence, cunoscîndu-mă prea bine, și încă de mult.

— Nu, măi fată bună, ceai cu ce mai ai... Adică: gem, untișor, niște parizer din carne naturală și, bineînțeles, cîte patru ouă ochiuri, cu costiță afumată, prăjită, rumenă și crocantă!

— Vai de mine, maestre, îmi pare tare rău, dar ouăle sînt la Breda, administrativul nostru... Restul se-aduce numaidecît!

— Și unde-i Breda, prietenul meu?...

— La magazie, că astăzi avem tîmbălău mare, v-am mai spus eu matale! Știți, chestia cu delegații sosiți la sărbătorire, adică la ceremonie... C-a venit și tov. Tancu, laolaltă cu Tirbuceanu și Mitușină, și-ăilalți specialiști cu-nmormîntările!

Peste cinci minute îl aduceam pe Breda, cu ouă cu tot, să cinstim o vodkă împreună. După două sute, de vodkă, nu de ouă, ne-a oferit și

niște telemea de Brăila, s-avem cu ce bea ceaiul. Bun băiat, și Breda ăsta. Inimă de mamă!

Iar după ce se-așezase la masa noastră, lângă tanti Ralița, se-mprietenise la toartă cu mătușă-mea. Ciocneau vodcile, de-ai fi zis că-i apă „milenară”, cum zicea bă- trîna. Suflet mare, mai ales că vodka îl însuflețise și mai dihai, Breda a trimis o fată, din cele care serveau în salon, să ne-aducă și niște cîrnați de casă, afumați, din rezerva sa personală.

Abia pe la zece am izbutit să-i dăm de capăt break- fast-ului nostru. Se dusesse dracului și regimul dietetic, și calculul caloriilor. Dar ce nu face omul, cînd e vorba de-o anchetă de dimensiunile celei întreprinse de mine. Renunță la orice, în numele investigației!

Și zău că Breda își meritase vodka. Fiindcă, în avîntul neastîmpărat al discuțiilor, dar și-al tăriei, ne furnizase o sumedenie de informații extrem de importante. Chiar capitale, aș putea zice.

— Dacă mai dau ortul popii vreo doi sau trei tovarăși creatori, aici, la noi, în cadrul complexului condus cu competență și dibăcie de Toian al nostru, pot să spun c-am rupt-o-n fericire... Încă o dilie ca madam Avaru, soția mortului de-alaltăieri, și rămînem fără administra- tivii Uniunii...

— Dar ce s-a-ntîmplat, nea Bredo? — încerc eu să-l trag de limbă.

Nu mai era nevoie de-atari manevre, deoarece Breda spune totul, de bună voie și nesilit de nimeni.

— Păi aseară, cînd au sosit de la București tovarășii Tancu și Tirbuceanu, împreună cu

băiatul ăla drăguț și frumușel, care se ocupă de morții scriitorilor, că Mitușină fusese dus urgent să se culce, fiind tare obosit, nevasta răposatului s-a repezit la ei să-i sfîșie, nu altceva. Bieții tov. Tancu și Tirbuceanu, nu mai știau pe unde să-și scoată cămeșile... Urla muierea aia, nebună și înfigăreață, ca o leoaică.

— O supăraseră cu ceva? — m-am arătat eu mirat.

— Cu ce s-o supere, maestre? Că-s toți oameni buni, băieți de suflet și de salon, ba chiar și de comitet, în calitatea lor de membrii în comitetul administrativ al Uniunii... Se-șezaseră și ei la masă, obosiți de drum, să-mbuce ceva și să bea o gură de vin, că apa Sinaiei nu-i deloc bună și fiara s-a și năpustit asupra lor. Că unde-i nenorocitul care a aranjat ceremoniile înmormîntării, că de ce n-a organizat angajarea unui dric, ea-i spunea car funerar, cu cai mascați și personal de prestații în haine de gală, negre și cu lampasuri din mătasă, că de ce n-a făcut rost de-o fanfară dacă nu militară, cel puțin una de amatori, că bărbatu-său a scris pentru popor, și-ar merita și el atîta lucru... Și dăi și dăi, pînă i-a umflat capul lu' tov. Tancu... Care știi cum își iese din pepeni, cînd îi cere cineva mai mult decît poate da, fie că-i vorba de-un împrumut, sau de vreun ajutor de înmormîntare!...

Tanti Ralița, auzind de ajutoarele pomenite de Breda, mă chestionează, întrerupînd demersul administratoru- lui:

— Și cît vă dă, măi nepoate, cînd muriți?

Sîcîit de inoportuna curiozitate a bătrînei. Îi răspund alandala:

— O să aflu, cînd voi repauza! Sper să mai treacă   ceva ani pînă atunci... Deocamdată, mă interesează biza-rele pretenții ale doamnei Avaru. Mai ales că, după cum   ar fi și normal, Bazil, bărbatu-său, nici n-avea cum să   fie membru al Uniunii, de vreme ce abia acum a publicat prima sa carte!... Ia zi-i mai departe, nene Bredo, ce-a   mai vrut femeia mortului?...

— Și cîte n-a vrut! Oho! Că să asiste și primarul orașului, că, la cererea editurii unde lucrează mătrăgună știi matala despre cine-i vorba, Negrețu ăla, de la „Pro- meteu”, președintele scriitorilor a aprobat în mod special ca Avaru să fie dus la groapă pe banii obștei, deoarece   a scris o carte bombă, nemaipomenită, și-așa mai departe...

— Și?...

— Și s-a-nfuriat tov. Tancu, și-a răcnit: „Ia ascultă, cucoană, să zici mulțam, dacă om face rost de-un camion!” Apoi s-a răstit la omul cu îngropăciunile: „Mă, băiete, vezi și află dacă n-are fabrica de-aici vreo fanfară! Dacă ne-mprumută muzica, le citim și noi   niște poezii, după ce isprăvim balamucul...” Atît i-a trebuit jivinei. Cînd a auzit de balamuc, să-i vină cu leșin. S-a repezit afară, pe terasa cantinei, și-a adus după ea un găligan bărbos, urît ca dracu' și-nțolit ca la bîlci, în   blugi răpănoși și geacă lăptoasă, și i l-a prezentat lu' tov. Tancu, orăcîind: „Ăsta-i cumnatu-meu, gagiu de barieră, și dacă mai zici o dată ceva cu balamucul, îți schimbă portretul și te pocește pe loc, din doi pumni și trei labe!”...

Excitat de fantastica informație procurată de Breda, că Avaru mai are și-un frate, îl iscodesc în continuare:

— Și tov. Tancu ce-a spus, cum a reacționat?

— A, păi a fost de milioane... Și-a mijit ochii, s-a uitat cîș la găligan, și-a întrebat-o pe madamă: „Ce-ai zis că-i huiduma asta? Gagi sau gagic?...” Muiera s-a fistîcit, n-a mai avut ce spune, și-a întins-o ca din pușcă, tîrîndu-l după ea pe golan. O nimerise tov. Tancu exact în călcîiul lu' Aristide, ăla din războiul cu Traian! Știi care, c-a fost dat și la televizor, cu Chirc Duglăs în rolul principal... Mare film, domle!...

Luîndu-ne rămas bun de la Breda, și mulțumindu-i pentru tovărășie, cîrnați și telemea, ne-am ridicat de la masă pe deplin satisfăcuți. Din toate punctele de vedere. Și sătui, și bogați în informații.

Deoarece tanti Ralița călca nițel cam balansat, l-am rugat pe Bilețel s-o sprijine, cel puțin pînă ajungem la locul unde era depozitat mortul.

— Măiestrică, — mă apostrofează poetul Mironescu, n-am scos o vorbuliță cît l-ai interogat pe dulcele ăsta de nea Breda, și nici vodkă n-am gustat... Cu ce-am păcătuit, de mă pedepsești în halul ăsta? Coana Ralița, cu gabaritul dînsei, îmi face umărul piftie și surcele, zău așa!

— Taci, Bilețelule, că dacă te-aude mătușă-mea, te face numaidecît paté de fois gras, și nu piftie, căci un umăr nu-i suficient!...

Apoi, la ieșirea din cantină, o întreb pe buna mea Florence:

— Unde l-ați cazat pe Bazil Avaru?...

— Vila 4, camera 6! — îmi răspunde dînsa cu promptitudine.

— Cum așa, laolaltă cu scriitorii încă în viață? — mă mir eu.

— Nu, maestre Conan, asta a fost pînă să moară... Acuma-i la capela bisericii din vale!

Lămurit, în sfîrșit, îmi mobilizez tovarășii de drum:

— Să mergem, oameni buni, mortul ne-așteaptă!

— Stai blînd și nu mă-mboldi, Al, băiețelule, că nu mi-s vacă! — mă repede supărată (nu știu de ce) tanti Ralița. N-are decît să ne-aștepte sănătos... Că mortul de la groapă nu se mai întoarce! Are tot timpul înainte...

Abia după ce-o observ cum pășește, legănîndu-se ca o balerină lansată pe-o mare în hulă, dar și cocoșîndu-l de-a binelea pe Bilețel, îmi dau seama de dificultățile bătrînei.

Înaintînd, mai precis coborînd pe ulița ce ducea spre capela bisericii din vale, îi suflu la ureche poetului:

— Ce-i facem, Bilețel dragă, cu mătușă-mea? Cum o trezim?...

— Nu-i o problemă, măiestrică, principalul este cum o să mă trezești pe mine?...

— Că nu ți-o fi somn?

— Altceva am vrut să spun detectivule, — continuă să delireze poetul, că văz că nu te prea ajută coțofana, cum o să mă trezești din morți, eu nefiind nici Iisus, iar tălică nicidecum Dumnezeu? Că precis mă omoară coana Ralița noastră!... Nu-ți dai seama că mai

mult o   duc eu, decît bruma de picioare ce i-au mai rămas?...

Sărmanul Gig Mironescu. Trebuia să-l susțin în vreun fel, așa c-am luat-o și eu pe mătușă-mea de-un braț. Dezechilibrată de intervenția personalității mele, tanti Ralița îl abandonează pe Bilețel, mă părăsește și pe mine și, ca o rachetă, o ia la goană la vale, sporindu-și din ce   în ce mai zdravăn viteza, ca un proiectil teleghidat, însă scăpat de sub controlul electronic.

Cînd izbutim, cu greu, s-o ajungem, bătrîna tocmai realiza impactul cu gardul din șipci al bisericii. Gardul   se clatină, mătușă-mea reculează în brațele noastre, tocmai la timp, și se răstește, neașteptat de lucid, ca și cum atunci s-ar fi trezit la realitate fără dificultățile de emisie de mai înainte:

— Ce v-ați apucat să goniți după mine?... Nu v-ați   dat seama că-mi era necesară o cursă de jogging, după două ceasuri de imobilizare pe scaun, la gustărica de dimineată?...

Pîș-pîș, ne strecurăm pe porțița împrejmuirii biseri-cuței, iar peste o clipă pătrundem în sfîntul lăcaș. Într-o firidă, din partea dreaptă a ortodoxei incinte, acolo unde de obicei se vînd lumînările, chiar lîngă taraba respectivă, acumă închisă, nefiind zi de tîrg bisericesc, dăm de catafalcul lui Bazil Avaru.

Nimeni lîngă el. Decît vreo cîteva lumînări aprinse, dar și-acelea pe ducă, filînd copios din fitilele nemucărite.

Extrem de curioși, ne-apropiem tustrei de răposat.   În vîrful picioarelor, de parcă ne-am teme să nu se scoale din morți. Bazil Avaru

arată destul de bine, pentru situa- ția în care se află. Ai fi zis că doarme.

Privesc la el atent, încercînd să descopăr cine ar putea fi dintre cunoscuții mei din Pitești (strada Libertății, cartierul haznagiilor). Degeaba îmi intensific laserele ochilor mei scormonitori, fiindcă mortul poartă barbă, și încă destul de căruntă și nu-s în stare să identific nici o trăsătură apropiată memoriei subsemnatului.

Tanti Ralița, lipsită total de respectul cuvenit morții, îl roagă pe Bilețel:

— Măi copile, ia ține-l tălică pe Bazil ăsta, uite-așa apucîndu-l de cap, că vreau să verific ceva!...

Interzis, Gig Mironescu se opune:

— Ce să-l mai țin, coană Ralițo, că n-o s-o ia din loc! Nu pun mîna pe mort, nici dacă m-ai pica cu ceară... De nici un fel, de nici o culoare... În fața eternității, coțofana mă părăsește totdeauna!

Surprins de propunerea bătrînei, mă ofer eu. Îi cuprind capul între palme și, cutremurat de răceala chipu-lui de piatră, o întreb înfiorat pe mătușă-mea:

— Ai vreo bănuială, că n-ar fi mort? Pot să te asigur, acumă cînd sînt cu mîinile pe el, că scriitorul nostru necunoscut e dus de mult pe lumea cealaltă!...

Tanti Ralița nu-mi răspunde, ci-apucă de barba de-functului și-ncepe să tragă de ea. Apoi, observînd că era bine fixată, îi încearcă și mustața. Rezultatul e-aceiași. Abia după aceea se explicitează bătrîna:

— Am vrut să controlez dacă nu-i cumva deghizat, cu barbă falsă, ca la teatru... Și știi de ce?...

— N-aș prea zice! — mi-am exprimat eu nedumerirea, slobozind capul răposatului.

— Domle, nu-i uman ce se-ntîmplă! Bătrînețea bat-o vina... Eu l-am mai văzut pe Bazil ăsta, foarte de mult, prin Pitești... Nenorocirea-i că nu-mi pot aminti cine ar fi... Ehe, la vîrsta mea-i absolut normal...

Gig Mironescu, atent la discuția noastră, dar și la ce se petrece afară, ține să ne avertizeze:

— Vine o grămadă de lume... Te pomenești c-au de gînd să-nceapă festivitatea, vorba recepționerei Florence, muierea aia, cu ouăle, de la cantină...

Ne retragem numaidecît lîngă altar, prefăcîndu-ne preocupați de alte probleme religioase, strict personale. Tanti Ralița senchină și bate mătănii, Bilețel a luat o lumîinare aprinsă dintr-un sfeșnic avut la îndemîină și, ingenuncheat, cu feștila în căușul palmelor, luptă disperat să-și stingă unul din favoriți, care-i luase nițel foc, răspîndind în juru-i un trăsător miros de porc pîrlit, iar eu, mai precaut, mă vîr sub măsuța din fața altarului, pe care se află o icoană grea, din metal gălbui și oxidat, și-ncerc să trag după mine acoperămîntul împodobit cu fir al mesei.

Îmi amintisem că așa procedam, cînd eram copil, și mă puneam bunică-mea, o habotnică înrăită, de Paști, să trec pe sub masa dinaintea altarului.

Peste o clipă, pătrund în lăcașul sfânt cei pe care-i auzise Gig Mironescu. Erau delegații Uniunii Scriitorilor. Tancu, Tirbuceanu, Mitușină, acesta din urmă foarte impresionat de prezența mortului, deoarece are ochii scăldați de lacrimi, precum și simpaticul slujbaș funerar al obștei, cel ce se ocupa totdeauna de cazarea scriitorilor... la cimitire.

Le suflu partenerilor:

— Fiți tari și țineți-vă bine, să nu ne vadă băieții!... Și țineți și icoana mai țeapăn. Că, dacă ne cade-n cap, ne mai pomenim și extraplați!...

— Mira-m-aș! — mîrîie Bilețel, rezistînd totuși mai departe. Din tălică și coana Ralița, nicicînd, de nici un fel și de nici o culoare, nu se poate obține un ceas extraplat... Doar unul deșteptător, marca „Roskopff-patent”, că prea vă dați deștepți cu detectivismele voastre!

Grupul reunit al delegaților, preocupat de misiunea asumată, asistă la măsurarea coșciugului, operație efec-tuată de omul cu înmormîntările, după care se consultă. Tancu, privind oblu la Mitușină, îl întreabă:

— Mitică, ai organizat masa de pomenire de la „Palas”?... Fii atent, banii îi dă madam Avaru, c-abia a încasat de la Pompilică zece miare, din drepturile de autor ale lu' bărbatu-său. Noi doar completăm, cu ajutorul de înmormîntare legal... Nimic mai mult! Bineînțeles, vom fi nevoiți să participăm la praznic, așa-i datina... Tirbucene, — se-adresează de astă dată responsabilului cu casele de creație, cazații la vile, să-și plătească pînă la ultimul leuț camerele... Că

noi nu sîntem tulumbe funebre, să ținem neamurile cucoanei, casă și masă, în prețul prestațiilor! Cu fanfara uzinei, a vorbit Mitușină, nu ne costă nimic... Haidem, la treabă! Și-aveți grijă de camion, să nu fie mai mare de șapte tone, că ne rîde lumea...

După ce delegații s-au topit din cîmpul nostru vizual, am pus totul la loc. Și icoana, și măsuța pe care-o aveam în spate.

— Și-acuma ce-i facem? — s-a interesat poetul Gig Mironescu.

— Așteptăm! — îi comunic eu. În cel mult o jumătate de ceas vor începe slujba...

— Ce slujbă-i asta? — se miră Bilețel. Cînd toată lumea semnează condica la șapte, ăștia vin abia în jur de ora prînzului?

— Asta-i meseria lor! — ne lămurește tanti Ralița. Nu lucrează mai niciodată popii ăștia, iar cînd fac și ei ceva, atunci cîntă...

La indicațiile mele, ne pitim cu toții în dosul pupitrului la care obișnuiește să citească și să țină isonul țîrcovnicul. Și purcedem să așteptăm. Tanti Ralița ar dori să-și aprindă o „mărășească”, însă o rețin la timp. De-afară, se-auzea venind lumea.

10. „Veșnica pomenire” — contra cronometru

În mai puțin de cinci minute, lăcașul bisericesc este ticsit de oamenii veniți să-l petreacă pe ultimul drum pe cel ce fusese

Bazil Avaru, sau care, mai exact spus, se ascunsese în dosul pseudonimului de mai sus.

Sicriul este înșfăcat de niște bărboși, probabil neamu-rile directe ale răposatului, și depus pe-o nășalie, în centrul incintei sfinte.

Atent la toți cei prezenți, mă străduiesc să identific niscaiva cunoscuți. În special, printre cei sosiți din provincie. Imposibil de obținut vreun rezultat. Nici una din mutrele examinate nu-mi spune nimic. Însă lumea continuă să sosească. Iată, a apărut și Fifi Avaru. La dreapta sa îl are pe Pompei Negrețu, iar în stînga pe-un bărbos suprad dezvoltat, cu ochelari de soare, și-nțolit la mare fix, în haine de doliu.

— Țsta-i precis gagiul de care-a pomenit Breda! — îmi șoptește Bilețel, trăgîndu-mă de mîneacă.

N-apuc să-i mai cer informații suplimentare, întrucît în clipa următoare pătrunde în biserică un trio fantastic, indescriptibil aproape. Trei hodorogi, abia ținîndu-se pe picioare, care se-ndreaptă bîțîindu-se în direcția coșciugului, lîngă care depun o coroană de flori. Prevăzută cu-o panglică ornamentală, pe care citesc stupefiat: „Frații Coman, prieteni și vecini adînc îndurerați”.

Dumnezeule! Țștia să fie unchiile mei, nene Lambe, unchiu Sile și nea Tilică-Malec? De zece ani nu-i mai văzusem, dar nici în halul acesta nu-mi imaginam că pot să arate.

După cîtva timp, se mai ivesc două cocoane, absolut provinciale, apreciind împopoțonarea plină de morgă. Nu mai spun, că ambele își camuflaseră chipul sub niște voalete ca niște glugi.

Oricît m-aş căzni să le recunosc, îmi este peste putinţă. Probabil nu-s din Piteşti.

Mă surprinde, totodată, numărul mare de bărboşi prezenţi la trista adunare. Şi, brusc, îmi trece prin minte o străfulgerare. Fiindcă, acum sînt mai mult decît con-vins, cineva i-a prevenit pe foştii mei cunoscuţi piteşteni c-am să fiu prezent la funeralii... Şi, ca să nu fie recunoscuţi, veniseră cu toţii mascaţi, în dosul acelor bărbi sinistre şi caraghioase. Şi, nici asta nu era exclus, şi cocoanele acelea, cu voaletele, puteau fi tot dintre vechile mele cunoştinţe.

Tanti Raliţa, holbîndu-şi deodată ochii, îmi strigă drept în ureche, de-am crezut că-mi sparge timpanul:

— Al, băieţelule, domnule, e ceva de groază ce se-ntîmplă aici! Ştii cine-i ţoapa aia grasă, cu capul băgat sub preşul cel negru?...

— Păi de unde să ştiu, dacă nu văd nimic?...

— Mă, asta-i Cerchezoaica!... Ascultă la mine, că ştiu ce spun... Am copilărit cu dînsa, şi-aş recunoaşte-o şi moartă!

Deci, mi se adevereau bănuielile. În cazul cînd ceea ce observase tanti Raliţa corespundea realităţii. Totuşi, mă-ntreb eu nedumerit, în sinea mea, cum de nu-i văzuse mătuşa-mea şi pe unchii mei. Doar era şi cu dînşii neam bun şi drept. Pentru verificare, deoarece mă temeam ca nu cumva tanti Raliţa să mai aibă unele vedenii, aberaţii optice, cum se spune în limbaj ştiinţific, din motive de vodcă reactivată, o întreb cu duhul blîndeţii:

— Omul lui Dumnezeu, ia spune-mi drept, te simți bine?...

— Chiar foarte bine! Atît de bine, încît parcă mi s-a făcut și nițică foame...

— Și nu i-ai băgat de seamă pe nene Lambe, unchiu Sile și nea Tilică?

— Cum să nu! Însă nu-i mai recunosc de rude... Ce-au bîrfit ăștia pe socoteala mea, nu-i mai spală nici apele Atlanticului! Curios e că n-a venit și tanti-ta Malica... Totdeauna se ținea de coada lor!

Interesant, foarte interesant! Ce căutau neamurile mele la înmormîntarea lui Bazil Avaru? Va să zică, nu greșisem atunci cînd avansasem ipoteza că dînsele îi furnizaseră răposatului materialul pentru scrierea romanului „Tare ca piatra”. Halal mie, cu-așa rubedenii!

Bilețel, înghesuit zdravăn de gabaritele noastre depă-șite, al meu și-al mătușă-mii Ralița, gîfîia din răsputeri, ca și cînd ar fi fost o pompă cu compresor, și astmatică pe deasupra.

Treimea unchilor mei, de-asta eram sigur, mă depis-tase. Însă toți se făcuseră că plouă, și-și văzuseră mai departe de sughițurile lor fățarnice, împănate cu lacrimi de crocodil.

La un moment dat, din culisele altarului apar preoții, trei la număr. Dar și Tancu, Tirbuceanu, Mitușină și omul cu misiuni speciale. Delegații obștei scriitoricești îi lasă pe popi să-și facă meseria, plasîndu-se cît mai aproape de ușă. Numai Mitușină pare realmente îndurerat. Dacă nu cumva i s-o fi făcut și rău, deoarece este condus de subsuori de mai dîrjii săi colegi.

Întocmai ca la slujba din ograda lui Tatapetre, cînd părintele Pîrțângău și popa Sîrmă îi cîntaseră romanța de adio, pe două voci, și-acelea bine alcoolizate, nici popii ăștia nu fură mai breji. Scurtară ritualul, cît mai mult cu putință, de parcă ar fi fost un film în reluare la televiziune. Pesemne că Negrețu intervenise din umbră, din teama de-a nu fi compromis. El, omul de cultură polivalentă, să zăbovească într-un lăcaș de cultură ortodoxă?

Peste o jumătate de ceas, totul era gata. Rasolit ca la carte.

11. Cortegiu funebru, la pas, și pe jos

Legănarea platoului cu colivă s-a desfășurat conform protocolului, asistența punîndu-și mîinile pe umărul aproapelui. Numai cei din primele rînduri atinseseră cu degetele tava. Și tare-aș fi dat mult să gust și eu din colivă!

Negrețu, jenat de atmosfera mistică generată de operațiunea balansării platoului, cînd a luat sfîrșit, mai că n-a tîrît-o pe Fifi Avaru afară din biserică. Pretextînd c-ar vrea s-o scutească de penibila și dureroasa scenă a depunerii capacului sicriului, a împins-o către ieșire destul de brutal. Într-atîta, încît, neatent, a călcat cu pantoful său de lac negru pe voalul de doliu al neconsolatei văduve. Că-și montase și madam Fifi

unul de vreo doi metri, care-i atârna pe duşumea.

Cavaler, a făcut tot ce i-a fost în putinţă să evite catastrofa. Însă, din păcate, era tardiv. Sau „tîrliu”, cum s-a exprimat tanti Raliţa. Voalul cel negru, prins pesemne cu ace de păr de coafura doamnei Avaru, dar şi reţinut de piciorul însoţitorului, s-a desprins total de pe capul plecat al femeii ce era propulsată spre uşă. Prilej cu care a descoperit-o total. Lăsînd-o fără perucă.

Iar Fifi Avaru a rămas cu părul ei natural, negru ca „pana corbului”, cum se spune în folclor, privind dispera-tă la bălaiul ei păr, de mai înainte, ce se tăvălea pe duşumeaua bisericii, laolaltă cu o bună parte din rochia de doliu. Cu spatele dezgolit, a răcnit ca o fiară înjun-ghiată, temîndu-se probabil să nu rămînă şi fără parterul vestimentului.

Negreţu, îndobitocit de spaimă, a cuprins-o şi-a acoperit-o cu braţele, astfel încît să se creadă că văduva-şi plînge soţul, iar nu peruca şi rochia. Apoi, dîndu-i un brînci lejer, a scos-o cît mai rapid pe uşa bisericii. Departe de lumea aceasta dezlănţuită.

Numai găliganul acela bărbos, mascat în dosul ochelarilor negri de soare, s-a luat după urmele lui Pompilică Negreţu, cu intenţia evidentă de-a-l lua la poceală.

Mai înainte însă de-a trece pragul uşii, a ţinut să mă privească lung şi insistent, de parcă ar fi vrut să-şi înregistreze cît mai corect actuala mea mutră. Era clar că nu-i plăcusem.

Gig Mironescu, mai liric decît în alte dăţi, sesizînd un grăunte de nelinişte în sufletul

meu, atunci cînd tresărisem la urîta uitătură a cumnatului doamnei Avaru, a ținut să mă liniștească:

— Măiestrită, am o veste bună pentru tălică... Coțofana mi-a suflat-o, chiar adinenea... Dacă nu-s în eroare, l-am mai văzut undeva pe nenea ăsta!

— Unde, Bilețel dragă? — m-am arătat eu mirat.

— N-o să-ți vină să crezi, dar în diapozitivul cu ăia în uniforme...

— Imposibil! Uiți c-au trecut cîteva decenii bune, de-atunci cînd s-au tras în poză?...

— Ba-i foarte posibil! Am o memorie vizuală incredibilă... Uit tot ce-aud și citesc, și-i bine că-i așa, însă ceea ce văd, aici rămîne! — îmi explică oniricul meu de poet, arătîndu-mi osul frontal al talentatului său cap.

Gînditori, cu toții, mai ales tanti Ralița care deja avusese impresia c-o recunoscuse pe madam Cerchez, mama fraților Alionte și Zdruhu, prezenți și-aceștia în diapozitivul cu pricina, am pășit lent spre ieșire, pentru a asista la alcătuirea cortegiului funebru.

Aici, altă belea. Gagiul, cum îi spusese Fifi, discuta în contradictoriu cu Pompei. Fără argumente, deoarece, după cum am dedus optic, își utiliza doar forța mușchiulară, scuturîndu-l pe Negrețu de reverele sacoului, de-ai fi zis că vrea să-l dezbrace. Întocmai cum procedase editorul cu cumnată-sa. Ba, la un moment dat, i-a înfipt mîna și-n păr, ca să-și dea seama dacă-i perucă au nu. Bine c-a intervenit la timp tov. Tancu, impetuos și gălăgios, care i-a demonstrat că smocul de

câlți, pe care-l avea găliganul în mînă, era părul natural și personal al lui Negrețu.

Convins parțial, individul s-a depărtat de grupul central, părăsindu-și cumnata. Neuitînd însă să profereze unele amenințări, de la distanță, agitîndu-și semnificativ brațul drept.

Camionul trăsesse mai de mult în curtea bisericii, și-acuma, ca un sportiv bătrîn, de mult la pensie, încerca și el să-și facă încălzirea, ambalîndu-și motorul. Care motor însă, cam hodorogit și uzat bine, tușea, fornăia și scotea un fum, gros și negru, de-ai fi zis că-i alimentat cu cărbuni.

Delegații Uniunii, negri și ei la chip, fie de supărare, fie din pricina disensiunilor cu șoferul, parlamentau cu acesta intens, încercînd să-l convingă a transporta sicriul descoperit, fără capac. El se lăsa greu, pretextînd legea circulației rutiere, care nu-i permitea să care persoane expuse la accidente, neasigurate.

Tancu, ieșindu-și din balamale, înroșit ca un rac și furios, i-a țipat cu duhul blîndeții:

— Măi frate, dar înțelege odată, mai rău decît ce-a pățit, omul nostru nu mai are ce păți!... S-a asigurat pentru totdeauna, pe veșnicie! Ce mai vrei?...

— Două sute de lei! — l-a lămurit șoferul. Pentru cazul cînd mă amendează caralii. Țasta-i camion pentru transporturi de marfă ambalată, nu de carne...

Tancu, edificat, i-a înmînat două albastre, și l-a chemat pe Mitușină, căruia i-a transmis indicațiile de rigoare:

— Mitică, urcați copârșeul în camion, cu oamenii pe care i-ați tocmit de la prestațiile comunale, iar apoi te sui lângă el, împreună cu omul nostru de la serviciul înmormântări, și țineți cu ghearele și cu dinții de mort, să n-alunece cumva jos... Și, ca să nu pierdeți și capacul, vă așezați amîndoi pe el...

— Pe mort? — se arată nedumerit Mitușină.

— Pe capacul copârșeului, mă loază! — îi explică Tancu înnebunit.

Cînd șoferul a ambalat, pentru a intra în viteza a-ntîia și-a porni la drum, au sosit la mare grabă, venind dinspre pridvorul bisericeții, madam Avaru, susținută de Pompei Negrețu, precum și preoții aceia ultrarapizi, care-i cînta-seră răposatului, în ritm de galop, slujba cea de pe urmă.

Învăluită de-un nor de fum terific, madam Avaru a emis un răcnet de zile mari:

— Dar unde-i fanfara, domnule Tancu?...

Conducătorul delegației Uniunii, care se afla în ime-diata apropiere, s-a repezit numaidecît la văduvă și i-a țipat în ureche:

— Stai blînd, cocoană, și nu mai face țircus aici, că ne-aude lumea! Mozica-i în vale, în oraș, și ne-așteaptă în dreptul uzinei...

Cortegiul, după ce camionul a reușit totuși, cu unele dificultăți, să se urnească din loc, a pornit pe urmele hurdubaiei. Madam Avaru, care-și recuperase peruca și voalul, precum și fragmentul de rochie, pășea în frunte avîndu-l alături pe Pompiliu Negrețu. Popii, ceva mai la o parte, deși ar fi fost obligați să conducă

procesiunea, se fereau și ei cum puteau de jeturile fumigene ale camionului.

Urmau, apoi, grupul bărboșilor neidentificabili, pro-babil neamurile de la Pitești ale răposatului, țațele camuflate sub voalete, nenumărați bărbați și femei din partea văduvei, prieteni și neprieteni de-ai ambilor, cunoscuți și necunoscuți, din localitate și provincie. La coadă, eu și cu Bilețel, încadrînd-o pe tanti Ralița, și delegația Uniunii, Tancu și Tirbuceanu, completată cu forțe recrutate pe plan local, de la complexul caselor de creație, printre care se remarcău Florence și Breda, acesta magnetizat bine împotriva emoțiilor, deoarece călca șui și săltat sprintar, ca și cum ar fi avut arcuri sub pantofi.

Din aproape în aproape, iată-ne trecînd podețul gîrlei, depășind gara, apoi forțînd (cum se spune în terminologie, militară) apele băltoacei care se formează mereu, la fiecă ploaie, imediat ce ieși către șoseaua principală. Uzi pînă la jumătatea pulpelor, mergem mai departe, în speranța că vom ajunge, în sfîrșit, la uzină, unde vom poposi pentru a prelua și fanfara de amatori a acesteia.

Cînd sîntem în apropierea uzinei de mecanică fină, bine trepidată de toate trenurile (rapide, accelerate și marfare) care-o zguduie zdravăn gonind pe lîngă instalațiile ei, auzim înveseliți sunetele formației de fanfară. Pesemne își încerca forțele, deoarece răsuna puternic, bărbătos și ritmat o bine cunoscută

melodie populară, în aranjamentul celebrului Paul Ochialbi, cunoscută sub numele de „Sîrba popilor”.

Băiețandrii care alcătuiau formația rușinați de ispravă, schimbă numaidecît piesa din repertoriu, înlocuind-o cu un marș funebru.

Probabil fîstîciți de cele întîmplate, cei zece sau doisprezece instrumentiști ai fanfarei se interpun între camion și cortegiu, și cîntă în continuare, mergînd la pas, avînd mereu grijă să schimbe ritmul marșului, în funcție de capriciile motorului camionului.

După ce ieșim din oraș și purcedem să urcăm spre „Izvorul rece”, cunoscut motel și braserie, la poalele căruia se află cimitirul, camionul intră în dificultate și se oprește brusc. Radiatorul scoate trîmbe de aburi fierbinți, fanfara își încetinează cîntarea, lălăind motivul melodic într-un ralantiu de placă de gramofon (cu arcul rupt în timpul derulării), iar cortegiul înțepenește, nedumerit de ceea ce se întîmplă.

Numai tanti Ralița, experimentată tehniciană-auto pornește să urle:

— Feriți-vă, la o parte... Camionul n-are frîne, dă înapoi!...

Atunci, preluînd comanda, îi strig lui Bilețel:

— Băiete, ești inginer, procedează în consecință... E musai să barăm drumul gigantului... Dacă dă peste noi, ne-omoară pe toți și, rămînem fără participanți la înmormîntarea lui Bazil!

Gig Mironescu, amintindu-și de unele lucruri din experiența vieții sale de inginer, țîșnește de lîngă mine și se repede la fanfară.

Aici, îi mobilizează pe băiețandrii formației, și i văd cum încearcă să pună piedică agregatului. Trombonul cel mare, sau tuba, cum i se mai zice, este vîrîtă urgent sub roata din spate dreapta, iar toba, cît un cașcaval de Penteleu, sub roata din stînga.

Camionul rămîne un moment blocat. Apoi, terciuind ambele instrumente din dotația fanfarei, le transformă în tablă bună de dat la casat. Trece peste ele, și iarăși vine spre noi. Atunci, recurg la primul bolovan, ceva mai dezvoltat, din șanțul șoselei, și îl împing, ca un Hercule, sub una din roțile camionului. La nimereală, fără să mai țin seamă dacă-i din spate sau față. Și, ura! Operația-mi reușește.

Tancu și Tirbuceanu, în numele Uniunii, mă sărută entuziasmați, iar madam Fifi Avaru, desprinzîndu-se din brațele lui Pompilică, unde se refugiase înspăimîntată de moarte, vine și se ghemuiește în cele ale mele, sărutîndu-mă (chiar pasionat) în numele... mortului!

Pe cînd Pompiliu Negrețu, de astă dată verde la chip, mă felicită călduros, strîngîndu-mi mîna în palma lui dreaptă, umedă și rece, ca o piele de reptilă vie, îl aud și vorbind:

— Maestre Conan, eram sigur c-ai să ne dai o mîna de ajutor! Dacă ne vei furniza și registrul solicitat de Bazil și Fifi, ceea ce vei face, sînt mai mult decît convins, de vreme ce-ai acceptat să ne onorezi cu prezența dumitale aici, află că vei avea în persoana mea un amic de nădejde!... Sper că n-ai să refuzi să participi la masa tovărășească de pomenire a scriitorului Avaru! Ești invitatul nostru, al meu, al doamnei Avaru și-al Uniunii...

Restul, a decurs normal.

Pompiliu, mai înainte de-a fi coborât în groapă Bazil Avaru, a ținut o cuvîntare de vreo douăzeci de minute, plicticoasă, demagogică și înțesată de locuri comune, neuitînd însă să-și sublinieze rolul, extrem de important, la „crearea” scriitorului, dar și-a romanului acestuia, „Tare ca piatra”.

Madam Avaru a leșinat demonstrativ de două ori, cu prilejul aruncării bulgărilor de pămînt peste coșciug. Negrețu a trezit-o, dîndu-i pe la nas cu amoniac, pentru ca apoi să anunțe asistența că masa se va servi în saloanele restaurantului de la hotelul „Palas”. Și, asta nu mai știu din ce motiv, a ținut să precizeze că prezența nu era obligatorie.

Bilețel și tanti Ralița, uluiți de cele auzite, m-au tras de mîneacă și m-au întrebat:

— Ce-i facem, ne ducem, au ba?...

— Ne! — le-am răspuns eu prescurtat. Avem de lucru acolo... Trebuie neapărat să descoperim ceea ce ne-am propus! Mai țineți minte obiectivele noastre de primă urgență?

— Dar bineînțeles, că nu m-o fi lăsat coțofana! — susține Bilețel. Cine-i Bazil, cine-s bărboșii din orașul natal al lui tălică, cine-s marțafoaicele ălea, cu voaletă, mă rog, cine-s toți ăștia de-aici... Este?

Delegația Uniunii avea unele dificultăți. L-am auzit pe tov. Tancu discutînd înfierbîntat cu șoferul camionului, care, după părerea dînsului, era dator să-i despăgubească pe membrii fanfarei pentru instrumentele strivite. Pînă la urmă, adăugînd iarăși niște

„albăstrele”, lucrurile s-au aranjat, trombonul și toba urmînd să fie reparate la atelierul de tinichigerie al garajului de care aparținea camionul.

Lumea se-ndrepta agale, dar și deloc îndurerată, spre „Palas”. Noi, deși înfometați corespunzător, nu ne-am găsit liniștea necesară, pînă n-am mai zăbovit nițel lîngă proaspătul mormînt al scriitorului de curînd înțărînat.

Pe cînd descifram textele de pe panglicile coroanelor mortuare depuse de jur împrejurul crucii provizorii, din lemn, la un moment dat am auzit pași grăbiți. Ne-am plecat cu toții în dosul mormanului de flori, naturale și artificiale, din dorința de-a vedea fără să fim văzuți. Dar și executînd un pas înapoi.

Mai bine ne-am fi uitat întrucît, neprospectînd terenul, ceea ce era și dificultos de executat cu spatele, pentru care nu eram prevăzuți cu oglinzi retrovizoare, ne-am pomenit într-o groapă recent săpată. Din fericire, încă nu era terminată. Singurul care a avut de suferit unele neplăceri, a fost Bilețel, prins sub tanti Ralița și încălecat de personalitatea subsemnatului. Pînă l-am extras de sub noi, vizitatorii se și aflau la crucea lui Bazil Avaru.

Bilețel, încîntat că poate respira liber și neoprimat de gabaritul nostru, și care-și ridicase capul înaintea noastră, ocupați să ne scuturăm țoalele de țărîină, ne-a comunicat extrem de surprins:

— Măiestrică și coană Ralițo! Știți cine-s întîrziații la festivitate?... Priviți și vă minunați!...

Dînd urmare invitației sale, ne-am săltat și noi devlele. Și, fulgerător, le-am retras îndărăt intrigați. Nu datorită faptului că indivizii erau fratele lui Avaru și însoțitorii lui, că-i știam de-acuma, ci pentru că găliganul acela, cu ochelari de soare și barbă împopistrată, se dădea cu capul de mormîntul lui Bazil, plîngînd și răgînd că o vacă.

În timp ce tovarășii săi, la fel de urîți și dejghinați, întunecați la chip și făptură, depuneau eforturi susținute să-i mai tempereze din avînt, trăgîndu-l de mîini și de grumaz, cumnatul doamnei Avaru continua să profereze:

— N-am să te uit, frățiorul meu scump... Vei fi răzbunat! Nu-mi voi găsi liniștea, dragule, pînă nu le voi veni de hac vrăjmașilor... Tot așa cum i-am venit de hac și ăluia, și-altora, îi știi tu pe care! Nu mă las pînă ce nu-i nenorocesc pe toți... Și pe putoarea de nevastă-ta, și pe Pompilimbricul-editorul, și pe grasu' de Conan! Habar n-ai acuma de ce-au fost în stare să pună la cale... S-au dus împreună pe Calea Moșilor, acolo unde stă fostul nostru vecin, și Fifi și Pompă, și coana Ralița, hodoroaga aia bătrînă, care l-a făcut de rahat pe bietu' tăticu, ca să nu mai spun și de ăla micu' și flocănos pe obraji, dar pe care încă nu-l știu cum îl cheamă, dar aflu eu, n-avea grijă! Mă, acu' nu mai au scăpare... Să știi de la mine, că ei te-au omorîtă...

Brusc, fratele cel deznădăjduit s-a ridicat în picioare, și-a scuturat pămîntul din păr, și-a aranjat mai bine ochelarii pe nas și și-a îndreptat pantalonii căzuți în vine. Apoi a privit încruntat la ceilalți doi și, după o

secundă de gîndire, le-a comunicat ultimele dispoziții:

— Gata! Am terminat ce-am avut de spus... Am vrut să știe și el, sărăcuțu'... El o să-i lucreze de-acolo de sus, din ceruri, iar noi o să-i lucrăm de-aici de jos, de pe sfîntulețu' ăsta de pămînt! Mergem la mașină, băgăm gaz și deseară sîntem acasă... Că nu ne-o lăsa inima să stăm la praznicul tîrfei! Haideți, fraților!...

Peste o clipă dispăreau din cîmpul nostru vizual, în-dreptîndu-se către parkingul „Izvorul Rece”, unde-și aveau pesemne mașina.

În minutele următoare, ieșind anevoie din groapa unde ne cazase destinul, ne priveam uimiți și înlemniți. Primul a luat cuvîntul Gig Mironescu, revenindu-și mai rapid din starea de prostrație:

— Măiestrică, să-ți steie coțofana în loc nu altceva!... N-am mai pomenit așa ceva în viața mea... Niciodată și de nici un fel. De-unde atîta jeg?...

Tanti Ralița, pocnindu-și bosa frontală (dreaptă) cu pumnul, numai că nu se jăluia.

— Mă băiete, nu-i deloc uman ce se-ntîmplă! Nu poci să-mi amintesc și pace... Și totuși, îl știu de undeva pe gangsterul cu ochii mascați. Dar de unde? Ei bine, am un lipsus cumplit, și-asta mă omoară! Ce dracu, chiar în halul ăsta să fi-mbătrînit. Încît să nu mai am pic de ținare de minte? Imposibil!... Tu nu l-ai recunoscut, cumva?

Din păcate, sînt nevoit să-i mărturisesc mătușă-mii:

— Dragă tanti Ralițo, deși n-am ajuns la venerabila matală vîrstă, de care faci atîta caz, la ora actuală nu-mi funcționează mai defel neuronii memoriei vizuale... Doar o țîră cei auditivi... Felul de-a vorbi al sinistrului necunoscut, drept să-ți spun, îmi este foarte cunoscut. Însă de ce să ne batem capul zadarnic. Neuronii, ca orice celulă din organismul uman, au nevoie în primul rînd să fie și ei alimentați. Ce Dumnezeu, vouă nu vi s-a făcut foame? Pe mine, e-a doua oară de cînd m-apucă!... Hai-dem mai repede la praznicul la care am fost invitați... Doar știți cum se mănîncă la „Palas”!

Cînd am pătruns în salonul rezervat mesei tovără-șești de pomenire, am realizat că picasem taman la vreme. Se serveau antreurile!... Dar ce antreuri. Care mai de care mai sofisticate. Mort să fii și tot nu te-ai putea abține de la exponatele pe care le-aveam înaintea ochilor. În definitiv, și de ce să fii mort? Nu-i mai bine sănătos și-n viață, fericit și îndestulîndu-te cu orice? Chiar și cu-o porție de fasole bătută bine, cu ulei și ceapă prăjită deasupra, cu usturoi și boia...

12. O masă de pomină

Extaziați, cercetăm cu zîmbetul pe buze și lăsîndu-ne gura apă farfurioarele dinaintea noastră.

Spre mirarea noastră generală, adică a mea, a mătușă-mii și-a lui Bilețel, ceilalți nefăcînd parte din grupul nostru restrîns, nimeni nu se-ncumetă să-și înfigă furculițele în platouri.

— Mai așteptăm un discurs de-al lui Pompei? — mă întrebă Gig Mironescu, dîndu-se lîngă urechea mea, după ce ne-așezasem la masă tustrei, rostuindu-ne și noi pe unde găsisem loc.

— Ferească sfîntu'! — exclam eu. Nu cred... Probabil că semnalul de pornire la atac îl vor da popii, după datină, binecuvîntînd bucatele... Însă nu-i văd...

— Ba eu îi văd, dar nu-i văd bine! — mîrîie înfundat tanti Ralița, care și pusese mîna pe cea mai apropiată lingură, pentru a fora în salata de boeuf. Uite-i colo, împreună cu filatelistu'!

Mă uit în direcția indicată de lingura mătușă-mii. Într-adevăr, într-un colț al salonului, se purtau concili-abule între reprezentanții bisericii ortodoxe și cei ai culturii, respectiv Pompei Negrețu și tov Tancu... Editorul dă din cap năvăăș, refuzînd ceva, Tancu insistă, iar sfinții părinți se explică. Doar intervenția neconsolatei văduve, Fifi Avaru, rezolvă diferendul. Aceasta, scormonindu-se în poșetă, extrage un plic grosior pe care-l transmite popilor. Cel care preluase documentul, face un semn vag cu mîna dreaptă, ceva ce putea fi interpretat și a

cruce, după care-i mîna spre ieşire pe ceilalţi slujitori ai cul- tului.

— Bată-i Dumnezeu de păgîni! — bodogăne indig- nată mătuşă-mea. Ai văzut că filatelistu' nu le-a îngăduit să blagoslovească masa?... Pompilică ăsta, al tău, e precis antiatenu adică antihrist, vreau să spun...

— Ceva pe-aproape, — încerc eu s-o domolesc pe bătrîna, aşa cum nici popii nu-s chiar antimistici, de vreme ce-au luat plicul!...

După ce madam Avaru a procedat la unele schimbări în privinţa distribuirii locurilor, pe noi invitîndu-ne mai în faţă, lîngă dînsa, Negreţu şi delegaţii Uniunii, şi îndepărtîndu-i mai încolo, cît mai la coada mesei pe cei sosiţi de la Piteşti şi alte localităţi din ţară, probabil ca să nu-i trag cumva de limbă în timpul consumării festi- nului, s-a trecut la primele păhărele de „old-ţuisky”, închinete întru amintirea lui Bazil.

Singurul care nu serveşte alcool, ca să nu-şi şifoneze reputaţia, se dovedeşte a fi Pompilică Negreţu, care soli-cită şefului unităţii, individul ce ne servise cina în seara sosirii noastre, un ceai medicinal, eventual de sunătoare. Mirat, acesta îi comunică absenţa preparatului din dotarea restaurantului. Însă îi propune, fiind şi el suferind de ficat, un pahar cu apă în care-i toarnă cîteva degete de „Boldocholin”, din flaconul pe care-l purta în permanenţă asupra sa, în buzunarul de la spate al pantalonilor.

— Cred că peste vreo oră o să avem și spectacol! — mă anunță zîmbind diabolic Bilețel. Nenorocitul a greșit doza: în loc de zece picături, cît ar fi trebuit să-i pună în pahar, a turnat în dușmănie... Peste un timp, o să asistăm la sprintul de performanță al editorului nostru!

Tanti Ralița, uitînd de vodka băută în cursul break-fast-ului, se adapă copios din trăscaul aflat în sticla dinaintea ei. Temîndu-mă să nu pătească aceleași necazuri, ca atunci cînd își cinstise noua prietenie cu Breda, consider necesar să-i atrag atenția:

— Las-o mai moale, tanti Ralițo, că dăm de belea!...

— Al, băiețelule, o singură dată dacă-mi mai spui una ca asta, îți trag o scatoalcă de-ai să mă ții minte o sută de ani. Știi de ce beau, măi băiețel? Din două pri-cini... Poșirca asta-i apă chioară, nici douăzeci de cenți nu cred să aibă, iar tot ce vezi pe platourile din fața noastră, e numai de post... Beful e fără vacă, pateul e din cartofi cu griș, costița afumată-i, de fapt, brînză topită tăiată feliuțe, în așa fel încît, să fim amăgiți, parizelul e din soia, iar ceea ce-am bănuț c-ar putea fi mușchi de vacă în sînge, preparat la cuptor și tranșat ca la „Capșa”, nu-i decît sfecclă fiartă!... Mă, ăștia-s nebuni de-a binelea, zău așa! Păi, mai ții minte ce s-a mîncat la masa de pomenire a lui Petre, bunicu-tău?... Altă viață!

Spre dezamăgirea noastră, și nădăduiesc că și-a asistenței, sînt nevoit să confirm aserțiunile mătușă-mii. Mai tîrziu, prinzîndu-l lîngă mine pe șeful de sală, aflu că, miercurea,

toate unitățile alimentare din localitate lucrează numai pe vegetale și furaje.

Între timp, studiez componența comesenilor. De fapt, erau aceiași indivizi care participaseră și la minislujba din biserică, și la cortegiul funerar. Deoarece madam Avaru se-ngrijise să-i plaseze cât mai la distanță pe piteșteni, nu izbutesc să identific pe nimeni. Bărboșii rămăseseră tot bărboși, iar țațele, printre care tanti Ralița crezuse, la un moment dat, c-o recunoaște pe madam Cercez, mîncău în cel mai bizar stil posibil — cu voaletele trase peste mutre. Ceva nu era în regulă!

Mai îmi revin nițel, cînd se servește felul de bază al ospățului: sarmalele. Deși nu conțineau nici urmă de carne, se dovedesc totuși fantastic de gustoase și sățioase. Bilețel, care știe multe, mult mai multe decît spune, mă informează:

— Măiestrică, acum-a-i momentul!... Dacă nu ne hrănim cu sarmalele Înalt prea fericitului, avem toate șansele să ne sculăm flămînzi de la masă... Asta-i mîncarea preferată a patriarhului, prin excelență de post, sarmale umplute cu ciuperci! Mare delicatesă... Eu mai iau o porție!

L-am ascultat, și-am mai luat și eu. Două. Iar tanti Ralița, ca să nu se lase mai prejos, trei!

Vecina mea, din stînga, la două persoane distanță de mine, Fifi Avaru, extrem de volubilă (pesemne din pricina stresului pricinuit de moartea soțului) discută aprins cu Negrețu și delegația Uniunii.

N-aud bine ce anume dezbat, însă bănuiesc, date fiind sticlele de Murfatlar (îmbuteliat la Valea Călugărească) adunate pe masă, în fața lor, că-i vorba despre calitățile medicale (în afara celor organoleptice) ale vinului consumat în exces. Mai ales că Mitușină, aprins la față și nespus de îndurerat, ridică nițel tonul, adresându-se lui Pompilică:

— Măi omule, de ce-oi fi matale negru la suflet și nu numai la nume? Nu i-ai fost prieten răposatului, zău așa, de vreme ce nu mi îngădui să chem taraful de la nunta din salonul alăturat... Vreau să-mi cînte ceva de jale, așa cum se cuvine în asemenea ocazii! Că nu moare omu'-n fiecă zi...

Tov. Tancu, roșu la chip, probabil de supărare, îl înfruntă:

— Termină, Mitică, că ne facem de rîs față de lumea de-aici!...

— Nu m-așteptam din partea dumitale, coane Tancule! Se poate?... Să n-ai pic de înțelegere față de durerea mea... Păi o să-i pun să-mi cînte încet, la ureche, o melodie cu text adecvat, așa cum scrii matale pentru compozitorii de la radio. Ceva care să se brodească, bunăoară „Lume, lume, soră lume!”, sau „Vino, nene, mama-i moartă...”!

Negrețu se ridică mîniat de pe scaun, și-l repede pe sentimentalul Mitică Mitușină:

— Domle, dumneata ești complet străin de limba română... Bazil Avaru a fost bărbat, și sub nici o formă nu-ți putea fi mamă! Dacă insiști, eu plec de la masă!

Mitușină, impresionat, declară neașteptat de blajin și împăcat:

— Mă doare-n cot!... De cînd aștept să nu-ți mai văd mutra asta de cioclu cultural...

Fierbe fierea în Pompilică. Îmi dau seama de asta, judecînd după chipul său brusc înverzit, într-o splendidă nuanță veninos-gălbuie. Neașteptat de rapid, se-apucă cu ambele mîini de stomac, se crîmpoțește la față, schimonosindu-se urît, se ghemuiește asupra mesei, ca și cum ar intenționa să se răstească la farfuria din față-i, după care pornește să alerge ca un disperat prin spatele convivilor, căutînd ieșirea din salonul reuniunii.

— L-a enervat Mitușină! — declar partenerilor mei.

— Aiurea! — mormăie înfundat Bilețel. A fiert „Boldocholinul” în el, și i-a răzvrătit ficățelul, asta e! Și-acu- ma l-a apucat burta...

Madam Avaru, indiferentă la suferințele cavalerului însoțitor, profită de dispariția acestuia și mă poștește pe scaunul rămas liber:

— Maestre scump și dulce, fii atît de drăguț și vino lîngă mine!

Mă supun, spre dezolarea mătușă-mii și-a lui Bilețel, care n-au posibilitatea s-asculte, în direct, conversația ce se anunță.

Fifi, amabilă, mă îmbie c-un pahar de vin. Cînd observ că-i paharul cu resturile de „Boldocholin”, ce aparținuse lui Pompei, realizez că vrea să mă scoată din circuit. O refuz politicos:

— Nu folosesc așa ceva, doamnă Fifi! Decît rareori, cînd mă doare celula hepatică...

Văduva nu sesizează ironia mea aluziv-demascatoare, ci se-nghesuie mai aproape de mine, pentru a-mi sufla la ureche:

— Domnule Conan, fii atent și-ascultă-mă, că n-am timp... Negrețu, fiara asta, își poate face apariția dintr-o clipă într-alta. Trebuie neapărat să vorbim. Dar nu aici, față de-atîția dușmani. Te-aștept la mine acasă, la București. Neapărat. Am să-ți transmit niște informații de importanță capitală, adică în stare să ne coste capul pe-amîndoi! Asta-i tot ce-am avut de zis, și-acuma du-te, să nu vină Pomp. Eu plec la bucătăria restaurantului, s-aduc desertul preparat cu mînuțele mele. Sper să-ți facă o imensă plăcere!... Fugi, Uite-l, că vine!...

Negrețu își reocupă scaunul pe care-l părăsesc la mare urgență. Acum arată ceva mai bine. Nu mai posedă culoarea aceea verzuie, de fiere bovină, ci-a rămas numai galben la față.

Pe cînd mă grăbeam s-ajung la locul meu, lîngă tanti Ralița și Bilețel, care, mai mult ca sigur, m-așteptau nerăbdători să le comunic rezultatul convorbirii cu Fifi, m-aud strigat din urmă, însă de-un glas necunoscut:

— Maestre Conan, aș vrea să-ti spun ceva!...

Întorcînd capul, din mers, rămîi proțăpît locului. Cel care mi se adresase, utilizînd o emisie vocală cu totul bizară, de parcă ar fi vorbit cu-o prună în gură, ca un ventriloc, era... Pompiliu Negrețu.

Abia cînd mă instalez lîngă el, pe scaunul eliberat de madam Avaru, realizez de ce apelase la mine schimbîndu-și glasul, fiindcă-

l aud spunându-mi, mai mult şuiерînd, ca o reptilă:

— Mîine, cînd vom fi cu toţii acasă, să treci neapărat pe la editură... Este extrem de necesar s-avem o întrevvedere, fără martori! Chiar şi fără buna mea prietenă Fifi Avaru... Doresc să clarific unele probleme referitoare la „Tare ca piatra”! Cu bine, pe curînd!

De mi-ar fi dat cineva cu-o leucă-n cap, şi tot n-aş fi fost mai năucit. Nu mai pricepeam nimic. Ambii reprezentanţi ai cuplului Negreţu-Avaru doreau să mă contacteze. Cu insistenţă. Dar de ce separat? Şi, mai cu seamă, de ce se temeau unul de altul, precum şi de eventualii „ascultători” din rîndurile invitaţilor de faţă?...

„Lucrurile se-ncurcă!” — mi-am zis eu, abandonînd locul văduvei.

Preocupat de gînduri din ce în ce mai intens colorate în negru, m-am reaşezat lîngă Gig şi mătuşă-mea. Aceştia, privindu-mă întrebători, se uitau la mine de parcă aş fi fost Sherlock Holmes în persoană.

— Ce faci, domle, dormi? — mă interpelează deodată tanti Raliţa. Nu vezi c-aşteptăm de-un sfert de ceas să scoţi un cuvînt?... Ascultă la mine, nu-i uman ce se-ntîmplă!

— Ba-i foarte uman, coană Raliţo! — intervine şi Bileţel. Eşti în eroare, dacă apreciezi astfel reacţiile lu’ măiestrică... De cînd a revenit lîngă noi, şi tace ca mutu’ de la manutanţă, nu-i mai funcţionează deloc coţofana, de nici un fel, de nici o culoare! Aia-i!... L-a scurtcircuitat vampa de Fifi Avaru. Iar

după femeia fatală, a venit și Pompiliu Negrețu, care l-a scos total din priză...

Indignat de comportamentul asistenților mei, întind mîna spre pachetul de țigări (aflat în buzunarul de la piept al surtucului lui Gig Mironescu) și mă autoservesc cu două „Kent-uri. Și, pe cînd îmi aprindeam primul cui, le spun nerăbdătorilor:

— Deocamdată gîndesc! Pînă una alta, stați cu ochii pe bărboși și țatele alea cu voaletă, și nu mă mai bateți la cap!... Tot nu ajută. Și-așa mi-a fost destul de bătut... De Fifi și de Pompei! Mi-ajunge! Vom discuta mîine dimineață, în mașină, pe cînd vom rula spre București. Atît și nimic mai mult!

Hăbăuciți de-a binelea, cei doi dau din cap îngrijorați. Mă rog, îi privește! Fiecare cu coțofana lui, vorba lui Bilețel.

În timp ce intenționez să mă cufund iarăși în analiza-rea gîndurilor ce-mi umblau prin minte, cam vraiste, ce-i drept, madam Avaru își face o reapariție triumfală.

În fruntea unei coloane de ospătari, vreo cinci sau șase, care purtau pe brațe, la înălțimea bărbiei, niște torțe aprinse, ale căror flăcări albăstrui mi-au declanșat fiori pe coloana vertebrală, avînd în vedere că nu erau chiar torțe, ci niște tăvi uriașe, al căror cuprins ardea violent, fără fum și trosnet de surcele, a dat mai întîi un ocol șiragului de mese, pentru ca apoi să depună, cu mîinile dîinsei, platourile pe fiecare masă.

Ultima tavă, mi-a plasat-o chiar mie în față, șoptin- du-mi:

— Pentru matală, maestre, și prietenii dumitale, una specială!...

Cînd flăcările s-au potolit, am examinat curios cuprin-sul recipientului. Și, mai înainte ca tanti Ralița să-și înfigă lingura în magma gălbui-maronie, am strigat încîntat:

— Cremă de zahăr ars, stropită cu rom! Formidabil... De mult n-am mai gustat așa ceva. Nici n-am voie, dar nici nu mi s-a oferit ocazia! Haideți, dragii mei, serviți-mi și mie o porție babană, că se merită...

După vreun ceas, poate mai puțin, cînd praznicul dă- dea semne de oboseală, mesenii au început să se topească. Nu mai înainte de-a prezenta cuvenitele condoleanțe doamnei Avaru.

13. „Rallye” invers, Sinaia — București, aproximativ triumfal

Cînd m-am trezit, era dimineată. O dimineată splen-didă, însorită și suficient de răcoroasă. Ce-i drept, nu din pricina caloriferelor care nu funcționau, ci a ferestrelor lăsate întredeschise.

Nițel buimac, cobor din pat, și-abia atunci observ c-am dormit îmbrăcat. Nu în pijama, ci în hainele cu care participasem la înmormîntare și masa de pomenire. Bilețel Mironescu, poetul și asistentul meu, cu care împărțeam dormitorul, nicăier!... De nici un

fel, de nici o culoare, cum îi plăcea lui să spună.

Nici în pat, nici sub pat. Dispăruse. Ca să-mi mai limpezesc mințile, mă-ndrept spre baie, pentru a-mi clăti ochii cu un pic de apă rece. Ușa, spre mirarea mea, închisă. Bat ușor în ea. Nici un răspuns. Totuși, de vreme ce-i zăvorâtă pe dinăuntru, trebuie să fie cineva acolo. Ciocănesc ceva mai puternic, apoi bat zdravăn cu pumnul. La un moment dat, aud un geamăt înfundat. Înnebunit, îmi dau seama că persoana dinăuntru se simte rău, sau, poate, chiar trage să moară. Dacă acesta nu-i Bilețel, atunci precis e tanti Ralița. Nu mai trag de timp, și mă reped ca un buldozer în ușă.

Slab material! Ușa. Își iese numaidecât din balamale, iar eu ajung rapid în cadă, prăvălindu-mă peste un mor-man de cearceafuri de baie, prosoape și pături. În clipa aceea, un răcnet înfiorător îmi paralizează orice intenție.

— Maamăăă!... Aoleuuu!...

Întrucât nu născusem niciodată, realizez că nu era vorba de mine. Însă ajung numaidecât la concluzia, normală de altfel, că sub mormanul acela se afla cineva. După glas — Gig Mironescu.

Dau la o parte cearceafurile de baie, prosoapele și pledurile, iar sub el îl găsesc pe Bilețel. Trezit de-a binelea, făcuse ochi și mă privea încântat, uitînd de răgetul pe care-l emisese.

— Mamă, mamă, ce le-am mai dormit! — ține dînsul să-mi comunice. Aș mai fi somnolat vreo jumătate de ceas, de n-ar fi fost cutremurul ce mi-a tulburat odihna... Mă-

iestrică, tălică m-ai adus în baie, sau am ajuns singur, ai? — mă-ntreabă poetul. Și când oare mă voi fi îmbrăcat?...

Într-adevăr, Gig Mironescu, întocmai ca și mine, era cu Țoalele pe dînsul. Cam șifonate, ce-i drept, totuși încheiate la toți nasturii.

— Ce cauți, domle, aici? — mă interesez eu.

— Habar n-am!... Poate m-o fi adus cineva.

— Dar cum de te-ai încuiat pe dinăuntru?

— Ei, asta-i bună! Nu-i normal să tragi zăvorul după tine, când intri într-o baie?...

Acuma mi-era clar! Bilețul încă nu făcea o priză corespunzătoare cu realitatea.

Peste vreo cinci minute, trecînd în dormitor și punîndu-ne în ordine hainele mototolite, timp în care tăcea mîlc,

fiecare cufundat în gîndurile sale. Îmi vine deodată o idee nemaipomenită. Și-i spun poetului:

— Dragul meu, nu de mult mi-ai spus că sîntem cu toții în pom!... Ei bine, află de la mine: este foarte posibil să ai perfectă dreptate. Și știi de ce?

— Nu! — îmi răspunde Gig Mironescu, devenind brusc interesat și privindu-mă curios.

— Pentru c-am fost drogați!... Iar cei care ne-au adormit, s-au ocupat, precis, a ne cotrobăi prin lucruri, sperînd să dea peste cine știe ce document revelator!

— Păi n-am așa ceva, — mă informează Bilețul, cu excepția, poate, a carnetului meu de sindicalist cu vechime. Numai coana Ralița, eventual, ar putea poseda așa ceva... În poșeta dînzei, cît un geamantan, încape, zic eu, o ar-

hivă întreagă. Acolo și-au îndreptat atacul, mizerabilii! Unde-i coana Ralița?... De ce nu-i împreună cu noi? Nu i s-o fi întâmplat ceva?...

Bilețel ăsta aiurează!

— Ce vrei să spui, măi fratele meu?... Asta ar fi fost culmea, s-o mai văd și pe tanti Ralița în baie, încuiată cu tine înăuntru!

Totuși, e ceva în neliniștea poetului. De ce n-a dat mătușă-mea nici un semn de viață pînă la ora aceasta?...

Privind la Gig Mironescu terifiat îi strig:

— Haide numaidecît cu mine, să vedem ce-i cu bătrîna!...

Peste o clipă pătrundem în vestibul, unde ar fi trebuit să doarmă mătușă-mea. Patul, mai bine zis dormeza, este pustiu. Însă cineva se culcase în el, deoarece așternuturile-s răvășite. Bătrîna — ioc! Dispăruse. Cu desăvîrșire.

— Să știi c-au răpit-o! — îi spun lui Gig cu glas sugrumat.

— Fii măiestrică, serios, că nu-i copilul lui Lind-bergh! — parcă vrea să mă liniștească Bilețel, referindu-se la celebrul kidnaping al băiețelului aviatorului care traversase Atlanticul.

În momentul cînd Gig încerca să-mi tempereze îngrozitoarea presimțire, de sub dormeză zăresc un picior. De femeie. Fiindcă-i încălțat în pantofi cu toc, de lac. Mai mult ca sigur aparținînd mătușă-mii, judecînd după numărul încălțării. Minimum 44.

— Bilețele, ține-te bine, — îl previn cu sînge rece pe Mironescu, — fiindcă n-au răpit-o, ci-au omorît-o!... Probabil au și tăiat-o-n felii,

tranzând-o ca la abator, deoarece unul din picioare e-aici, uite-acolo, sub divan!...

Gig îngălbenește.

Pios, mă plec și-ncerc să trag de sub dormeză ceea ce mai rămăsese din biata mătușă-mea. Picioarul se lasă greu. Trag mai tare. Și, deodată, pantoful zvîcnește brusc, pocnindu-mă cu tocul între sprîncene. Apoi, se mai ivește un picior, probabil ultimul, după care apare și tanti Ralița, tîrîndu-se anevoios de sub divan.

Peste un minut, mătușă-mea-i toată înaintea noastră, și nu în piese detașate, așa cum mă așteptasem, și, privindu-ne lejer supărată ne adresează cuvîntul:

— Ce-i cu voi, la mine-n odaie?... Nu vă e rușine să dați buzna așa, fără să bateți la ușă!...

— Femeia lui Dumnezeu, nu ne lua de-amboulea, în coarne! — încerc eu să lămuresc problema. Ești sănătoasă, te simți bine, n-ai pățit nimic?...

— Păi, de ce să nu fiu? — se arată nedumerită bătrîna.

— Pentru că te-am găsit vîrîță sub pat! — îi explic eu. Ce făceai acolo?...

— Dormeam! Auzi întrebare? Tu ce-ai crezut, c-așteptam tramvaiul?

În timp ce ne uitam amîndoi la dînsa năuci, mătușă-mea, pesemne, pentru a-și dezanchiloza măduarele, purcede să-ntreprindă unele exerciții de gimnastică de înviorare. Uluiți, o vedem dînd din mîini, către toate punctele cardinale, sărind în vîrfurile picioarelor, ca o balerină (ga-barit depășit, din generația a III-a), executînd piruete și

flexări, într-un asemenea ritm și cu-atîta vigoare, inexplicabilă, încît se cutremură întreg etajul nostru.

Considerînd că, dacă nu intervin, exista riscul să mai și plătim despăgubiri, o rog pe mătușă-mea, cu tot duhul blîndeții de care mai dispuneam la ora aceea:

— Tanti Ralișo, astîmpără-te, măi frate, ce te-a apucat!...

— Absolut nimic! — declară dînsa, pornind după aceea să boxeze văzduhul. Vreau să mă trezesc de-a binelea, fiindcă nu știu ce se-ntîmplă, de mi-i un somn cumplit!

Deci asta era. Trăgîndu-mă la o parte, ca să nu-ncasez (nevinovat fiind) un pumn în nas, socotesc necesar s-o informez pe dezlănțuita bătrînă:

— Oprește-te, tanti Ralișo, că ești încă drogată!

— Eu, drogată? Cu ce? Că-n viața mea n-am luat, de cînd mă cunosc, nici aspiridon măcar!...

— Zău? Ei bine, dacă nu mă crezi, atunci spune-mi, te rog, cum ai ajuns să te culci sub dormeză?...

Intrată la idei, mătușă-mea își încetează exercițiile. Apoi, examinîndu-ne neîncrezătoare, se interesează:

— Chiar așa, că nu-mi mai amintesc? Eram și tulburată sufletește de peripețiile înmormîntării lu' Avaru...

Tanti Ralișo depune eforturi notabile să priceapă ceva. În cele din urmă, pesemne dumirită, declară exclamativ:

— Al, băiețelule, nu-i uman ce se-ntîmplă! Nu-nțeleg o iotă din bălmăjelile tale... Dacă vroiau să scape de noi, ne-mpușcau, și nu mai era cazul să ne drogheze, că doar nu sîntem în Texas, unde plouă cu heroină pe toate drumurile. Și-apoi, nu le-am spus deschis că nu știm nimic în privința gromovnicului? Cu piteștenii noștri, da, mai pricep ceva, aici s-ar putea să ai o sămîntă de dreptate... Însă, în afară de mangafaua aia de Cerchezoaică, camu-flată sub voaletă, n-aș zice c-aș fi recunoscut pe cineva... Și nici în privința ei nu-s sigură...

— Dar biletul? — îi reamintesc eu mătușamii.

— Păi Bilețel nu-i aici? — se miră bătrîna.

— Nu, domle, biletul de pe lista de bucate, adică însemnarea aceea către Bobe Hariga și iscălită Frosa!

— Și ce, i-ai văzut pe-undeva, prin sector?

— Nu! — sînt nevoit să mărturisesc.

— Și-atunci, băiețelule, de ce-mi umfli capul? În afară de asta, ce documente s-avem asupra noastră, și unde să le fi ținut? Și cine-s indivizii din umbră, care să aibă nevoie de ele, bașca să ne mai și otrăvească?... Și cu ce? Asta te-ai întrebat?...

Deși e cam tare de cap în materie de pricepere, mătușă-mea a pus totuși punctul pe „i”. Drept care merita un răspuns:

— S-o luăm pe puncte, tanti Ralițo, ca să fii în clar. Unu: documentele-s multe — gromovnicul, scrisorile lui Fifi, către Pompilică Negrețu, însemnarea de pe „menu”,

scrisoarea nebunei aceleia, care i se plîngea lui Bazil Avaru, despre nedreptățile suferite de bărbatu-său, plus diferitele noastre notițe. Doi: de ținut le puteam ține în geamantanul matală de geantă. Trei: indivizii din umbră, cum le zici matală, păi și-ăștia-s destui — Bobe, prietenii din dispozitivul găsit la „Consignația”, madam Avaru, Pompiliu Negrețu, și mulți alții pe care nici nu-i știm cum arată la față... Patru: ei, aici e-aici! Drogul folosit, nici n-o să-ți vină să crezi — crema-caramel, din zahăr ars...

Mătușă-mea, ținîndu-se cu mîinile de burtă, pornește să rîdă în hohote, gata să se tăvălească pe jos de rîs. Cînd isprăvește numărul, îmi declară nespus de înveselită:

— Măi dilimache, cine a mai adormit din cremă-caramel? Poți să-mi spui?...

— Sigur că da! Și încă a adormit de tot, pentru vecie... Chiar a murit! Îl mai ții minte pe Tudoriță-nene, motanul coanei Marița Nachtigal, de la Posada, despre

care ți-am povestit la timpul său? Dintr-o îmbucătură de cremă de zahăr ars i s-a tras moartea, fără să mai adoarmă!...

Mătușă-mii îi îngheață zîmbetul pe buze. Bilețel, că-ruia îi povestisem și lui incredibila aventură de la pensiunea doamnei Nachtigal, îngâlbenește numaidecît la față.

— Mamă, mamă, și-acuma ce ne facem? — mă-ntreabă poetul îngrozit. Noi cînd urmează să murim?...

— Niciodată! — îl liniștesc eu. Adică, mai exact, fiecare la vremea sa. Tudoriță-nene,

sărmanul, îngurgitase, odată cu desertul, și-o doză sănătoasă de stricnina. Și decedase instantaneu și pe loc. Noi, pînă acuma, slavă Domnului, pare-se c-am scăpat, fiindcă nu văd nici un semn să fim morți!...

Tanti Ralița, renunțînd la întrebări ajutătoare, se re-pede numaidecît în vestiar, să-și caute geanta. Triumfătoare, se-napoiază ca să ne-anunțe fericită:

— Nu-mi lipsește nimic din poșetă... Deci ce mai tura-vura, nu ne-au otrăvit! Ne-au pus un somnifer în cremă, și gata!...

— Exact! S-a mai încheiat un capitol din investigația noastră de recunoaștere! — declară poetul Gig Mironescu, satisfăcut de constatările mătușă-mii. Acuma ar fi cazul să pornim la drum, s-ajungem cît mai repede la București, pentru a ne putea apuca mai serios de anchetă. Fiindcă, pînă-n prezent, n-am făcut nici o scofală...

„Asta s-o creadă el!” — îmi zic zîmbind pe sub mus-tață. Deoarece Bilețel, total neexperimentat, uitase cu totul de cumnatul lui Fifi Avaru, nu știa nimic despre invitația pe care mi-o lansase nevasta răposatului, și nici de întrevederea la care mă aștepta Pompilică, chiar la sediul editurii „Prometeu”.

Totuși ceva nu era în regulă. Motiv pentru care-i întreb pe companionii mei:

— Plecăm imediat, sau luăm ceva în gură?... Un breakfast nu vă spune nimic?

— Ba cum să nu, măiestrică! — exclamă Gig.

— Însă unul mic, la botul calului, adică lîngă radiatorul „Bombiței”, ca să nu mai zăbovim cine știe cît! — sugerează tanti Ralița.

Peste vreun ceas și ceva, poate chiar două, după ce ne întremasem la braseria hotelului, servind un mic dejun frugal și dietetic, compus numai dintr-un „ham and eggs” de trei ouă, pentru fiecare, un ceai copios, cu untîșor, miere și gem, brînzică și sardeluțe, pornim la drum.

Găsim „Bombița” imediat, după cercetări chinuitoare, mascată de uriașa structură a unui „TIR” german, care, mă și mir, aproape o încălecase. După ce am extras mașina de sub roțile „Henschel”-ului, i-am îmbarcat pe oamenii mei și-am demarat spre ieșirea din oraș.

La București, pe Calea Moșilor 172, am ajuns cu bine. Pe-o beznă cumplită, fiind trecut de mult de miezul-nopții. Și-asta numai din pricina mătușă-mii, care avusese nefericita și sinistra inspirație să-mi umble la jiglerul de ra- lanti, deoarece i s-a părut înfundat. După ce i-a tras o „suflare”, am pornit iarăși la drum, folosind numai jiglerul de șoc, celălalt nemaifiind de găsit, după ce-l scăpase tanti Ralița din mînă.

Blestemîndu-mi zilele, și jurîndu-mi să n-o mai las pe bătrînă să-mi umble la mașină cît oi trăi, am parcat mașina în garaj. Răsufîind ușurat. Pentru că observasem la timp ușile închise, deși îi spuseseam bătrînei să le deschidă. Cu bara nițel turtită, se mai putea circula.

Pătrunzînd cu toții în casă, Gig Mironescu m-a luat la întrebări:

— Acuma, cînd nu mai există nici un pericol să ne bagi în vreun șanț, din motive de nervi, cred c-a sosit momentul să ne relatezi discuțiile pe care le-ai purtat cu

madam Avaru și Pompei Negrețu!... În vreme ce-o să mîncăm ceva, fiindcă sîntem flămînzi și obosiți ca niște cai de curse, ai tot timpul să-ți pui ordine în idei... O să servim ceva ușor, ce-o să găsim la îndemîină, și-ai să ne povestești totul, pe îndelete! De acord?... Matala ce zici, coană Ralițo?... E bine cum propun eu?

III. VIZITE PROTOCOLARE, CU BĂTAIE (ÎN PLUS ȘI ÎN MINUS)

14. Haltă de ajustare

— Nu! — răcnește tanti Ralița, ca să mă exprim plas-tic, entuziasmată. Nu-i deloc bine! Este excelent, sublim, superbissim!... De când n-am mai mîncat și noi ca oamenii, la cășile noastre, o mîncărică preparată ca la mama ei, fără droguri și alte insecticide!...

Companionii mei reprezentînd o majoritate statutară, accept propunerea poetului, și-i îmbii să trecem la bucătărie.

Aici, după ce întindem masa pe servanta mobilă, ca să ne fie mai la îndemîină, ne așezăm pe taburete și așteptăm ca tanti Ralița să ne servească de-a dreptul din frigider,

acolo unde-aveam brînzulica topită, untișorul, costița afumată și, zicea dînsa, patru pachete cu grisine. Tot mătu-șă-mea avusese minunata idee de-a ne așeza lîngă „Fram”, simțindu-se prea obosită să mai care bucatele.

Bătrîna, făcîndu-ne un semn cu ochiul stîng, fiindcă pe cel drept îl ațintise spre „Fram”, ne avertiză să fim gata de atac. Și-n clipa următoare deschise ușa frigiderului.

În același moment, odată cu deschiderea ușii, un șuvoi de apă rece ne inundă picioarele. Speriați de-a binelea, sărirăm cu toții de pe taburete, neștiind de unde năvălise puhoiul.

Din păcate, nu se spărsese vreo conductă, ci apa provenea din interiorul „Fram”-ului, care se dezghețase.

Cu pantofii plini de apă, am verificat numaidecît rezistența agregatului, plecîndu-mă de-a bușilea, udîndu-mi cu-această ocazie și genunchii pantalonilor. Îmi era teamă să nu se fi ars. Cînd m-a electrocutat nițel, de-am sărit vreo jumătate de metru în sus, mi-am dat seama că nu era arsă.

— Curent are, înseamnă deci că nici n-a fost scos de la rețea... — ne-a anunțat inginerul de Bilețel. Mai există două posibilități. O defectare a circuitului cu freon, sau a termostatlui!

— Termostatul n-are nimic! — a intervenit mătușă-mea, o excelentă tehniciană și dînsa, și nu numai în ma-terie de auto. Cînd am plecat, l-am întors cu mînurile mele și l-am auzit cum a făcut „țac”!

— Cum adică, l-ai întors? — o întreb eu nedumerit.

— L-am dat la zero, ca să-ți fac economie la curent! — mă informează tanti Ralița.

Numai cafeluțele preparate de mine au mai alungat din gurile noastre „aromele” alimentelor îngurgitate. Căci brînză se-mputîșise de-a binelea, încît fuseserăm nevoiți să ardem cîteva ziare, pentru a mai schimba ceva din parfumul atmosferei din bucătărie. Nici grisinele nu fuseseră mai comestibile. În afară de faptul că se-nmuiaseră total, transformîndu-se într-o pastă neidentificabilă, mai și mucegăiseră. Doar costița afumată ne mai astîmpărase într-o oarecare măsură foamea. Însă într-o foarte mică măsură.

La a treia ceașcă de cafea, cînd am constatat că nimănuia nu-i mai ardea de somn, am trecut la discutarea problemelor anchetei noastre. Primul care a luat cuvîntul, după cum era și normal, am fost eu.

— Dacă mai mă puteți urmări, am să vă expun cîteva din observațiile mele, efectuate în deplasarea funerară de la Sinaia-Cumpătu... Mai întîi și-ntîi, m-a izbit prezenta (neconfirmată însă) a lui Bobe Hariga și a Frosei... Vă mai amintiți de însemnarea găsită pe „menu”. Apoi, bizara invitație pe care mi-a făcut-o Fifi Avaru, insistînd s-o caut la domiciliul ei personal...

— Aha! Va să zică asta ți-a spus vipera de pe mai- dan! — a exclamat tanti Ralița, hîmîind semnificativ, și-aprinzîndu-și o nouă „mă rășească”. Te pomenești că și-a pus ochii pe tine... La greutatea ta, să știi c-ar fi o

performanță... Un Don Juan supradezvoltat, încă nu s-a mai văzut!

— Vezi-ți de treabă, tanti Ralițo, că mă știi de om serios! N-aș trăda-o pe bulgăroaica mea, nici să mă ispitești cu contragreutatea mea în aur... Dar nici nu m-aș încumeta! Și-n afară de asta, o invitație similară mi-a adresat și Pompei Negrețu. Sper că nu vei avea îndrăzneala să emiți părerea ca și el și-a făcut cine știe ce planuri cu personalitatea mea masculină!... De altfel am să vă relatez totul, la timpul potrivit, după ce voi realiza cele două interviuri...

Bilețel, sugînd tenace din „Kent”-ul dăruit de mine, din pachetul său, mă ia la rost, profund, indignat:

— Cum adică?... Nu ne convoci și pe noi, mai ai cu-rajul să te duci de unul-singur, după toate cele pățite la Sinaia?... Hai că ești bine, măiestrică dragă, într-o totală eroare! Aș zice că nu-ți funcționează deloc coțofana, ca să mă exprim metaforic și să nu spun lucrurilor pe nume...

Sîcîit de-atîtea întreruperi, îl cam reped pe Gig:

— Măi omule, dar este absolut firesc să lucrez personal... Cine a mai pomenit detectivi colectivi? Și-apoi, e vorba de unele chestiuni confidențiale, după cum m-au avertizat viitorii mei interlocutori. Ce fel de secrete se mai pot discuta, cînd vom fi patru persoane de față?... Mă rog, am mai putea cugeta la o acoperire a mea, pe care s-o operați de-afară, însă problema asta o vom dezbate mai încolo, după ce-mi voi isprăvi expunerea... Bineînțeles,

dacă mă veți lăsa s-o continui!... Deci, unde rămăsesem?...

— La însemnarea de pe „menu” și la cele două invita-ții! — mă informează mătușă-mea lejer indispusă.

— Așa!... Și-au mai fost cîteva incidente enigmatice și stranii... Bunăoară intervențiile cumnatului doamnei Avaru, gangsterul ăla cu ochelari de orb, un individ din cei mai ciudați, din toate punctele de vedere. Plus că ne-a mai și amenințat. Și nu numai pe noi. Și, ceea ce era și mai curios, personajul vorbea întocmai ca un vechi cunoscut de-al meu și-al mătușă-mii, despre care însă nu sîntem în stare să ne-amintim mai nimic... După aceea, misterioasa camuflare a tuturor piteștenilor, majoritatea pitită în dosul unor bărbi caraghioase, iar muierile, tațele acelea îndoliate, cu capetele vîrîte sub voalete, pînă-n gît... Iar unchii mei, nene Lambe, unchiu' Sile și nea Tilică-Malec, ăia pentru ce se consideraseră obligați să participe la funeralii? Nici neamuri nu-i erau lui Bazil Avaru, și nici prieteni. Dacă ar fi fost, era imposibil să n-o fi știut și pe-asta. Dar tentativele de intimidare, comise asupra noastră? De cine? De madam Avaru, cu mînuțele ei personale... Știa că platoul pe care mi-l adusese anume mie, despre care mă informase că-i unul special, conține și-o cantitate apreciabilă de drog?... Totu-i posibil! Nu-i exclus ca „otrăvitorii” noștri să fi manevrat din exterior, utilizînd-o pe Fifi doar ca instrument intermediar, intenționînd s-o compromită... Deci, după cum auziți, forțele angrenate în căutarea gromovnicului lui

Tatapetre sînt mult mai numeroase decît am presupus la început! Aşadar, deşi n-am aflat nimic concret, cu prilejul deplasării noastre la înmormîntare, nici cine-i Bazil Avaru, şi nici Fifi, care vorbeşte exact ca-n mahalaua copilăriei mele, şi nici cine erau ceilalţi participanţi piteşteni, totuşi începutul anchetei mi se pare deosebit de rodnic... Am bazele necesare acum, pentru declanşarea în continuare a investigaţiilor! Care vor debuta prin vizita, de mîine dimineaţă, la domiciliul doamnei Fifi, care vrea să-mi transmită, după cum mi-a făgăduit, un document extrem de important, laolaltă cu-o sumedenie de informaţii confidenţiale... Atît de confidenţiale, încît am impresia că se fereşte pînă şi de cavalerul ei însoţitor, simpaticul nostru Pomp Negreţu!... Asta e! Ce ziceţi de magistrala mea expunere?...

Constatînd o tăcere deplină, ceea ce-ar fi putut reprezenta şi-o aprobare unanimă din partea mătuşă-mii şi-a lui Gig Mironescu, îi privesc pe furiş, fiind şi modest uneori, să observ admiraţia din ochii lor.

Eram în eroare, vorba lui Bileţel.

Căci ochii lor erau închişi. Tanti Raliţa adormise cu cafeaua în faţă şi „mărăşeasca” între degete, însă de mult stinsă, iar Gig Mironescu cucăia adînc, cufundat în cine ştie ce visuri detectivistice, de vreme ce, din cînd în cînd, zvîcnea din cap, tresărind alarmat.

„Ce oameni!” — mi-am zis eu. „Cu ăştia să porneşti într-o anchetă de dimensiunile celei ce se anunţă, cînd adorm pe ei la cel mai neînsemnat efort intelectual!”...

Dezamăgit, am procedat apoi la transportarea lor în camerele de odihnă. Pe mătușă-mea am cărat-o destul de anevoios, mai târîș, mai în cîrcă, pînă-n dormitor, unde-am abandonat-o în patul nedesfăcut, lăsînd-o să-și rezolve singură, cînd va avea poftă, chestiunile legate de culcare. Cu Bilețel n-am avut probleme speciale. Era ușurel ca un mieluşel. Drept care l-am trîntit de-a dreptul în fotoliul meu, de la birou, unde, de altfel, mai dormise de-atîtea ori. Iar în privința mea, lucrurile au fost și mai lesne de organizat.

Nu-mi era deloc somn. Avem de gîndit, de elaborat planurile pentru zilele următoare. Și m-am instalat iarăși în bucătărie, nădăjduind ca, după o mică gustărică, încă o cafeluță și cîteva țigări, să reușesc a-mi așterne pe hîrtie ideile principale și conducătoare ale giganticei anchete — descoperirea gromovnicului și-a implicațiilor în pieirea lui Tatapetre.

Cred că numai excesiva concentrare, a minții și-a trupului, m-au determinat s-ațipesc în plin proces de creație. De trezit însă, m-au trezit tanti Ralița și Gig Mironescu, ambii dînd năvală peste mine în bucătărie, strigînd ca indienii lui Winnettou:

— Iai-iai-iai! Haideți la ceai...

Le răspund și eu. Învесelit de buna lor dispoziție:

— Fără pîine, un breakfast nu-i deloc „the best”!... Fugi, Bilețel dragă, pînă la centrul de peste drum și cumpără niște cornuri sau

batoane pentru voi, iar mie niște pâine hipoglucidică și hipocalorică...

— Al, băiețelule — mă interpelează mătușă-mea, ce se-ntîmplă cu tine, ai devenit cal peste noapte, de vrei să mănînci numai hipo?...

— Lăsați matale, o lămuresc eu zglobios, habar n-ai de regimul meu dietetic!... Hiponseamnă, în greaca veche, slăbit, inferior, deficitar... Adică pâine slabă-n calorii, în glucide...

Tanti Ralița pricepe rapid, deoarece o aud aplicînd terminologia:

— Deci hipodrom, vrea să zică un teren de alergări și curse pentru caii slăbiți și subnutriți! Nu?...

Iluzii pierdute. Nu se poate discuta științific cu mătu-șă-mea. Așa că-i recomand:

— Tanti Ralițo, dacă vrei s-alergi și să muncești în forcing, pune numai decît de ceai. Organizează-ne un mic- dejun corespunzător, fiindcă astăzi avem o mulțime de treburi... Și mai sînt și obosit. Toată noaptea am lucrat la planul de bătaie...

— Și unde-i planul? — se interesează bătrîna.

— Aici! — îi arăt eu capul meu propriu, observînd că n-apucasem să scriu nimic pe hîrtia din față-mi, deoarece adormisem lîngă ea, cu devla trîntită pe brațele puse pe măsuță. N-am mai notat, temîndu-mă să nu ne citească dușmanii intențiile!...

Mătușă-mea cade pe gînduri, probabil intrigată de precauțiile mele excesive, și se-apucă de alcătuirea break- fast-ului. Întrucît

dădusem termostatul frigiderului la maximum, tot ce se găsea în „Fram” înghețase bocnă.

În orice caz, pînă să vie Bilețel de la pîine, am fost nevoit s-o ajut pe tanti Ralița la prepararea gustării. Cu toporul și fierăstrăul. Unelte extrem de utile, fiindcă altminteri n-am fi fost în stare să tăiem costița afumată și să spargem ouăle, să despicăm triumghiurile de brînză topită; care acuma nu mai putea, pesemne din pricina înghețului.

Gig s-a prezentat cu-o sacoșă plină cu chifle, cornuri și batoane. Pîine hipo, bineînțeles, nu, găsisese. M-am sacrificat, și mi-am prăjit, pe aragaz, o singură chiflă. Pe care-am consumat-o sub formă de zgură. Restul a fost formidabil. Și ouăle cu costiță afumată, bine rumenită și crocantă, și ceaiurile, fiindcă s-au băut cîte trei și patru cești, și brînză. Care, topindu-se, conform denumirii ei comerciale, iarăși începuse să capete un miros destul de suspect.

După ce-am terminat cu spălatul veselei, fără pagube materiale esențiale, spărgîndu-se doar o unică farfurioară, ceea ce, pentru tanti Ralița, era o autentică performanță, l-am sunat la telefon pe Visică Țuluca, să-mi furnizeze adresa domiciliului familiei Avaru.

— Fii atent, — m-a avertizat bunul meu prieten, adineauri a plecat într-acolo și șefu'!... Fifi l-a sunat, acum cîteva minute... Locuiește aproape, de matale, pe Spătarului, la numărul 65...

Intrînd la bănuieli, din cele mai rău prevestitoare, le comunic, partenerilor vestea. Și adaug:

— Madam Avaru îmi organizează o cursă, e clar! Era mai mult decît sigură, c-am s-o vizitez imediat ce-ajung la București... Numai așa se explică precipitata chemare a cavalerului servant. Plecăm și noi, chiar acum... Cu mașina, că nu se știe ce poate interveni.

— Ne iei și pe noi? — se bucură tanti Ralița.

— Dar bineînțeles... însă numai pînă-n Spătarului. Acolo, veți rămîne în „Bombiță”, cu motorul în mers, și mă veți aștepta... Dacă nu reapar după mai mult de două ceasuri. Înseamnă că mi s-a întîmplat ceva rău, și-atunci interveniți voi... Cu orice risc, chiar de-ar fi să spargeți ușa de la intrare!

— De la intrarea în bloc, sau pe cea de la apartamentul individei?

Bilețul și-a și intrat în rol. Se vede, și încă de la dis-tanță, judecînd după maniera pur detectivistică în care cere indicațiile de rigoare.

— La nevoie, pe toate! — declar eu dur.

Peste o jumătate de ceas, întrucît fuseserăm obligați să-i facem „Bombiței” o încălzire corespunzătoare, gonind-o prin curte, în stil împins, motorul încăpățînîndu-se să nu facă aprinderea, parcam mașina pe Spătarului, la vreo cincizeci de metri depărtare de blocul unde locuia madam Avaru. Constatînd că mașina editurii, care-ar fi trebuit să-l aducă pe Negrețu, nu se observa prin sector, intru la idei și mai negre. Își luase și acesta precauțiunile de rigoare, lăsîndu-și turismul și

mai departe, probabil chiar undeva pe bulevardul Republicii.

Emoționat, îmi iau rămas bun de la tanti Ralița și cobor din mașină. Pentru ca, în clipa următoare, să mă prăbușesc în neant, mai exact spus, în gura unui canal rămas destupat. Din fericire, mă opresc la nivelul brațelor, gabaritul orificiului fiind mai mic decât al personalității subsemnatului, însă sînt extras rapid, de diligenței mei asistenți. Deci, făcusem bine că-i luasem cu mine!

Revenindu-mi integral, îmi iau rămas bun de la tanti Ralița și Gig Mironescu. Și, în pas voios de pionier, împrôșcînd din tăpile pantofilor jeturi de zoaie, mă-ndrept spre blocul doamnei Avaru. Ținîndu-mă de zidurile caselor,

deoarece, patinînd, am toate șansele să alunec. Și, dacă am apucat să iau unele lecții de derapaj controlat, la mașină, pentru mersul pe jos nu cunosc încă nimic.

15. Identificări senzaționale, incredibile!

În holul blocului, la lumina unui chibrit, descifrez tabloul locatarilor, dorind să aflu etajul și apartamentul familiei Avaru. Le găsesc numaidecît, în doi timpi și trei chibrituri (primele două nefăcînd aprindere).

Liftul funcționînd numai de la etajul trei în sus, urc pe scări. Și chiar de-ar fi fost îngăduită utilizarea lui și pentru etajele

inferioare, tot nu l-aş fi luat. Era defect! La etajul al doilea, într-o beznă de cavou, sun la vreo patru sau cinci uşi, pînă se-ndură să-mi răspundă o gospodină cumsecade, care-mi arată unde se găsea apartamentul căutat.

Madam Avaru răspunde la prima sunare. Avea clopoţel cu zurgălăi, din cele electrice. Cînd mă vede, explodează într-un acces subtil de entuziasm bine simulat:

— Maestre Conan, domnule dragă, dar ştii că te laşi aşteptat?... Se poate? De-aseară stau cu nervii pe moaţe, trăgînd cu urechea la uşă. Nici nu ştii ce bucuroasă sînt că-mi cinsteşti casa, şi-ai dat urmare invitaţiei mele! Mai că-mi vine să te sărut!...

— Fără excese, vă rog! — îi mai reduc eu din temperament. Pot să intru?...

— Poftim, poftim! Auzi întrebare... Avem atîtea de discutat...

Fifi Avaru arborează o mină absolut inversă, ca şi cum nu i-ar fi murit bărbatu-său şi nu l-ar fi înmormîntat cu o zi înainte. Mai blondă decît la Sinaia, apelînd pesemne la o perucă de rezervă, poartă un halat de casă halucinant,

numai mătase naturală, sută la sută, de-un prăzuliu rar întîlnit. Lucrat la o casă de modă centrală, este croit larg, cu zeci şi zeci de volane, îngăduind totuşi o vizionare panoramică, în cinemascop, a picioruşelor doamnei. Nişte adevăraţi stîlpi de telegraf.

Ajutat de Fifi să mă descurc prin coridoarele ce duc spre living-room, orbecăiesc penibil, lovindu-mă de toţi pereţii. Iar cînd ajung în camera de zi, mare cît

salonul de la „Capșa”, rămân literalmente cu gura căscată. Nu mai văzusem așa ceva. Pereții erau ticsiți de tablouri, care mai de care mai dubioase, esteticește vorbind, peste tot numai vitrine pline cu sute de bibelonuri, cum le spune mătușă-mea, trei canapele uriașe, vrednice să fie folosite ca saltele de teren, pentru exercițiile de judo și karate, iar unul din pereți, cel dinspre ușă, era de fapt, în întregime, un gi-gantic dulap, să bagi în el toate hainele de la sectorul „îmbrăcăminte-bărbați” din magazinul „Bucur-Obor”.

Mulțumită de efectul pe care-l produsese living-room-ul asupra mea, Fifi mă-ntreabă:

— Cu ce să te tratez, maestre Conan?... Căci nu-ți mai țin minte gusturile! Un whisky, un coniac „Metaxa”, o cafea braziliană, o cremă-caramel?...

— Să nu mai aud de ea! — exclam eu îngrozit, fără voia mea, apoi, ca să nu compromit totul, mă explicitez: Stau prost cu ficatul... Prefer ceva fără ouă. Orice. Chiar și-un whisky, și-o „Metaxa”, eventual amîndouă, iar cafeaua-i băutura mea de toate zilele, mai ales dacă-i fiartă fără zahăr!...

Perfect! — declară Fifi. Și eu o servesc tot fără hidrocarburi. Îngrașă, și trebuie să mai am grijă și de condiția mea fizică. În două minute sînt înapoi, cu toate cele dorite... Ia loc pe-o canapea, și decontactează-te!... Am impresia că ești nițel hipertensionat... Vin numaidecît!

Neliniștit de unele afirmații ale împopoțonatei amfitrioane, mă așez pe canapeaua cea mai apropiată. Bine că plecase din încăpere madam Avaru. Căci,

neașteptându-mă să fie atît de pufoasă și moale (canapeaua, nu Fifi) peste o clipă eram cu baidaracele-n sus, dus pînă-n străfundurile extravagantei mobile (de lux).

De-a binelea stresat, de cînd și eu agregatul acesta plin de capcane, stau și gîndesc la cele spuse adineauri de văduvă. Oare ce vroise să-nțeleagă prin „căci nu-ți mai țin minte gusturile”? Una la mîină. Și mai era ceva, unde se găsea Pompiliu Negrețu? Numi spusese Visică Țuluca, cînd îi telefonasem, că plecase într-acoacea?... Vai de capul meu, dacă am ajuns să vorbesc ca tanti Ralița. Numai dînsa spune „într-acoacea”, „adinenea”, „iacătă-l-ăi” și „ajungă-vă-ți”.

Dar nu mai am vreme să aprofundez enigmele de mai sus, deoarece madam Avaru își face reparația în living-room, împingînd lejer, c-un singur deget, o servantă mobilă, pe rotile. Pe care se aflau o sticlă de „Johnie Walker”, alta de „Metaxa” (7 stele) și un agregat pentru servit filtrul de cafea, precis din import, fiindcă are marca nedezlipită de pe el („Krups” — și care sper să nu fie celebra fabrică de tunuri).

Așezîndu-se lîngă mine, pe canapea, madam Avaru era cît pe ce să-mi repete figura de-adineauri, cu picioarele-n sus. Nu reușește, avînd pesemne o oarecare experiență.

Apoi, zîmbindu-mi cuceritor, cu zece tablete de zaharină pe buzele-i rujate intensiv, încît nu mai știai care-i buza, și care-i dîra de grăsime de cîine mort (așa știam eu că se fabrică rujurile bune), mă îmbie extrem de languros:

— Ciocnim împreună un whisky, sau un „Metaxa”?...

— Cu multă plăcere! — mă declar eu de acord lă- sîndu-mă atras în laț, ca un fleț de maidan. Și una și-alta! Între două, nu te plouă... (continui eu să devin din ce în ce mai imbecil).

Madam Avaru chicotește flatată, și umple patru păhărele. Din cele de țuică. Pesemne n-avea pahare speciale, pentru whisky, și nici boluri pentru coniac. Ce să-i faci, cînd se suie scroafa-n copac, taci și-nghiți. Așa cum mi-am înghițit eu coniacul, mai întîi, și-apoi vizichiul. Bineînțeles, după ce madam Avaru își muiase prima buzele în ambele țării. Rostind, cu prilejul ciocnirii păhărelelor, un „Cin-cin!” destul de suspect. Probabil auzise și ea, mai mult ca sigur la televizor, în vreun film serial, cu Mannix sau Sfîntul, că așa își spun oamenii din înalta societate, cînd îi văzuse alăturîndu-și paharele.

Apoi, turnînd „expresso”-urile în cești, mai încearcă o dată să mă ispitească:

— Și chiar nu vrei să gustăm puțina piftie, ba nu, pușche pe limbă-mi, am vrut să zic cremă-caramel?...

Intrigat de bîlbîiala doamnei, cît și de insistențele ei cu crema aceea, devin deodată circumspect. Iar vrea să m-adoarmă? Ca apoi să urle-n gura mare, alertînd tot blocul, c-am năvălit peste dînsa, cu cine știe ce intenții necurate? Ei bine, nu-i mai ține figura.

— Sub nici un motiv, scumpă doamnă! — îi declar eu peremptoriu.

— Dar o piccola colazzione, că tot pomenii de piftie, cu niște hrean ras și șunculiță de purcel de casă, dietetică, fiindcă a fost și el ținut la un regim de slăbire? Ei, ce zici?...

— Nici!

— Păcat, — grăiește dezolată Fifi, c-am fi stat și noi de vorbă mai intim, lângă rămășițele decedatului!...

— Care decedat? Nu l-am înmormântat ieri? — exclam eu îngrozit.

— Mă gîndeam la purceluș, nu la Bazil, dragul meu!

Hait, am dat-o dracului. Dacă mă ia cu „dragul meu”, lucrurile se complică. Și încă rău de tot. Prea amestecă Fifi răposații! Sper totuși să nu mă-ncadreze și pe mine printre ei. Mă rog, depinde ce locuri mai are în schemă. Că se mai poate uneori, prin derogare.

— Aveți un apartament extraordinar! — o iau eu pe de departe, vrînd s-o „flatulez” un pic, doar doar o renunța la

obsesiile ei culinar-soporifice. Restul odăilor este tot atît de superb amenajat?...

— Eah! Ceac-pac, am făcut și noi ce-am putut... N-ai vrea să vezi și celelalte încăperi?...

— O! Cum să nu! Dacă nu deranjez...

De fapt, asta și intenționasem. Să examinez sălașul scriitorului necunoscut. Poate depistam vreo urmă în stare să mă ducă la identificarea lui. Dar, totodată, să dau și de mătrăguna aia de Pompilică. Să văd unde stătea ascuns.

În mai puțin de-un sfert de ceas, vizitasem aparta-mentul în întregime. Inclusiv camera

de baie, cu instalațiile sanitare cele mai moderne. Și-mi fusese suficient. Deoarece, în sufragerie, pe bufetul florentin (eventual Biedermeier, că nu mă prea pricep la stiluri), zărisem un voluminos album de familie, ticsit de fotografii.

— N-aș putea privi și eu amintirile dumneavoastră înregistrate de pelicula civilizației noastre ultracontemporane? — am întrebat-o pe Fifi. Sînt convins c-ați rămas la fel de ncîntătoare, ca și-n tinerețe!...

Fifi se declară imediat de acord, ca și cum asta ar fi așteptat.

— Ce drăguț ești scumpe maestre, și ce frumos știi să vrăjești, alegîndu-ți cuvintele... Exact ca-n vremurile de demult, cînd arătam amîndoi altfel! Hai să răsfoim împreună albumul, să ne-amintim de ce-am fost odată... Cînd ai să vezi ce-am aici, ai să rămîi literal crăcănat!

Ei, asta-mi place la Fifi. Pitorescul și cruzimea limbajului. Parc-ar fi de pe la noi, din mahalaua haznagiilor.

Reîntorși în living-room, sorbim tulburați din cafele, fumînd intensiv din „Kent”-urile oferite de gazdă. C-avea și-așa ceva amabila Fifi, nu numai „Johnie Walker” și „Metaxa”.

Privindu-mă, de astă dată, cu ochi reci și tăioși, dacă nu chiar străpungători, ceea ce mă tulbură și mai dihai, Fifi Avaru îmi propune:

— Să-ntoarcem foaia, maestre! Dă-mi încoa' albumul și-ți arăt eu ce trebuie... Doar ți-am

spus la Sinaia c-am să-ți dezvălui chestiuni de-o importanță majorată!

Nu mai rabdă să-i înmînez ditamai cărțoiul, ci pur și simplu mi-l smulge din mîini. Iar peste o clipă, întoarce prima foaie a albumului. Pe spatele căreia se află fixată o fotografie de grup, formal 18 X 24.

O privesc întoiegit. Fiindcă din poză mă privește și pe mine familia Hariga. Jurj bătrînul, cu nevastă-sa, plus cele două odrasle, Bobe și Maț. Înmărmurit de neașteptata reîntîlnire, încerc să determin enigmatică prezență a acestei fotografii în casa Avaru.

— Dă-i mai departe! — mă-ndeamnă madam Fifi, cam răstit parcă. Că pe-ăștia am impresia că-i cunoști... Să vedem dacă o să-ți convie și persoana următoare.

Curios de-a binelea, mai întorc o foaie, după cum se exprimase, cam vulgar totuși, recenta văduvă veselă.

Și iarăși rămîn cu gura căscată, de era să-mi cadă bunătate de „Kent” de pe buze. O poză îngălbenită de vreme, de dimensiuni ceva mai modeste, mi-o înfățișează pe Frosa, fosta mea iubită din copilărie.

— O mai ții minte, gagiule? — mă întreabă Fifi, absolut miștocărește, de parc-am fi jucat țurca împreună, pe cine știe ce maidane extravilane.

Nedumirit de schimbarea de registru din vocabularul doamnei Avaru, mă uit la dînsa cu coada ochiului. Tocmai la timp, ca s-o surprind făcînd aceeași operație. Însă c-un ochi mult mai crud, chiar asasin s-ar fi putut zice.

— Mda! — îi răspund eu cu jumătate glas. Cum să n-o țin minte?... E Frosa, și nu mai știu cum, fiindcă niciodată nu i-am reținut numele de familie. Doamne, și ce mult am iubit-o!... Ce-i drept, era și drăguță foc, după cum se vede și-n fotografie.

— Este și-acuma! — mă asigură Fifi. Însă mult mai deșteaptă, decît pe vremea aceea, cînd avea doar cînspe anișori...

— Era și necesar, îmi dau și eu cu părerea, amin- tindu-mi că scumpa mea Frosulica nu prea strălucea la capitolul respectiv, fiindcă frăgezimea trece rapid, odată cu vîrsta, și nu mai poate ține loc de minte!

— Ce spui, tu? Va să zică mi-s hoască bătrînă acum?... Numai prin fezandare și pusă la saramură mi-aș mai recăpăta frăgezimea de-atunci? Hai, că ești dulce, pușor tinerel!...

Dacă Fifi Avaru va evolua în același ritm, peste cîteva minute mi se va adresa precis, spunîndu-mi „cocoșelule”... Fără doar și poate. Intimitatea pe care se stră-duiește s-o creeze, forțat și-n proporție de masă, capătă totuși, dimensiuni primejdioase, dacă nu bizare.

— Nu văd nici o legătură între matală, frumoasă și grațioasă doamnă — îi fac eu nițică „gargară” adormi- toare — și Frosa de-altădată!

— Pentru că ești chior, mă beșleagă! — îmi taie macaroana Fifi.

— Pardon? — exclam eu, nevenindu-mi a crede urechilor.

Fiindcă, de la „cocoșelule”, care speram să fie următoarea treaptă de apropiere, și pînă la „beșleagă”, e-o cale neașteptat de lungă.

— Nici un pardon, că și-așa îl ai destul de mare! Ai orbul găinilor, de nu ți-ai dat seama că eu mi-s Frosa ta de-altădată?...

— Cum? — aproape că urlu eu, mai mult decît stupefiat.

— Uite-așa! Tăticu, fie-i țărîna ușoară, că s-a dus și el pe lumea ailaltă, m-a botezat Euphrosina, ca să-i sune mai acătării numele nostru de familie, rostit laolaltă cu-ăl mic... Că nu-i plăcea deloc Papălînă, numele moș-

tenit de la tata-mare. De-aia m-a trecut în actul de naștere Euphrosina Papalino. Frosa vine de la Eufrosina, tot așa cum Fifi vine de curge de la Frosa, că nici răposatului Bazilică nu-i clopoțea frumos în ureche numele meu de alintare... Ce caști ochii la mine, ca o vacă, Sandule dragule, că-n tinerețe-ți ardeau tălpile după obrăjorii mei, cînd mă strîngeai în brațe, citindu-mi din Castranova ăla, marele cuceritor al femeilor din arta medievală, și-ți plăcea să-mi spui Frosa, fără să te rușinezi de sonorul de mahala al diminutivului meu!

— Tu ești, Frosa? — continui eu să mă minunez.

— Da, măria ta! Tot așa, cum și tu ești Sandu, deși acuma îți zici Al Conan, ca și cînd nu te-ar chema Alixandru Coman... Ce să-i faci, ne-am cam boierit și noi, ăștia de pe strada Libertății, din Pitești, fostă a haznagiilor...

Uluit de cele aflate, mai că-mi pierdusem uzul rațiunii. Totuși mi-l recapăt, barem

parțial, și-i spun Frosei, adică lui Fifi, că nu mai știu nici eu cum să-i zic:

— Dar ce te-ai schimbat, arăți cu totul altfel!... De necrezut...

— Parcă pe tine te-ar mai recunoaște cineva... Dacă nu-mi spunea Bazil cine-mi ești, nu dădeam doi bani pe tălică! Ești dublu de cât ai fost...

— Păi ce vrei, am mai crescut și eu... Treizeci și ceva de ani au trecut peste mine!

— De-aia te-ai umflat în halul ăsta, cocoșelule! Bați la peste o sută și cinzeci de ocale...

— Ferească Dumnezeu! De când cu regimul de slăbire pe care l-am urmat, nu știu dacă mai am vreo sută și ceva... Dar e formidabil tot ce se-ntîmplă... De necrezut!

Fifi Avaru, aprinzându-și o țigară și făcînd iarăși plinul la ceștile de cafea, se uită la mine ceva mai înduioșată, probabil acesta fusese și motivul pentru care trecuse la „cocoșelule” (pe care de mult îl așteptasem) și-mi spune liniștitor:

— Maestre Conan, sau Sandule, pentru mine-i tot una, că nu mă mai interesezi la masculin, ce-o să se-ntîmple de-acum încolo o să fie și mai formidabil, și mai de necrezut, de-o să rămîi cră... Ba nu, o să rămîi lat, și mai lat decît ești! Că iarăși o să-ntoarcem foaia... De-aia te-am chemat la mine, spunîndu-ți c-am să-ți dezvălui niște chestiuni de importanță capitală! Ce zici, acum cînd ne-am întîlnit din nou, și-urmează să discutăm serios, probleme de-o însemnătate vitalistă, nu crezi c-ar fi cazul să gustăm cevașilea de-ale

mîncării, să-ți mai prinzi și tălică sufletul? Că nu te văz bine, și nu-mi place deloc cum arăți la față... Ei?

Avea dreptate. Nu mă simțeam în apele mele. Mai defel. Ce lovitură!

16. Noi identificări, și mai senzaționale!

— De-acord! — îi declar eu lui madam Avaru. N-aș avea nimic împotriva să bag ceva în gură... Nu de-altceva, însă m-a copleșit emoția reîntîlnirii noastre...

— Lăsați matele cheștiile astea, că nu mai ține cu vrăjeala! — mă avertizează Frosa. Ei, Sandule, a trecut vremea de demult, cînd mă duceai la pădure, cu cărțoaiele lu' Castranova subsuoară. A-nțarcat bălaia, nu mai e cum o știi! Mă-c s-aduc ceva de-ale mîncării, și să trecem apoi la afacerile noastre. Așteaptă aici, că vin numai-decît...

— Pot să răsfoiesc singur albumul cu fotografii?

— Nu! N-are nici un rost... Fără mine n-ai să-l găsești pe bărbatu-meu... Dar și cînd o să ți-l arăt, atunci să te ții!

Madam Avaru dispare din living-room, lăsîndu-mă iarăși cu gura căscată. Doamne, și de cîte ori nu mai căscasem gura în dimineața asta... Pînă se-napoiază Fifi, cuget neliniștit la cele aflate. Și cel mai mult mă tulbură familia

Hariga. De cînd era în relații cu Avarii? Și, mai ales, ce fel de relații!...

Pornesc să mă plimb prin încăpere, gîndindu-mă la ce-or fi făcînd tanti Ralița și Bilețel în „Bombiță”. În orice caz, cheile mașinii sînt la mine, așa că mătușă-mea n-are cum să pornească „Fiețelul”. C-ar fi capabilă și de-una ca asta.

La un moment dat, tocmai cînd dam să m-așez iarăși pe canapea, un strănutat zgomotos m-a determinat să abandonez înșelătorul agregat de odihnă. Mă reped la fereastră, să constat dacă nu-i cumva cineva pitit în balconul de sub geam, eventual Pompilică Negrețu. Sub fereastră, nu există nici un fel de balcon. Atunci, cine strănutase, și unde se-ascundea? Cercetez living-room-ul, deschid cele două uși, să văd dacă era careva în spatele lor. Nu era! Asta-i bună... Totuși, nu cumva aveam halucinații? Da- că-mi turnase madam Frosa vreun halucinogen în cafea, coniac sau vizichi! Dar ce, mescalina și L.S.D.-ul se găsesc la toate tutungeriile? Intrigat, mă reîntorc la canapeaua inițială, fiindcă aud roțile servantei mobile. Venea Fifi, cu gustărica.

Sfinte Sisoie! Nu era gustărică, ci-un adevărat ospăț. Piftiuță de purceluș (fraged și dietetic, după cum mă anunțase mai înainte Fifi Avaru), șunculiță, costiță afumată, friptură la tavă (probabil din același decedat) și, mai ales, un munte de cartofi pai-parmezan, subțiri ca fideaua, rumeniți și crocanți. Ei bine, n-am să pun gura pe nici un pai, recte cartofior!

Dacă-i regim, păi regim să fie! Restul, mă rog, mai merge, în numele cauzei.

— Hai, Sandule, băiete, ia și servește! — mă îmbie Frosa.

— Uite ce-i, dragă coană Fifi, am o rugămintă, mai ales dacă ții să-ți fie ție bine și să trăiești ani mulți și fericiți, — încerc eu să pun o oarecare ordine în relațiile noastre, nu-mi mai spune Sandu, că numele ăsta mă face să devin alergic, cu-atît mai mult cu cît nu-mi aparține... E drept, sînt trecut în actul de naștere Alexandru, însă nimeni nu mi-a spus astfel, decît o singură dată în viață și-anume Tatapetre, bunică-meu, cînd trăgea să moară... Ai mei, părinții și neamurile, îmi ziceau Andi, tot așa cum mi-ai zis și tu, dar ai uitat, pe vremea cînd ne iubeam. Slavă Domnului, am depășit de mult acea vîrstă minunată, a tîmpeniilor, și-acuma sîntem oameni în toată firea, maturi, dacă nu chiar supramaturați... Propun să rămînem la numele noastre actuale, dacă ai vreo intenție de conlucrare, adică Fifi Avaru, eventual și doamnă, sau vreun similar condescendent, și Al Conan, fără domnule, că nici ăsta nu-mi place, dar pe care-l poți înlocui, așa cum ai mai procedat, cu maestre, ceea ce nu m-ar supăra deloc... Sandu, în schimb, mă enervează cumplit, în special fiindcă-i numele frizerului meu, care mă terorizează în permanență, și cînd mă taie cu briciul, și cînd mă arde la totalul operațiilor de înfrumusețare pe care mi le prestează!

Uluită de mult prelungitul meu logos, Frosa mă pri-vește cam cîș. Apoi se dezlănțuie:

— Cum așa, maestre, nu-ți spuneam Sandu, când eram tineri și frumoși, și ne iubeam nebunatic? În halul ăsta să mă fi beșondrit și ramolit, încât să nu-mi mai aduc aminte?...

— Ce să-i faci, se mai întâmplă, odată cu vârsta! — o mai liniștesc eu, încercînd s-o împac cu gîndul trecerii anilor.

Madam Avaru tace brusc, recăpătîndu-și calmul, însă-i gata să dea apă la pisici. Ochii îi sînt podidiți de lacrimi. Și-abia acum observ că nu mai au splendida lor culoare

albastră, de scrobeală de rufe, de-acum trei decenii și ceva mărunțiș, ci-au devenit oțeloși, virînd spre o nuanță mult mai apropiată de sticlele de sifon convenționale, nu din cele automate. Mai târziu, înghițindu-și lacrimile false, îmi spune frigoric:

— Bine! Al Conan așa să fie! Să ne adresăm unul altuia pe numele noastre de-mprumut... Acuma, pînă trecem la discuții mai serioase, de afaceri, hai să băgăm ceva în noi, că mi s-a făcut și foame de-atîta vrăjeală... După aceea, vom răsfoi împreună albumul cu fotografii, să-l vezi pe Bazil Avaru, cum arăta, când era și el tînăr, și se chema, ca și noi, tot altfel! Și, de nu ți-o sta mînca-rea-n gît, cuciu să-mi zici! Ce părere ai, maestre, ți-am vorbit suficient de politicos, și-n conform cu noua noastră poziție socială?... Dă-i drumu', nu mai trage de timp! Haide, ia și gustă, că-i pe d-a moaca, fără notă de plată...

Peste vreo jumătate de ceas, după ce-am dat de capăt celor servite de Frosa, aprindem

țigările, sorbim din cafeluțe și luăm albumul lîngă noi. Madam Avaru nu s-a mai așezat lîngă mine, pe-aceeași canapea, ci și-a tras un taburet tapițat, pe care s-a ghemuit, destul de inconfortabil, expunîndu-și însă, astfel, și mai neinspirat, faimoasele ei picioare. Care, probabil și datorită ciorapilor de mătase din import, arătau nu numai ca niște stîlpi de telegraf, dar și ca niște parizere abia aduse de la fabrica de mezeluri, bineînțeleș încă netăiate-n felii.

Am impresia că n-o jenează lipsa mea totală de interes față de detaliile ei anatomice inferioare, deoarece mă invită oarecum grăbită:

— Ia întoarce foaia, de-acolo de unde-am rămas!

Mă supun și, imediat după poza Frosei, pe cealaltă pagină, dau peste o fotografie artistică, semnată „Atelier Mencer-Pitești”. Nimic deosebit. Erau odraslele lui Jurj Hariga. Bobe și Maț. La vîrsta cînd ne jucam pe-aceeași stradă, a Libertății, din bariera gîrlei. Indiferent, deși mă sîcîia prezența lor în casa Avarilor, vreau să trec mai departe. Însă Frosa mă oprește, exclamînd:

— Ei! Ce zici?...

— Păi, ce să zic? — o întreb eu nedumerit.

— Nu-ți place cum arăta bărbatu-meu, pe cînd era copilandru? Dacă ai ceva de zis, zi-o!...

N-am mai zis nimic! Am înghețat instantaneu pe canapea, electrocutat de toți fiorii posibili. În pofida alcoolului ce-mi circula prin vene și artere, și-a copioasei „piocola collazione” ce-mi fermenta în stomac,

încălzindu-mi-l. Aveam senzația stranie că mi se decapitase organul gândirii, transplantându-mi-se în loc un dovleac turcesc, sau și mai rău, vreo legumă furajeră.

Peste cîtva timp, revenindu-mi cu greu, am bîiguit:

— Bă... Bărbatu-tău? Ai mai fost căsătorită?... Înainte ele Bazil Avaru?

— Ferească Dumnezeu! — îmi răspunde glacial Fifi. Mi-au ajuns ăștia!

— Cum ăștia? Nu mai pricep nimic!... Care din ei e bărbatu-tău?

— Amîndoi! Adică au fost... Mai întîi Bobe, pe care l-am lăsat după un an, și-apoi s-a apucat le alte curve, și încă mai trăiește, tot așa, și după aceea Bazil, răposatu'!...

Ceva nu-i în regulă. Nu exista nici un Bazil în fotografie.

— Și unde-l vezi aici pe Avaru?

— Uite-l colo, lîngă pramatia de Bobe! — mă informează Fifi.

— Nu se poate! Ăla-i Maț Hariga, fostul meu vecin...

— Așa-l chema și cînd l-am luat de bărbat, însă mai tîrziu l-a făcut bestia de Pompilică scriitor, și l-a botezat Bazil Avaru...

17. Matrimonii lucrative, cu repetiție

În timp ce Frosa mă privește satisfăcută de bîta pe care mi-o trăsese în cap, fiindcă altfel n-am cum să-i spun, altă calificare neavînd la dispoziție, mă străduiesc să-mi revin din starea de totală hăbăuceală în care

mă prăbușiseră toate cele aflate. Și încă atât de neașteptat.

Va să zică, autorul necunoscut al romanului „Tare ca piatra”, Bazil Avaru, era în realitate Matei Hariga, zis și Maț, fostul vecin al lui bunicu-meu, Tatapetre! Care nu numai că-i furase, presupun, însemnările dar îmi furase și mie iubita din copilărie, pe Frosa.

Ceea nu-s în stare să pricep, e cum de-ajunsesese tăntă-lăul de Maț, faimos prin prostia sa, scriitor. Ei bine, asta nu-mi mai intra în cap. Mare-i grădina lui Dumnezeu, și multe-s minunile sale, zău așa!

De-atîtea minuni, cîte se-ntîmplaseră în ultimul timp, și, mai ales, în dimineața aceasta, simt cum mi se învîrte un elicopter prin creier, și încă unul din ălea zgomotoase, de la controlul circulației rutiere, iar cordul îmi filfîie alarmat. Fără s-o mai întreb pe Frosa, devin nepoliticos și mă servesc singur c-un „double scotch”. Iar după ce-l dau peste cap, mai exact spus pe gît, îmi torn și-o ceașcă de „expresso”.

Peste o vreme, mai recuperînd ceva, o întreb brusc pe Fifi, sperînd s-o iau prin surprindere:

— Ia ascultă, madam Avaru, dacă-mi amintesc, și-am unele motive, de cînd m-au snopit în bătaie frățiorii ma-tale, parcă locuiai, împreună cu familia, dincolo de ba-rieră! De unde și pînă unde ai intrat în grațiile Harigilor, de te-au ales taman pe tine noră-n casă, ba încă și de două ori? Fiindcă de la Papălină, și pînă la Hariga, este o oarecare distanță, și nu doar geografic vorbind. Iar bătrînul Jurj

era mereu cu nasul pe sus, considerându-se și boier pe deasupra...

— Dar ce, noi eram turbați, sufeream de tegnafes sau alte boli rușinoase? — se indignează Frosa. Tăticu era om cu stare, ținea potcovărie chiar lângă tarapanaua din barieră, chit că-l cheamă Papălînă... Și-apoi, Harigii, după ce-au venit la putere ai noștri, aveau mare nevoie să-și îmbunătățească dosarul, compoziția socială a sîngelui! Chiar domnul Jurj, în persoană, a venit să mă peștească... Prima oară pentru Bobe, iar mai târziu pentru Bazil, sau Maț, cum îi zici matale. Că tînără eram, frumoasă de-așijderea, ce-mi lipsea? Zestrea, poate! Dar mi-a încropit-o neamul Harigilor, c-aveau bani cu căruța. La stabilizare, bătrînul și-a ncălzit o lună-ntreagă sobele din casă cu miliardele de hîrtie pe care le ascunsese în magazia de lemne. Că era să luăm și foc, cînd s-a aprins coșul tera-cotei din odaia nebunului de Jurj! Ia dă-mi și mie o țigară, și fii cavalier, aprinde-mi-o, și-am să-ți povestesc tot romanul vieții mele...

Destul de scurt romanul Frosăi. Mai curînd o nuvelă, în două părți. Căci n-a durat mai mult de-o jumătate de ceas, povestind la pas. Mai scîncise și mai lăcrimase Frosa, în răstimpul pasionantei relatări, însă în cele din urmă uitase de-aceste interludii pișcăcioase, și trecuse la subiect, optînd pentru epicul frust.

Cu Bobe, fratele mai mare al lui Moț, se căsătorise prin 1950, cînd pe Jurj Hariga îl eliminaseră din barou, pentru tot felul de potlogării, iar fi-său, care era funcțio- nar la

primărie, direcția comercială, avea toate șansele să sufere de aceeași soartă. După mariajul cu Frosa, Bobe se-alese c-un dosar mai confortabil, și se-apucase serios de afaceri. Dînd și de bani, evoluase spre chefuri cu femei și lăutari, interminabile.

În ziua cînd Frosa se considerase abandonată, după ce mai întîi fusese sedusă de întreaga familie Hariga, moralmente vorbind, îl dăduse împreună cu frații ei, afară din casă pe Bobe, trăgîndu-i și-un toc de bătaie corespunzător. Bătrînul Hariga, înnebunit, nu de durere și inimă amară, o pețise din nou, a doua oară. Fiindcă, altminteri, i-l exmatricula din facultate pe Maț, al cărui dosar, deteriorat din pricina isprăvilor lui frate-său, nu se mai putea drege decît printr-un aport serios de origine sănătoasă. Reprezentat tot de Frosa, săraca. Iarăși înzestrată din econo- miile lui Jurj. Inimă de părinte, ce să-i faci!

Terminîndu-și științele juridice, nu tocmai cu brio, Maț Hariga a început să practice avocatura. Mult mai potolit decît Bobe, se-mpăcase excelent cu nevastă-sa și fosta-i cumnată. Ajutat de Jurj, dar și de prietenii aces- tuia, Alionte și Zdruhu Cerchez, o vreme, iar apoi de domnișoara Tonș, bună vecină și amică de-a doamnei Amelita Podășchină (mătușă-mea, tanti Malica) se-aventurase în tot soiul de procese deocheate. De era cît pe ce să fie și el exclus din barou.

Mutat apoi la București, cu bănuții bătrînului Jurj cumpăraseră apartamentul de pe Spătarului. Iar peste un timp, reîntîlnindu-se cu un fost coleg, cu care ar și fi

copilărit cîndva, în vacanțele acestuia la Pitești, se-apu-case exclusiv de literatură. Fostul coleg, factor cultural și redactor într-o editură din capitală, îl îndemnase să purceadă la scrierea romanului „Tare ca piatra”, după ce-l auzise povestindu-i fantastica biografie a bătrînului Petre Coman-Moțoganu.

Aproape doi ani au trăit numai scriind. Bazil dactilografia, Negrețu citea și propunea îmbunătățiri, iar Fifi bătea din nou la mașină, că de-aia aveau două în casă.

Cam asta era povestea. Într-un cuvînt, madam Avaru, fosta mea Frosă, le mințea denghețau apele. De fapt, acum, de-un singur lucru eram sigur. Și anume, de adevărata identitate a scriitorului Bazil Avaru. Despre care nu mi-ar fi dat niciodată prin cap că-i Maț!...

Ceea ce era însă absolut tulbure, oricît se străduise să mă trombonească Frosa, era rolul jucat de Pompilică în „fabricarea” romanului scris de Maț.

Deci, se impuneau unele clarificări. Am mai servit-o c-un „Kent” pe Frosa, că nu dădeam de la mine, ci din pachetul ei, și-am întreat-o:

— Ia spune-mi drept, coană Fifi, pe bune și pe cinstitelea, de unde scotea Maț pățaniile istorisite în paginile romanului „Tare ca piatra” pe care l-am citit și eu?...

Frosa se uită la mine bănuitoare, apoi declară ezitînd:

— Din cap!...

— Din capul cui? — insist eu.

— Din capul bătrînului Petre Coman, vecinul său...

— Știi că-i bunicu-meu?

— Păi cum să nu! Mai trăia pe vremea cînd ne-am iubit, exact ca-n cărțile ălea ale lu' Cosanostra, din care-mi citeai în pădurea Trivăii... Maț, adică Bazil, c-așa îi spuneam eu, fiindcă Maț suna tare urît, amintindu-mi mereu de cîrnații pe care-i făcea tăticu la tulumbă, îmi spusese mai demult, că-l cunoscuse foarte bine, ba chiar se și împrieteniseră, iar bătrînul îi povestise pendelete toată viața lui, de la tinerețe, pîn' la bătrînețe, cum sună și cîntecu'!...

— Și Pompei al tău, de unde știa de viața lui Tata- petre, de vreme ce-i sugera lui Maț multiple adăugiri și îmbunătățiri?

— Ei, asta-i bună! Verile, își petrecea vacanțele la Pitești, în casa lu' socru-meu, și-l cunoscuse și el pe hodorog, iartă-mă, pe moș Petrică, am vrut să zic, dar m-a luat gura pe dinainte... Cel puțin așa știu de la Bazil. Că-ntotdeauna stătea de vorbă cu mine, vrînd să mă-nvețe să scriu și eu romane... Chiar avea de gînd, după apariția primului volum, să-l ticluim împreună pe cel de-al doilea... Semnîndu-l amîndoi, Sophronie Papilino și Bazil Avaru! Dacă Pompei nu s-ar fi înrăit al dracului în vremea din

urmă, chinuindu-l pe Bazil cu tot soiul de mișculații suspecte, din care nu-nțelegeam nimic, bietul de el n-ar mai fi murit... După mine, sărmanul Bazil și-a dat duhul numai din pricina Negrețului. Vroia să-l stoarcă pînă la ultima picătură, ca pe-o lămîie! Îl obliga să

scrie zi și noapte, să caute pînă-n pînzele albe, însemnările bătrînului, foarte necesare pentru continuarea cărții... Iar Bazil n-a mai suportat. Nu l-a mai ținut inima, și nici cardiologia lui schismatică! Pomp l-a omorît! De-asta te-am și invitat în casa mea, ca să-mi spui ce-am de făcut, acum cînd am rămas singurică pe lumea asta... Dacă mă asasinează și pe mine Negrețu, siluindu-mă să scriu singură, mai departe, volumul al doilea la „Tare ca piatra”?...

În același moment, cînd Frosa pomenise de asasinul Negrețu, în aberanta ei tentativă de mistificare grosieră și rudimentară, în living-room s-a auzit un răget înfundat, ca și cum sub canapele s-ar fi aflat ascuns vreun leu sau tigru de circ, și care trăgea să moară de bătrînețe.

— Ce-i asta? am somat-o imediat pe Frosa să-mi dezvăluie originea penibilului mîrîit.

Spontan, fără să ezite o clipă, văduva m-a liniștit numaidecît:

— Instalația caloriferului! Așa behăie mereu, cînd se fac reviziile de verificare...

Aiurea! Negrețu, indignat de falsele acuzații emenate de Frosa, își pierduse cumpătul și nu-și mai putuse stă-pîni nervii. Asta era! Totuși, unde era pitit multilateralul meu factor cultural?

Făcînd pe prostul, ceea ce nu era atît de dificultos, avînd în vedere cu cine stăteam de vorbă, am lăsat im-presia că mă convinsese tîmpenia susținută de madam Avaru. Și-am invitat-o:

— Coană Fifi, numai pentru-atîta lucru m-ai poftit aici?

— Sigur că nu! — îmi declară Frosa, ridicîndu-se de pe taburet, cu care prilej îi admir iarăși parizerele de picioare, de astă dată la un nivel ceva mai ridicat. Mai am ceva de spus, mai bine zis, de-arătat!

— Ce? — m-am interesat, temîndu-mă să nu-și dezbrace cumva și capotul de casă, pentru a-mi demonstra și restul mezelăriei personale.

— Un document de-o valoare indimesionabilă!...

Vai de capul nostru! Dacă una ca asta, de talia Fro- sicăi Papălîna, se-apucă să scrie romane, atunci sîntem într-adevăr niște oameni făcuți. Editor are, indiferent că mai behăie și el, din cînd în cînd, după cum susține caloriferista noastră, prozatoarea există, chit că i-a pierit partenerul, mai rămîne de procurat furnizorul materialului faptic. Fraierul! Adică personalitatea subsemnatului.

În cazul acesta, nu-mi rămîne decît să-mi amintesc versurile poetului: „De ești tu acela, nu-ți sînt mamă eu!”. Sau, și mai propriu, „de sînt eu acela, vă-nșelați amarnic, înseamnă că nu vă funcționează coțofana, vorba lui Bilețel!”.

18. Șantaj... contra șantaj

Peste vreo două minute, după ce răscolise într-un scrin de stejar imitație, contrafăcut, din toate punctele de vedere, și ca lemn și ca stil, nefiind nici florentin și nici Chippendale, madam Fifi Avaru se-napoiază ținând în mână o filă de hîrtie pe care mi-o flutură pe dinaintea ochilor. Și mă provoacă:

— Știi ce-am aici?

— Nota de lumină sau factura de la I.D.G.B., dacă-i să mă iau după format! — îi răspund eu fals dezinte- resat.

— Lasă-te de goange, maestre, că nu ține figura... Țasta-i documentul! Scrisoarea, deoarece prin poștă mi-a parvenit, cu care tot încearcă să mă terorizeze din umbră bunul nostru prieten Pompilică... Dacă greșesc, Dumnezeu să mă ierte, dar mie așa-mi zice instinctualul... Poate nu-i el cel ce-mi expediază asemenea epistole dementiale, însă după cît îl cunosc, că-i bubuie mintea la tot soiul de machiaverlîcuri, este capabil și de atari mișelii!...

Deși m-așteptam ca iarăși să răsune rîgîitul acela de leu suferind, Negrețu nu-și mai manifestă indignarea. Se-aude slab, doar pîrîitul unei mobile ce-și mai usucă placajul. Ceea ce-i altceva.

În timp ce citesc „documentul”, Frosa își face plinul la păhărelul de whisky, uitînd să mă trateze și pe mine. De fapt, îngrozit de ceea ce lecturez, mai mult ca sigur că mi-ar fi stat vizichiul în gît. Deoarece mă aflu înaintea unei misive scrise de-un nebun zdravăn, asemănătoare celeia pe care o

preluasem de la Pompiliu Negrețu, când cu lansarea cărții lui Bazil Avaru, la librăria de lângă „Scala”. Absolut terifiantă!

Acuma, fiindcă mi-am copiat pe loc textul, îmbiind-o pe Frosa la încă un rînd de „tărie”, ca să-mi pot face treaba liniștit, fără să mă bată la cap și să mă întrerupă din difi-cila operație, recitesc uluit:

„Subiscălita Afrodită Bleibenstift, domiciliată în Bucureștiul nostru iubit, strada Cocioc, nr. 93574, cartierul Colentina-Banglafleșca, sector 3/4, prietenă devotată din anul 1968 cu TOVARAȘUL prof. univ. doctor docent mecanic Mișulică Vagmister, fost director general-adjunct la fabrica textilă „PÎNZA” din Loco, bulevardul Melodiei, nr. 1, sec. 4/3, în stare de arestat la locul de muncă pentru că dușmanii i-au șters cu decolorant de la nufărul gestiu-nea avută în mîină, vin și mă jăluiesc:

— sîntem în evidența COM-Banglafleșca. —

— cu respect vă rog să-mi aprobați ca un tovarăș jurnalist să cerceteze statele lui de service-auto și de plată a salariilor, Cazierul justițiar, deoarece ele sînt imaculate, fără pete, NEFIIND NICIODATĂ CONDAMNAT pentru perversiuni. —

— Totașa și totodată să ceară caracterizarea de la șefii lui direcți și indirecti — fiind de multe ori decorat și OM EXCEPTIONAL. La Getax muncește de 25 ani. A lucrat la direcția de expediere a pasagerilor etc. Lucrează la Arta casnică METALURGICA Titan, din LOCO. —

— Menționez că acest tovarăș e bun prieten cu romancierul național român BAZIL

AVARIE, care-l utilizează peste tot pentru culegere de subiecte și obiecte, făcînd parte dintr-o familie CINSTITĂ ȘI ONORABILĂ. —

— ÎN CARE NU EXISTA nici un caz de maladii sociale psihice. —

— De peste douăzeci de ani muncește cu cumul ZI ȘI NOAPTE adunînd FAPTE DIVERSE pentru scriitorul de mai sus, fără să cîștige cît are nevoie ca să mă întrețină pe mine și pe familia lui. —

— nu are AVERE MOBILA ȘI IMOBILA deși muncește dezinteresat în posturi de INTELLECTUAL ZILIER, SPORTIV de performanță și ARTIST la negru. —

— a vorbit la TV pînă în 1975. —

— La data cînd a fost acuzat și condamnat — era în DOLIU după copii și nevastă find OM SINGUR ȘI INVALID, MUT, SURD, aproape ORB DE CATARACTE, șchiop de ambele picioare și mâini. SCHELET, ars — spina curbată în jos, iar alteori în sus, de-atîtea plecăciuni înaintea și-n spatele susnumitului AVARIE — este bolnav PESTE TOT, și susținut de TOVĂRĂȘII MEDICI de la SALVARE carel TRATEAZA mereu și-l reanimează întruna, e caz de pensionare gradul II și III, din 1975, cînd a rămas cu un singur OCHI în dreapta și doar cu trei de-gete în ajun de anul NOU. —

— am cerere înregistrată la PROCURATURA LEGALA a secului 3/4, sub nr. 987, din 32.09.1979 prin care am solicitat să trimită copie de pe hotărîrea de CONDAMNARE și de pe paginile 78-79 din romanul „TARE CA PIATRA”, transcris de scriitorul BAZIL AVARIE, pîrîtul. —

— FIIND VORBA de salvarea unui om nevinovat cu MERITE DEOSEBITE în activitatea de construire a culturii române, lucrînd la negru pentru mulți romancieri români și străini de peste hotare, vă rog să se SUSPENDEZE executarea pedepselor pentru EROARE JUDICIARA, boli fataliste și invalidități privative.

— DACA NU — atunci vom ANUNȚA presa centrală zilnică și cotidiană, săptămînală și lunară, literară și social-artistică!!!

TRAIASCA DEPTATEA!

Afrodita Bleibenstift, metresă nelegitimată și omo-logată însă OM DE SUFLET CURAT.”

Ceva, totuși, îmi spune că necunoscuta autoare a demențialei scrisori are anumite informații despre mașina-țiile și manevrele subterane ale romancierului Bazil Avaru-Maț!

Comparînd, deocamdată mental, întrucît nu am la mine cealaltă scrisoare, de astă dată autoarea misivei menționează pentru întîia oară numele defunctului scriitor.

Deci, presupunerea lui Bilețel, din cursul anterioarelor noastre dezbateri, că-i vorba de-un șantaj abil camuflat, pare-se că se confirmă. Sinistră lucrătură! La o „primă vista”, mai că-mi vine s-o suspectez pe madam Avaru. Să fie chiar Frosa autoarea din umbră a epistolei, ascunzîndu-se în spatele Afroditei Bleibenstift? Judecînd după stil, n-ar fi exclus. Dar nici așa să n-o luăm! Stilul e omul, zicea Buffon. Mă rog, treaba lui, îl privește. Dacă o aschimodie ca Frosa, mă refer la Frosa autoarea de anonime, nu cea reală, care-i în fața mea, se mai poate chema

om, atunci stăm prost de tot cu cadrele umane ale planetei! Iar stilul lor e și mai puțin încurajator. Însă am bunul obicei să cred în OM, așa că-mi alung imediat din minte suspiciunea ce mă cuprinsese.

Însă madam Avaru gîndește altfel. Are alte păreri des-pre noțiunea mai sus analizată, cam sumar, ce-i drept. Fiindcă, atunci cînd îmi transmisese demențiala epistolă, zvîrlise, așa lejer, o umbră de bănuială asupra editorului nostru. Asta ar fi culmea! Negrețu să-l terorizeze pe propriul său fabricat, lucrîndu-l din beznă. Nu se poate.

Isprăvind de lecturat a doua oară misiva, îi înapoiez originalul doamnei Avaru. Avînd grijă să-mi introduc în portofel copia. Pentru comparații generatoare de noi indicii, cu cealaltă scrisoare. Fie ce-o fi, aici nu se ascunde totuși ceva curat. Ci invers, murdar. Sau curat murdar, vorba lui nea Iancu.

Frosa, privindu-mă pe sub sprîncene, măntreabă prefăcîndu-se înspăimîntată:

— Ei, ce zici de infamia asta?... Bineînțeles, nu poate fi nimic adevărat din aluziile făcute la adresa bietului Bazil, cum că individul ăla, adică individul și invalidul vreau să spun, a colaborat cu el, furnizîndu-i fapte diverse! Dovada cea mai îndobitocitoare, e că nici nu știa prea bine cum îl cheamă... N-ai citit că-i zicea Avarie?...

Amintindu-mi de splendida deformare a numelui scriitorului decedat, îi dezvălui Frosăi o bănuială ce-mi trecuse prin cap în chiar momentul primei lecturi:

— Dar dacă a vrut cumva să fie ironic, prevestindu-i lui Maț deteriorarea inevitabilă

a carierei sale de romancier?... Căci asta înseamnă avarie, adică un accident cu urmări eventual grave!... Mă rog, nu asta-i important, de vreme ce accidentul a avut loc, soldându-se cu moartea bietului mistificator de proze însușite de la alții...

— Ce vrei să spui? — sare ca arsă madam Avaru.

— Păi, nu mi-ai spus chiar matale, că Tatapetre-i narase lui Maț povestea vieții sale, ca s-o transpună într-un roman? Deci era o preluare, o prelucrare a unor elemente însușite!... Însă altceva mă interesează, și-anume când ai primit scrisoarea asta?

— Ieri, înapoindu-mă de la Sinaia... Nici n-am apucat să i-o arăt lui Pompiliu... Deși tare-aș fi vrut, ca să-l văd ce mutră face, și dacă nu se demască singur ca autor al scîrboșeniei. Fiindcă, în ziua când a dispărut Bazil de-acasă, dar și din București, mai găsisem o scrisoare dintr-asta dementă, și pe care i-am transmis-o numaidecît Negrețului... Nici pînă astăzi nu mi-a pomenit nimic de ea. De ce?

— Știu eu? — mă mir fals, cunoscînd prea bine motivul. Și-acuma, când mi-ai arătat senzaționalul matale „document”, ce-ai vrea de la mine?...

Frosa nu-mi răspunde pe loc. Clocește ceva în mintea ei aiurită, și-abia după ce-și mai aprinde un „Kent”, timp în care mă examinează foarte atent, ca și cum ar fi vrut să mă cîntărească din ochi, operație ce mie nu-mi reușește nici cu ajutorul cîntarului medicinal de-acasă, acesta fiind dereglat (de mînuța mea personală), se-ncumetă a-mi propune:

— Romanul!... Romanul meu, dragă Sandule, adică dragă maestre, că nu te mai cheamă ca pe vremuri, vreau volumul al doilea al romanului... Pentru asta aş fi în stare de orice! Să-ţi cad în genunchi, să mă prostesc oricum, să-ţi cânt de inimă albastră, să-ţi dansez baletul „Lacul lebedinelor”... Cum ai să vrei tu, într-un singur picior, sau în mâini, în costum de balerină, sau fără, eventual şi goală, că încă mă ţin bine, te iau aici, la mine, pe casă şi masă, şi-ai să vezi ce mese dau eu, cu tot ce-ţi pofteste inima, de toate fac, am să-ţi bat la maşină, într-un singur exemplar, sau în cinci, c-am şi indigou rămas de la răposatu’!... Ei, ce zici, facem tramşa?... Ai vreo altă idee?

— Da! — îi răspund eu, stupefiat de ce-mi putuseră auzi urechile.

— Spune-mi mai repede! — gîfîie Frosa. Zi-i odată...

— Mai întîi să te vadă, şi încă de urgenţă, un medic specialist, un psihiatru sau un neurolog!...

19. Mai tare ca-n filme!...

Frosa Avaru, pardon, Fifi Avaru, rămîne cîteva secunde interzisă. Apoi, ținîndu-se cu mîinile de burtă, izbucneşte într-un hohot de rîs homeric, de răsună toate geamurile de la ferestre. Cînd încetează, criza potolindu-se brusc, se-așează pe canapea, lîngă mine, tolănindu-se lasciv şi total deconectată, ca să-mi declare cu glas grav, responsabil:

— M-a văzut! Mi-a făcut și analizele. Dacă ești curios, ți le pot arăta... N-am nimic. Nu-s nici nebună, și nici proprietară de microbi filaxelici, sau de alte boli ale apara-tului respirator... Sînt sănătoasă tun, dragă maestre Conan! Matale nu prea stai bine cu nervii, de-ți trec asemenea gînduri prin creier...

Nedumerit de multiplele și neașteptatele schimbări de tonus și registru ale văduvei, capabilă să treacă, în mai puțin de-un minut, de la accese de furie la cele mai gin-gașe stări sufletești, consider că-i cazul s-o iau și eu pe după leuștean, eventual piersic, cu scopul de-a obține informații cît mai detaliate. Să aflu și eu, ce-i cu romanul. Așa că, aprinzîndu-mi o țigară, după ce-i ofer și dînsei una, pe care însă și-o aprinde singură, avînd grijă ca mai înainte să-și clătească beregata cu niște „Johnnie Walker”, o întreb:

— Totuși, de ce-a fost nevoie să te duci la doctor?...

— Negrețu m-a trimis, că și lui i se păruse că bat cîmpii! Încă nu se prăpădise bietul Avaru. Acum vreo două săptămîni a fost asta... Mă certasem cu Pomp, și-i cam zisesem unele chestii, așa, de la obraz... Că prea ne mînca sufletul, și mie și lui Bazil, cu materialele documentare necesare continuării romanului... Noroc că Avaru al meu se-ntîlnise cu doctorul Lambe Coman, pare-mi-se că ți-i și unchi, dacă nu mă-nșel, și se-ntorsese acasă întrucîtva mai liniștit. Atît de liniștit, încît, după ce mi-a spus că numai Al Conan, adică matale, ne poate ajuta în pri-vința volumului al doilea la „Tare ca piatra”, a și fugit din localitate, călătorindu-se la Sinaia-Cumpătu,

însă într-un chip atît de misterios, de n-am știut nimeni din noi, nici eu, nici Pomp, ce-a pățit amărîtul de bărbatu-meu...

— Deci, pînă s-apuce să dispară, nu știuse nimic despre existența mea pe-acest pămînt?...

— Habar n-am! Poate știuse, însă pe-atunci nu reprezentai nici un interes...

— Și-acuma, reprezint?...

— Da dragule, și încă unul enorm! — mă asigură Frosa, trăgîndu-se pe canapea mai aproape de mine. Avaru-mi spunea că numai tu ai registrele bătrînului, în care-i povestită viața lui, cu mîna sa proprie... Dă-mi-le, Sandule, adică maestre, dă-mi-le, să scriu mai departe romanul, că mă omoară Negrețu... Sau, și mai bine, hai să-l scriem împreună!... Pompei mă amenință că dacă nu-i fac volumul al doilea, îl dau ăia de la editură afară, deoarece i-a mințit că „Tare ca piatra” a fost citit de el în întregime! Asta e! Și cînd își bagă ceva în capul lui pătrat, de cretin, e-n stare de orice... Haide, dulcele meu maestru...

Pe măsură ce Fifi își dezvoltă demersul, se-apropie din ce în ce mai mult, împingîndu-se în carcasa subsemnatu-lui. Apoi continuă:

— Omule, fă-o pentru mine, pentru Frosa tinereților tale!... Că te-am iubit ca o nebună, pînă n-au apucat hăndrălăii de frățiorii mei să te caftească la meserie... Nici mie nu mi-a fost ușor. Că m-au închis în pivnița casei aproape o săptămînă, bătîndu-mă, cu rîndul, de cîte trei ori pe zi, dimineața, la prînz și seara.

Și iarăși se vîră în mine. Ba au apucat-o și căldurile, deoarece o văd că-și desface capotul și-ncepe să-și facă vînt cu pulpanele acestuia.

Cu care ocazie își oferea spre examinare și costumul de baie pe care-l purta sub el.

Spre dezamăgirea mea, panoramicul persoanei nu-mi spune aproape nimic. Probabil simte reacția mea de tip „retard”, și-atunci se decide să mă cucerească definitiv.

— Știi ce facem? Te muți la mine, și-o să stăm împreună, pînă terminăm cartea. Îți fac păpică, aduc și băuturică, iar țigări o s-avem numai „Kent”, că și mie-mi plac... Ziua o să lucrăm, iar serile ne distrăm. Noaptea însă, păi, cum să-ți spun, noaptea, ce face omul și oama noaptea? Ei?... Ia gîndește-te mai profund!...

Cînd pomenește de „profund”, Fifi s-a și înfîpt la pieptul meu, în ciuda faptului că ajunsesem la marginea canapelei. Și-n clipa următoare, dezbrăcîndu-și total capotul, răcnește triumfal:

— Vei fi al meu, voi fi a ta, vom fi unul al altuia! Nu simți nimic, nu simți atmosfera înfierbîntată din liverpulul ăsta modern?

Simt pe dracu! Doar o infinită spaimă, mai ales la văzul abundantelor forme ce se revarsă din costumul de baie, supraelastic, al Frosăi. Care, pierzîndu-și de-a bine-lea uzul rațiunii, dă să-mi dezbrace și mie sacoul. Mă feresc la timp, însă, nemaiavînd nici o porțiune de canapea sub mine, mă prăbușesc pe mocheta de la poalele confortabilei mobile. Fifi Avaru, pierzîndu-și și ea echilibrul, îmi cade în cîrcă, încălecîndu-mă. Noroc că, prăvălindu-mă la dușumea, executasem o răsucire în aer, ca la săriturile de pe trambulină, și aterizasem pe burtă.

În timp ce Frosa depune eforturi notabile să mă întorcă la sentimente mai bune, cu fața în sus, din vestibul răsună o hărmălaie cumplită. S-aud voci, bufnituri, zdrăngănituri suspecte. Apoi, într-un vacarm de infern, ușa living-room-ului se deschide brusc, mai bine zis este dată brutal de perete, din care și dărimă o bună porțiune de tencuială, și invadatorii pătrund în încăpere. N-am cum să-i văd, din ingrata poziție în care mă aflu, încă și cu Frosa-n spinare, dar aud un urlet de fiară:

— Săi pe ea, dom Bilețel, că-l omoară putoarea! Pre- cis vrea să-l înece în cada din baie... N-o vezi că-i în costum de plajă, și vrea să-l despoaie și pe nepotu-meu! Săi, nu mai sta!...

În minutele următoare situația s-a schimbat substanțial. Gig Mironescu a placat-o la sol pe Frosa, cu fața în jos, ca la rugby, în vreme ce tanti Ralița, așezându-se cu fundul pe spinarea „asasinei”, mă ridică la verticală dintr-o unică bleandă, pentru ca apoi să mă-mbrîncească pe canapea. Privindu-mă plină de suspiciuni, mătușă-mea își lansează prima întrebare a interogatoriului la care vrea să mă supună:

— Ia ascultă, Al, băiețelule, nu-i uman ce se-ntîmplă aici! Și nici nu-mi place... După ce c-ai uitat de noi, lăsîndu-ne să te-așteptăm, acolo în „Bombiță”, flămînzi și însetați, văz că te-ai pus pe haleală, pe cafele și pileală, plus alte chestii necurate. Ce făceați împreună, tăvălin-du-vă pe mochetă, te-omora văduva neagră,

sau aveai de gînd să vă scăldați?... Explică-te imediat, că de nu îmi spun totul nevestii!

— Ferească sfîntu'! Madam Avaru, după ce-am pus la punct o serie de probleme, în special identificarea lui Bazil, scriitorul necunoscut, vroia să mă convingă să-i devin colaborator, și-anume la scrierea volumului al doilea din romanul „Tare ca piatra”!

Tanti Ralița se crucește cu-amîndouă mîinile, căscînd niște ochi cît cepele de apă. Rămînînd pe poziții, adică pe spinarea nenorocitei de sub dînsa, își caută poșeta, extrage o „mărășească”, o aprinde lent, după care mă privește chiorîș, punîndu-mi a doua întrebare:

— Și cum avea să decurgă colaborarea voastră? Mai întîi în costume de baie, iar apoi trecînd la nudism?... Nu te știam și satir, bernebecule!

Noroc că intervine Gig Mironescu, informînd-o pe mătușă-mea:

— Ba este, coană Ralițo! A publicat și-n „Urzica” niște schițe satirice și de umor...

— Mătălică nu te vîrî în discuție, domle Bilețel, ca musca-n lapte! Că-l știu preocupat de omoruri, de cînd l-am făcut detectiv. Însă să-mi spună ce căuta aschimodia aia în cîrca lui...

Decid că-i cazul s-o informez pe mătușă-mea cît mai urgent, și cît mai la obiect:

— Nu-i aschimodie, tanti Ralițo! E Frosa noastră, din bariera gîrlei...

— Care Frosă, mă? Curviștina aia a lu' Papălîină, de lîngă tarapanaua „La șapte vaci”?...

— Exact! — precizez eu, absolut neinspirat.

Neinspirat, fiindcă, auzindu-mă susținând calificarea în producție a Frosei emisă de mătușă-mea, aceasta nemaisuportînd adevărul, și nici greutatea bătrînei, se sforțează din răspuțeri, pornește să zbiere, și o răstoarnă pe tanti Ralița pe dușumea.

— Nefericiților! Mă faceți curviștină, pe mine, în casa mea proprietate personală?... Unde vă treziți? Porcilor! Nu-ți ajunge c-ai atentat la pudoarea mea, intentînd să mă violezi cu de-a sila, acuma mai mă și împrști cu vorbe de rușine! Și cu cine, cu mahalagioaica de Ralița, spaima Piteștilor... Afară din casa mea, neisprăviților!...

Mătușă-mea, sărind ca o zvîrlugă-n picioare, se repede la Frosa, îi înfinge mîna în perucă, de-o lasă fără, la culoarea naturală a părului personal, apoi, abandonînd peruca bălaie, purcede să-i toarne:

— Ia ascultă, fă Froso, cui vinzi tu gogoși? Cum era să te violeze bernebecu' ăsta de nepotu-meu? El era despuiat, sau tu, putoareo?...

Atît i-a trebuit ștrandistei.

— Putoare ești tu și cu mă-ta, cotoroanța dracului, și-ncă putoare bătrînă!... — se rățoia dezlănțuită madam Avaru.

— Stai că-ți arăt eu cît mi-s de bătrînă! — îi dă replica mătușă-mea.

Și, nici una, nici două, pe neașteptate, îi trage două scatoalce zdravene, de se duce Frosa, învîrtindu-se, pînă-n vestibul. De unde însă, se-ntoarce-n mînă cu-o prăjină de vreo doi metri, probabil mătura pentru scuturat păianjenii de pe tavan. Cu care,

rotind-o ca pe-un retevei, pornește să ne croiască pe toți, pe unde nimerește.

Tot tanti Ralița, săraca, lămurește situația, câștigînd, la puncte, în favoarea noastră.

Prinde din zbor capătul prăjinei, o trage lîngă dînsa pe Frosa, o înșfacă de partea superioară a costumului de baie și-ncepe s-o învîrtă prin living-room, ca pe-o elice. Peste o clipă, țesătura supraelastică cedează, lăsînd-o pe Frosa nudă, ca bust. Disperată, amazoana dă să se refugieze în uriașul șifonier din peretele camerei de zi. Trage ușa din stînga cu strășnicie, forțînd-o, și ne oferă privirilor noastre garderoba familiei. Costume de haine, paltoane, rochii și, printre ele, Pompiliu Negrețu în carne și oase!

Fifi Avaru se pitește numaidecît în spatele îngrozitului și pudibondului om de cultură, obligîndu-l, astfel, să-i cedeze spațiul vital necesar și să iasă la scenă deschisă.

În vreme ce madam Avaru se-ncuie înăuntrul șifonierului. Pompiliu rămîne să înfrunte, destul de emoționat și fisticit, aplauzele noastre.

— Ia te uită ce surpriză! — exclamă tanti Ralița. Ce făceai acolo, domnule filatelist?...

Înnebunit, Pompilică își aranjează ținuta, sperînd să găsească în timp util răspunsul adecvat. După cum sună acesta, nu prea era corespunzător, deoarece redactorul îi mărturisește mătușă-mii:

— Așteptam rezultatul tranzacției dintre doamna Fifi și maestrul Conan, aici de față!... Dacă se realiza pactul de colaborare, apăream și eu, în calitatea mea de editor, redactor-șef de secție la „Prometeu”, și le

înmînam contractul pentru volumul al doilea al romanului „Tare ca piatra” pe care-l aşteaptă o lume întreagă... Deocamdată, mai amîn semnarea acestuia, deoarece văd că mai există unele disensiuni... Care se vor rezolva cu siguranţă, dacă îi veţi lăsa pe cei doi autori să se consulte nederanjaţi. Aşa cum fac şi eu, de altfel, retrăgîndu-mă chiar acum, fiind solicitat de alte probleme de creaţie...

Pe cînd Pompilică se pregătea să pornească în direcţia vestibulului, necrezînd nici el în tîmpeniile pe care le debitase cu-atîta dezinvoltură, Gig Mironescu îl opreşte, adresîndu-i cuvîntul:

— Ia stai niţel, editorul nostru drag! Cum propui să se consulte autorii matale de-aici, în şifonier sau în baie? N-ai impresia că umbli cu ştifturi?...

— Nu-l las pe nepotu-meu, nici mort, singur cu putoarea aia din dulap! — răcneşte tanti Raliţa. N-aţi văzut că-i despuiată pîn' la jumătate? Dacă s-a dezgolit de tot?...

— Ar mai fi o soluţie, — adaugă Bileţel, să-l lăsaţi pe maestrul Conan să rescrie singur romanul vieţii lui bunicu-său! Ce zici, dragă dom Negreţu?

— Excelentă idee! Mîine-l aşteptăm la editură, să discutăm...

20. Consultări de rigoare, absolut necesare

După dispariția lui Pompilică din câmpul nostru vizual, Bilețul mă iscodește încântat:

— Ce părere ai de cum îmi funcționează coțofana, măiestrică? Ai auzit ce-a spus factorul cultural, când i-a dat ideii mele magistrale cel mai înalt calificativ posibil, afirmînd că-i „excelentă”!

— Mde! — zic eu, îngîndurat.

— Adică ce, îți imaginezi c-aș putea fi în eroare? Nici gînd, de nici un fel, de nici o culoare! Băiatu' se pricepe la oameni, ascultă la mine... După ce l-am prins cu mititica, pitit printre izmenele cucoanei, șifonat și speriat, nu mai dă îndărăt, nici să-l pici cu ceară!

Tanti Ralița, care în răstimpul acesta sărbătorise succesul expediției de salvare a personalității mele din ghearele vampeii seminude, dînd peste cap și la mare iuțeală cîteva gîtlejuri de „Metaxa”, că tot avea sticla la îndemîină, pe servanta mobilă, ne întrerupe conversația:

— Tăceți odată din gură, că v-aude Frosa Papălîină! Apropo, ce facem cu ea?...

În același moment, probabil auzindu-și numele, madam Avaru emite un schelălăit de cățea otînjită cu joarda:

— Sandule, nu mă lăsa! Ce mă fac fără tine?... Mă omoară Pompiliu! Numai tu mă poți scoate din dilema asta. Nu uita ce-a fost între noi!

Cînd aude cele proferate de văduva lui Maț, mătușă- mea devine brusc suspicioasă. Motiv pentru care mă și ia la trei păzește:

— Etete! Ce-mi aud urechile? Va să zică te cheamă și Sandu?... Asta n-o mai știam... Lasă că mergem noi acasă, și-ai să-mi spui tot

ce-a fost între tine și fufa de Frosa! Deci, ce mai tura-vura, voi vă hîrjoneați pe mochetă, iar eu îmi închipuiam că plajista vrea să te omoare, suindu-ți-se-n cîrcă, pentru a te putea strînge de gît... De ce era, măi bernebecule, în costum de baie?... Ai?... Ca să te convingă la colaborare literară?... Bravo, Ilie!...

Mătușă-mea deraiază. Ce-o fi cu dînsa?

— Care Ilie? Nu-mi mai zici Al?...

— Dacă alte putori îți zic Sandu, îți zic și eu cum vreau... Mai ales că meriți să păți și tu ce-a pățit Ilie... Vecinu-meu, din Vergului, care-a trimis-o pe nevastă-sa la băi, cu cinci lei bani de buzunar. Și nebuna i-a scris o

ilustrată, după două săptămîni: „Hai noroc, Ilie, sînt la Eforie, din cinci lei mai am o mie. Bravo, Ilie!”...

Fiindcă Frosa nu mai înceta cu scîncetele ei din lăun-trul șifonierului, mătușă-mea s-a rățoit la ea:

— Dacă nu mai termini odată cu smiorcăielile, vin la tine, Froso, chiar în dulap!... Și-o să fie vai de capul tău, cînd te vei pomeni cu mine acolo. Că eu nu mi-s hochlenderul de nepotu-meu, să mă-mbrobodești cu nudurile tale supraelastice!

Cînd am ieșit cu toții din apartamentul familiei Avaru, Bilețel, enervat de succesul meu la femei, căci alte motive nu văd să fi avut, a trîntit atît de tare ușa de la intrare, încît i s-a desprins numaidecît rama pervazului, cu tencuială, mortar și două cărămizi.

— Ce ți-e și cu blocurile ăstea! — și-a exprimat el uimirea, asistînd la demolarea structurilor interioare.

Fiindcă, nemulțumindu-se cu prima izbucnire, vrusese să pună la loc cărămizile, prilej cu care mai căzuseră vreo cinci, lăsînd în spatele lor un orificiu suficient de spațios ca să treacă prin el un om de dimensiuni medii.

— Ce te-a apucat, măi frate Bilețel? — l-am întrebat, în clipa cînd am izbutit s-ajungem la parter, fără să fim linșați de locatarii ce ieșiseră intrigați din apartamentele lor.

— Nimic! — îmi răspunde Gig. Adică, de ce să mint... M-a cam sîcîit ziua de azi. Știi cîte ceasuri ne-ai părăsit, lăsîndu-ne să te-așteptăm în mașină? Patru, măiestrică! Patru... Ca tălică să te distrezi cu madama, făcînd plajă la umbră, ba mai și gustînd cîte ceva, c-am observat și eu ce-ntinsese individa pe masă, iar noi să flămînzim! Dreptu-i asta?...

Tanti Ralița, care pesemne trăsese cu urechea la dis-cuția mea cu poetul, fără să pot preciza cu care din ele, din moment ce mereu susține că-i tare de-o ureche,

nedezvăluind dacă-i vorba de dreapta sau stînga, intervine oportun:

— Lasă, dom Bilețel, că va fi sărbătoare și pe ulița noastră, cum bine zicea părintele popoarelor, mergem acasă și ne-așezăm la masă, iar măiestrică al matală o să ne povestească pe-ndelete, privindu-ne tot ce-a aflat cu ocazia deocheatei sale anchete personale!...

După ce le-am povestit rezultatele investigației, comunicându-le cine era Bazil Avaru, plus detaliile repetatelor matrimonii ale Frosăi, ambii mei asistenți au încetat să mai mănânce.

Mătușă-mea, oferindu-mi o cafea morbidabilă, prepa-rată cu mînuțele dînsei (din cafeaua mea), mi-a mărturisit cu glas înduioșat:

— Bietul meu nepoțel, te-am învinuit pe nedrept! Va să zică asta era situația... Putorica lu' Maț Hariga își pusese în gînd să te-nhațe, mai întîi violîndu-te, și-apoi trecîndu-te la munca de jos: obligîndu-te să-i scrii continuarea romanului furat de bărbatu-său...

După care, de astă dată adresîndu-se lui Gig, să-i transmită felicitări:

— Halal să-ți fie, dom Bilețel! Ai avut o idee de milioane, cînd i-ai propus filatelistului ăla, de Pompilică Negrețu, să-l însărcineze pe Al cu redactarea din nou a cărții despre neica Petre... Zău, dragul meu, nu te bănu- iam capabil și de-asemena performanțe mintale. Am greșit, acuma îmi dau și eu seama de ce zace în capul matale de poet ironic, sau oniric, cum îți spune nepotu-meu... Bravo! Și la mai mare...

Emoționat, Gig Mironescu îi declară bătrînei:

— Merci, coană Ralițo! Nici eu nu te credeam în stare de-atîta bărbăție... Dacă nu erai matale, care să spargi ușa deschisă de la apartamentul vampeii, îl pierdeam pe măiestrică al nostru. Punea fufa laba pe el și-l transforma în amant perpetuu, ziua la mașina

de scris, noaptea la alte munci sisifice. În două săptămîni nu mai rămînea nimica din Conan Doi... Devenea, la început, Conan Unu, și-apoi Conan Zero, ceea ce nici ăia de la Endocrinologie n-au izbutit vreodată!

Amuzat de aberațiile debitate de dulcii mei compa-nioni, mi-am aprins o țigară, din pachetul de „Kent” al Frosăi, pe care-l uitasem la mine în buzunarul sacoului, și le-am dezvăluit ce-mi trecea în clipa aceea prin minte. C-aveam și eu ceva în cap, nu numai Bilețel.

— Mîine, dis-de-dimineată, la prima oră, mă duc val-vîrtej peste Pompilică Negrețu, să-l iau prin surprindere, și să-l văd ce spune despre toate cele afirmate de Fifi Avaru... Căci, după cum v-am relatat, văduva a emis o serie de acuzații grave la adresa editorului lui Bazil-Maț! Acuma vă las, n-am să lipsesc mult, îi trag o fugă pînă la stația „Peco” din Mîntuleasa, să fac plinul la rezervorul mașinii.

Pe la miez de noapte, garam în curtea locuinței de pe Moșilor, și ne îndreptam cu toții spre casă. Unde, la bucătărie, aveam să ne mai prindem și noi sufletele cu cevașilea de-ale mîncării.

Frînți de oboseală, copleșiți de evenimentele zilei, abia de n-am adormit la masă. Am rezistat, totuși, eroic! Făcuse tanti Ralița o mămăliguță, cu brînzulică și smîntînă, de să-ți bați copiii nu-altceva!

— Bilețel, după ce-mi expusesem planul de atac, un autentic exemplu de luciditate tactică și strategică, a ținut să-mi facă și el unele precizări:

— Măiestrică, fii foarte atent cu Mătrăgună, că ăsta-i caiafă mare, experimentată, unsă cu toate alifiile, pome-zile și balsamurile, și din producția internă, și din import... Ai grijă să-ți funcționeze coțofana la cel mai înalt nivel, să nu-ți umble ăla cu știfturi! Altminteri, n-ai să obții nici un rezultat, de nici un fel, de nici o culoare... Fiindcă reptila nu și-a dus sufletul la „Nufărul”, să-i spele jegul de pe conștiința pe care și-așa n-o posedă...

— Fii liniștit, am să-l iau brusc la întrebări, din ce în ce mai gradat întâmpitoare! — îl asigur eu pe oniric.

— Ei, vezi? Deja ești în eroare... Cu Mătrăgună trebuie să operezi abil, aiurindu-l în fel și chip că nici el nu-i dus de prea multe ori la biserică... O fi el ortodox prin naștere, însă a evoluat mult între timp. Acuma-i precis iezuit...

E clar! N-am ce discuta cu preopinenții.

În clipele următoare, ne deplasăm cu toții spre locurile de culcare. Care cum poate, fiind de pe acum adormiți.

21. Unul pleacă, altul rămîne... în pom!

Dis-de-dimineată, pe la cinci și jumătate, mă trezesc buimac. În fotoliul meu din birou. Unde ar fi trebuit să doarmă Bilețel. Nepricepînd mai nimic, nici cine mă dezbrăcase și nici cine-mi pusese pijamaua și mă învelise cu perdeaua de catifea aparținînd ferestrei de la dormitor, mă duc rapid la

bucătărie să-mi prepar un ceai din plante medicinale și furajere (chimen, mentă, pojarăniță, mușetel și tei). Aș fi gustat eu și alte preparate nevegetale, însă nu mai era nimic în frigider, și nici în cămară.

Resemnat și lejer indispus, după consumarea excelen- tei băuturi benefice, care ajută enorm organismul uman, nu prea știu unde și cum, pe la șapte și trei sferturi mi-am zis c-ar fi util să-l previn pe Negrețu de vizita mea.

Cu-atît mai mult cu cît n-aveam cum să fiu interceptat de curioșii mei asistenți. Care le dormeau de le bușeau. Tanti Ralița în patul nevستی-mii, iar Bilețel pe scaunul pliant din hol. Nu că m-aș fi ferit de dînșii, însă m-ar fi deranjat enorm intervențiile lor de ultimă oră.

Sun la Pompilică acasă. Știam numărul telefonului de la Visică Țuluca. Care mi-l destăinuise la „Casa scriitorilor”, într-o seară de generoase libațiuni pseudodietetice. Cam la vreo cinci minute de țîrîială incontinuuă, îmi răs-punde în somnurat Negrețu:

— Cine mă scoală cu noaptea în cap?... Acesta-i un post telefonic secret!...

— Eu sînt, Al Conan! — îl informez pe Pompei.

— Ah! Mă bucură, îmi pare bine, — demarează demagogic factorul cultural, cu ce-ți pot fi de folos?

— Trebuia să ne vedem astăzi, și vroiam să precizăm de comun acord ora întîlnirii...

Negrețu tace. Apoi îl aud mirîndu-se:

— Care întîlnire, și cu cine anume?...

— Cu mine! Ai uitat ce-am stabilit ieri, la madam Avaru?

Pompilică iarăși face pe mortu'-n popușoi. Pesemne-i încă buimăcit de-atîta somn. Că, deh, nu dormise ca personalitatea subsemnatului, îmbrăcat și-ntr-un fotoliu hodorogit. Totuși se trezește de-a binelea, deoarece explodează în receptor, gata să-mi spargă timpanul:

— Nemaipomenit! Cum de mi-a ieșit din minte faptul că avem de discutat?... De fapt, nici nu-mi mai amintesc bine despre ce... Dacă ești drăguț, maestre Conan, n-ai vrea să-mi împrăpătezi memoria? Știi, am atîtea probleme pe cap!

— Uite ce-i, domle Negrețu, am să-ți spun la birou, cînd am să fiu la matale... Ce oră preferi?

— Pentru maestrul Conan, oricînd sînt la dispoziția sa! E bine la nouă?...

— Mai mult decît bine, aș zice chiar perfect... La nouă sînt la editură.

Pe la nouă fără douăzeci și cinci, dorind să fiu cît mai punctual, demarez în trombă din curtea noastră. Ca un as! Hîrșîindu-mi doar nițel aripa dreaptă, rașpeluind-o de batanta metalică a porții, inefficient fixată. Nu-i prima oară, așa că nu pun la ficat.

Fix la nouă, după ce mai avusesem și-o plăcută conversație cu un cetățean în albastru, însă de la circulație, și care nu mă costase decît cincizeci de lei, pentru exces de viteză, pătrund în anticamera șefului de secție al edi-turii „Prometeu”.

La biroul lui Visică Țuluca, secretarul șefului, tro- nează o individă planturoasă, trecută binișor de jumătatea de secol, și care-mi amintește pregnant de-o mare actriță a cinematografului mut, dar căreia i-am uitat numele. În orice caz, erau ceva de groaza lumii — și actrița mută, și antipatica făptură de pe scaunul lui Visică.

— Bună ziua, drăguță doamnă! — mint eu, dorind să aibă și aschimodia o bucurie.

— Hm! Bună... — îmi răspunde neîncrezătoare persoana.

— Fiți amabilă vă rog, știți cumva unde-i Visică?...

— Cine-i și Pisică, ăsta? — se interesează indispusă tipa.

— Secretarul tovarășului Pompilică Negrețu, prietenul meu Visarion Țuluca...

— A! De Țucalu-i vorba? Nu mai lucrează aici, a fost promovat în muncă. Acuma-i la magazia de cărți... De ieri sînt eu secretara tovarășului Pompiliu Negrețu, c-așa îl cheamă, și nu Pilică, după cum îi zici matale... Ce vrei?

— Am o întrevvedere cu șeful dumitale, scumpă tovarășă, stabilită pentru orele nouă!...

— O fi, dar nu-i aici! Spune-mi mie ce-ți trebuie... Cine ești?

— Al Conan, de la revista „Fapta”, ziarist și romancier...

— Aha! Atunci mai stai și-așteaptă. N-am auzit de numele vreunui romancier Conan, adică, am citit eu ceva în „Urzica”, dar nu era chiar roman, ci-o schiță în legătură cu

prepararea sarmalelor... Dumneata erai acela?...

— Da! — îi mărturisesc eu modest.

— Păi, de ce zici că ești romancier? Să știi că nu mi-a plăcut deloc, că și eu sînt gospodină, deși necăsătorită, și mă pricep la bucătărie! Tovarășul Negrețu mi-a telefonat c-o să vii, însă-i chemat la Consiliu...

— N-a spus cînd vine?

— Nea! Și nici la care Consiliu s-a dus... Dacă vrei, aștepți, dacă nu, vii altădată! Și n-aprinde țigara, fiindcă aici fumatu-i interzis, și nici eu nu suport viciile... Ai poftă să-ți otrăvești plămîinii, mergi și fumează la closet! Asta e! Și nu te-așeza pe scaunul din fața mea, că-mi fac greață privirile bărbaților ce-mi inspectează dedesubturile mele feminine...

Doamne-Dumnezeule! Cine-l înlocuise pe realmente amabilul Visică... Și mai avea și pretenții, cum c-ar aparține sexului opus. Uitîndu-te la picioarele secretarei, aveai toate șansele să te vindeci pe vecie de femei.

Și chiar o vecie mi s-a părut timpul care a trecut, pînă și-a făcut apariția Pompilică Negrețu. Care, văzîndu-mă înțepenit pe scaunul tras cît mai departe de biroul secretarei, aschimodia suspectîndu-mă în permanență de-a fi cine știe ce obsedat, mi-a surîs din mers, destul de fals, spunîndu-mi:

— Dragul meu, îmi pare nespus de rău, însă acum trebuie să convoc o ședință de secție... Sarcini urgente, de-o importanță inestimabilă, ne stau în față și e necesar să le dezbatem în colectivul nostru minunat. Imediat ce-am să termin, o să stăm de vorbă!...

După care, țîșnind ca din praștie, s-a refugiat în cabinetul său, chemînd-o pe cotoroanță la dînsul.

Două ore încheiate am tot așteptat. Supravegheat de uităturile circumspecte ale secretarei. Oricît ar fi fost de capitonată și etanșată antifonic ușa de la cabinetul lui Negrețu, îl auzeam totuși perorînd și transmițîndu-și recomandările. Ba chiar, la un moment dat, am avut impresia că-mi aud rostit și numele. Într-un context destul de dubios. Parcă Pompilică, destul de nervos, vroia să-și liniștească pe-unul din membrii valorosului său colectiv, repezindu-l: „Lasă-l să mai aștepte, Conan nu-i dintre autorii noștri!” Totuși, era posibil să nu fi receptat integral fraza, și factorul cultural să fi spus, în continuare, „...autorii noștri prevăzuți în planul economic și de urgențe!”. Însă n-auzisem așa ceva, și nu puteam pune mîna în foc...

Pe la unu și jumătate, cînd redactorii părăseau cabinetul șefului, acesta, îmbrăcat în pardesiul său de-o eleganță neobișnuită, ca și cum se pregătea de plecare, s-a ivit în pragul ușii și m-a poftit înăuntru.

Amîndoi în picioare, ne-am privit extrem de surprinși. Negrețu, fiindcă nu pricepea ce vroiam de la el, iar eu, deoarece îl simțeam c-abia așteaptă să dea bir cu fugiții.

— Maestre Conan, care-i problema? — m-a întrebat Pompei, total absent. Ca și cum nici usturoi n-ar fi mîncat, și nici gura nu i-ar fi mirosit.

— Cum care-i problema? — m-am enervat eu. Ai uitat de „Tare ca piatra”?... De volumul al doilea, pe care intenționai să-l scriu împreună cu Fifi Avaru!

— Ah! Asta era?... — se-arată mirat Negrețu. Bun! Atunci să punem lucrurile la punct. Sîntem interesați să publicăm continuarea romanului lui Bazil Avaru, avem toate șansele să fie la fel de valoros ca și prima parte a cărții... În ceea ce privește, însă, relațiile dumitale cu văduva răposatului scriitor, noi nu ne putem permite să intervenim. Chiar am trecut pe la prietenul meu, redactorul-șef al revistei la care lucrezi și la care colaborez și eu, destul de frecvent, cînd m-am înapoiat de la Consiliu, și i-am spus că sînt intrigat de legăturile dintre salariatul său și doamna Avaru, după mine neprincipiale... Bineînțeles, i-am vorbit cît am putut de pozitiv despre evidențul dumitale talent. Dar documentația pe care o deții, pare-se abuziv, și-atît de necesară scrierii volumului al doilea, mie mi se pare întrucîtva aleatorie. Cu-atît mai mult cu cît ar fi posibil să conțină și referiri politice, capitale, în privința unei anumite perioade a istoriei noastre...

Uluit de cele auzite, mă-ncumet să-l întrerup:

— Ascultă, dom Pompilică, pe mine să nu mă duci cu anasîna! Nu mi-ai cerut personal, cînd m-ai vizitat, împreună cu Frosa, să vă predau gromovnicul lui Tata-petre?...

— Eroare! exclamă Negrețu. Am fost interpretat greșit. Doamna Avaru era cea care solicita materialul documentar... După

părerea mea, avînd în vedere că dînsa-i o stresată, afectată grav de dispariția soțului ei, cu evidente simptome de schizofrenie, tot ce se referă la documentele acelea cvasisecrete, dar și inexistente, deocamdată, s-ar putea să fie produsul unei imaginații bolnave... Iar dacă nu-i așa, atunci alte organe se vor ocupa de obținerea lor! Sper că mă-nțelegi, nu-i așa?

— Deloc! — îi retez eu din iluzii.

— Regret, — declară Negrețu, fiindcă era în interesul dumitale. În orice caz, nu mă amestec în asemenea tribulații suspecte! De altfel, țin să te-anunț că plec din țară, la Paris, astăzi intrînd în prima mea zi de concediu... Peste o lună, s-ar putea să mai discutăm... Acuma sînt extrem de grăbit, m-așteaptă mașina să mă ducă la aeroport!... Nădăjduiesc să ne mai revedem. Cu bine, maestre Conane!

Să ne mai revedem? Cam dificultos, el la Paris, și eu pe Calea Moșilor! Dar cine știe, poate dă Dumnezeu și se-ntoarce acasă.

Cătrănit foc de figura pe care mi-o jucase Negrețu, care nu mai vroia să știe de nimic, făcîndu-se c-a uitat cele petrecute și discutate în apartamentul Frosăi, de pe strada Spătarului, alerg disperat să-l caut pe Visică. Dau peste bietul Țuluca, abia după vreun ceas de cercetări intense, în depozitele de cărți ale editurilor.

Îl găsesc scriind (probabil la un manuscris propriu), ghemuit pe-un taburet destul de instabil, și utilizînd drept masă un balot de hîrtie. Cînd mă vede, sare la mine, mă pupă și

mă-ntoarce pe toate fețele, de parcă ar fi vrut să constate integritatea mea corporală.

— Ce-i cu tine aici, măiestrică? Nu ți-a făcut încă nici o „strîmbă” turnătorul meu de șef?... Că pe mine, gata, m-a aranjat! Și totul mi se trage numai din pricina ta... Da, da, mi-a spus madam Avaru, cînd mi-a telefonat că Negrețu nu mai acceptă s-o vadă! Era înnebunită, și mi-a povestit în întregime conversația pe care-ai avut-o cu dînsa, plus contribuția lui Pompilică...

Lucrase tare, de ce să-l minimalizăm, maestrul Negrețu... Pe Visică, fac-totumul său personal, îl ridicase la munca de jos (subsol), pe mine mă vorbise de bine, la redactorul-sef pe Frosa o abandonase, după ce-o sedusese cu iluzia unei posibile transformări a văduvei în scriitoare, iar acum pleca în străinătate.

— Ia ascultă, măi Visică, băiatule, e-adevărat că Pompei se cară în Franța?... Chiar a intrat în concediu?...

— Da, domle, așa-i! De fapt, era trecut să plece la mare, la vila scriitorilor, de la Neptun, la sfîrșitul lunii... Între timp, însă, a intervenit ceva, probabil incidentul din casa Avaru, și s-a răzgîndit. Surorile nevستی-sii sînt pariziene get-beget, de vreo cincisprezece ani, de cînd s-au stabilit acolo, și de nenumărate ori Pompei își petrece vacanțele la Paris. Ce să-i faci, cine poate, oase roade, cine nu, și carne moale, eventual la pachet!...

Acuma, totul mi-era clar! Negrețu nu mă mințise. Însă, mai mult decît sigur, era îngrozitor de speriat. La plecare, îl mai întreb pe bunul meu Țuluca:

— Măi Visică, la ce oră ai vorbit la telefon cu Fifi Avaru?...

— Astă-noapte, pe la unu, unu și ceva! Era furioasă ca o panteră... Discutase aproape o jumătate de ceas cu

șeful meu, acesta îi spusese că nu mai vrea să aibă de-a face cu ea, iar dînsa îl anunțase că-l cheamă pe fratele lui Bazil, de la Pitești, să-i sară în ajutor... În după-masa asta trebuie să sosească!

— Cam târziu, frate Țuluca! — îi declar fostului secretar. Cam pe la aceeași oră aterizează și Negrețu... Însă la Paris! Unde-i Gara de Nord și unde-i Orly-ul?... Ne-a tras-o în piept Mătrăgună al tău, și nu numai nouă, ci și urmașilor marelui scriitor necunoscut, dar care mie mi-i foarte cunoscut acum... Pa și pussy, și nu-ți mai găuri creierul cu fel de fel de temeri. Pompilică ăsta n-o s-o termine bine. Dacă nu-i cade avionul, la întoarcere o să aibă și el parte de-o mare bucurie. Că nici eu nu mă las dus cu preșul. De mîine am să mă ocup serios de anchetă!... Ține minte, trei cuvinte: Șo pă el!

Nespus de intrigat de bizarele mutații din comportamentul de ultimă oră al editorului meu, rulez în trombă spre domiciliul meu personal. Fără nici o amendă. Ceea ce, pentru un conducător auto de talia mea, e-o adevărată performanță.

Se impune, mai înainte de-a-mi dezlănțui adevărata și, din păcate, atît de întîrziata anchetă, o consultare cu tanti Ralița și poetul Gig Mironescu. Nu pentru c-aș fi avut nevoie

de luminile lor, ci fiindcă mai totdeauna raționez impecabil în prezența unui auditoriu.

La orele trei și jumătate, flămînd ca un dulău de vînătoare, parchez „Bombița” în curtea locuinței din Calea Moșilor 172.

IV. PRIMA FILIERĂ — „M. P. CONNECTION”

22. Recapitulări utile, pentru marele demaraj

Încă de pe terasă, sînt surprins de zgomotele insolite ce se-aud din interiorul apartamentului locuit de personalitatea mea. Parcă s-a apucat cineva să dactilografieze la „Erika”. Numai hodoaroaga de nemțoaică este capabilă să emită asemenea sunete. Cealaltă mașină de scris, „Remington Smith Premier”, clănțane mult mai sec și sacadat, fiind oarecum mai tînără, că de-aia o alint spunîndu-i „frumoasa americană”. Însă acuma-i defectă, cu două litere sărite și-un braț rupt.

Sun la ușă. Îndelung. Nimeni nu-mi răspunde. Dar zgomotele, de pietre date dura pe-o tavă de lemn, se-aud în continuare. Apoi mi-aduc aminte că soneria noastră nu mai funcționează cam de mulțor. De cînd își vîrîse tanti Ralița degetul în lăcașul butonului.

Bat atunci în ușă cu degetul. Nimic. Apelez la pumn, la genunchi și, în cele din urmă, la vîrfurile pantofului. Cînd reușesc să-mi desprind

blacheul încălțării din piciorul drept, zuruitul acela suspect încetează. Iar peste o clipă, ușa se deschide larg și-n prag îmi apare tanti Ralița. Roșie la chip, enervată foc, cu părul vîlvoi, arată întocmai ca o zeiță antică a răzbunării. Pesemne, de-aceea mă și repede:

— Ia ascultă, domle Al, pe unde-mi umbli pînă la ora asta?...

— Dar știi foarte bine, c-am fost să mă-ntîlnesc cu filatelistu' matale, Pompilică Negrețu! — îi explic eu, pătrunzînd în casă.

— De unde să știu, măi bernebecule, dacă ai plecat cu noaptea-n cap, în timp ce noi abia ațipisem oleacă? Fără să ne-anunți, fără să ne-asiguri micul dejun, sau break-fast-ul, cum îi zici tu... Dacă nu-i luam lui Bilețel cincizeci de lei la table, rămîneam și nemîncăți!...

— Cum adică, matale n-aveai bani de cumpărături? — mă interesez, mai curînd curios să aflu dacă făcuse rost de niscaiva alimente, și nu dacă își uitase portofelul acasă.

— Ba da, de ce să n-am! — îmi confirmă unele bănuieli mătușă-mea. Însă-i mai gustoasă mîncarea atunci cînd o cîștigi prin muncă cinstită... Cu brațele tale, mă-nțelegi?... Și-am dat zdravăn cu zarul, de-am crezut că fac scurtă la mînă. Acuma, cînd te-ai apucat să demolezi ușa, tocmai îl lucram pe dragul meu Bilețel, la o serie de partide formidabile, atît de cumplite, încît s-avem de-ale mîncării pe toată săptămîna... Dacă nu mă-nterupeai, eram un om făcut! De-aia mi-s nițel mînioasă, fiindcă mi-e teamă să nu mă fi scos din mînă...

În biroul meu, Bilețel aștepta cu zarurile-n palmă, tot scuturîndu-le, ca și cum ar fi

intenționat să scoată din ele întreaga sumă pierdută. Un fum bestial, de tavernă, plutea gros pretutindeni.

— Noroc bun, măi frate! — îl salut eu cordial.

— Care noroc? — mormăie glacial Gig. Că m-a snopit coana Ralița...

— Nu te amări, dragul meu, — dau să-l liniștesc, am pățit-o și eu cu mătușă-mea. Are o baftă cumplită! Barem ați cumpărat ceva merinde cu cei cincizeci de lei pe care i-ai pierdut?

Mătușă-mea, pe fază, mă informează exultând:

— Aia a fost de dimineață, dar pentru prînz am dat iama în cămară, unde-am găsit niște fasole boabe, nemaipomenită, din care-am preparat un ceaun de făcăluială pe cinste, ca pe vremea lui neica Petre! Ții minte cum îi plăcea lu' tac-tu mare — cu usturoi, boia, ceapă prăjită, rumenită bine, ulei din belșug și frecată cu usturoi...

Simțind cum mă ia cu leșin, m-am răstit la tanti Ralița:

— Ce-ai de gînd. Omul lui Dumnezeu? Vrei să mă omori cu zile! Pune mai repede de masă, și haidem cu toții în bucătărie, să vă povestesc cum stă chestia cu Pompilică Negrețu... Bineînțeles, după ce ne ospătăm convenabil!

— Perfect! — declară bătrîna. Însă nu răcni la mine, că-ți otînjesc una după ceafă, de-ai să mă ții minte o viață întreagă... Așa se vorbește cu un om ceva mai în vîrstă? Masa te-așteaptă, fiindcă noi am mai gustat cîte cevașilea... Dar, ca să nu-ți fie urît înfulecînd

de unul singur, o să te-ajutăm amîndoi... și eu și dom Bilețel. Mie, cel puțin, iarăși mi s-a făcut nițică foame...

Peste cîteva minute, eram buluciți în jurul servantei din bucătărie. Blagoslovită fie-i memoria celui care-a inventat fasolea bătută! Fiindcă, după mine, nu cred să existe mîncare mai gustoasă și sățioasă.

După ce-am dat gata, în întregime, ceaunul cu boabe făcăluite, am pornit să așteptăm cafeluțele promise, de mătușă-mea. Cu țigările gata aprinse. Nu mai înainte însă, de-a le fi oferit tovarășilor mei de drum, care se mai înfruptaseră din memorabila fasulică, o lingură plină de bicarbonat.

Din păcate, citind mai atent eticheta de pe borcanul cu bicarbonat, aflu, spre stupefacția mea, că era clorură de potasiu. Bună și aia, sper! Deși, sincer să fiu, nu știu la ce anume. Mă rog, om trăi și-om vedea.

Tocmai cînd tanti Ralița ne servea divina licoare, telefonul din birou purcede să zbîrnie demential. Enervat, gonesc urgent către cabinetul meu de creație. Ridic recep-

torul și, încîntat, rămîn cu el lipit de urechea din dreapta (posed și-n stînga una, însă fiind dreptaci, o folosesc mai rar). Ascult clopoțelul de argint al glasului neves-ti-mi, bulgăroaica de Penke.

— Ce mai faci, măiestrică! — mă ia dînsa pe de departe. Cum îți merge romanul?...

— Excelent, copilă bună! Excelent, dar nu mă plîng... Deocamdată sînt angrenat într-o

anchetă de mari dimensiuni, pentru adunarea materialului documentar...

Penke, știind că aveam materialul în cap, și încă de mulțor, stă o țîrișică pe gânduri, încercînd să stabilească ce anume gărgăuni îmi mai circulau prin minte. Apoi o aud din nou:

— De regim te ții?...

— Dar bineînțeles, — o asigur eu, cu inima în ralantiu, însă fără să fiu fanatic!...

— Atunci, ține-te bine, măiestrică! Iarăși te-a căutat Micușor, văru-tău... Mi-a spus că unchii tăi s-au interesat de adresa la care te pot găsi. Ce-or fi vrînd?...

Brusc sensibilizat, o liniștesc pe bulgăroaică:

— Nimic deosebit! I-am întîlnit recent, și-am să le fac eu o vizită... Mai înainte, însă, voi fi ocupat cîteva zile cu unele probleme legate de carte, s-ar putea chiar să lipsesc un timp de-acasă... Tu cum te descurci, merge treaba?...

— Ba bine că nu! Am și fiert, la cazanul de rufe, vreo cincizeci de porții de zakuscă. Mîine m-apuc de vinetele împănate, pentru iarnă... Fii atent cum conduci, dacă pleci cumva cu „Bombița”... Ai complimente de la Mișulică și Mîndruța! Cînd te-ntorci, să-mi dai o sîrmă, auzi?

— Cum să n-aud, cînd îmi vorbești atît de melodios, cu glăsciorul tău argintiu! Pa, te pup și contrapup!...

De m-ar fi văzut bulgăroaica asaltat de Frosa Avaru, și încă în costum de baie, la ora asta m-aș fi aflat de mult în cazanul de rufe, pus la fiert cu vinete și alte mirodenii, să

mă facă musaca. Nu pentru iarnă, ci precis pentru eternitate. Că nu te joci cu Penke, nici când ești cu ea la cinema, și privești mai insistent decît necesar la cine știe ce actriță, de-acum patru sau cinci decenii, de mult decedată și total inofensivă.

Reîntors în oficiu, îi găsesc pe tanti Ralița și pe Bilețel angrenați în tot soiul de presupuneri. Pe socoteala mea, desigur, deoarece mătușă-mea se interesează:

— Ei, cum e? A aflat?...

— Ce să afle?

— De aventura ta cu Frosa, ce mai întrebî?

— se rățoiește tanti Ralița la mine.

— Domnule, — îi declar eu înspăimîntat, dar ești pur și simplu un pericol public! Chiar numărul unu, cu obsesiile matală erotomaniace... Termină odată cu aluziile astea, că nu te vād bine!

— Pe mine? — se miră mătușă-mea. De ce și pen- tru ce?...

— Păi, dacă aude Penke despre prezența dumitale în apartamentul Avaru, ba mai și asistînd la exercițiile mele de judo, cu Frosa, tocmai acum cînd este angrenată în campania preparativelor de toamnă, pastramă te face, și te mai pune și la saramură...

Oarecum liniștiți, stăm la cafele și fumăm deconectați. Fiecare ce poate. Tanti Ralița — „mărășeștile” dînsei, eu și cu Bilețel — „Kent”-urile lui. Însă era vremea să trecem la chestii mai serioase. Și, pe îndelete, le relatez totul despre întrevederea mea cu Pompilică Negrețu.

După ce m-au ascultat cu gurile căscate, nevenindu-le să creadă inexplicabilele mutații survenite în comportamentul editorului, s-au prăbușit amîndoi într-un mutism răuprevestitor.

Abia după vreo zece minute de adînci reflecții, o aud grăind pe tanti Ralița:

— Nu de teama întîlnirii cu neamurile Frosăi a fugit el, ci ca să-și ticluiască un plan cît mai amănunțit de bătaie. În liniște, fără presiunile noastre și-ale șefilor săi direcți. Căci, mai mult ca sigur, trebuie să fi aflat și-ăștia ceva, în privința mișculațiilor filatelistului... Iar Negrețu, caiafă mare, încă mai înainte de-a pleca în vacanța sa pariziană, a avut grijă să facă și puțină curățenie în urma lui — te-a cîntat pe tine, Al, băiețelule, la revista unde lucrezi, deși te afli în concediu de creație, și l-a avansat și pe bietul Visică, trecîndu-l de la etaj în catacombele de care mi-ai povestit. Într-o lună de zile, multe se pot petrece... Mai moare măgarul, mai pierde samarul! Adică, Frosa noastră poate-și mai reduce din ambițiile ei literare, iar Conan Doi, talentatul meu detectiv de nepot, trezindu-se fără inamicul principal, își va îndrepta căutările pe cine știe ce pistă greșită... Că doar n-ai să pleci la Paris, după Pompilică!

— De plecat, eu aș pleca, dar n-am timp, Măria Ta! — îi mărturisesc eu lejer sarcastico-malițios. Ei bine, dragii mei, vreți să aflați de ce a întins-o, ca din praștie, Pompilică al nostru?... Am să v-o spun eu, deși nici supozițiile voastre nu-s de lepădat! Negrețu, care are nevoie de gromovnic,

partea a doua, mai mult ca de orice pe lumea asta, ca să iasă cu fața curată, și să poată edita și continuarea romanului ticluit împreună cu Bazil-Maț, eventual tot cu madam Avaru, pe care deocamdată o lasă să fiarbă încet, la foc mic, în suc propriu, știți ce-a făcut?

— Sigur că nu! — exclamă nițel sîcîit Bilețel. În afară de fugă, ce-a mai făcut?...

— Ne-a organizat o operație de „intoxicare”, bine cunoscută mie din literatura detectivistică, și de spionaj internațional! Ce și-a zis nătăflețul: „Îi las pe fraierii de Conan, Ralița și Gig Mironescu să-și imagineze că mă retrag din afacerea «Tare ca piatra», speriat și înspăimîntat de posibilele complicații, iar în timp ce dînșii au să

abandoneze orice cercetare, eu am să mă ocup de găsirea părții a doua a gromovnicului, renunțînd la colaborarea nepotului eroului din roman! Am încercat să-l trag pe sfoară, n-am reușit, ei, bine, am să mă descurc fără aportul lui, cu-atît mai mult cu cît pretinde că habar n-are de registrele bătrînului.” Nu știu cum va proceda Negrețu în sensul găsirii gromovnicului, însă-s convins că se va zbate din răsputeri să dea de urmele lui. Ceea ce, bineînțeles, va trebui să fac și eu. Cu mult mai multă eficiență... Fiindcă, vă dați seama, din clipa aceasta s-a dat plecarea într-o fantastică și teribilă cursă, un cros uriaș, chiar contracronometru, în care cîștigătorul va fi cel care aleargă mai repede spre „finish” — registrul lui Tatapetre. Mai

popular spus, rămîne de văzut care pe
care va lăsa de căruță...

Tanti Ralița, căreia i se stinsese „mărășeasca” în gură, pesemne din pricina surprizei, mă privește un moment interzisă, apoi mă felicită încîntată:

— Bravo, Al, băiețelule! Știam eu că nu ești chiar atît de prost...

Bilețel, și dînsul uluit de perspicacitatea analizei mele, îmi întinde pachetul de „Kent”, spunîndu-mi:

— Ia-ți o țigară, măiestrică, fiindcă o meriți! Îmi place cum gîndești... Dacă adăugăm și supozițiile noastre, la ipoteza matală, precis nu putem fi în eroare! Tîmpit și Pompei ăsta, dacă-și închipuie că și-a găsit pe cine să „intoxice”... Pe noi?... Ha, ha, și he, he!... Și ce ne rămîne de făcut?

Mulțumit de aplauzele obținute la scenă deschisă, le dezvălui sistemul meu de acțiuni complexe:

— Mai întîi să punem de niște cafele, iar apoi să trecem în revistă ceea ce-am realizat pînă acum în ancheta noastră, un fel de recapitulare sumară, ca să știm încotro ne îndreptăm eforturile... Pentru că vom lucra împreună, într-o perfectă diviziune a muncii, fiecare primindu-și

sarcinile sale concrete... La treabă, deci, scumpii mei detectivi! Începi matală, tanti Ralițo...

— Cu ce? — mă chestionează nedumerită bătrîna.

— Păi nu ți-am spus? Cu cafeluțele... Să ne-ascuțim mințile. Dar fierbe și matală o cafea

mai acătării, groasă și tare, de să te ridice de pe scaun, cu cel puțin douăzeci de centimetri! Să bubuie creierele, nu altceva... Pînă ești gata cu ele, eu am să-mi pregătesc notițele necesare recapitulării, ca să nu omit nimic esențial!

După vreo oră și ceva, îmi terminasem magistrala expunere rostită în fața unui auditoriu restrîns, dar extrem de receptiv și, pînă la urmă, cutremurat de perspectivele grandioasei anchete în care se angaja.

Examinasem totul. La amănunt. Și identificarea lui Bazil Avaru, și misterul transformării sale, dintr-un amărît de avocat, în scriitor de succes, ținînd seamă, bineînțeles, și de intențiile mistificatorii, în această privință, întreprinse de Frosa Avaru-Papălină.

Și furibunda dorință a Negrețului, de-a o promova pe Fifi în postura de colaboratoare postumă a răposatului ei soț. Și aparițiile „bărboșilor” piteșteni, la înmormîntarea de la Sinaia. Și cele ale țătelor cu voaletă. Apoi reamintisem și de Bobe Hariga, crîncenul cumnat al Frosăi. Cel care ne amenințase cu pumnul din mașină, salutîndu-ne cordial.

Iar prezența unchilor mei, nene Lambe, unchiu' Sile și nea Tilică-Malec, nici aceasta nu rămăsese neanalizată. Era clar că veniseră la funeralii numai din dorința de-a fi siguri că Bazil-Maț murise de-a binelea, și că nu mai exista nici o primejdie să vorbească despre relațiile dintre ei și autorul romanului tatălui lor, în care nu se pomenea un cuvînt de băieții aceștia.

Iar obiectivele pe care le urmăream noi, în primul rînd eu, ca parte interesată, deveniseră și mai clare — găsirea

gromovnicului înaintea celorlalți interesați, aflarea adevărului în privința morții lui Tatapetre, demascarea și condamnarea celor implicați, măcar morală, reabilitarea memoriei bătrînului Petre Coman-Moțoganu, și, în special, scrierea autenticului roman al vieții bunicului meu.

În încheiere, le-am declarat ascultătorilor:

— De mîine, vom lucra pe cont propriu! Matale, tanti Ralițo, te vei ocupa de colectarea și îndosărierea tuturor hîrtoagelor rămase de la Tatapetre... Iar tălică, dragă Bilețelule, vei întreprinde o investigație extrem de importantă, pe teren, tentînd să verifici anumite elemente din cele două scrisori trăsnite primite de familia Avaru: adrese, nume, date, numere de înregistrare și-așa mai departe. Te-așteaptă o muncă uriașă, întocmai ca și pe mătușă-mea. Vă doresc succes, amîndurora!...

Gig Mironescu dă impresia că pricepe ceva mai greu. Deoarece mă ia la întrebări:

— Ce-i cu scrisorile nebunelor ălora?... Chiar ai nevoie de precizări referitoare la ele?...

— Bineînțeles! — îi declar eu. De mult mă paște bănuiala că-s ticluite de mintea machiavelică a Negre-țului. Un soi de șantaj-terrorist, ca să-i înspăimînte pe cei doi Avari, Frosa și Bazil. Numai o investigație la fața locului ne va aduce lumină în această privință...

Deloc încântat, avînd în vedere și volumul enorm de muncă pe care trebuia — să-l depună, Gig bombănește resemnat. Numai tanti Ralița are obiecții. Chiar și le exprimă:

— Domle, nu-i uman ce se-ntîmplă! Unii să mun-cească, iar alții să huzurească... Pe ce lume trăim? Matala ce-ai să faci, vrei să te pui pe scris romane, în vreme ce noi vom trage la jug?...

Sosise și clipa cea grea, cînd devenise necesar să le explic de ce le repartizasem niște misiuni cvasiinutile, iar

mie-mi rezervasem partea leului și cîrnatului, după cum obișnuia să spună tanti Ralița.

— Oameni buni, fără prețiosul vostru ajutor, prin realizarea sarcinilor trasate, nu-mi voi putea declanșa investigarea filierelor, că nu-i numai una, ci mai multe... Mai întîi purced la cercetarea filierei „M.P. Connection”! Vă amintiți filmul „Filiera franceză”, pe americanăște „French Connection”?... Ei bine, în aceeași situație mă aflu și eu, întocmai ca și Gene Hackmann, eroul detectiv de la biroul narcoticelor... Cu deosebirea, că voi fi silit să urmăresc mai multe filiere!

— Și ce-nseamnă, pe românește, „M. P. — Connection”? — se interesează extrem de curios Bilețel.

— Filiera Micușor Podășchină!... Pe firul căreia, sper s-ajung la celelalte fire prezente în malefica urzeală a texturii cazului nostru... E clar?

— Mda! — mă aprobă Bilețel, deloc convins de cele afirmate cu talentata sa guriță.

Micușor ăsta, Podășchină, cum îi spui, nu-i vărul lu' tălică? Parcă așa mi-amintesc, dacă nu-s cumva în eroare...

— Exact! — îi confirm eu. Și, pentru a sărbători în chip festiv dezlănțuirea marii anchete, în seara asta sînteți invitații mei... La masă!

Uitînd de ingratele misiuni ce le atribuisem, mai mult ca să scap de ei, și tanti Ralița și Gig mă privesc bucu- roși, cu ochii scâpărînd.

— Unde? — se interesează mătușă-mea.

— La „Casa scriitorilor”! E bine?...

— Mai mult decît perfect, chiar perfectul compus! — exclamă Bilețel. Dacă ne-ajută coțofana noastră colectivă, poate avem noroc și dăm acolo și peste Visică Țuluca, omul matale din Havana, să ne spună cum a fost cu plecarea lui Pompilică. Să nu ne fi tras scîrba aia în piept, și doar să se fi prefăcut că se grăbește la aeroport. Că-i în stare!...

23. M. P. — redivivus!

Masa de adio, întrucît fiecare aveam să plecăm pe căi diferite, s-a desfășurat în condițiuni mai mult decît optime. Tanti Ralița s-a cam cherchelit nițel, luîndu-se apoi în bețe cu Șecspira, responsabilul cu alimentația scriitorilor, iar Gig Mironescu, de-o volubilitate absolut suspectă, îl trăsese corespunzător de limbă pe Visică Țuluca, de la care aflate că marele factor cultural aterizase cu bine la Paris. De unde și telefonase la editură, cerînd retrocedarea fostului său secretar, întrucît cretina ce-l înlocuise făcuse

o încurcătură de milioane, cu biletele de avion, plătind doar locurile respective, al Negrețului și nevestii, fără să mai aibă grijă și de suplimentele pentru bagajele depășind greutatea admisă.

Pe la miezul-noptii, dacă nu cumva și mai târziu, am transportat-o pe mătușă-mea, cu taxiul, în bariera Vergu-lui, iar pe Mironescu l-am lăsat în piața Obor, poetul neacceptînd niciodată să-mi dezvăluie adresa sa exactă. Despărțirea s-a petrecut ca la carte, cu lacrimi supra-saturate de alcool, îmbrățișări prelungite și strîngeri de mînă paralizante.

În orice caz, cînd am ajuns acasă, cu-același taxi, am răsuflat ușurat. Eliberat de asistenții mei, calea îmi era slobodă. Mai greu a fost cu intrarea în apartament, deoarece iarăși trăseseam yala, fără să controlez dacă am cheile la mine. Nu le aveam. Dar n-a fost o problemă, întrucît am pătruns în domiciliul meu personal, așa cum o mai făcusem de nenumărate ori, utilizînd podul locuinței.

Dimineața, după un mic-dejun extrem de frugal, dar și profund dietetic, l-am căutat la telefon pe Micușor Podășchină. Mi-a răspuns actuala sa soție, care m-a informat că văru-meu e plecat din localitate, fiind internat la un sanatoriu de recuperare a nevroticilor. Numai după prelungite insistențe, a acceptat să-mi dezvăluie adresa stabilimentului. Nu mai înainte de-a mă supune unui autentic interogatoriu. Am iertat-o, deoarece era nouă în postul ei de nevastă de-a doua, eventual de-a treia. Că și văru-meu ăsta își schimba nevestele mai rapid decît

pijamaele. De-aia, probabil, ajunsese la „glumeți”, fără să mai fi apucat a-i povesti actualei că mai are și-un văr primar pe lumea asta.

În jur de zece și ceva, în timp ce mînam „Bombița” spre sanatoriul de la Pîrîul Rece, lîngă Predeal, am simțit cum mă năpădește o tristețe fundamentală. Mi-era o milă cumplită de bietul meu văr. Nu-l văzusem, în ultimii douăzeci de ani, decît de vreo cinci sau șase ori. Ce haini pot fi uneori oamenii! Dar și de mine mi se făcuse o milă crîncenă. Tocmai cînd treceam pe lîngă restaurantul „Paralela 45”, mi-am dat seama de ceea ce se-ntîmpla! Mi-era foame! Dar o foame de groază...

— Maestre, cu ce te servim pe dumneavoastră? — mi se adresează, ca întotdeauna, suspect de amabil responsabilul locantei.

— Orice, numai comestibil să fie!...

— Lăsați matală bancurile ăștea, că nu vă șede bine...

— Coane Băbăică, — îi precizez eu, adică să fie mîncabil, gustos și proaspăt! Ce ai?...

— Ceai nu servim... însă am o ciorbiță de burtă, ca la mama ei... Cu hrean ras și șprai de mujdei... Nebunia lumii, zău așa!

— E-n regulă, dom Băbăică! Adă-mi două porții, că mi-s grăbit, și n-am vreme și de niscaiva fripturici...

Nițel remontat, după consumarea ciorbițelor, fiindcă fripturile tot nu posedau la orele acelea, și nici mai tîrziu, conform informațiilor furnizate de Băbăică, am urcat iarăși la volanul „Bombiței” și-am demarat în

trombă către Pîrîul Rece. Unde-am ajuns în jur de douăsprezece.

Cunoşteam mai de mult sanatoriul de-acolo. De pe vremea cînd era afectat suferinzilor pulmonari. Plasat într-o regiune dumnezeiască, înconjurat de pîraie limpezi, fîneţuri de munte şi coline abrupte, acum mi se părea ideal pentru liniştirea unor nervi zdruncinaţi. Ce n-aş fi dat să mă interneze şi pe mine!

Contra unei hîrtiuţe de recomandare, pe care stătea scris „Banca Naţională”, portarul mi-a îngăduit intrarea în stabiliment. Mai extrăgînd din portofel o scrisoare de acelaşi fel, de astă dată mai mare, şi ca dimensiuni şi ca valoare, amabilul personaj mi-a indicat şi pavilionul unde-l puteam găsi pe Micuşor. De altfel, era prieten bun cu „tovarăşul Păduşchină”, cum îi zicea el, fiindcă-i înlesnea evadările la oraş.

Cînd m-a văzut intrînd în camera sa, Micuşor mai c-a sărit din pat, crucindu-se cu ambele mîini, şi pornind să ragă ca o vacă, podidit de lacrimi:

— Ai bătut atîta drum, Andi dragă, numai ca să mă vezi? Nu se poate! Este imposibil, cu neputinţă!... Ai auzit că-s pe moarte, şi-ai vrut să participi la înhumarea lu' văr-tu?... Hă, hă, hă! Mă, Andi, nu vreau să mor, hî, hî, hî, că-i păcat... Mi se rupe inima văzîndu-mă-n oglindă, cînd mă bărbieresc... Mai bine-mi las barbă, hă, hî, hî!

Parcă o auzeam vorbind pe tanti Malica, maică-sa. Dacă la chip, Micuşor era leit nea Ionică Podăşchină, părintele său bun, acum

plecat dintre noi, la vorbă îi semăna nemaipomenit mă-sii.

— Hai, măi Micușor, nu mai pișa ochii în halul ăsta, că ești bărbat, nu rahat! — am încercat eu să mai domo-lesc din disperarea ce părea să-l fi cuprins pe bietul văru-meu.

— Ba nu, n-a mai rămas nimic din bărbatu' care-am fost! Am ajuns o zdreanță, o cîrpă, o otreapă, nu mai sînt bun de nimic... Nu știu ce-i cu mine, hă, hî, hăi!...

Spune-mi drept, nu-i așa, că ți-e milă văzînd ce-am ajuns? Spune-mi drept, cu mîna pe inimă!

Apoi, considerîndu-și recitalul încheiat, Micușor s-a ridicat în vîrfurile picioarelor, fiind cam mărunțel de felul său, și m-a sărutat pe ambii obraji, scaldîndu-mi-i cu lacrimi sărate, pentru ca să mă întrebe nespus de curios:

— Pentru ce-ai venit?...

Priveam la văru-meu și nu-mi credeam ochilor. Cred că trecuseră vreo treizeci și ceva de ani, de cînd plecasem din Pitești, părăsindu-mi casa părintească și rupînd orice legătură cu neamurile, printre care, nevoit fiind, îl inclusesem și pe Micușor. Pe-atunci să tot fi avut zece sau unsprezece ani. Și ce băiat frumos, dolofan și sănătos era...

Acuma, nu mai dădeai doi bani pe el. Arăta ca o aschimodie, cu buzele supte și obrajii scofilciți, vîrîți în văgăunele maxilarelor. Era de nerecunoscut. Nu cu băietanul din 1944, dar nici cu bărbatul pe care-l întîlnisem prin București, în decursul ultimului deceniu.

Părul său cârlionțat, moștenit de la tac-su, i se sfoie- gise într-un mod ciudat, de parcă atunci l-ar fi scos dintr-o etuvă. Ochii îi mai străluceau încă, însă nu ca altădată.

— Mi-a spus nevastă-ta, care habar n-avea că ai și tu un văr, și încă unul primar, drept, că ești internat aici, la Pîrîul Rece... De fapt, nu ca să te văd am sosit la sanatoriu, ci ca să stăm nițel de vorbă. Mi-a comunicat Penke, de două ori pînă acum, c-ai telefonat să te interesezi de soarta mea... Ceva cu referire la nene Lambe, unchiu' Sile, sau, poate, la nea Tilică-Malec! Mai înainte de toate, aș vrea să știu ce cauți tu aici... Ce se-ntîmplă cu tine? Zi-i!

Micușor, iarăși vrea să treacă la smiorcăieli. Își înghite suspinul, și mă privește lung. Apoi, revenindu-și, îmi declară falnic și pompos:

— Nu-i uman ce se-ntîmplă cu mine, asta-i! Mai ții minte vorba lu' tanti Ralița a noastră? M-au mîncat muierile de viu... Sînt victima lor sigură. Ce, crezi că-i puțin lucru, s-ajungi la a treia nevastă, plus cîteva iubite-n mahala?... Ehe, ar fi multe de povestit, însă acum-a-i tîrziu. Nu mai ajută!... Au dat belele peste mine...

Îi stăvilesc jăluirile, bruscîndu-l:

— Ia termină cu tîmpeniile, măi Don Juan de mahala!... Unde-am putea sta mai pe îndelete de vorbă?...

— Aici în nici un caz! — mă informează Micușor. Peste tot, numai doctorițe și surori... Și toate-s cu ochii pe mine! Știi ce? Hai să mergem în tîrg, la Predeal... Aranjez eu cu portarul. Este un restaurant acolo, de milioane. Și-am și-o chelneriță, care mă

iubește de moarte... Că și din pricina ei am ajuns pielea și osul, chit că mă hrănește ca pe-un taur pus la îngrășat, și încă pe gratis... Ce spui?

— De acord! De altfel, parcă mi-este și o țîră de foame... Haidem, îmbracă-te!...

Peste cîteva minute demaram cu „Bombița” în direcția Predealului.

Restaurantul iubirii lui Micușor nu era chiar în oraș, ci undeva mai la margine, pe una din serpentinele văii Timișului.

Cînd l-a zărit chelnerița în cauză, ne-a ieșit imediat în întîmpinare, zîmbind cuceritor, și conducîndu-ne într-un separeu al locantei.

Micușor, brusc întinerit, deși, după socotelile mele, trecuse binișor de patruzeci și ceva de ani, probabil și-n că vreo patru, îmi lăudă încăperea în care ne aflam.

— Ce zici, ai? Asta-i separeul meu personal, unde, în afară de mine, nimănuia nu i se mai îngăduie să pătrundă... Are grijă Tița să nu dea nimeni peste noi! Mă, Andi, de-ai ști cum mă iubește, ai rămîne crăcănat, nu altceva...

În aceeași clipă, își face apariția și Tița. Purtînd pe brațe o tavă cu pahare, niște șervețele de hîrtie și-o sticlă de format neobișnuit, plină c-un lichid sîngeriu.

Micușor, fericit, mă prezintă păguboasei:

— Tițo neică, pupă-i mîna lu' nenea, și zi-i săru-mîna... E vărul meu, Al Conan, cel mai mare ziarist de la București. A venit să mă vadă, imediat ce-a aflat că sînt cu nervii pe moațe...

— Bine, Micky, îl pup și-n gură, dacă zici tu!
— de-clară chelnerița, depunînd tava pe masă și repezindu-se la mine.

Abia mi-am smuls mîna de la buzele fetei. Nu de-altceva, însă mi-era teamă să nu treacă la executarea operației anunțate. După ce-am izbutit să-i mai frînez din elanuri, am întrebat-o zîmbindu-i părintește, fiindcă tot păream a fi un soi de neamuri (prin Micușor):

— Ce ne-ai adus, domnișoară, în sticloanța aia?...

Chelnerița roșește inexplicabil, apoi îmi răspunde:

— Nu-s domnișoară, știți, cum să vă spun, pupa-v-aș deștele, de cînd m-am luat cu Micky... Iar în sticlă-i rachiou din floștomoace de brad, făcut cu mînuțele mele, care ajută la nervi și-ntărește puterile omului! Că bietu' Micky, săracu', a ajuns ca un cîrnaț uscat, numai din pricina ălorlalte ștoarfe, de la balamuc... Dacă n-aș fi fost eu, de mult ajungea oale și ulcele! Nu-i așa, Micky?...

— Așa-i, Tițo neică, așa-i! — o aprobă strălucind Podășchină.

O, Doamne, unde-i nea Ionică să-l vadă pe fi-său pe post de „cîrnaț uscat”, întreținut de bruneta asta focoasă și inimoasă?

— Atunci, draga mea, o să gust și eu din licoare... Ce ne dai de pus în gură?... Aveți ceva fripturile?

— Nu-s de matală, mînca-te-aș tot, că tare-mi ești frumos și gras, ca un bivoli de la noi, din Facaleți... Am și dat comanda la grataragiu, că-i nașu-meu, cel care m-a botezat și m-a ținut în brațe înaintea cristelniței, ține-l-ar Dumnezeu și pe dînsu',

numai la grătar să steie! Că știu ce-i priește lu' Micky, și-i și place, așa cum mi-a povestit că-i dădea să bage-n el bunicu-său...

Făcut curios, o iscodesc suplimentar:

— Ce anume, măi Tițo?

— Hai, că-mi placi, rotofeiule, de-mi ziseși pe nume... Înseamnă că nu te ții mare, borțos, cum fac boierii de la oraș! Cîrnați de casă, proaspeți, fripți la grătar și tolă- niți pe-o plapumă de fasole sleită, cu untura scursă din ei! Ei, ce zici, grăsunule, placu-ți fasulele?... Cinci porții i-am zis lu' naș' Gligore să facă! S-ajungă și Micky ca matale, cît un tăuraș de prăsilă...

După ce simpatica Tița dispare din „separeu”, care, de fapt, pare să fie doar un oficiu, pentru adăpostit fețele de masă și tacîmurile restaurantului, îl iau la rost pe Micușor:

— Ia ascultă, mă nefericitele, după ce că mai ești și bolnav cu psihicul, tocmai cu fătuța asta nevinovată ți-ai pus mințile?...

— Ce să fac, Andi, scumpule, dacă am căutare? Fiind șubred la psihic, înseamnă că nici minte nu mai am... De-aia au năvălit pe mine și surorile de la spital, și-o doctoriță detașată la practică... Dar ce practică!

Nu-mi place deloc cum gîndește văru-meu Podășchină. Ce-i drept, nici nea Ionică, tat-su, nu fusese vreo ușă de biserică, din lemn masiv, însă dînsul, săracul, lucra pe vinișor, și mai puțin în sectorul femeii.

Dacă tot sîntem aici, pe valea Timișului, lîngă cîrnații ce va să vie, plus fasulea făcăluită, avem tot timpul să stăm la taclale,

și să aflu ce se-ntîmplase cu Micușor Podășchină, epava de văru-meu.

Deși bătusem atîta cale, avînd un scop precis, și anume obținerea de date referitoare la Bazil — Maț Hariga, pen-tru perioada ulterioară plecării mele din Pitești, precum și despre Frosa, Bobe, Jurj, și toți ceilalți vecini din mahalaua haznagiilor, inclusiv unchii mei, nene Lambe, unchiu' Sile și nea Tilică-Malec, dispăruți din memoria mea afectivă de peste trei decenii și ceva, toate acestea trebuind să ducă la găsirea gromovnicului și-a celor implicați în tragica moarte a dulcelui meu bunic, Tatapetre, renunț pentru moment, considerînd mai utilă descifrarea, deo-camdată, a enigmei Micușor Podășchină.

Ciocnind cu văru-meu un păhărel de rachiu din conuri de brad, îi zîmbesc oarecum emoționat, copleșit de amin-tiri de demult, și-l pregătesc pentru povești, în special povestea vieții lui:

— Hai noroc, Micușor, și la mai bine!... Nici nu-ți poți închipui cît sînt de bucuros că ne-am întîlnit, după atîta amar de ani, și mai putem sta și noi la un pahar de vorbă. Ce-ai făcut, mă băiete, în tot timpul ăsta, că nu mai știi nimic despre tine?... Cum de-ai ajuns la sanatoriul de la Pîrîul Rece, și încă în halul acesta de slăbiciune?... Ia spune-mi, că vreme-i destulă!

— Noroc și voie bună, dragă Andi! — îmi urează Podășchină junior, cu ochii scînteind, fericit și el că ne revedem. Că norocu' meu e spart în fund, asta nu mai contează, principalul e să ai tu, c-ai ajuns mare și tare, după cum mi-a spus nene Lambe, care-ți citește toate producțiile tale literare și

ziaristice... Eu, în schimb, am ajuns un mare nimic, dar și tare slab... de înger! Asta mi-a fost soarta... Stai liniștit, nu te agita, că vine și Tița cu cîrnații, și-ncep de-acum să-ți istorisesc romanul vieții mele. Dar de unde s-o pornesc?...

— Ia-o din '44, de cînd am părăsit Piteștiul!
— îl îndemn eu, turnîndu-ne iarăși din licoarea aceea infernală, de minimum 70 de grade, în nici un caz Celsius.

Micușor, lăcrimînd lejer, ca o mironosiță, purcede să povestească.

24. Micușor — Love Story perpetuum

— Am pornit-o strîmb în viață, imediat după ce s-a prăpădit Tatapetre al nostru, — se plînge văru-meu, fiindcă nu la multă vreme după aceea a murit și taică-meu. Și-am rămas să cresc pe lîngă Maca-Maia, maică-mea și unchii Lambe, și Sile și Tilică-Malec. A fost o grozăvie, nu altceva! Să te afli sub oblăduirea unor muieri neajutorate, însă iabrașe și toante, că doar le știi pe maică-ta mare și pe tanti-ta Malica, și supravegheat de la distanță, ei locuind în capitală, de niște unchi înspăimîntați de schimbarea vremurilor... Vai de capul meu!

Va să zică asta fusese. Băiețelul nu mai avea rădăcini, și se dezvoltase șui. Corigențe după

corigențe, meditații pe timp de vară, cu domnișoara Tonș și Jurj Hariga, bătut în permanență la cap, în chip de dojană, de nene Lambe, nea Tilică și, mai rar, de unchiu' Sile.

Prin '52, cu dificultăți, dar și cu pilele puse de neamuri, izbutise să-și dea un bacalaureat penibil. Apoi, examenul la facultate. Unde căzuse cu brio. Nea Tilică-Malec, librarul familiei, îi luase la el, la București, să-l pună cu burta pe carte. În timpul zilei, Micușor vindea caiete, creioane și alte produse de papetărie, la librăria lui unchiu-său, iar serile tocea pe rupte, urmărit îndeaproape de nea Tilică.

Familia întreagă se ocupa acuma să-i facă rost de-un loc la vreo facultate. Și-i găsiseră. La Iași. Științele juridice. Tocmai la vreme, pentru a-l scăpa, pe bietul Micușor de unele necazuri amoroase. Fiindcă, nenorocitul de văru-meu, se-ncurcase cu vânzătoarea de la imprimate, un soi de neam îndepărtat de-al nostru, de la Mățău, care-i măcina, încet dar sigur, nervii greu încercați. Iar asta, din pricina celui alt mare amor al lui Micușor, cu casierița librăriei, o femeie de vreo patruzeci de ani, care lucra în partidă dublă, și cu nea Tilică, și cu nepotu-său.

Numai datorită intervenției mătușă-mii Malica, sosită la mare urgență de la Pitești, și care-o păruise zdravăn pe madam Pristoche, femeia de la casă, reușise Podășchină junior să fie exilat la Iași. Cu ajutorul lui tanti Todica, soția unchiului Sile, care-avea acolo un văr îndepărtat, secretar la facultatea mai sus pomenită.

Madam Pristoche făcuse un scandal de pomină, plîngîndu-se pe la toate neamurile noastre că Micușor și nea Tilică-Malec o lăsaseră grea. Greu de crezut, cu-atît mai mult cu cît individa, deși căsătorită de la cincisprezece ani, n-avusese pînă atunci copii. Vînzătoarea de la imprimate, după ce voise să fugă la Iași, împreună cu Micușor, se lăsase convinsă de librarul nostru să treacă la casă, în locul lui madam Pristoche, lansînd zvonul că hoașca trăia, și cu asociatul lui nea Tilică, domnul Michailescu.

— Cum, măi Micușor, chiar așa să fi fost? — l-am iscodit pe văru-meu.

— Da, verișorule, așa era! Madam Pristoche era o muiere nemaipomenită!... Nici la mama acasă n-am mîn-cat ca la ea. Numai mușchiuri de vacă, în sînge, și vin negru, în fiecare seară cînd eram de serviciu. O zi eu, o zi nea Tilică... Urîta familie mai ai, nu-i așa? Cu Michailescu se întîlnea, numai duminicile, cînd evlaviosul de asociat se-ntorcea de la slujba oficiată la biserica Sfîntul Gheorghe, unde aprindea totdeauna cîte zece lumînări...

La Iași, altă belea. Rămas de capul lui, Podășchină frecventa cursurile la sentiment. Cînd avea poftă, și cînd nu era prea obosit. Întrucît, tapînd binișorel la pian, nop-țile și le petrecea la un bar, cîntîndu-le colegilor dansuri la modă. Pe-atunci, abia apăruseră twist-ul și rock-ul.

Cînd a fost rechemat la București, de grupul reunit al neamurilor noastre, prin nenumărate telegrame și scri-sori ultimative disperate, Micușor, exmatriculat încă din

al doilea trimestru, s-a întors supus și resemnat. Însă nu singur. Ci cu prima soție — Camelia.

— Din canalie, — îmi dezvăluie Micușor, maică-mea n-o scotea. Geaba încercam să-i vâr în cap c-o cheamă Camelia, dînsa tot Canalia-i zicea...

Tanti Malica își mai redusese din reproșuri, în ziua cînd Canalia l-a născut pe Fănuț, un băiețel scump și dolofan, despre care-și imagina că-i seamănă dînssei. Atunci a bătut-o pe noră-sa ultima oară. După aceea a refuzat să mai dea ochii cu ea. De altfel, ar fi fost și greu să realizeze întîlnirea, deoarece Camelia-Canalia fugise c-un gestionar de la „Alimentara” de peste drum. Avea propensiuni deosebite pentru comerțul alimentației publice, întrucît și Micușor tot dintr-o unitate similară se procopsise cu ea, culegînd-o din dosul tejghelei, unde activa ca barmaniță, chiar la barul în care Podășchină făcea pe pianistul.

— Și de ce-a fugit, măi nefericitele? — mă interesez eu, privindu-l pe văru-meu în cruntat. N-aveați un prunc împreună, și nu se cuvenea să vă îngrijiți de el? Ce făceai în timpul ăla?...

Micușor strîmbă nițel din nas, neconvenindu-i întrebarea. Apoi îmi mărturisește, zîmbindu-mi șmecherește:

— Eram cu armeanca?...

— Asta cine mai era, vreo turistă?

— Aș, de unde! Lucra la magazinul de „Dulciuri-Cafea”, din piața Amzei... Așa am fost eu, pe vremea aceea, păgubos ca nimeni altul, să trag tot la vînzătoare... Am început-o

din librărie, am trecut apoi la barmanițe, ca s-o sfîrșesc la delicatese. În viața mea n-am băut atîta cafea ca atunci cînd eram cu armeanca...

Nenorocitul de Podășchină, părăsit de nevestă, care-și luase și copilul cu ea, exmatriculat din facultate, își găsise o slujbă minoră, cu ajutorul rubedeniilor armencei, care și-acestea operau în comerțul cu cafea, la un institut de proiectări. Tot din industria alimentară.

La un moment dat, pentru că ne întinsesem la vorbă și pornise să se însereze, Tițachelnerița își face apariția în „separeu”, aducîndu-ne noi porții de cîrnați pe fasole. Cercetîndu-ne intrigată, pesemne din pricina îndelungatei noastre zăboviri la masă, mîntreabă neliniștită:

— Ce-ti șopocăiește acolo Micky? Nu cumva despre muierile lui de la sanator', mîncă-le-aș de vii?

— Da de unde, Tiță-neică! — dau eu s-o liniștesc. Ne-amintim și noi de copilărie...

— Fără muieri?...

— Fără!

— Bine! Atunci mă-c la naș' Gligorie, să vă pună de o parte, pentru diseară, cevașilea special... Niște fudulii de berbec!

Deși nu pricep imediat aluziile Tiței, îl ascult mai departe pe Micușor.

Ca desenator-proiectant, mai întîi de cotețe și alte dispozitive zootehnice, iar apoi evoluînd spre construcțiile mai ample, hale și grajduri pentru stațiunile avicole și de creștere a porcinelor, Podășchină se mai astîmpărase și el. Terminase cu armeanca, trecuse și pe la cîteva colege din proiectare, și-n ultimii ani,

după o a doua căsătorie nefericită, cu-o microgestionară din Gara de Nord, care ținea acolo o tonetă cu înghețate și Pepsi, se stabilise în casa actualei neveste — de astă dată coafeză.

Isprăvise cu comerțul de stat, și se plasase pe orbita cooperației meșteșugărești. Coafezei îi mergea bine și nu era zi să nu se-ntoarcă acasă cu o sumedenie de mărunțiș. Acuma, pe bănuții ei, își cumpăraseră apartamentul în care locuiau.

— Măi Andi, n-ar fi fată rea Manda, c-așa o cheamă pe asta de-acuma, că Smaranda a botezat-o tac-su. Însă socru-meu mi-a mîncat sufletul, de-am ajuns aici, la balamuc... — îmi, declară tulburat Micușor.

Ce-i drept, și eu mi-aș fi luat lumea-n cap, dacă m-ar fi procopsit destinul cu-o asemenea pacoste. Socru-său, nea Pingică, cum îi zicea văru-meu, avea mania disciplinei militare. Fusesse intendent în armată, și-acuma, de cînd ieșise la pensie, locuind și-mpreună cu fie-sa și ginere-său, făcea instrucție economic-militară cu ei. Le stabilise și rații și norme și ore de somn și ore pentru gospodărie administrativă. Micușor avea obligația să realizeze toate cumpărăturile necesare, la cinci se trezea, să plece la lapte și iaurt, după-amiaza, pe la șase, să facă turul „Alimentarelor”, iar serile să gătească pentru a doua zi. Nevastă-sa, cucoană mare, n-avea timp de-așa ceva, mai lucrînd și pe la cliente, la domiciliu. Podășchină-n sus, Podășchină-n jos, numai așa o ținea. Dă-i în gură bătrînului, vîră-i degetul în cana cu ceai, să nu fie prea fierbinte, înmoaie-i pîinea în lapte, că nu mai

avea dinți, mă rog, o adevărată sclavie domestică.

— Mă băietе, îl întreb eu, chiar atît de bătrîn îi socru-tău?...

— Dar de unde, n-are nici șaizeci și cinci de ani, bătu- l-ar Dumnezeu să-l bată.

— Și nu se poate servi singur la masă, nu-i în stare să v-ajute și el, făcîndu-vă cumpărăturile? — insist eu.

— Nu! — îmi răspunde prescurtat Micușor. Cînd e beat, că le bea de le stinge, zice că nu vede, iar cînd e treaz, face pe paralyticul... Că tot la pat l-am văzut, de cînd am luat-o pe Manda, pupa-m-aș în ceafă singur! Mă rog, s-ar putea să fie și paralytic, fiindcă-n tinerețe a suferit de-un betеșug ceva mai zdravăn, iar la șaizeci de ani, tocmai de ziua lui, cînd a băut tot ce-a găsit prin casă, pînă și colonia nevestimii, a căzut lovit de dambla! Barem de-ar fi damblagit și la gură, însă n-am avut norocul ăsta! Nici el, și nici eu... Și vorbește, domle, vorbește necontenit, pînă-ți face capul tobă de eșapament!

De cînd a fost internat la sanatoriul de la Pîrîul Rece, Podășchină, văru-meu, se socotește cel mai fericit om de pe lume. O fi luat-o el razna, pierzîndu-și nițel mințile, și-asta numai din pricina lui Pingică, însă-aici a uitat de toate. Și-a reluat iarăși activitatea, solicitat mai de toate purtătoarele de fustă, mai lucrează și-n exterior, conversînd amor cu Tița-chelnerița, al cărei naș îl consideră un posibil viitor pretendent la mîna acesteia, motiv pentru care-l îndoapă ca pe-un gîscan, iar săptămîna trecută, vizitat de prima soție, Camelia, a început să ducă unele tratative,

condiționate, bineînțeles, de reînnodarea vechii lor dragoste, pentru a-și putea vedea băiatul. Fănuț, crescut, ca vai de lume, de biata maică-sa, acum-a-i subinginer și recent a intrat în pîine.

— Cum, măi vere, tu nu ți-ai văzut niciodată copilul?... — eclatez eu într-un acces de sfîntă indignare. Părinte denaturat ce ești!...

Podășchină îmi surîde blînd, și pornește să mă lămurească:

— Ba l-am văzut, cum să nu-l văd!... Că, Andi dragă, dacă nu-i dădeam eu bănuții pentru întreținere, cu ce era să-l hrănescă mă-sa, de-a ajuns un găligan de toată frumusețea. De fiecă dată, cînd mă-nfințam cu paraua sustrasă de sub privirile Mandeii, mă întîlneam și cu Fănuț... L-am văzut, pînă s-a făcut mare, aproape în fiecare an. Însă acum, nu știu ce s-a întîmplat, el nu mai vrea să mă vadă. Decît cu prețul recăsătoriei mele cu mă-sa... Auzi, măi fratele meu, ce pretenții! Ce mă fac cu-atîtea muieri?... Să nu-ți vină să-nnebunești?!...

Cam așa ar fi!

Din păcate, văru-meu ăsta nu-i zdravăn la minte. Mai defel. După ce că-i slab ca un țîr, de-l suflă vîntul, se mai și complace în postura de taur comunal.

Întristat și-ngîndurat, îmi trece totuși prin minte să-l întreb:

— De cînd te afli internat la Pîrîul Rece?...

— Păi, dacă nu pun la socoteală două permisii, de cîte-o săptămîină, cred că-i mai mult de-un an! Aici mă simt bine, în putere, liniștit și dornic de viață... Mă vizitează, din cînd în cînd, și Manda, și nene Lambe, și

unchiu' Sile, și nea Tilică-Malec, acum a s-a prezentat și Camelia, maică-mea a fost și dînsa de vreo cîteva ori... Dacă ai venit și tu, măi Andi, înseamnă că nu-s singur pe lumea asta. Numai socru-meu nu s-a învrednicit să mă vadă. Dar nici n-ar fi avut cum, decît dacă l-ar fi adus cu căruciorul... Cu Fănuț, sper s-aranjez într-un fel. Să vedem, poate-o iau iarăși pe mă-sa... Stai, nu te speria, că de Manda nu pot divorța, avem casă cumpărată împreună, însă găsesc eu o soluție... Cum am grijă de Tița, de cîteva surori și de doctorița aia, venită la practică, o să-mi găsesc eu puțin timp și pentru Camelia!

Observînd-o pe Tița intrînd în chițimia noastră, îi dau un cot lui văru-meu, să-și țină gura. Noroc că încăperea-i plină de fumul țigărilor pe care le aprinsesem în neștire, de-atîtea cîte îmi fusese sortit s-aud, și chelnerița nu mă vede.

— Ei, scumpilor, mînca-v-aș sufletelele voastre par-șive, ați isprăvit de tăinuit?... Că naș' Gligore v-a și fript fuduliile! Să le-aduc?

— Tițo neică, — îi adresează cuvîntul Micușor, zîmbindu-i cîinește, adă-le și nu mai sta! Că de terminat, n-am terminat... Mai avem cîte ceva de povestit... Și fă-ne rost și de-o sticlă galbenă, de-aia de care știi tălică, fiindcă rachiul ăsta mi-a julit beregata! Mișcă...

— Mișc, Micky, cum să nu mișc! — declară transportată Tița, pentru ca după aceea să adauge, obrăznicin-du-se: Și cum vrei să mișc, tot așa cum îmi place mie, care știi tălică prea bine cum?...

Interzis de nerușinarea chelneriței, privesc stînjedit la văru-meu. Podășchină, în schimb, fălos nevoie mare, se uită la mine provocator.

— Ce ți-am zis eu? Precis îl moștenesc pe Tatapetre, că și dînsul avea mare căutare... Aia e, Andi dragă, sînt pricăjit dar măreț!

— Măreț, pe dracu'! Ești sărit de pe șine, asta ești... Însă aș vrea să trecem acum la chestiuni mai serioase, că m-am săturat de obsesiile tale cu muierile. Ce doreau unchii noștri de la mine? C-așa am înțeles din ce mi-a spus nevastă-mea, că i-ai telefonat la cererea lor expresă!

Podășchină umblă prin memorie, depunînd eforturi vizibile să-și amintească de ce era vorba. După cîteva momente jenante, fiind și cam tumbăcit de bradul ăla din rachiul Tițai, reușește să dea de firul problemei. Și-l aud explodînd:

— Mă, cum de-am putut uita? Te caută toți, și nene Lambe, și unchiu' Sile, și nea Tilică-Malec, de parcă s-ar fi decretat mobilizarea generală a familiei... N-am înțeles prea bine ce anume vroiau, însă tot pomeneau de unu' Vazil Bazaru!... Însă cel mai în dîrdoră mi s-a părut nene Lambe. Probabil, de unde-i și el acum mare scriitor!

Surprins de noul autor apărut la orizont, îl chestionez pe Micușor:

— Ce-a scris?

— Nimic!...

25. „Love Story II”, cu domnișoara Tonș

Micușor Podășchină, obsedatul ăsta de văru-meu, nu-i în mințile lui. Decid să-l iau cu binișorul, temîndu-mă să nu-l scot de tot de pe șine, și să-mi deraieze taman aici, în „separeul” Tițai.

— Măi vere, dragule, știi cît țin la tine! De ce mă trombonești cu „scriitorul” Lambe, unchiul nostru, dar care n-a scris nimic?

Văru-meu mă lămurește numaidecît:

— Omule, nu te supăra! El zice că-i scriitor... La vîrsta lui, poate spune orice. Și dacă ți-am răspuns la întrebare cu „nimic”, am făcut-o pentru că n-am văzut nimica scris de mîna lui. În schimb, povestește tot ce-i trece prin cap. Că vrea să publice o monografie despre sexualitate, deși este de profesie fost stomatolog, și militar pe deasupra, o lucrare științifică, despre farfuriile zburătoare, și multe, multe altele... Nu prea vād cînd o să aștearnă pe hîrtie toate astea, apropiindu-se de optzeci de ani, însă-l în-țeleg... Are ceva pe suflet, și caută mereu o ieșire din starea în care l-a cufundat sinuciderea domnișoarei Tonș, vecina noastră de pe strada Libertății... O mai ții minte?

— Păi, ce legătură era între nene Lambe și iste-rica aia?

— Era, uite că era! Și încă țeapănă rău... Din pricina lui vrusese să-și dea duhul, atunci cînd se spînzurase în privata din spatele casei!

Revenindu-mi anevoie de pe urma șocului, mă pregăteam să-i solicit lui Podășchină

amănuntele de rigoare. Însă sînt nevoit să-mi amîn interogatoriul, deoarece în „separeu” se ivește Tița, năvălind peste noi oarecum in-tempestiv, ca să zic așa. Și nu-i singură, ci însoțită de patru perechi de fudulii, sfîrîind încă, pe-un taler din lemn de fag, precum și de-un individ tuciuriu, coafat în stil african, cu părul inelat mărunț, purtînd deasupra pantalonilor suflecați pînă la genunchi un șorț de-un alb incert, iar în mîna dreaptă un clește de grataragiu ex-pert. Cînd mă vede, cascadează ochii cît niște cepe, și exclamă încîntat:

— Halal să-ți fie, cumetre, că-mi place cum te-nfățosezi! Va să zică matale ești vărul Micky, de care mi-a spus fina Tița că-i cît buhaiul nostru, de la Facaleți... Eu mi-s naș Gligorie, cumetre dragă, și-mi pare bine că te cunosc. Să-mi știi și eu neamurile, dacă Micky e-acuma de-al nostru, de cînd s-a luat cu Tița... Rudele lui, rudele noastre!...

Apoi, înturnîndu-se spre Tița, îi comandă părintește:

— Umple, făi fino, paharele, să ciocnesc și eu cu cumătru'!... Cum te cheamă, că nu știu cum să-ți spun? — mă-ntreabă adresîndu-mi-se curios și-abia așteptînd să-mi audă numele.

— Al Conan! — îi transmit eu, surprins plăcut, dar și impresionat de noua mea rubedenie.

— Aha! Al lu' Conan!... Bun, că și eu-s Gligorie al lu' Buliu, nu numai Gligorie... Hai noroc atunci, și la mai mare!... Și să vinzi și mai multe ziare, c-am auzit că și tălică ești ziarist, ca nepotu-meu, Popică al lu' Buliu, care vinde jurnale-n Gara de Nord...

După ce-am fost scutiți de efuziunile cumătrului Gligorie, care nu s-a îndurat să ne părăsească, pînă ce nu ne-a lichidat toată băutura, inclusiv cinstea făcută de el, și pe care-o adusese în buzunarul de la spate al pantalonilor, o sticlută cu palincă-vitriol, preparată în condiții casnice, l-am luat la întrebări pe Micușor:

— Ia povestește-mi, cum a fost chestia cu nene Lambe și domnișoara Tonș? Că nici pe tine nu te vād bine, mări vere, cu-asemenea neamuri, dacă se sinucide cumva, sedusă și abandonată, Tița-chelnerița!...

Prin 1950, nene Lambe, medic militar stomatolog, se pomenise scos din cadrele armatei și trecut în rezervă. Suportînd greu lovitura, își părăsise familia, lăsîndu-și casa și copiii în grija nevesti-sii, tanti Zefira-Jeaninne, cu care și-așa nu se prea avea bine.

În vara aceluiași an, profund demolat sufletește, după ce tentase o recuperare într-o aventură la mare, și care se dovedise necorespunzătoare, se-ntorsese de la Mangalia cătrănit și mai dihai, și se stabilise, pentru o vreme nu-mai, anunțase dînsul, în locuința părintească.

— Sic transit gloria mundi! — le spusese nene Lambe celor două văduve, lui Maca-Maia, bunică-mea, și mătușă-mi Malica. Numai lîngă voi am să-mi regăsesc li-niștea... Lîngă tine, dragă alma mater, adică scumpă ma-mițico! Dura lex, sed lex, asta-i viața... Dar nu mă las nici eu, cu una cu două. Dentist

sînt, cultivat sînt, instrumentele le-am adus cu mine, și am să-mi cîștig pîinea aici, scoțînd măselele haznagiilor din mahala. Fiindcă, la vîrsta mea, încă tînăr și-n puteri, mă simt în stare să iau viața de la început... Ab ovo, cum ziceau strămoșii noștri daco-romanii, adică acolo unde-am fost ouat!

Își aranjase un cabinet improvizat în odaia de la drum, și se pusese pe treabă. Însă nu practicînd stomatologia, așa cum își imaginaseră Maca-Maia și tanti Malica, extrem de încîntate de întoarcerea fiului risipitor, cu-atît mai mult cu cît n-o puteau suferi deloc pe tanti Zefira-Jeaninne, cu ifosele ei boierești, ci se apucase de scrierea unor tratate de specialitate, în cele mai diverse domenii.

După vreo lună de muncă febrilă, în care răstimp aproape că nu ieșise din casă, ba își mai lăsase și barbă, nene Lambe se plictisise și începuse să-și reia uneltele meseriei sale, plombînd și extrăgînd, pe ici pe colo, cîte un molar, canin sau dinte din față. Și-și răsese și barba de rabin care-i invadase fîlcile.

Într-o bună zi, fiind nevoie de-o intervenție urgentă, cînd îi scosese lui Jurj Hariga caninul din stînga, însă fără anestezie, deoarece avocatul era într-o stare de beție înaintată și nene Lambe apreciasse că nu mai era nevoie de novocaină, marele stomatolog al familiei ajunsese la concluzia că vinul trebuie utilizat ca anesteziant și pentru durerile sufletești.

Și, împreună cu Jurj, chiar după încheierea cu succes a micii operații, trăsese o beție cruntă. Cu vin din beciul lui Tatapetre, cu muzică de cabaret și inimă albastră,

interpretată la pian de tanti Malica, și cu mormane de pifteluțe prăjite, preparate de Maca-Maia, aceasta din urmă fericită de reînvierea feciorului.

A doua zi, cînd se trezise, din somn și beție, nene Lambe declarase că vinul este mai mult decît un pana- ceu, iar Jurj Hariga, vecinul nostru, unul din cei mai valoroși oameni de pe lumea asta. Și pe care, datorită obtuzității lui „dom Petre”, familia noastră îl neglijase într-un mod condamabil, neapelînd la luminile sale.

Apoi, două săptămîni de-a rîndul, cînd la noi, în casa bunicilor, cînd la Hariga, chefurile s-au ținut lanț. Pînă-n clipa cînd beciul lui Tatapetre n-a mai putut furniza ma-teria primă necesară. Toate butoaiele fuseseră golite. Iar pianul Malicăi, mutat mereu peste gard, rămăsese fără unele coarde și-ntr-un singur picior.

În răstimpul acela o cunoscuse nene Lambe, mai îndeaproape, pe domnișoara Tonș, distinsa și firava prietenă a canaliei de Jurj, care-o invitase la toate petrecerile, din dorința ca eminentul stomatolog să aibă o parteneră de conversații, demnă de înalta sa cultură clasică. Mirono- sița știa cîteva fraze pe franțuzește, pretindea c-auzise de Horațiu, Ovidius Publicus Nasone, ba chiar și de poeziile lui Demosthenes și, cînd îl asculta vorbind pe dom- nul doctor Harry Lambe, avea un talent deosebit să-și dea ochii peste cap, să ofteze profund, din adîncul pulmonilor, întristată de mizeria spirituală a provinciei. Apoi, admirîndu-i sprîncenele stufoase și craniul ce dădea primele semne de pleșuvie, îi

declara lui unchiu-meu, „coram populo”, cum i-ar fi plăcut lui să spuie:

— Domnule doctor, mă uit la matala și mă tot întreb: ce fel de cap ai pe umeri — de lemn, piatră sau bronz!... Îți spun asta, fiindcă semeni nemaipomenit cu bustul lui Iulius Cezar, împăratul latino-roman, pe care l-am iubit din totdeauna, de câte ori l-am șters de praf, la muzeul de științe naturale, unde-am lucrat un timp ca directoare. Și-atunci îmi spuneam: o fi lemn, o fi marmoră sau fier! Doar știi cum îl salutau consătenii, când le trecea prin fața blocurilor — „ascundeți fetele și băieții, că vine chelul!” Așa era Cezar... Așa bărbat mai zic și eu. Tare ca fieru' iute ca oțelu'! Și, mai ales, în toate direcțiile...

— Minunat spus! — exclama încântat nene Lambe, flatat de asociația de idei a nebunei de Tonș. Natura non facit saltus... Adică natura trebuie gustată oricând și oriunde, fără să sari peste ce-ți iese în cale!

Domnișoara noastră a interpretat cum se cuvinte aberațiile emenate de înfierbîntatul dentist și, chiar din ziua următoare, l-a invitat pe nene Lambe, la ea acasă, să-i traducă, în direct, fragmentele cele mai spectaculare din „Ars amandi”. Unchiu-meu n-avea cartea, însă sus-ținea că o cunoaște pe de rost. Posibil să fi fost și-așa, deoarece Maca-Maia și tanti Malica, la vreo săptămînă de la începerea primelor exerciții de latină aplicată, au organizat un scandal monstru.

Un scandal de pomină, intrat în analele mahalalei noastre. Când se-adunaseră toți vecinii s-o vadă pe domnișoara Tonș în chip de

vestală, numai în cămașă de noapte, alungată din odaia de la drum a casei bunicilor, unde-și continua lecțiile de „Ars amandi” cu nene Lambe.

Unchiu-meu, supărat foc, deși apelase la ajutorul lui Jurj Hariga, care sosise și el, tot în izmene, în fuga mare, să-i care lucrurile în casa domnișoarei de-alături, le obligase pe mă-sa și pe soră-sa să execute celelalte operații de mutare la noul domiciliu. Și asta în pofida blestemelor și răgetelor ambelor văduve, care, cocîrjate sub povara geamantanelor, continuau s-o împroaște pe biata domnișoară cu cele mai rezonabile ocări, printre care „tîrfă”, „putoare” și „scîrnăvie” erau doar niște simple alintări.

Atunci își dovedise nene Lambe sublimele sale cunoștințe din clasicii latini, cînd, înfășurat într-un cearceaf alb, smuls de pe patul noii sale gazde, ca într-o togă romană, avînd pe cap țucalul metalic ce i-l împrumutase aceasta, ca să se ferească de bulgării de pămînt cu care zvîrleau în el Maca-Maia și tanti Malica, strigase din pragul verandei:

— O, tu quoque, Brutus!... Brutelor! Degeaba vă rățoiți la mine... Vox clamantis în deserto! Plec de la voi, nefericitelor, cațelor, că de-aia v-au plecat și bărbații. Mă duc la cine-mi place. Ubi bene, ibi patria! Na, că v-am zis-o!...

Din noaptea aceea, nene Lambe se mutase la domnișoara Tonș. Cu arme și bagaje.

Sprijinit moral de Jurj Hariga, care-i făcea rost de clientelă, în cîteva luni reușise să-

mbrace în „aur” mai toate danturile mahalalei. Ce-i drept, nemaiavind timp să se ocupe și de gazdă, cam începuse s-o neglijeze. Frînt de oboseală, după o ziură întreagă de muncă, bietul unchiu-meu adormea pe el la masă, în timp ce domni-șoara Tonș îi repeta povestea cu Iuliu Cezar. Zadarnic. Iluzii pierdute. Deși, în răstimpul de mai sus, nene Lambe chelise de-a binelea, împăratul roman din el se topise. Total. Nu-l mai interesa nimic. Decît să doarmă.

Și le dormea atît de adînc, încît domnișoara noastră își permitea să-și perfecționeze studiile cu alți medita-tori. Căpătase gustul latinei... Și-i încerca pe rînd, unul după altul. Mai întîi a fost babalîcul de Hariga, vechiul ei prieten, apoi Bobe, hăndrălăul. Maț, cîțiva contabili de la întreprinderea de tăbăcărie, de la Găvana, pentru ca în cele din urmă, nene Lambe, apucat de-o insomnie neprevăzută, s-o surprindă în bucătărie, angrenată într-o discuție aprinsă cu asistentul lui Papălină, potcovarul din bariera gîrlei.

Bărbat jignit în demnitate, unchiu-meu sărise la bă-taie. După care a zăcut la pat o săptămîină încheiată, avînd și doi dinți din față lipsă.

Cînd s-a simțit mai în puteri, și a putut părăsi patul, nene Lambe a abandonat practica medicala. Din ziua aceea a refuzat să mai lucreze în specialitate, optînd pentru vechiul său tratat dedicat sexualității. Operă magnifică, de peste o mie de pagini, din care așternuse pe hîrtie, încă de pe vremea cînd locuia la mă-sa, vreo douăzeci de file pline.

Domnișoara Tonș, revenită la sentimente mai umane, sfîșiată de remușcări, îl ajuta din răspuțeri la elaborearea monografiei, îl hrănea numai cu mușchi în sînge, bine piperati, îl adăpa exclusiv cu vinuri negre, îi crea toate condițiile necesare, din punct de vedere energetic, pentru a-și desăvîrși magistrala lucrare.

În orice caz, — cel puțin așa susținea Micușor Podășchină, care nu văzuse niciodată manuscrisul respectiv, dar aflase de la maicăsa, tanti Malica.

O scrînteală bizară însă se abătuse asupra domnișoarei Tonș, legată pesemne de materia asupra căreia cola-bora cu unchiu-meu, dar care a evoluat rapid în accese de furie, culminînd, peste puțin timp, într-o stare ireversibilă, de gravă depresiune nervoasă. Nenorocita, nemîncată și neodihnită, hălăduia ca o bezmetică prin grădinile vecinilor, sărea gardurile, alerga pe cîmp, se despuia noaptea în plină stradă, pornind să cînte aiurea, printre melodiile ei preferate figurînd și „Cînd eram pe Ialomița, mă iubeam cu țața Mița!”...

Disperat, nene Lambe se refugiase la București, reluînd relațiile cu familia părăsită. Din cînd în cînd, mai trăgea cîte o fugă pînă la Pitești, să vadă cum se dezvoltă maldadia fostei iubite. La vreo lună, după ultima sa deplasare, prilej cu care unchiu-meu își luase adio de la dînsa, domnișoara Tonș dispăruse.

A fost găsită de Jurj Hariga. În privata din dosul casei, unde încercase să se spînzure de-o grindă. Cu cordonul de la halat. Din păcate, fiind putredă, grinda cedase, iar domnișoara Tonș scăpase cu viață.

Impresionat de cele aflate, îl mai întreb pe Micușor:

— Ia ascultă, măi vere, ceva nu-i în regulă în povestea asta! Ziceai că nene Lambe ar avea-o pe conștiință pe nenorocita aia de domnișoară, și că din pricina lui s-ar fi legat de gît cu cordonul halatului... Ba încă și mai mult, c-ar mai fi și astăzi urmărit de amintirea dramei de pe strada Libertății. Din moment, însă, ce domnișoara Tonș s-a dus la privată după o lună de la despărțirea definitivă de colaboratorul ei, înseamnă că unchiul nostru-i absolvit de orice vină. Deci, pe ce te-ai bazat, avansînd sinistra ta supoziție?...

Podășchină rumegă cam lent și alene argumentele prezentate de mine. La un moment dat, după ce soarbe însă o gură de zaț, văd că i se luminează chipul.

— Păi, așa zicea domnul Hariga, cînd umpluse tîrgul cu vestea sinuciderii domnișoarei Tonș! De fapt, acum, ascultîndu-te analizînd atît de deștept situația, mi-am adus aminte că Maca-Maia și maică-mea n-au fost de-aceeași părere... Încă și mai mult, pretindeau că nene Lambe se prefăcea că scrie la tratatul ăla, și că totul era o scor-neală de-a lui, pe care-o și răspîndise printre vecinii noștri de stradă...

— Și ce-anume ar fi urmărit astfel?...

— Mă Andi, să știi că nu ești prost deloc! — izbuc-nește deodată Micușor. Tot așa spunea și maică-mea... Că ea-i dăduse registrele...

— Ce registre? — îl întreb extrem de atent, înnebu- nit de ceea ce-mi era dat să aud.

— Niște catastife janghinoase, rămase de la băcănia lu' Tatapetre, și-n care nene Lambe

căuta ceva special, uneori împreună cu hodorogul de Jurj, și de-aia lansase zvonul cu sexualii, așa zicea maică-mea, ca să nu știe lumea că umblă după cai verzi pe pereți!...

Interesant. Foarte interesant chiar. Înseamnă că tanti Ralița, când cărase la București hârtoagele lui Tatapetre, nu luase totul, ci doar ce găsisese la îndemână.

— Măi băiete, și nu-ți mai amintești ce spunea tanti Malica despre căutările lui nene Lambe?...

— Păi, nu ți-am zis? Că umbla după cai verzi pe pereți!... Asta e!

— Nu e asta! Dacă era doar atât, n-ar mai fi încercat să se omoare Tonșoaica...

— Mda! Se poate și-așa... — bombăne îngîndurat Podășchină al meu. Fiindcă și boșorogul ăla de Jurj Hariga era vîrît oarecum în chestia asta misterioasă!

— Cum, și de unde știi? — îl chestionez alertat.

— Tot de la mămica... Mai târziu, după ce-o luasem pe Camelia, mereu îmi spunea c-o s-o pățească și ea ca domnișoara Tonș, încurcîndu-se cu tot soiul de bișnițari! Că Tonșoaica, pare-se, lucrînd în partidă dublă, cu nene Lambe și cu Jurj, fusese odată surprinsă, de-acesta din urmă, copiind pagini întregi din registre... Și că Hariga o bătuse ca o fiară, pînă făcuse pe ea, nebuna aia!

Pe la miez de noapte, obosit de-atîta vorbărie i-am propus lui văru-meu să-l duc îndărăt la sanatoriu, să se culce. M-a refuzat spontan, informîndu-mă ca el rămîne să

doarmă la naș' Gligorie, care-și are odăița lui, în ca- drul restaurantului cu regim de motel.

Lăsîndu-l în boii lui, l-am avertizat că mă reîntorc de dimineață, devreme, să-mi iau breakfast-ul cu el, avînd să-l mai întreb cîte ceva.

— Și tu unde-ai să mîi peste noapte? s-a inte- resat Micușor.

— La Predeal! Găsesc eu o cameră la vreun hotel!

— Ai să găsești pe dracu'!... Rămîi și tu aici, că numaidecît vorbesc cu Tița să te ia la ea... Adică să-ți cedeze camera ei! Aș mai avea și eu atîtea să-ți spun, încît mi-ar părea rău să te știu prea departe...

Am acceptat pe loc, iar peste cîteva minute eram con-dus de Tița într-o odaie de la mansardă.

Unde chelnerița m-a abandonat, nu mai înainte de a-mi ura:

— Noapte bună, grasule-frumosule!... Că-mi ești atît de mare, mînca-te-aș, încît m-aș mira să-ncapi și singur în pat, darămite c-un suflet pe deasupra... Pa, cu- metre, pa, pa!...

26. Informații despre situații la zi

Am adormit greu, frămîntat de toate poveștile pe care le-auzisem. După un somn neliniștit, răscolit de coș-maruri, în care un rol important îl juca răposata domni-șoară Tonș, iar cele secundare erau interpretate de cîr-nații, fasulele și fuduliile îngurgitate în decursul celor zece ceasuri de conversații

„non-stop”, m-am trezit cu niște dureri insuportabile. În stomac! Ducîndu-mă la chiuvetă și bînd un pahar cu apă, am realizat că se da- torau unei senzații de foame cumplite. Era și normal.

Fiindcă, privind afară, mi-am dat seama că soarele escaladase de mult bolta cerească, iar natura umană (în special aceea aflată în posesia mea) își cerea drepturile. Numai un micromicdejun serios, după atîtea ore de somn zbuciumat, îmi mai putea garanta liniștea sufletească.

Breakfast-ul l-am luat împreună cu vărul meu Podășchină. Servit tot de omniprezenta Tița. Care, cu ochii pe Micky al ei, ne-a ospătat ca la mama acasă, întocmai ca pe niște neamuri sosite în musafirlic. Și, de parcă ar fi știut că sînt la regim, nu mi-a pus în față decît preparate dietetice. Ceai fierbinte și aromat, care dilată celulele hepatice, nițel gem, puțin untisor, cîteva feliuțe de slăninuță degresată, știut fiind că fierberea acesteia reușește să-i mai elimine din grăsimile suprasaturate, niște ouă moi, lejer cleioase și cîteva cornulețe prăjite pe plită, pînă la completa lor deshidratare. Atîta, și nimic mai mult.

Abia după ce-am masticat bine toate cele de mai sus, conform prescripțiilor medicale, care recomandă o cît mai prelungită insalivare a alimentelor, am trecut la cafele și țigări.

Micușor, care tăcuse mîlc în răstimpul gustărelei de dimineață, reținîndu-și anevoie eterna lui poftă de vorbă, observînd că

încheiasem cu bine ritualul mai sus po- menit, n-a mai putut răbda și m-a întrebat curios:

— Andi dragă, totdeauna mănînci așa?

— Nu! — i-am răspuns tăios. Numai dimineța... De ani de zile sînt la regim. Și-l respect cu strictețe!

— Slavă Domnului! — răsuflă el ușurat. Mi-ai luat o piatră de pe inimă... Credeam că nu te-ai săturat cu ce ne-a oferit Tița aseară! Acuma, sînt perfect liniștit... Nici tu nu ești mai zdravăn!

Trec peste malițiozitatea insolentă a lui văru-meu, și-l poftesc la destăinuiri:

— Ascultă, Micușor, băiete, deoarece spui că sînt căutat de unchii noștri, îndeosebi de nene Lambe, fii atît de drăguț și dă-mi adresele lor actuale, precum și cîteva informații sumare despre ei... Cum o mai duc, ce fac, cu cine au relații, însă foarte pe scurt, fiindcă vreau s-ajung cît mai devreme acasă!

Peste cîteva minute, trecîndu-mi totul în bloc-note- sul ce mă însoțește pretutindeni, am o situație clară a majorității parametrilor necesari.

Totuși, mi-aduc aminte că văru-meu, la despărțirea de-astă noapte, îmi spusese c-ar mai avea ceva de po- vestit. Deși mă grăbeam, zgîndărit de unele enigme ce mi se păreau acum lămurite, s-ajung cît mai urgent acasă, mai zăbovesc la o cafea de vorbă, iscodindu-l pe Micușor:

— Măi copile, năzdrăvanule, ziceai c-ai mai avea ceva de spus! Despre ce-i vorba?

Podășchină, presimțind despărțirea, se ntristase de-a binelea. Numai că nu-și lăcrima ochii. Privindu-mă ciu-dos, îmi grăiește alene:

— Măi Andi, la ce carte se gîdea nene Lambe, cînd mi-a povestit c-a apărut un roman, în care ar fi vorba despre Tatapetre, și că din pricina asta are nevoie de tine?

— O carte furată, măi vere!... Probabil de-aia vrea să dea de mine, temîndu-se ca nu cumva să fi fost scrisă pe baza vreunor informații livrate de subsemnatul... Ei bine, nu-i așa! Și-o știe mai bine ca oricine. Iarăși în- cearcă să ascundă ceva. N-are importanță. Rezolv eu și chestia asta, așa cum am mai rezolvat și altele... Știi ce te mai rog? De unde ai aflat că Jurj Hariga mai tră- iește, și-i tot la Pitești?... Fii drăguț, măi Micușor, și spu-ne-mi și mie!

— Păi, cum să nu nu-ți spun, — îmi zîmbește amabil Podășchină, mai ales că nu-i o problemă atît de complicată... De la nene Lambe! El mi-a bîlmăjit ceva, în le-gătură cu Hariga... Jurj îl vizitează destul de des. De altfel l-am zărit și eu, odată, intrînd în casă la unchiul nostru, cu niște registre sub braț!

Bum! Asta era!... Sistemul de relee neuronice îmi intră brusc în funcțiune, și-n creierul meu răsună tot soiul de crepitații, contacte și scurt-circuitări.

Tac, nu dau nici un semn capabil să dezvăluie valo- rea informației pe care mi-o furnizase, fără să vrea, Micușor, și procedez la operațiile de retragere tactică.

O solicit pe Tița, și-o rog să-mi prezinte nota de plată, atît pentru consumația de-aseară, cît și pentru break- fast-ul din dimineața asta.

— Nu face nici un canci, cumetre! — mă anunță negruța surîzătoare, într-un dialect absolut necunoscut, probabil din vreo regiune ceva mai retrasă a țării. Cum să luăm bani de la neamuri? Că ce-om fi noi, căcănari, sau rude bune! Nu se plătește nici un mangot... Totu-i din surplusurile lu' naș' Gligorie! Că și dînsului, ține-l-ar Dumnezeu, îi placi tare mult... Malac ca tălică, n-a mai întîlnit la viața lui. Și, slavă Domnului, i-au trecut mii

prin mîină, pe vremea cînd lucra ca parlagiu, la abatoarele din București... C-a fost și el un cineva!

După ce ne-am despărțit de Tița-chelnerița și cumă- trul „naș' Gligorie", în conformitate cu cele mai stră- vechi datini ale triburilor locale, îmbrățișîndu-ne, pînă la sufocare și frîngere de oase, cu pupături în bot și pe obraji, ne-am suit în „Bombiță", eu și cu Podășchină, și-am demarat în trombă spre sanatoriul de la Pîriul Rece.

Acolo, unde dispariția vărului meu stîrnise o oarecare panică, l-am predat în bună stare și nevătămat unei doctorițe extrem de îngrijorate, despre care numaidecît am bănuir că-i stagiara pomenită de Micușor. Mulțumin-du-mi că-l readusesem la sînul celor ce se ocupau de refacerea nervilor săi,

doctorița a ținut apoi să mă însoțească pînă la poarta stabilimentului. Bineînțeles, asta în clipa cînd se asigurase că Micușor își reocupase patul și nu mai manifesta vreo intenție de evadare.

În vreme ce-mi strîngea călduros și recunoscătoare mîna, dînd semne c-ar fi vrut chiar să mă și îmbrățișeze, mi-a spus cu glas tremolat:

— Vărul matale-i grav suferind... Dacă mai fuge din sanatoriu, să-și piardă nopțile cu ștoarfa aia de la motel, c-o știu eu ce-i poate pielea, îl bag în cămașa de forță, ca pe nebunii violenți, iar pe putoarea de Tița o dau pe mîna miliției!... Căci am și eu o răspundere aici, pentru sănătatea lui Micky!

Surprins de relațiile, mai mult decît familiare, dintre pacienți și cadrele sanitare, am felicitat-o cordial, apreciindu-i calitățile medico-sociale, și-am plecat cu sufletul împăcat. Micușor era pe mîini bune! Pretutindeni. Și la sanatoriu, dar și-n sectorul alimentației publice.

Pe cînd rulam în direcția Ploieștiului, ascultam satisfăcut bîrîitul motorului „Bombiței”, cugetînd totodată la ultimele dezvăluiri operate de Podășchină.

27. Ședință operativă (cu mine însumi, că tot mi-s cît doi)

Și tot cugetînd așa, m-am pomenit pe nesimțite, fără să-mi dau seama de trecerea

timpului și-a bornelor kilometrice, pe șoseaua internațională E15.

Pe scurt, elementele erau două. Puține, însă nespuse de importante. Din cele povestite de văru-meu Micușor Podășchină, reieșea că tanti Malica se aflase în posesia unor registre rămase de la Tatapetre? Acesta era primul element. Și-al doilea — nene Lambe și Jurj Hariga, după ce colaboraseră, acum treizeci și ceva de ani, la conspectarea lor, continuau și-acum, ajunși la venerabila vîrstă a senectuții, să facă schimb de registre.

Dar ce fel de registre? Aici e-aici... Fiindcă, prin deducție, rezulta că hodorogii găsiseră ceva, însă care nu-i satisfăcea pe deplin. Și ce-anume căutaseră cu decenii în urmă, și încă mai căutau? După mintea mea — două lucruri. Ori comoara-moștenire a bunicului meu, ori gromovnicul cu însemnările, probabil demascatoare, ale lui Tatapetre.

Dacă Maț-Bazil Avaru publicase primul volum din „Tare ca piatra”, însemna că primise o parte din gromovnic, fără de care n-ar fi fost în stare să reconstituie biografia bătrînului Petre Coman-Moțoganu.

Deci, nene Lambe dăduse peste gromovnic, și-l cedase familiei Avaru, sub condiția de a nu se pomeni numele băieților lui Tatapetre. Nu-i exclus însă, să mai fi cerut și-altceva în cadrul acestei tranzacții rușinoase. Iar acest „altceva”, conchid eu, nu putea fi decît ajutorul Harigi- lor la găsirea restului din gromovnic, acea celebră parte a doua, despre care tot pomenise Tatapetre.

Quod erat demonstrandum! Cum i-ar fi plăcut lui nene Lambe să califice excelenta

mea analiză, pur detectivis-tică. Adică, asta am avut de spus și arătat, conform zicalei „ce mi-e-n gușă, și-n căpușă!”

Pe drum, depășind Săftica, îmi schimb brusc des- tinația.

Îmi amintisem de faptul că tanti Malica fusese aceea care-i furnizase lui nene Lambe catastifele. Și-atunci, se ridicau două noi probleme.

De unde anume făcuse rost de ele. Și, și mai impor- tant, de unde mai avea hodorogul de Jurj și alte registre, de-i tot căra lui unchiu- meu acasă noi și noi mostre.

Așa că, nu în București trebuia să-mi desfășor cercetările, ci la Pitești. Unde, mort copt, era absolut necesar să dau de urmele bătrînului Jurj Hariga, eventual și de locul unde-și avea ascunse catastifele rămase de la bunicu-meu. Sau rămase, sau furate!...

Prima filieră, „M. P. Connection” se terminase. Cu bine.

Urma să pornesc pe firele celei imediat proxime. Schimb direcția de drum, cotesc în dreapta Otopenilor, și mă-ndrept spre auto- stradă, pe linia de centură.

V. FILIERA SECUNDĂ — „J. H. CONNECTION”

28. Om cunoscut într-un oraș necunoscut

De la Mogoșoaia o iau spre stînga, către Bîldana, conform unor indicatoare de circulație bizare, apoi, pînă s-ajung la vestita auto-stradă București-Pitești, îndrumat de alte indicatoare rutiere, rulez pe-o succesiune de căi secundare și mă pomenesc în... Găești. Abia de-aici, cotînd-o din nou la stînga, pe-o bretea de racordare, răz- besc în auto-stradă. La jumătatea distanței dintre cele două municipii.

Relațiile exacte, privitoare la ruta pe care ar fi trebuit s-o adopt, le obțin la primul punct turistic de pe șosea. Unde, obosit și nervos, îmi astîmpăr unele dereglaje metabolice apelînd la cîteva iaurturi străvechi, de pe vremea dacilor liberi. Aș fi preferat niște cotlete

albe de purceluș, prezente doar pe lista de bucate, însă se terminaseră în ziua precedentă. Ambele informații, și cele referitoare la rută și cele privind dispariția coastelor porcine, mi-au fost furnizate de amabilul ospătar, când îmi servea concentratele de acid lactic, mult mai acre decît mîtră lui.

— Ehe, tovărășele, dac-o luai prin Militari, intrai direct în autostradă! Iar la „Kilometrul 35”, binecunoscutul nostru popas turistic de tip motel-han, găseai precis ceva de-ale mîncării... Altă viață!... Au și „șop”, și străinezi, cu țigări aduse de-acasă, și pe care le schimbă bucuroși contra valutei noastre naționale... Deh, cine te-a pus să bați drumul Găieștilor?... Acuma mai rabzi matale, pînă la „Topologul”, altă unitate de-a cooperației noastre. Și-acolo au de toate!

— Este departe? — mă interesez eu brusc interesat.

— N-aș prea zice... În orice caz, foarte aproape de Rîmnicul-Vîlcii!

Resemnat, îmi înălesc sufletul cu trei iaurturi După care, devenit un excelent mediu de culturi acidofile mă angajez pe splendida bandă de rulare a autostrăzii cea de la axul căii rutiere, ailaltă fiind în reparație și mă bucur de avantajele vitezei (permise).

La două și jumătate, parchez „Bombița” în fața ho-telului „Argeș”, și mă reped la recepție să aflu în ce oraș mă găsesc. La intrarea în localitate, văzusem eu un indicator pe care scria „Pitești”, însă nu mă puneam nici o bază pe asemenea panouri informative. Cu-atît mai mult cu cît, de cînd pătrunsesem în acest

oraș necunoscut, presărat numai cu blocuri multietajate nu recunoscusem nimic din ceea ce-ar fi trebuit să fi fost strada Libertății, sau bariera gîrlei, pe unde se pătrundea în Piteștiul copilăriei mele, venind dinspre București.

Fetița de la recepție, o drăgălașă făptură extraterestră care fuma „Dunhill” și trăsnea de la zece metri a „Cha-nel”, mi-a confirmat bănuielile. Eram în Pitești. Însă într-un alt Pitești, total reconstruit, iar drumul pe unde intrasem în localitate se chema „Calea Bucureștilor”, fostă strada Libertății!

— Domnișoară, — am întrebat-o eu, ești sigură de ceea ce spui?

— Vrei să faci pe haiosul, tovărășele turist, sau ești cam tralala! Păi cum să nu știu ce spui, dacă m-am născut chiar pe strada Libertății, în anul cînd a intrat în demolare?... Asta-i bună! Și ce-ți mai poștește sufletul?...

Întrucît eram buimăcit de ceea ce văzusem și aflasem, simțeam o nevoie — cumplită și inexorabilă — să mănînc ceva, și-apoi să mă odihnesc.

— Aș dori o cameră c-un pat și-aș vrea să știu dacă hotelul dumneavoastră are și restaurant — i-am răspuns la întrebare recepționerei.

— Are! Și-i cel mai bun din oraș! Bani să fie că balta are pește... Cu camera-i ceva mai greu... N-am decît cu două paturi! Însă fiind cam mulțisor matală, taman bine ai să-ncapi în ele...

Îmi plăcea cum privea lucrurile fetița de pe fosta mea stradă natală, dacă se poate spune

și-așa. Mai ales de cînd o auzisem afirmînd că hotelul, în care cu onoare lucra, avea cel mai acătării restaurant din localitate.

— Nu-i o problemă, am să mă descurc eu! — am asigurat-o pe fătuță.

Și m-am descurcat de minune. Dar numai după ce-mi dăduse cheia de la cameră și-mi adusesem valiza din „Bombiță”, lăsîndu-mi mașina în grija parcajului, cu plată, al hotelului, însă probabil electronic, sau supravegheat printr-un sistem de televiziune interioară, deoarece paznic n-am văzut nicăieri.

Fiindcă, odată ajuns în odaia ce mi se repartizase, la etajul prim, am procedat numaidecît la unele mutări de mobilă, alăturînd cele două paturi, extrem de strîmte, și obținînd unul aproape normal, operație ce-a necesitat totuși, din pricina dimensiunilor încăperii, și deplasarea noptierelor a măsuței și-a suportului pentru bagaje, pe care le-am îngrămădit, unele peste altele, într-un colț, lîngă fereastră. Prilej cu care, din motive de instabilitate, am izbutit să rămîn fără cana de apă și cristalele de pe noptiere.

În orice caz, avînd o propensiune aparte pentru ordine și gospodărie, am dereticat urgent prin cameră, adunînd cioburile, ștergînd apa de pe parchet, cu prosopul din baie, și punînd covorul la uscat pe radiatorul caloriferului. Care nu funcționa.

În sfîrșit, dezbrăcîndu-mă total, am intrat sub duș și, răsucind ambii robineți, și de apă caldă, și de rece, am purces la spălarea sudorii ce-mi scălda trupul. Că muncisem ceva, nu glumă.

Întrucît bateria nu debita strop de apă, ci numai fîsîituri de aer, mi-am rezolvat problema apelînd la celălalt prosop.

Astfel refrişat şi odihnit, am coborît urgent la restaurantul de la parter, şi care se găsea exact sub odaia mea. Aici, avînd în vedere că peste o jumătate de oră, fiind trecute de orele 15.30, localul se închidea, pentru curăţenie, am luat o extrem de frugală gustare, constînd dintr-o unică porţie de iaurt. Altceva nu se mai găsea, întrucît bucătăria îşi încetase activitatea. Însă un iaurt comestibil, mult mai recent decît cel servit la popasul turistic de pe autostradă. Oricum, precis era din epoca noastră.

Pînă la orele 19, cînd urma să aibă loc redeschiderea localului, am pornit într-o mică plimbare, dorind să-mi re-văd oraşul în care mă născusem. Şi, timp de trei ceasuri, am bătut străzile, bulevardele şi magistralele.

Din ce în ce mai buimăcit, pînă la urmă am fost nevoit să constat că nimerisem totuşi într-un oraş necunoscut. Nu mai regăsisem nimic din ceea ce fusese altădată. Ce-i drept, nu vizitasem Piteştiul de peste trei decenii. Cu greu, şi încă ajutat de unii trecători, am avut impresia că recunosc fosta grădină publică, unde duminicile cînta fanfara militară, Tîrgul de Vale, dar care acum era o uriaşă piaţă, mai bine zis esplanadă înconjurată de blocuri uriaşe, biserica Domniţa Bălaşa.

Ştiam că tanti Malica locuieşte într-un bloc, aflasem asta de la Micuşor, însă neglijasem să-i cer adresa. Şi nici n-aveam vreun interes imediat, dînsa reprezentînd o altă filieră. Eram totuşi intrigat că Podăşchină-junior, cînd

mă informase că locuința bunicilor fusese demolată, nu-mi spusese că dispăruse întreg fostul nostru cartier.

Cu inima lejer întristată, fiindcă-mi pieriseră locurile copilăriei, și nici nu mai eram în stare să le regăsesc, nemaexistând vreo posibilitate de-a da peste cine știe ce urmă a lor, m-am reîntors la hotel, mai precis spus la restaurant. Eram frînt de oboseală. Și-apoi, de-a doua zi mă așteptau o mulțime de treburi. În special, operațiunile pentru găsirea lui Jurj Hariga. Nici adresa nu i-o știam, și nici cum mai arată.

Pe la nouă și ceva, cînd îmi întremasem organismul vlăguit cu-o cină ușoară, știut fiind că masa de seară-i bună pentru dușmani, motiv pentru care mă rezumasem doar la vreo cîțiva mititei mici și-o vrăbioară de vacă tînără și bine dezvoltată, ședeam la o cafeluță (dublă) și-mi fumam în tihnă țigara. Dar ce țigară! Curat „Kent” autohton. „Cișmigiu” de-al nostru, sănătos și bățos, bine îndesat și absolut nevătămător. Atît de puternic trebuia să sugi din el pînă să obții un firicel de fum, încît mi se părea chiar indicat pentru dezvoltarea pulmonilor. După cinci „Cișmigiu”-uri, aveai în pieptu-ți de aramă, precis, un aspirator „Record”. Dar și toate șansele ca, într-un timp, tot record, să te lași de fumat. Excelent gîndită și chestia asta, cu țigările „Cișmigiu”!...

Salonul restaurantului era burdușit de lume. De tot felul. Și de-ai noștri, și de-ai lor. Deoarece, devenit oraș puternic industrializat, Piteștiul era vizitat de-o mulțime de oameni de

afaceri străini, tehnicieni, specialiști în automobile și petro-chimie, comercianți textiliști și netextiliști, interesați, unii, de produsele noastre din industria mobilei, alții, de cele aparținând sectorului încălțăminte.

Priveam curios la fauna ce popula restaurantul, distrîndu-mă să ghicesc care-i străine, și care argeșean. Mai dificil îmi era cu cei sosiți din țările africane și-ale orientului apropiat, deoarece prezentau asemănări amăgitoare cu-o anumită parte din locuitorii orașului.

Cînd a pornit să bubuie și orchestra, o mică formație de muzică rock, rumoarea din sală a sporit fantastic. Ce-nseamnă și muzica!

La cîteva clipe după declanșarea bombardamentului întreprins de bateristul „Dynamite-Group”-ului, (așa se chema ansamblul respectiv, după cum am citit pe toba mare a gălăgiosului instrumentist), la masa de lîngă mine și-a făcut apariția o pereche extrem de pitorească.

Era recepționera hotelului, probabil ieșită din tură, și care venise să se deconecteze, însă înțolită ca o „lady-madona”, și-un arămiu crețos, cam supramaturat, în haine din import. Blugi, geacă — „Lyon’s”!

Chelnerul în calitate de coleg al fetei s-a prezentat urgent să-și servească prietena. Însoțitorul colorat, extrăgîndu-și din buzunarul de la spate al blugilor un pachet de „Pall-Mall”, i-a oferit băiatului o țigară și i-a comandat cu glas gutural:

— Whisky on the rocks, a double!... But the best scotch...

Devenit brusc atent, datorită minunatei pronunții cu care se exprima în engleză piteșteanul meu, am început să trag cu urechea la conversația celor doi, curios s-o aud și pe recepționeră cum se descurcă pre limba lui Shakespeare.

Din păcate, nu se descurca deloc. Dar nici nu scotea o vorbă. Fuma pierdută pe gânduri, cu ochii ațintiți la manevrele cavalerului dînzei. Acesta, tot scormonindu-se prin nenumăratele buzunare ale blugilor, căuta precipitat ceva. Dar nu găsea. Înciudat, i-a tras o înjurătură, tot pe englezește, de mi s-a crîmpoțit pielea spinării. În orice caz, era un nemaipomenit cunoscător al anglo-saxonei, dacă putuse să-njure atît de murdar, cum numai în romanele lui Mickey Spillane îmi fusese dat să citesc.

Abia cînd filologul și-a scos portofelul dintr-un chimir aflat sub brăcinarul blugilor, și i-a arătat fetei niște fotografii colorate, am auzit-o și pe ea cuvîntînd:

— No, no!... Non, pa di tiu!...

Acesta era rezultatul studierii mai multor limbi srăine! Recepționera, pesemne în cadrul unui curs predat de industria hotelieră, învățase amestecat, și engleza și franceza. Dar și germana, fiindcă mai tîrziu protesta vehement, destul de corect:

— Nix!... Şvain, coşon, peorcule!...

După ce arămiul i-a comandat chelnerului încă un „double scotch” și două cotlete de porc, folosindu-se de aceeași engleză impecabilă, dar și de-o mimică extrem de expresivă, am realizat că individul era străineț. Iar recepționera, cînd îi spusese

„peorc”, voise să-l învețe corespondentul românesc al denumirii dulcelui dobitoc din care se confecționează fripturile respective.

După încă vreun ceas, arămiul o dădea bine pe românește. Beat cui, îi cânta fetei la ureche „Johnnie is the boy for me”, într-un excelent stil popular, încît n-ai fi zis că poate fi altceva, decît „Sanie cu zurgălăi”... Efortul însă îl depășise, deoarece în clipa următoare adormi cu capul pe masă, lîngă portofelul cu fotografiile familiei (probabil).

Cînd m-am gîndit la fotografiile de familie, mi-am amintit brusc de Jurj Hariga, precum și de faptul că recepționera se născuse pe strada Libertății.

Și imediat am profitat de ocazie adresîndu-mă fetei:

— Domnișoară, mai mă cunoști?...

— Păi, cum să nu! Cine ți-a dat cazarea?...

— N-ai vrea să fii atît de drăguță și să poftești la masa mea?... Aș vrea să-ți cer unele informații despre ulița matală de baștină!

— Dacă faci cinste, atunci e „okey”! Că niciodată nu-i prea tîrziu! Deși ar fi fost mai frumos s-o fi făcut de la început, atunci cînd te-am servit atît de prompt și conștiincios... Întocmai cum a procedat și nenorocitul ăsta, care mi-a promis o pereche de blugi de catifea albă și-o masă de pomină, dacă-l ajut să-nvețe limba noastră. Și-l vezi acuma, doarme pe el, ca un bou?...

Dîndu-l uitării pe vajnicul reprezentant al bovideelor, recepționera trece la masa mea, ia loc pe scaun și se recomandă:

— Eu sînt Mimi, Mimi Papalino, că bunicu-meu era italian!

— Îl ştiu foarte bine pe bătrînul potcovar din barieră, că şi eu sînt piteştean, get-beget, născut tot pe strada Libertăţii... Italian, însă naturalizat, deoarece lumea-i zicea printr-o deformaţie de fonie, Papălină. Mă bucur să-i cunosc nepoata, fiindcă el, în schimb, era un om tare cumsecade!...

Surprinsă, chiar oarecum neplăcut, Mimi mă priveşte lung. Apoi mă întreabă:

— Al cui eşti, şi cum te cheamă?...

— De chemat mă cheamă Conan, adică aşa semnez, dar, de fapt sînt nepotul lui Petre Coman-Moţoganu...

— Aoleu! — exclamă fără voie recepţionera. Doamne Dumnezeule, tălică ar fi trebuit să-mi fii unchi, dacă ar fi să mă iau după poveştile lu' tăticu, care zicea că te ţineai de tanti Frosa, şi că te-a caftit la meserie, de te-a lăsat mort în şanţ, să nu ne strici neamul! Care va să zică nu eşti mort! Cînd o afla tăticu', o să-şi dea cu pumnii-n cap de necaz... Eh, lasă, nu pune la bojoci, c-a trecut atît amar de vreme! Mai bine comandă-mi şi mie o prăjitură, dacă vrei să-ţi povestesc amintirile mele de pe strada Libertăţii.

— Cu multă plăcere, domnişoară Mimi!... Sfinte Sisoie ce mică-i lumea... Dacă mă procopseam cu Frosa, acum mi-erai nepoţică, şi-ţi puteam spune Mimi, fără domnişoară!...

— Păi, nu-s chiar domnişoară, deşi n-am bărbat, aşa că zi-mi Miţa, asta-i numele meu adevărat, Mimi spunîndu-mi-se doar la hotel, că sîntem întreprindere de lux a-ntîia şi nu se

cade altminteri!... Hai, mă nene, nu te jena, că totuși sîntem un soi de neamuri îndepărtate!...

Flămîndă rău, Mița rade rapid două profiterole. Că arămiul, uitînd de masa făgăduită, înfulecase singur cotletele comandate. Abia cînd se consideră sătulă, chiar pînă peste poate, îmi mulțumește frumos, și-mi zîmbește încurajator,

oferindu-mi un „Pall-Mall” din pachetul preluat de la individul de-alături.

— Ce-ai vrea să mai afli de ulița noastră?...

— mă întreabă Mița.

— Draga mea, un singur lucru mă interesează acum! Unde-l pot găsi pe domnul avocat Jurj Hariga? Îl cunoști cumva?...

Mița icnește înfundat, gata s-o pufnească rîsul.

— Păi, cine nu-l cunoaște aici?... N-a pețit-o el pe Frosa noastră, mătușă-mea, pentru amîndoi nătăfleții lui?... Vrei neapărat să-l întîlnești?

— Dar bineînțeles, doar pentru asta am făcut drumul pînă aici!

Mița iarăși dă să rîdă, însă chicotește reținut, și-mi spune galeș:

— Ei, nene, nene, nici nu știi ce bine-ai zis, cînd ai zis „aici”! Că baba-i peste drum de noi...

— Nu mă interesează nevastă-sa, ci bătrînul Jurj, dragă Mița!

— De dînsul vorbeam, c-așa-i zicem noi, baba, de la babalîcul! — se explicitează recepționera. Uite-l colo, la masa de lîngă dinamite!

Urmăresc înfrigurat direcția indicată de degetul Miței, destul de manichiurat și murdarel, și văd numaidecât o... fantomă.

Bine-i zicea lumea „babalîcul”. Căci asta și este. O epavă. Însă o epavă înțolită la mare fix, într-un costum din stofă englezească, „sare și piper”, cu cămașă albă și cravată gris-perle. Numai chipul și prăbușirea (evidentă) a trupului, cocîrjat de trecerea anilor, îi îndreptățesc porecla. Ceea ce mi se pare ciudat, e faptul că și „babalîcul” privește la mine.

Cuprins de-o neliniște ciudată, o întreb pe „nepoată-mea”:

— De ce se uită la noi?

Mița verifică spusele mele, pentru ca apoi să mă lămurească:

— Se uită la cavalerul meu... De cînd l-a bătut fi-su, fiara de Bobe, bătrînului i s-a strîmbat vederea, acuma-i fuge mereu ochiu’!

Amintindu-mi de mutra „cumnatului doamnei Avaru”, cel care mă amenințase cu pumnul, la Sinaia, pe cînd nu știam că este Bobe Hariga, simt cum mă prinde un tremur de groază. Atunci nu-l recunoscusem, pesemne din pricina bărbii și-a ochelarilor de soare sub care-și mascase figura, însă acuma, mi se suprapun deodată două imagini. Cea a lui Bobe de-acum treizeci și ceva de ani, cînd mă fugărise la gîrla Doamnei, pus pe bătaie, și cea de la cimitirul Pîrîul Rece, cînd jurase răzbunare la mor-mîntul lui Maț.

Dornic de informații, o chestionez pe Mița:

— Dar de ce l-a bătut în halul ăsta?...

— A, păi la ei în casă nu-i o problemă! Mereu se bat, ca chiorii... Pentru bani, dolari, mărci, „Kent”-uri, blugi, ghiuluri și pietricele. Amîndoi, și „baba” și Bobe, sînt cei mai mari bișnițari din tîrgul nostru... De ce crezi că-i aici „baba”? Ca să se-ntîlnească iarăși cu negustorii lui!

Acum eram mai mult decît edificat. Mai rămînea doar să am o discuție cu marele „bussinesman”.

— Poți să-mi spui unde locuiește?...

— Bineînțeles! — vrea să fie amabilă Mița, comportîndu-se acum cu totul altfel, de cînd aflate că era cît pe ce să-i fiu unchiul cel bun și generos. După ce li s-a dăruit și lor casa, hodorogul și-a cumpărat o vilă, împreună cu una, madam Cerchez, nu mai știu dacă o mai ții minte, pe-o ulicioară din dosul blocurilor ridicate pe fosta stradă a Libertății... Dacă vrei, nene, te duc pînă acolo! Că și noi, eu și cu taticu’, stăm prin preajmă...

— Și dacă mă vede Papălină, fratele Frosăi?...

— Nu mai are cum! — mă liniștește Mița. Banditul de Zdruhu, băiatul Cerchezoaicei, l-a orbit din greșeală turnîndu-i în ochi vitriol, în loc de picăturile date de doctor... De-atunci ne-a părăsit și mămica, fugind cu Alionte, fratele bestiei de Zdruhu, și trebuie să am eu grijă de bietu’ tata! Din asta trăim, din lefșoara mea, și din ce mai pică de la clienți...

Peste cinci minute, după ce-mi achit nota, plecăm din restaurant.

29. Contactarea strigoiului

Iar peste alte cinci minute, plus vreo jumătate de oră, după rătăcirii interminabile, eram înapoi la hotel. Vorba lui nene Lambe: „veni, vidi, vici” — adică fusesem, văzusem și mă-ntorsesem învingător. Știam unde locu- iește Jurj Hariga.

Era o vilișoară drăguță, de pe vremuri, acoperită cu țiglă, și împrejmuită de-un gard metalic, din sulite date la casat, care reprezentau o reală primejdie pentru oricine ar fi încercat să pătrundă în grădina, destul de mare aflată în fața edificiului de-un baroc vetust și încântător.

Pe când străbăteam holul hotelului, dinspre restaurant tocmai ieșea și „baba”, însoțindu-l pe fostul cavaler al Miței. Pășea șui, abia tîrîndu-și picioarele, sprijinin-du-l cu eforturi ce-i depășeau puterile pe arămiul străinez. Care tot beat era, însă oarecum capabil să se deplaseze în sistem dirijat.

Am reușit s-adorm abia după miezul-noptii. Mă impres-ionase cojmelia în care locuiau Mița și taică-său, mai curînd un bordei s-ar fi putut zice, și care s-ar fi prăbușit la prima viforniță ceva mai țeapănă. Tot așa, cum mă tulburase și recepționera, la despărțire, cînd îmi ceruse o sută de lei pentru nevoile casei, așa ca de la rudă la rudă, și-mi

mulțumise spunându-mi „sărumîna, nene!”, ba mai pupîndu-mi și dreapta.

Însă cel mai zdravăn mă scosese ră din balamale informațiile obținute. Adică ceea ce-mi ciripise Mița, la restaurant. Afacerile fantastice ale fantomei Hariga, bestialitatea lui Bobe și, mai ales, prietenia dintre hodorog și madam Cerchez. Căci prietenie trebuia să se cheme sentimentul ce-i îndemnase să-și cumpere împreună casa aceea elegantă. Ca să nu mai pomenesc de impactul produs asupra mea de rostirea numelor lui Zdruhu și Alionte. Atît de cutremurător, încît uitasem s-o chestionez pe Mița despre activitatea lor actuală.

În zori, cînd m-am trezit mai obosit decît mă culcasem, deja rezolvasem planul de lucru pentru ziua aceea. În somn!

La restaurant, spre surprinderea mea, am aflat că trecuse binișor de orele nouă. De aceea, m-am rezumat la un breakfast sumar, compus doar din patru ochiuri pe costiță afumată, două ceaiuri și-o cană mare de cafea. N-am mai zăbovit să-mi fumez în tihnă „Pall-Mall”-ul dăruit de Mița, cu ambalaj cu tot, și m-am grăbit la „Bombiță”.

Cînd am dat să-mi aprind țigara, bricheta electrică îmi dispăruse. Restul era la locul său. Adică volanul, scaunele și spătarul din spate. Satisfăcut de milostivenia prăpăditului acela de hoț, care, de altfel, nici n-ar fi avut ce altceva să-mi fure, decît cel mult motorul, am demarat în trombă spre vila avocatului Jurj Hariga.

Cînd hodorogul mi-a deschis ușa, după primul sunat, am rămas cu gura căscată. Deoarece m-a poftit extrem de amabil, spunîndu-mi cu glas hîrîit, bătrînesc:

— Ești în întîrziere, băiete!... Haide-n casă, mai re- pede, că se răcesc cafeluțele...

— Nu cumva sînteți în eroare, domnule avocat? — îl întreb eu stupefiat. Vedeți bine?... Nu sînt persoana pe care probabil o așteptați. Eu nici măcar nu mi-am anunțat vizita.

— Mare nevoie aveam de anunțarea ta, copile dragă!... Știam c-ai să vii, însă nu chiar atît de tîrziu...

— Dar nici nu mă cunoașteți! — insist eu, convins că bătrînu-i total sclerozat.

— Tronc, Marișo, c-o ziseși! Cum să nu te cunosc? Ești băiatul lui Eftimie Coman, feciorul bunului meu prieten Petre Moțoganu... Află că nu-mi închipuiam s-arăți altfel ca-n copilărie. Ai rămas același băietan, dolofan și dulce, care se juca-n grădinile noastre învecinate, a mea și-a lu' Tac-tu Mare, cu băieții mei... Bietul Matei, cît s-ar fi bucurat să te revadă. Însă s-a prăpădit, în fragedă vîrstă, cu totul neașteptat. Știu c-ai fost la înmormîntarea lui. Mi-a spus Bobe, care-a reprezentat familia noastră, întrucît eu eram la pat, lovit de-o gripă nenorocită... Știu tot, nu mai beli ochii în halul ăsta, că-mi vine să plîng! Mi-a telefonat și nor-mea, Fifi, că nu vrei s-o ajuți la desăvîrșirea operei începute de sărmanul Matei... Nu face nimic, în schimb, am să te-ajut eu. Deoarece știu ce te doare! Hai, intră odată, și nu mai mă ține în prag...

Năuc de-a binelea, din pricina celor auzite, îl urmez pe babalîc. Babalîc, babalîc, dar totuși iabraș. Un bătrîn din aceia care nu vor să recunoască vîrsta pe care-o poartă în cîrcă. Hariga a ținut să mă și impresioneze. Este îmbrăcat la fel de elegant ca aseară, dar într-un alt costum.

Pășește înaintea mea, ghidîndu-mă, pînă pătrundem într-un salonaș uluitor. Uluitor de frumos. Numai mobilă stil, tot soiuri de scrinuri și gheridoane, măsuțe și tabu- rete, fotolii și scaune tapisate. Două pendule uriașe tică-iesc monoton și obsedant, arătînd fiecare altă oră. Pereții, plini de tablouri. Cîteva din ele, chiar valoroase. N-o duce rău, hodorogul!

Pe-o servantă mobilă, foarte modernă, de parcă atunci ar fi fost scoasă dintr-un film american, observ o instalație de preparat filtru, întocmai ca aceea din apartamentul Frosăi Avaru.

Sesizînd că-i admir agregatul „Krups”, bătrînul zîmbește pe sub mustață, bănuind căs un cafegiu înrăit și înverșunat, și mă poștește să iau loc:

— Așează-te, băiețaș, pe fotoliul ăla, din dreapta, că-i mai solid... Imediat am să-ți ofer o „dupla”, cum spun ungurii, la Budapesta, unde-am fost anul trecut, ca turist, și-am adus de-acolo vreo cîteva kile de cafea braziliană extra... De n-o să-ți placă, să-mi zici mie cuciu!...

Peste un minut, nu mai mult, Jurj turna în ceșcuțe licoarea. Divină! Atît de concentrată și amară încît nici n-apucasem să sorb vreo două înghițituri și-mi și filfia cordul.

— Ia și-o țigară! — mă îmbie Hariga, indicându-mi un pachet de „Pall-Mall” aflat pe servanță. Eu m-am lăsat de mult de tutun, încă de-acum trei ani. La vârsta mea, de peste optzeci de ani, trebuie să mai mă abțin de la unele vicii... Prefer coniacul și cafeaua, la celelalte a trebuit să renunț: și la femei, și la chiolhanuri, dar și la anumite performanțe fizice! Căci, dragul meu, ani de-a rîndul am practicat luptele greco-romane... Acuma nu mai sînt în stare nici de cele greco-catolice, ca să zic așa. De, ce să-i faci, bătrînețe — haine grele, cum zice poetul popular. Bei un „Metaxa” cu mine?... Haide, nu te prefăce, trebuie să-ți placă, întocmai cum îi plăcea și lui bunicu-tău, regretatul meu prieten, fie-i țărîna ușoară, că tare mult țineam la el!

Scîrbit de minciunile avocatului, îl informez tăios:

— Tatapetre n-a băut în viața lui „Metaxa”! Coniacul său era trăscaul de Mățău...

— Mult mai valoros decît tăria asta, a grecilor! — nu se lasă debusolat Hariga. Cel puțin trăscaul se fabrica din prune, pe cînd „Metaxa”-ul nu se știe ce are la bază... În vremurile noastre, cînd chimia industrială domină, totu-i posibil, chiar și să faci coniac din petrol!...

Întrucît nu mă convinge teoria avocatului, accept un păhărel de „Metaxa”. Nu de altceva, dar coniacul este un excelent vasodilatant.

— Acuma, cînd am băut împreună, și cafele și meta-xale, să trecem la oile noastre! — demarează imprevizibil Jurj Hariga. Ți-am promis ajutorul meu, și-am să mă țin de cuvînt, fiindcă sînt un vechi jurist și știu ce-

nseamnă cuvîntul, tot așa cum știu și ce te doare... Însă am să   fiu extrem de concis, deoarece mai aștept un prieten,   care trebuie să pice peste vreo jumătate de ceas. Dacă te interesează, află că-i un om de afaceri străin, din Dubai, sau Kuweit, ceva în genul ăsta, și căruia îi ofer perma- nent, total dezinteresat, consultații juridice... Pentru gimnastica arterelor cerebrale, de ce să m-ascund după de- gete! Deci, pentru ce-ai venit la Pitești? Îți spun tot   eu, deoarece am mai precizat o dată că știu totul... Te interesează împrejurările în care ți s-a prăpădit bunicul, în condiții atît de tragice și misterioase, precum și eventualii implicați în accidentul cu bicicleta... Este?...

— Exact! — mărturisesc eu, uimit de sîngele rece cu care brava canalia de Jurj.

— La fel de mult te preocupă și registrele bătrînului Petre Moțoganu, unde-și scria amintirile, gromovnicul, cum îi spunea bietul meu prieten! Ei bine, nu ești sin- gurul care le caută... Mai mult nu-ți pot spune, deoarece mă leagă secretul profesional. Registrele însă, asta nu-ți ascund, m-au preocupat și pe mine. Din cu totul alte motive. Petre Coman, fostul meu client, atunci cînd dăduse faliment cu băcănia, credea că pierduse procesul cu creditorii datorită nepriceperii mele avocățești. De-aia și astăzi încă mai răscolesc prin catastifele rămase de la nenumăratele procese în care-l apărasem pe bătrîn, vrînd să descopăr argumentele necesare dezvinovățirii mele... Din păcate, bănuiesc că și mătușă-ta, Malica Podășchină, se mai află în posesia unora dintre registre. Însă refuză   să mă

primească și să discute cu mine. Din familia voastră, singurul care a acceptat să colaboreze s-a dovedit a fi doctorul Lambe, stomatologul. Căruia, în repetate rînduri, i-am prezentat registrele din arhiva mea. Și-acum, în zilele noastre, și cu treizeci și ceva de ani în urmă, cînd se retrăsese la Pitești.

Deși fierbea sîngele în mine, îl întreb pe Jurj:

— Și-ați găsit ceva, care să prezinte vreun interes oarecare? Bunăoară însemnări biografice, sau alte notițe referitoare la oamenii capabili să-i fie dușmani bunicului, lui Tatapetre?...

— Nimic! — îmi răspunde cu nerușinare Jurj Hariga, mai turnîndu-și un păhărel de „Metaxa”. Adică, pentru a fi mai precis, eu unul, n-am dat peste nimic interesant. Alții, poate da. Fiindcă, pe vremea cînd unchiu-tău locuia în gazdă la domnișoara Tonș, dacă o mai ții minte pe nebuna aia, am surprins-o odată copiindu-și unele lucruri din registrele pe care le studiam împreună cu doctorul... În orice caz, am făcut un scandal monstru, deoarece eram convins că tîmpita aia opera în registre pentru alții...

Interesantă supoziția hodorogului. De-aceea îl și chestionez:

— Pentru cine anume?...

De fapt, știam că bătrînul Hariga avea să mă mintă, însă eram curios să văd unde-l duce mintea.

Jurj, privindu-mă-n ochi, viclean și prefăcut, pornește să-mi vorbească, de parcă mi-ar fi făcut un mare hatîr, pentru mine anume:

— Măi copile dragă, deși nu mai practic avocatura de ani de zile, totuși conștiința nu-mi îngăduie să-mi dezvălui nici bănuielile cele mai intime. Dacă o fac acum, e numai pentru că-mi ești tare apropiat, legându-ne o veche vecinătate, mai ales c-ai fost și prieten de joacă al bietului meu Mateiță... Dar e numai o bănuială... Cred că putoarea de Tonșoaica, o dezaxată sexuală, era agenta secretă, ca să mă exprim așa, a fraților Alionte și Zdruhu Cerchez! Pentru ei lucra... Iar dovada cea mai peremptorie e și faptul că, după ce-a încercat să se sinucidă, din motive încă necunoscute, a fugit cu Zdruhu Cerchez. Mare amor, mare! Așa cum și Alionte, frate-său, furase nevasta unuia din băieții lui Papălină, potcovarul nostru din bariera gîrlei... Posedați amîndoi de diavol! Aveau ceva de-ascuns, din moment ce au preferat să li se piardă urma.

— Și ce-or fi avut de ascuns? — l-am iscodit pe Jurj, deși știam prea bine că frații Cerchez erau căutați de comisarul Leonică Gingherea, neamul nostru de la poliție.

— Multe! Însă în primul rînd, și asta-i părerea mea personală, de bătrîn specialist în dreptul civil și penal, participarea lor la accidentul de bicicletă al lui bunică-tu... Îl dușmăneau, și-aveau de ce, și-atunci i-au defectat vehiculul...

He, he! Face pe prostul Jurj Hariga. Sau, poate, mă crede pe mine prost de-a binelea. Cum, adică, să-i fi sabotat bicicleta? Vîrîndu-i un par lui Tatapetre, în burtă?... Prea era de tot!

— Domnule Hariga, mi-ai fi, într-adevăr, de-un mare ajutor, dacă mi-ai putea spune unde sînt acum frații Alionte și Zdruhu Cerchez! — Îi declar eu hoțomanului de avocat.

— Habar n-am, băiete! — regretă Jurj (destul de prefăcut). Pe-aici nu i-am văzut, însă am convingerea că madam Cerchez trebuie să știe ceva despre adresa lor actuală... Deși locuim în aceeași căsuță, nu am nici un fel de relații cu Cerchezoaica... Nici măcar de bună ziua! Îmi repugnă persoana ce-a dat naștere unor asemenea năpîrci, ca Zdruhu și Alionte... Eu sînt omul dreptății, atît prin origine socială, cît și prin educația mea de jurist! Chiar și cu băiatul meu bun, carne din carnea mea, am rupt orice legătură... Dacă Bobe a ajuns să se complacă în funcția de gestionar de birt popular, dînd de mîncare și băutură lepădăturilor societății, nu mai are ce căuta în casa mea!... De-aceea, în realitate, exceptînd gripa pe care-o contractasem, n-am acceptat să-l însoțesc la îngropăciunea sărmanului Matei... Dacă a îndrăznit să dea în mine, bătîndu-mă ca pe hoții de cai, nu mai este fiul meu! Mi s-a vătămat și vederea, în așa hal m-a călcat în picioare... Din ziua aceea, blestemată zi, l-am alungat și din casă... Ei, ce zici, ești mulțumit de sprijinul acordat de bătrînul Jurj Hariga? Ți-am fost întrucîtva de ajutor?...

Ce să-i fi spus? Adevărul? Că mințise tot timpul? N-avea nici un rost. Deși, pe undeva, îmi fusese de-un oarecare folos. Atunci cînd își exprimase bănuielile despre manevrele fraților Cerchez.

— Enorm! — îi răspund eu bătrînului hoțoman, uns cu toate alifiile. Plec de la matală cu sufletul împăcat... Deci, recapitulînd, registrele lui Tatapetre nu cuprindeau nimic deosebit, care să semene a jurnal autobiografic, iar moartea bunicului s-a datorat unui tragic accident de bicicletă, în prealabil defectată, cu intenție, de bestiile doamnei Cercez... Îți mulțumesc mult, domnule Hariga. Îmi pare rău, însă, că nu-i pot fi de nici un ajutor nurorii matală, doamnei Frosa Avaru!

Bătrînul dă din cap surprins, neplăcîndu-i nici lui numele de Frosa. Din moment ce se afla în relații telefonice cu nevasta lui Maț, precis că era informat despre discuția pe care-o avusesem cu dînsa.

Tocmai cînd străbăteam holul vilișoarei și intenționeam să-mi iau rămas bun de la marele găinar, s-a auzit sunînd la intrare. Jurj s-a grăbit să deschidă, uitînd să-mi mai strîngă mîna.

De altfel, întrucît în clipele următoare ambele brațe îi erau ocupate de pachetele pe care i le trîntise noul vizitator, de-a dreptul în mîinile întinse, nici nu mai avea cum s-o facă.

Strecurîndu-mă pe lîngă arămiul care-și dezbrăca geaca, fostul cavaler însoțitor al recepționerei de la hotel, am ieșit afară, în curte, răsuflînd ușurat.

Din păcate, mă grăbisem! N-aveam nici un motiv să mă mai consider ușurat. Pentru că, lîngă gardul metalic, acolo unde-mi parcasem

„Bombița”, eram așteptat. De cei mai înspăimântători indivizi.

30. Scurtcircuit (de joasă tensiune)

Fumînd liniștiți, ca și cum ar fi fost dispuși să mă aștepte o viață întreagă, unul din ei „mărășești”, celălalt „Kent”, iar cel din urmă „Pall-Mall”, tanti Ralița, Gig Mironescu și Mița Papălină, trei Doamne, și toți trei, priveau la mine intrigați, mirîndu-se că mai aveam stăpînirea de sine să n-o iau numaidecît la fugă.

Pe de altă parte, mă miram și eu, și încă din două motive. Mai întîi, ce căutau aici tanti Ralița și Bilețel, și-apoi, cum de erau împreună cu recepționera? Să-ți vină să-nnebunești, nu altceva.

De fugit, ar fi fost o soluție. Însă mi se barase orice posibilitate, întrucît treimea mai sus citată se găsea chiar lîngă mijlocul meu de deplasare rapidă. Nemaiavînd nici o ieșire, m-am prefăcut încîntat și m-am îndreptat către ei.

Bineînțeles, ca mai totdeauna, prima m-a luat la rost tanti Ralița, adresîndu-mi eternul ei reproș:

— Al, băiețelule, nu-i uman ce se-ntîmplă! Păi bine, domle, ne plasezi pe orbite eronate, trasîndu-ne și mie și lui dom Bilețel niște misiuni insignifiante, pentru ca matale să-ți faci singur de cap? Dar ce credeai, că ne-ai

amăgit cu masa aia mizerabilă pe care ne-ai oferit-o la „Casa Scriitorilor”?...

Noroc că mă salvează la timp Gig Mironescu, intervenind salutar:

— Nu te mai enerva, coană Ralițo, că-ți face rău la apetit!... Ca să-l iertăm, măiestrică ne va mai oferi o masă, de astă dată la restaurantul hotelului „Argeș”, pentru a sărbători bucuria revederii, dar și pentru a-l informa referitor la știfturile ce-a încercat să ni le vîre pe gît!... Că tot e vremea prînzului... N-am rezon, măiestrică?...

Cu prilejul prînzului, așezați tustrei în jurul unei mese rotunde (la figurat, se-nțelege), deoarece Mița Papălină intrase în tură și se afla la recepție, sînt pus în temă cu scurtcircuitarea mea.

Dîndu-și rapid, seama că sarcinile ce li le trasasem erau mai mult decît aleatorii, așteptaseră înapoierea mea din acțiunea „M. P. Connection”. Cînd realizaseră că zăboveam în exces, îmi luaseră urma. Îl căutaseră pe Micușor, iar blegul de văru-meu le povestise totul. Și, nefiind nevoie de-un efort deosebit de inteligență, ajunseseră la concluzia că o-ntinsesem la Pitești. Și unde altundeva să mă caute, dacă nu la cel mai bun hotel din localitate? Aici, ospătarul care mă văzuse plecînd cu Mița și încă după miezul-nopții, le furnizase adresa recepționerei. Tanti Ralița, foc de indignată, deoarece își imaginase că iarăși căzusem în labele unei obsedate de teapa Frosei, neavînd de unde ști că Mița-i era nepoată bună, luase un taxi și-l băgase și pe Bilețel înăuntru, cam în brînci, și se-nființase

în doi timpi și trei mișcări la casa Papălînă. Mița, recunoscînd-o pe celebra mea mătușă, i-a dezvăluit adresa lui Jurj.

Acuma, totul mi-era clar. Bine că nu asaltaseră vila bișnițarului, așa cum procedaseră cu apartamentul fa-milieii Avaru.

Pînă s-apucăm lichidarea bucatelor ce alcătuiseră frugalul nostru dejun, ziua respectivă fiind decretată „ziua legumelor”, și ne resemnasem doar cu fasole, mazăre, cartofi, conopidă și varză, în varii preparate, am apucat și eu să le povestesc convorbirea avută cu Jurj. Ca să fie și dînșii „în clar”!

La desert, bucurîndu-mă că nu-i putusem oferi mătușă-mii, mare amatoare de profiteroluri, decît compot de piersice, m-am gîndit că n-ar strica, bîndu-ne cafeluțele, să le fac și asistenților mei o plăcere, arătîndu-mă intere-sat de rezultatele obținute în anchetele lor.

Mai bine m-aș fi abținut. Deoarece, pînă la urmă, ideea mea s-a dovedit mai mult decît sinistră.

— Păi bine, măi nepoate, — a demarat furioasă mă-tușă-mea, stingîndu-și mărășeasca în castronelul cu zeamă de compot, și care evident nu-i plăcuse deloc, să mă pui tu pe mine, femeie oarecum bătrînă și de-o calificare profesională superioară, la munca cea mai de jos? Nu-i frumos!... Trei zile întregi, de dimineață și pînă-n noapte, am stat în podul casei mele din Vergului, înghițind praf și mucegai, ca să trec în revistă, foaie cu foaie, hîrtoagele rămase de la neica Petre... Abia cînd am terminat, mi-am amintit c-o mai făcusem o dată! Tot îndemnată de tine...

— Îmi pare rău, tanti Ralițo, însă uitasem! Ce să-ți ofer, ca să te împac?... Hai, spune, nu te jena, fiindcă astăzi sînt generos!...

Mătușă-mea se uită la mine cam ciș. Apoi, consultîndu-se optic cu Bilețel, îi dă drumul:

— Mai înainte de toate, o vodcă autentică, preferabil „Moskovskaya”, ca să-mi revin de pe urma emoțiilor pricinuite de aventurile tale cu femeile... Că-n afară de Frosa și Mița, am aflat de la Micușor Podășchină c-ai mai avut relații neprincipiale și cu Tița, chelnerița de la motel, care te-a condus în toiul nopții la camera ei... Așa-i?...

— Sigur că nu! — dau eu să mă explic. Biata fată îmi cedase doar odaia și nimic mai mult... Uite ce-i, îți dau orice, numai încetează odată cu bîrfele și interpretările astea ordinare...

— Bun! Atunci, ca să ne-mpăcăm definitiv, înce-tează și tu să ne ții la o parte de miezul anchetei noastre... Ori lucrăm împreună, ori nu te mai recunosc de nepot. Ca-n poezia aia celebră: „de ești tu acela, nu-ți sînt tanti eu!”... E bine?

Bilețel, care, în răstimpul cît mătușă-mea sporovăise cele de mai sus, își sorbise preocupat cafeaua și trăsese vreo cinci „Kent”-uri, mă examinează atent.

— Ce s-a întîmplat, Gig dragă, e ceva în neregulă?... Mi-am înghițit cravata, odată cu ciorbița de fasole, deși n-am purtat în viața mea legătură la gît, sau mi-au căzut cheile de la mașină în cafea? Hai, spune mai repede, ce te frămîntă, cu ce te-am necăjit?...

Poetul, oniric după cum îl etichetează critica literară, se dezlănțuie și el:

— Mă uitam la tine, măiestrică, și mă tot întrebam...

— Ce? — intru eu în alertă.

— Oare atît de tîmpit să fiu, Gig Mironescu, zis și Bilețel, încît să-mi pierd uzul rațiunii, să uit că posed o coțofană de excepție și să umblu ca boul, patru zile de-a rîndul, verificînd pe la toate registraturile posibile datele din scrisorile primite de Bazil Avaru? Slavă Domnului, acumă m-am convins că-s în eroare... Nu eu sînt tîmpit! Ci cretinul care și-a închipuit că, ticluind asemenea texte, putea băga groaza în mințile deficitare ale lui Maț și Frosăi... Nicăieri n-am găsit nici o urmă de înregistrare a reclamațiilor în speță. Nimic, de nici un fel, de nici o culoare!...

— Păi vezi! — îi declar eu lejer liniștit. Înseamnă c-am intuit just. De-aceea aveam nevoie de cercetările tale. N-ai muncit degeaba, dragă Bilețel... Nici tu, și nici biata tanti Ralița. De azi înainte, nu ne vom mai despărți. Voi doi îmi veți asigura protecția, bineînțeles de la dis-tanță, deoarece de mîine, poate chiar din seara asta, dacă

va mai fi posibil, mă voi avînta pe urmele celei de-a treia filiere!

— Și care-i aia? — se interesează tanti Ralița, brusc înviorată.

— „M. C. Connection”! o informez pe mătușă-mea, botezîndu-mi pe loc și instantaneu noua acțiune...

— Adică? — întreabă Bilețel.

— „Madam Cerchez Connection”...

N-am mai dovedit să-mi declanșez operațiile în seara aceea. Tanti Ralița abuzase de generozitatea mea, care-i oferisem orice, ca să nu mă mai bată la cap, chiar și niște vodcă, și băuse în decursul după-amiezii patru sute de „Moskovskaya”. Patru sute de grame, nu sticle!

Pesemne din pricina cordialului, vasodilatantului și eupepticului alcool, pe la șapte seara manifesta o poftă de vorbă, dar și de mâncare, cu totul ieșite din comun.

Numai apelînd la ajutorul din umbră al Miței Papă- lînă, am izbutit să mai astîmpăr din dereglajele metabo- lice ale bătrînei. Pretextînd că „ziua legumelor” se terminase, odată cu apusul soarelui, avînd și relații bune cu bucătarul șef, Mița obținuse pentru masa noastră niște preparate absolut mormîntale: mușchiulețe de purcel, împănate cu costiță și căței de usturoi, tăvălite în mălai și fripte pe plită.

Nici eu, dar nici Bilețel, n-am mai rezistat ispitei, și-am întovărășit-o pe mătușă-mea în lungul ei drum către o indigestie sigură. Însă nici n-ar fi fost frumos s-o lăsăm pradă lăcomiei declanșate de bătură!

VI. A TREIA FILIERĂ — „M. C. CONNECTION”

31. Demaraj dificil

Nu știu ce ne-am fi făcut, dacă n-am fi avut-o alături de cauza noastră pe buna și amărâta de Mița Papălină. Continuând să ne considere rubedenii, organizase cazarea asistenților mei în condiții optime, la camere c-un singur pat, ceea ce ne reducea considerabil cheltuielile de regie. După aceea, când tanti Ralița nu-și mai amintea cu nici un preț, unde-și parcase Trabant-ul, surogatul ei de ma-șină, din care vroia să-și care în odaie efectele personale, mobilizase vreo trei „garçonii”, băieți de mare suflet, care-i găsiseră în cele din urmă tărăboanța, tocmai la miliția municipiului. Parcată neregulamentar, în plină stradă centrală, unde nici nu era permisă circulația, ma-șina fusese ridicată de organele în drept, cu mijloace adecvate, și depusă la păstrare. Contra sumei de lei 300, am recăpătat liniștea sufletească. Atît de necesară unui somn odihnitor.

Odihnitor, e doar un fel de-a spune. Deoarece, pe la trei, dinspre ziuă, tanti Ralița s-a înființat la mine în cameră. Să mă întrebe

asupra anumitor aspecte ale conversației mele cu Jurj Hariga.

— Chiar ți-a spus că n-are nici un fel de relații cu Cerchezoaica? Și de ce, care-i pricina? — mă tot boscorodește mătușă-mea, trezită la viață, după ce-și umflase ficatul cu-atîta „Moskovskaya”.

Adormit, îi răspund și eu în dodii:

— Omul lui Dumnezeu, dar parcă ți-am mai spus o dată! Sînt certați, și încă de mult, de cînd erau copii, și se jucau în țărîină...

— Serios? Dar cu Bobe, cu-ăsta de ce nu se-nțelege?...

— Tanti Ralițo, zău că nu știu, dar dacă ții totuși să-ți mărturisesc opinia mea, cred că din motive de femei...

— Aha! Bănuiam eu!... Perfect, mai discutăm noi, mîine dimineată! Dar ia stai nițel...

— Bineînțeles că stau, de vreme ce-s în pat și dorm, adică am să dorm, dacă ai să-mi dai pace! — îi precizez situația mea disperată.

— Stai unde vrei, Al, băiețelule, dacă te lasă conștiința, însă mie să-mi spui despre ce femei era vorba... Nu cumva-s la mijloc Tonșoaica și Frosa Papălîină?...

— Exact! De-aia au fugit amîndouă, carencotro... Domnișoara Tonș cu Zdruhu, iar Frosa cu Bobe și Maț...

— Cum așa, putoarea de Frosa cu-amîndoi deo-dată? — exclamă indignată mătușă-mea.

— Nu deodată, ci pe rînd, că ți-am mai povestit!... Acuma pot să mă culc?...

— Dar cine nu-ți dă voie? Gata, am plecat, mă duc să cuget la cele două femei fatale... Culcă-te!

N-am mai așteptat să-mi spună a doua oară. Am stins imediat veioza și mi-am tras pledul peste cap. Pînă la ziuă, mai puteam beneficia de vreo trei ceasuri de somn bun și recuperator.

N-am beneficiat! Pe întunericul din odaie, mătușă-mea nimerise mai întîi în șifonierul din perete, dărîmînd rafturile și scoțînd din balamale o ușă, apoi în baie, unde căzuse în cadă. Fiindcă o lăsasem plină deoarece mă temusem de o nouă întrerupere a alimentației cu apă, am fost nevoit să mă cobor din pat, aprinzînd toate luminile, și s-o pescuiesc pe tanti Ralița din vană. Nu de-altceva, dar exista riscul s-adoarmă acolo și, bineînțeles, să nu se mai trezească niciodată.

Dimineața, pe cînd ne luam breakfast-ul la restaurantul hotelului, încerc s-o interoghez pe mătușă-mea, însă în așa fel, încît să n-o jignesc:

— Tanti Ralițo, matale știi cît de mult țin la cea mai vajnică și inteligentă mătușă a mea, de-aia mă-ncumet să te-ntreb: nu-ți face rău vodka? De la un timp încoace, parcă te dai din ce în ce mai des la ea. Nu-mi amintesc să te fi văzut vreodată apelînd la țării...

Plină de viață, poftă de mîncare și arătînd splendid, mătușă-mea mă privește surprinsă, apoi îmi răspunde:

— Nu-mi face deloc rău! Ba dimpotrivă... Vodka elimină, prin topire, colesterolul de pe artere. De la o anumită vîrstă, chiar se și

recomandă medical. Și nu numai medical, dar și în stil popular. La țară, cînd dai un trăscau pe gît, nu se urează „Sănătate?”... Censeamnă, deci? Că-i bună pentru întărirea organismului...

— O fi, coană Ralițo, — intervine Bilețel, aprinzîndu-și o țigară, dar îl și înmoaie! La mine în sat, se urează, de fapt, „Noroc și sănătate”. Adică, numai dacă ai noroc, mai există șanse să fii și sănătos...

— Habar n-aveți de ultimele cercetări din medicină! — decide mătușă-mea, privindu-ne urît pe-amîndoi. Pe mine să mă lăsați în pace cu aluziile voastre, că nici eu nu vă oblig să beți laolaltă cu mine... Acuma să trecem la chestii mai serioase și să vedem ce-i facem cu madam Cerchez!...

Cu greu am izbutit să mai reduc din avînturile detectiviste ale companionilor mei, comunicîndu-le că aveam s-o contractez personal pe ilustra mamă a Grachilor, Alionte și Zdruhu, lor revenindu-le misiunea de-a-mi proteja spatele. Abia după ce le-am relatat la amănunt cum

aveam să procedez, s-au învoit să m-aștepte în stradă, pitiți în Trabant-ul mătușă-mii, însă cu motorul în mers. Chestia cu motorul în mers o născocisem pe loc, apelînd la lecturile din literatura de specialitate.

Peste o jumătate de ceas, cînd nu mai rămăsese nimic pe masă, demaram spre vila Hariga-Cerchez. Avînd în spatele „Bombiței” un nor uriaș de fum, ca o coadă de cometă. Emanat însă de Trabant-ul mătușă-mii. Dar

care, peste puțin timp, a dispărut brusc. Norul. Dar nu inexplicabil, deoarece, privind în oglinda retrovizoare, am observat că mașina bătrânei fusese trasă pe dreapta, probabil la cererea acelor organe ale serviciului de circulație care acuma discutau aprins cu tanti Ralița.

Găsesc destul de ușor stradela și vila Hariga-Cerchez, deși uitasem pe unde și cum se putea ajunge la ele. În orice caz, peste vreun ceas eram înaintea elegantei construcții. Din motive de precauție, parchez mai încolo, la vreo două sute de metri.

Redevenit pieton, mă strecor în curtea vilei, trăgînd cu coada ochilor la ferestrele lui Jurj. De cînd fusesem prima oară, mă tot întrebasem unde ar putea fi oare domiciliul doamnei Cerchez, de vreme ce căsuța nu poseda și-un etaj. Ajuns în spatele vilei, cercetez atent acoperișul. Nu fiindcă mi-ar fi trăsnet prin cap că madam Cerchez ar locui în pod, dar ca să mă conving dacă nu cumva există vreo mansardă.

Și m-am convins rapid. După ce-am căzut de pe scara pe care-o găsisem culcată lîngă perete, și pe care urcasem pînă în dreptul streșinii. Pesemne că, datorită bufniturii provocate de impactul meu cu solul, cineva s-a sesizat de insolita prezență a subsemnatului, deoarece m-am auzit strigat:

— Ei, domnu', pe cine cați matală?...

Din pragul unei uși dosnice, scăpată ochilor mei, mă cerceta iscoditor o băbătie cu părul pus pe moațe și-avînd pe dînsa un halat de casă matlasat, înflorat și lung pînă la glezne, gen maxi. Doamne Dumnezeule,

aschimodia asta împopoțonată și multicoloră să fi fost Cerchezoaica?

— Aș vrea să vorbesc cu unul din frații Cerchez! — o anunț pe bătrână, dorind astfel, dintr-un foc, să-mi dau seama dacă Alionte și Zdruhu nu se întorseseră cumva la casa părintească.

Individa, privindu-mă mai atent, se interesează surprinsă:

— Îi cunoști pe băieții mei? Cine-mi ești tălică?...

— Nu mă mai cunoașteți, madam Cerchez? Sînt Alexandru Coman, nepotul lui Petre Moțoganu, fostul dumneavoastră vecin...

Bătrîna, ducîndu-și mîinile la piept, de parcă atunci se-aștepta la un atac de cord, exclamă răgînd înfiorător:

— Formidabil! Tu ești, Sandule?...

În viața ei nu-mi spusese vreodată pe nume. Acum însă, tulburată probabil de neobișnuita mea cerere de-a vorbi cu Alionte și Zdruhu, își pierduse cumpătul și uitase că totdeauna mi se adresase doar cu „haimanao!”, „pezeveghiule”, sau, în cel mai bun caz, „tănăfleciule!”...

Revenindu-și, madam Cerchez mă pofteste în casă, de astă dată extrem de amabilă, ba chiar în exces, să stăm de vorbă, și să-i povestesc ce-i cu mine acolo.

— Bine, maică, — îmi reproșează băbătia, se poate să nu mai dai pe la mine atîta amar de vreme? N-ai aflat c-am rămas singură, fără băieții mei dragi și cu care te-mpăcai atît de bine cînd erați copii... Și bietu' dom' Petre, bunică-tău, care te-așteaptă să-l vizitezi la cimi- tir! Barem ai fost să-i vezi

mormîntul?... Poftim, ia loc, stai aici, pe fotelu' ăsta! Ce vînt te-aduce pe la noi?...

Grea întrebare!

Totuși, mă decid s-o iau tare, din scurt.

— Madam Cercez, unde-s Alionte și Zdruhu, de zici c-ai rămas fără ei?...

În clipa următoare, din senin, pufnește într-un hohot de plîns cutremurător. De se zguduie scaunul sub ea. Apoi, sistînd debitul glandelor lacrimale, purcede să mă informeze, din ce în ce mai amplu:

— De unde să știu eu, Sandule maică! M-au părăsit imediat ce s-au încurcat cu tîrfele alea de Tonșoaica și țiganca lu' Papălîină... Nenorocire, mare, maică! Le-a luat Dumnezeu mințile... Că se și-nrăiseră! Și asta numai din pricina fiarelor cu care se-nhăitaseră. O duceau numai în chefuri și blestemății. Trebuie să-i știi și tu, Sandule, pe-ăia, pe Bobe și Maț, fătălăii lu' Jurj, altă hahaleră și-ăsta, ca și pe Ciompete, fostul comisar de poliție... Ei i-au tras pe băieții mei pe drumul pierzaniei. Pîna și-au luat lumea-în cap, fugind cu ștoarfele de care ți-am spus. De m-au lăsat singură-singurică, să trăiesc ca vai de mine în cojmelia asta... Și cred c-au făcut-o numai din teamă!

— Păi, de cine se temeau?

— Stai nițel acilea! Mă-c să-ți fierb o cafeluță, și-apoi îți spun eu tot!

Vroia să tragă de timp? Cine știe! În orice caz, pîna avea să se întoarcă aducînd cafelele făgăduite, era timp suficient să întreprind o examinare sumară și rapidă a odăii.

Dar n-a mai fost nevoie. Deoarece, pe măsuta aflată chiar lîngă fotoliul în care mă

cazase madam Cerchez, sub fotografia înrămată a celor doi frați Cerchez, Alionte și Zdruhu, la o vîrstă mult apropiată de vremurile noastre, întrucît erau de-acuma maturi și lejer încărunțiți, se găsea un pachet întreg de ilustrate poștale.

Dacă nu mi-ar fi atras atenția o marcă ceva mai acătării, care se ițea de sub teancul vederilor, poate nu m-aș fi uitat la ele. Însă era o marcă austriacă, după cum mi-am dat seama, cînd am cercetat ilustrata respectivă. Dealtfel, și celelalte vederi purtau mărci de-aceeași proveniență. Iar pe una din ilustrate, am mai apucat să descifrez: „Dragă mămico, fii liniștită și ai grijă de tine. Noi o să-ți trimitem în continuare ajutorul făgăduit. Fie prin colete, fie prin prieteni buni. Poate că-n toamna asta o să te și vizităm. Îți sărută mîinile tale sfinte, A. și Z.”

Mi-era de-ajuns. Baba era în corespondență cu băieții. Care se stabiliseră la Viena. Toate ilustratele poștale posedau ștampilele orașului respectiv. N-am mai citit în continuare. Se-auzea tîrșîitul pașilor bătrînei doamne. Bătrîna, bătrîna, dar și mincinoasă!

În timp ce serveam cafeaua, de altfel excelentă, proba-bil braziliană sau columbiană, judecînd după aromă și savoare, și-mi fumam țigara oferită de madam Cerchez, „Pall-Mall”, întocmai ca aceea cu care mă tratase Hariga, bătrîna cerceta odaia, dorind să-și dea seama dacă nu cumva cotrobăisem prin lucruri.

Răsuflînd ușurată, mai ales cînd observase că foto-grafia băieților nu fusese mutată de pe

soclu teancului de ilustrate, madam Cerchez mă întrebă:

— Să-ți spun mai departe, Sandule maică, de cine se înspăimîntaseră bieții mei copilași?... Că-i bine să știi și tu, dacă vrei să afli mai multe despre adevărata moarte a lu' Tac-tu Mare!...

— Zi-i, madam Cerchez, nu te sfii! — o îmboldesc eu, curios s-aud o nouă versiune mincinos-intoxicatorie.

— Păi să știi că-i zic... Ca să se știe! Fiindcă Bobe-i la mijloc. El e fiara! El și tac-su... Au încercat, mai înainte de-a se prăpădi dom Petre Moțoganu, să-i tragă pe copilașii mei la o faptă cumplită... Cică să-l bată pe hodorog, adică pe biet' bunică-tu, pînă s-o pișă pe el, așa cum îl snopise-n bătaie și boșorogu', adică tot dom Petre, pe Bobe, nu mai ții minte cu ce prilej!... Auzi, Sandule maică, ce le dăduse bezmeticilor prin minte! Noroc că băieții mi-au spus despre ce-i vorba și i-am oprit taman la vreme... Eu, una, de-aia crez c-a murit bătrînu', bunică-tu, fiindcă l-or fi otînjit la-nghesuială Bobe și cu Jurj! C-aveau și de ce... Este? Ia spune, cu ce să te mai tratez, Sandule? Dragul de tine, cît trebuie să fi suferit din pricina pieirii lu' tac-tu mare!... Să nu-ți dau un păhărel cu întăritor, un „Martell”, sau poate un vizichiu? Că, din sărăcia mea, n-am voie să-mi cumpăr lucruri ieftine... Asta-i viața omului sărman!...

Cînd mi-amintesc de fotografia color, proiectată la mine acasă, cu epidiascopul procurat de mătușă-mea, și-n care figura și matroana de lîngă mine, simt cum mă cuprind toate năbădăile.

Dar un bun detectiv nu-și poate permite accese de nervi. Deci, mă abțin să izbucnesc într-un asemenea spectacol, așa cum mă abțin și de la „Martell”-ul oferit de gazdă. Deși, de ce să mint, tare mi-ar fi prins bine cordia-lul mai suspomenit.

— Îmi pare rău, madam Cerchez, însă n-am voie! Sînt suferind de inimă... Iar medicii mi-au interzis tăriile...

Înduioșată, bătrîna aschimodie mă compătimește:

— Sărăcuțu’ de tine, Sandule maică! Întocmai ca și un nepoțel de-al meu, care s-a prăpădit la nici cincizeci de ani... Cine știe cît ai s-o mai duci și tu! Mîine poimîine dă subitu’ peste tine, și poc, odată te culci seara-n pat sănătos, iar dimineața te trezești mort!

La auzul pronosticului, mai că-mi vine să-mi plîng de milă. Dar sîntem bărbați, și nu ne lăsăm cu una cu două. Aflasem destule, de altfel.

Nemaiavînd ce căuta la madam Cerchez, îi promit c-am s-o mai vizitez. Mișcată profund de atenția ce-o manifestasem față de dînsa, hodozoaga, la plecare, îmi dăruiește, spre surprinderea mea, un pachet de „Pall-Mall”. Neatins.

— Ia-l cu maica, Sandule, să ai la drum! De-o fi să mori din pricină de tutun, barem să fie unul mai de soi...

Ar fi trebuit să refuz. Însă n-am vrut să dau naștere la cine știe ce suspiciuni. Cerchezoaica și-ar fi imaginat că știu, sau bănuiesc de unde le are. La urma urmei, nu Alionte și Zdruhu produceau „Pall-Mall”-ul!

32. Mic epilog, total neașteptat

După ce madam Cerchez m-a pupat pe frunte, ca o adevărată mamă, cînd îi pleacă feciorul la război, iar eu i-am pupat, prefăcut emoționat, labele amîndouă, mirosind însă a săpun „Rexona”, am căutat să ies din curtea vilei cît mai neobservat.

Iluzii pierdute!

Nici n-apucasem să dau colțul casei, că în fața acesteia, în dreptul ușii de la intrarea în locuința avocatului Jurj Hariga, pic peste o bătaie ca-n Texas, cu urlete și strigăte de ajutor, cu oameni claie peste grămadă.

Ca orice om de acțiune, decid că-i cazul să intervin cît mai urgent.

Trag de-un picior, mai trag de-un altul, ba încă și încasez un toc în scăfîrlie, depun eforturi supraomenești să descurc învîlmășeala de trupuri, mîini și picioare și, în cele din urmă, izbutesc să-i despart pe combatanți.

Spre stupefacția mea, constat că aceștia erau, în ordine în care-i depusesem pe gazonul dinaintea scării: Jurj Hariga, cu-o mîneacă de la haină lipsă, tanti Ralița, purtînd în mîină pompa mea de umflat caucioace, din do-tația „Bombiței”, și Gig Mironescu-Bilețel, în chip de cow-boy, cu pantaloni despicați pînă-n dreptul genunchilor, așa cum îl văzusem odată pe John Wayne într-un western.

Prima își revine tanti Ralița, care și purcede să oră- căie și mă ia la rost, în binecunoscutul dînsei stil:

— Domnule Al, nu-i uman ce se-ntîmplă! Tălică stai la brașoave cu Cerchezoaica, iar tîlharul ăsta de Jurj abia așteaptă să te lichideze, pîndindu-te sub fereastra putorii cu satîrul în mîină... De ce nu căști ochii?... Dacă nu eram noi, care să-l surprindem asupra faptei, acumă nu te-ai mai fi hlizit ca un papă-lapte!...

Bilețel, după ce-și privește disperat pantalonii extrem de evazați, ține să mă informeze și el:

— Măiestrică, mereu ești în eroare! Țștia doi, ba- balîcul ăsta de jos și hoășca din casă, cu care-ai vrut să discuți, erau înțeleși între ei să te atragă în cine știe ce capcană... Am văzut-o cu ochii mei personali pe madama dumitale, cînd erai înăuntru, cum a ieșit o clipă afară, ca să-i sufle ceva la ureche hodorogului...

Înmărmurit de cele aflate, hotărăsc să-l supun pe Jurj Hariga unui interogatoriu de gradul III, ca la poliție.

— Ia ascultă, domnule avocat, ce căutai sub fereastra vecinei dumitale?... — îl somez eu, dur și sever, pe bă-trînul găinar.

„Baba”, alias Hariga, sau, eventual, invers, refuză să-mi dea replica. De fapt, cînd mă plec asupra lui să-i aud răspunsul, constat că nu avea posibilitatea s-o facă. Leșinase.

Vîrsta își spusese cuvîntul. Mobilizîndu-i pe tanti Ralița și pe Bilețel, îl cărăm pe avocat în interiorul vilei, în salonașul cunoscut mie, îl depun pe covor și încerc să-i aplic „primul-

ajutor", așa cum studiasem în prospec-tul trusei obligatorii pe care-o purtam cu mine-n Fiat. Mai întâi îi trag o pereche de palme. Apoi, cu scîrbă, îi suflu în gură, dorind să-i administrez un „bouche à bouche" ca la carte. Un trăsător miros de coniac (ce-i drept, de bună calitate) mă determină să cred că bătrînul Hariga, nu era leșinat. Ci mort. Mort de beat, mai exact spus. Le comunic constatarea mea lui Bilețel și mătușă- mii, iar tanti Ralița, ca-n multe alte ocazii, își joacă iarăși rolul ei salutar.

— Stai nițeluș, Al, băiețelule, că ți-l trezesc eu pe dom' Jurj în doi timpi și trei mișcări! Unde mi-i poșeta?...

Geamantanul, căruia dînsa-i spune cu numele de mai sus, se afla sub capul avocatului, unde-l așezasem cu mîinile mele, să-i țină loc de pernă. Așa că i-l înmînez urgent, extrăgîndu-l de sub țeasta lui Jurj. Acesta emite, la contactul cu dușumeaua, un zgomot de dovleac copt, întoc- mai ca și mecanismul genții, declanșat de tanti Ralița, care însă sună mult mai sec. Alt material, probabil.

Peste o clipă, mătușă-mea îi picură direct în nări un lichid transparent, dintr-un flacon minuscul. Și, ca prin- tr-o minune, Jurj Hariga se trezește instantaneu din beție. Sărind la doi metri deasupra covorului, și urlînd ca o vită înjunghiată.

— Aoleu, aoleu! M-a omorît cu vitriol bestia de Ra- lița! Că știu ce-i poate pielea... Criminala!... Nu era ea spaima Piteștiului? De cînd am copilărit împreună, îi plăcea să bată

băieții!... E-o sadică, mai rău ca Lucreția Borgia, otrăvitoarea.

În răstimpul monologului de mai sus, atoeagrăitor în privința tinereții mătușă-mii, pe care nu i-o cunoșteam, hodorogul de Jurj ne-a dansat un balet echilibristic, grotesc, funambulesc din cele mai spectaculare.

Cînd s-a potolit, tot atît de brusc pe cît îi fusese și reînvierea, am întreat-o pe mătușă-mea:

— Ce i-ai pus în nas, tanti Ralițo?...

— Cred că amoniac! Totdeauna am asupra mea un flacon cu amoniac, și altul cu formol... Amîndouă s-ar putea să fie bune și la beție, deși eu le folosesc pentru bătăturile de la picioare!

Crucindu-mă pe furiș, l-am luat pe avocat lîngă mine, pe canapea, unde căzusem la auzul medicamentului administrat de mătușă-mea.

Cînd am fost convins că bătrînul recuperase total, l-am bătut ușurel pe umăr și i-am spus cu glas blajin:

— Măi nene Jurj, ce cătai tălică sub fereastra Cerchezoaicei?...

Hariga mă privește cam oblu, apoi îmi răspunde pe loc:

— Copile dragă, dacă nu te-aș cunoaște de cînd erai de-o șchioapă, aș zice că nu ești zdravăn! Păi te iei după mintea Raliței, matahala asta de mătușă-ta?... Eram sub fereastra vecinei, fiindcă acolo-i și intrarea în beci! Înțelegi?

— Nu! — îi comunic eu nedumerirea. Fiindcă nu se merge la beci, cu satîrul în

mîină... Că n-o fi vrînd să-mi spui, că intenționezi să tragi vin din poloboc cu el!

— Domle, în primul rînd nu era satîr, ci toporișcă, iar în beci eu îmi țin lemnele... Mă duceam să-mi fac surcele, pentru aprins focul în sobă! E clar? Tocmai mă aplecam să ridic chepengul de la intrarea în pivniță, cînd m-am pomenit în cîrcă cu elefantul...

Bătrînul începea să deraieze.

— Care elefant?

— Ralița, măi copile! — mă lămurește Hariga. Și-apoi a mai sărit și pișpirică ăla, cu floștomoci pe fălci... Eu am dat să fug, ei după mine, și m-au ajuns taman cînd încercam să mă refugiez în hol... Dacă nu mă scoteai de sub mătușă-ta, rămîneam extraplat. Mai ales că trăseseam și niței coniac, să-mi dilatez arterele... Iar eu cînd beau, de multe ori nu știu ce fac. Așa-i la o anumită vîrstă. Te lasă puterile... Asta a fost tot!

Oarecum edificat, dar nu cine știe ce, îi mobilizez pe Bilețel și tanti Ralița să părăsim cîmpul de bătaie. Ne-așteptau alte probleme, mult mai arzătoare, la ordinea zilei. Mai ales că ornicul solar pretindea să fie și ceasul prînzului. Și nu numai acela, dar și cel din stomacul meu bine reglat.

În timp ce ne-ndreptam spre mașinile noastre, Bilețel se interesează de părerea mea în privința afirmațiilor emise de Jurj Hariga:

— Ai crezut ceva din știfturile bătrînului?...

— Parțial, dragă Gig, foarte parțial. O să discutăm în curînd și aspectul acesta, acolo unde plecăm acum! Fiindcă dețin o

informație nespus de valoroasă, obținută de la madam Cerchez...

— Și unde mergem? — întreabă tanti Ralița, care iarăși trăsese cu urechea ei beteagă, dar care percepea totul.

— La masă!

Întrucît ziua aceea nu fusese decretată „a legumelor”, ne ospătăm omenește. Restaurantul hotelului intrase în concursul „luna preparatelor culinare”. Temîndu-se să nu dispară pînă-n seară, am gustat cîte nițel din toate. Și meritam, de altfel, după belelele prin care trecuserăm.

La cafele, niște cafele senzaționale, participînd probabil și ele la concursul peste care nimeriserăm, în timp ce fumăm „Pall-Mall”, din pachetul dăruit de madam Cerchez, le relatez tovarășilor mei de drum ce discutasem cu bătrîna doamnă mincinoasă.

Mătușă-mea, emoționată de cele aflate, exclamă fără voie:

— Formidabil! Cum de nu mi-a trecut și mie prin cap că Bobe Hariga e nodul grobian? Dacă-l tăiem, întocmai ca Alexandru Macedonschi, atunci putem spune că ne-am rezolvat problemele... Acuma știu și singură ce urmează! Pornim pe filatura Bobe Hariga conecșan, cum îți place ție s-o dai pe americaneste. Din fericire, stînd de vorbă cu anumite organe, care mi-au oprit mășina din pricină de fum prea mult, știu unde-l putem găsi pe mișelul de Bobe. Tocmai se-ndreptau

într-acolo ca să-i ridice permisul de
conducere...

VII. A PATRA FILIERĂ — „B. H. CONNECTION”

33. Bairam extravilan, cu bulibași, bucluc și baclavale

Devenit brusc atent, insist să aflu mai multe
de la mătușă-mea:

— Măi tanti Ralișo, fii, rogu-te, mai
explicită! Ce organe și ce-i cu permisul ăla?...
De unde și pînă unde, și cum s-a întîmplat,
de-ați ajuns să discutați despre fra-tele lui
Maț?

— Dar e foarte simplu și clar! Cînd
pornisem după tine, cu Trabant-ul, să-ți
acoperim spatele, nenorocita aia de tobă de

eșapament fumega în așa hal, încît niște băieți de la circulație ne-au rugat să oprim... Ca să-mi re-gleze dînșii avansul și carburăția. Atunci mi-au pomenit de permisul lui Bobe, cînd mi-au spus c-am s-o pat ca și el, și-au să mi-l ridice, dacă mai circul prin oraș cu motorul nerevizuit... Ce anume pățise hăndrălăul lui Jurj asta nu mi-au dezvăluit, fiind pesemne secret, însă mi-au explicat, la cererea mea, unde-l pot găsi pe tîlhar! Și m-au taxat cu 150 de lei, considerîndu-mă contravenționistă. Degeaba le-am arătat că n-am nimic de contrabandă în mașină, dar nu mi-a mers figura...

— Și unde-i Bobe?...

— Ai să rîzi, cînd am să-ți spun! La tarapanaua lui Vică, un neam de-al nostru, nu știu dacă-l mai ții minte și dacă mai ai vreo idee de crîșma lui din bariera gîrlei... Tarapanaua „La șapte vaci” îi zicea pe vremea aceea, înainte de război, acum-a-i zice „Bardeziul Doamnei”!

— Poate „Pardesiul”, măi tanti Ralițo! — o incit eu să-și amintească mai clar denumirea actualei tarapanale, deși nici „pardesiul” nu mi se părea normal pentru o crîsmă, chiar fostă, îndeobște apelîndu-se la nume mai atrăgătoare, bunăoară „Restaurantul Constructorul”, „Braseria Ghiocelul”, sau „Gogoșerie”, pur și simplu.

— Nu, Al, băiețelule, că și eu m-am mirat, știind că doamnele purtau blănuri de hermină, sau caftane dublate cu lutru! Fiindcă de-o doamnă din vechime-i vorba, de vreme ce tarapanaua unde lucrează Bobe se află chiar

pe malul gîrlei Doamnei... Însă așa l-au botezat, „Bardeziul...”!

Rămas nedumerit, o mai întreb pe bătrînă:

— Dar cum le-ai justificat „băieților” interesul mamei tale pentru Bobe?

— A, n-a fost o problemă! Am zis că nepotul meu a copilărit cu pezevenghiul, și-ar vrea să-i facă o vizită...

— Aoleu! Și ce-au spus albaștrii?

— Tot aoleu, și s-au interesat dacă n-ai cumva cauzier... Că și Bobe are! De-aia l-au scos din gestiune și l-au pus doar barman, așa ziceau băieții.

— Păi ce nevoie aveai să-l cauți, de vreme ce nu-ți vorbisem nimic despre învinuirea lansată de madam Cerchez?

— N-aveam nevoie de bîrfele hodoroagei... Pe mine mă ajută intuiția și flerul, armele perfectului detectiv!

Deoarece discuția cu mătușă-mea amenința să nu mai aibă sfîrșit, le comunic asistenților mei:

— În noaptea asta ne deplasăm la „Barul de zi”! Însă ne-mbarcăm cu toții în „Bombiță” ca să nu dăm de bănuț... Prea multe mașini strică. Și-apoi, cine vine cu turismul său proprietate personală la o tarapana periferică, din bariera orașului?

Bietul Gig Mironescu-Bilețel, care pînă în clipa aceea se mulțumise doar să asculte, amuzat și zîbind pe sub mustața pe care nu o poseda, conversația mea interminabilă cu tanti Ralița, intervine pe neașteptate:

— Ești în eroare, măiestrică, iarăși nu te-ajută coțofana! În zilele noastre, toată lumea

are mașină... Pînă și țărani își cară la piață produsele agro-alimentare, cum se zice acum la legume și zarzavaturi, cu „Daciile 1300”! Alte vremuri, dragul meu, cînd nea Ion se bărbierește cu mașină electrică și-și dă apoi cu „after-shave”, iar țăța Catița apelează din ce în ce mai frecvent la spray-uri „Helene Rubinstein”, fabricate la noi, pe bază de licență!

Pe la opt și ceva, după ce așteptasem să se întunece mai bine, tot bînd la cafele și fumînd, decid că-i timpul să pornim la acțiune și să ridicăm ședinta.

— Pe cai, copiii mei! E vremea să plecăm...

Tanti Ralița, după ce se uită la ceas, mă întreabă nedumerită:

— Plecăm, plecăm, că doar asta așteptăm, dar cum? Nemîncăți? Fără-să cinăm mai întîi?...

Nișel enervat, îi declar mătușă-mii:

— M-ai înnebunit cu pofta dumitale de mîncare! Nu te mai satură Dumnezeu, odată și-odată? Mergem la „Barul de zi”, și, fiindcă tot ne vom afla angrenați într-o anchetă discretă, vom face pe mușterii și vom mîncă acolo masa de seară... Haideti! Ce credeți voi că nu-s și eu om, căruia să-i fie foame la ora asta?...

Peste cinci minute, ne-mbarcam în „Bombiță” și demaram către bariera gîrlei Doamnei. Însă, de astă dată, nu în trombă, deoarece pe timp de noapte niciodată nu-mi permit porniri spectaculare. Oi fi eu as al

volanului, dar nici să mă compar cu Emerson Fittipaldi n-am în-drăzneala.

La „Bar de zi — Rîul Doamnei” (aceasta era denu-mirea reală și completă a tarapanalei actuale, după cum am putut citi pe firma de deasupra intrării) am ajuns cu bine. În mai puțin de-o oră. Bîjbîind penibil prin bezna periferiei orașului. De altfel, nici nu i se mai putea zice periferie, fiindcă blocurile erau la doi pași de fosta barieră.

În orice caz, Bilețul avusese rezon. Zeci de mașini blocau posibilitățile unei parări. Mașinile ca mașinile, dar și mai ale dracului erau „TIR”-urile. Tot cu zecile. Autohtone, cehești, refegiste, bulgărești, irakiene, grecești — de toate naționalitățile, ca să zic așa. Cu greu, strecurîndu-mă cu „Fiețelul” printre mastodonții aceia, mi-am găsit și eu un locșor lîngă un „Volvo” de 20 de tone. De care m-am lipit ca un artist, manevrînd vreo zece minute. Însă atît de artistic, încît mătușă-mea n-a mai avut cum să debarce din „Bombiță” Portiera din partea dînzei se deschidea doar maximum cinci centimetri. Total insuficient pentru volumul bătrînei.

La urma urmei, neavînd altă soluție, am tras-o afară, ajutat de Bilețul. Înșfăcînd-o de mîini și de picioare, prin portiera mea. Cu unele neajunsuri. Deoarece, cînd am reșezat-o pe picioarele ei personale, și-am reintrat în mașină să asigur „Bombiță”, trăgînd frîna de mînă, am constatat dispariția dispozitivului. Spre bucuria mea, nu dispăruse. Era pe podea. Frînt de trecerea mătușă-mii pe deasupra-i. Dînsa rezistase cu brio. El, nu.

Cînd ne-am făcut intrarea triumfală în „Barul de zi”, mai întîi ne-am crezut la baia de aburi. Nu vedeai nici la cinci pași. Dar nu erau aburi. Ci fum. Dens și divers mirositor. De tutun. Cu nasul meu absolut, fiindcă există și-așa ceva, nu numai ureche absolută, am depistat imediat prezența „mărășeștilor”, „kent”-urilor, „snagoavelor”, „naționalelor”, dar și-a fumului provenit de la tabacul de pipă („Willem II”, made în Holland sau Luxemburg, asta nu mai știam).

La bar, în jurul meselor, în picioare, pe lîngă pereți, o faună apocaliptică. Tot felul de oameni. Și buni, și răi, dar și șoferi. Chiar în exces. Șoferi de „TIR”, de autobuze, aflați aici într-o finală pauză de „prînz”, de autoturisme personale, de camioane de mic tonaj, de dube. Întoliți, care mai de care. Unii în blugi și geace, alții în uniforme de mecanici, mereu mototolitele și unsuroasele salopete, pe cînd producătorii agricoli, că erau și dintr-ăștia, ve-niseră în portul lor de la țară, — costume din doc, ițari, bundițe, căciuli, blugi rurali, lucrați de neveste, canadiene improvizate, fișuri, ba chiar și opinci ultramoderne, confecționate din anvelope de tractor. Numai străinezii arătau străini. Străini de atmosfera specifică a unui „bardezi” extravilan. Fiindcă se țineau făloși cu hainele lor strălucitoare, fabricate din tot soiul de materiale plastice (P.N.A., nylon, xylon, polistyren, etc).

Un singur element îi omogeniza. Pofta de viață. Că mînceau și beau frații ca spartii. Ospătarii alergau înnebuniți, cu talerele încărcate de fripturi, cîrnați, crem-vurști,

momite, fudulii, măduvioare, ficăței și rinichi, fleici, vrăbioare, abia prididind să-și servească mușteriii. La mese, cuțitele și furculițele zăngăneau infernal, paha-rele se goleau unul după altul, iar vajnicii cetățeni sporovăiau într-un vacarm dantesc.

— Mie-mi face rău ce văd aici! — mă avertizează Bilețel, verde la față, și-abia ținându-se pe picioare.

— Dar ce ai, omule? — îl întreb alarmat, temîndu-mă să nu ne demonstreze cine știe ce criză de asfixie, sau, ferească Dumnezeu, de cord.

— Nu știu! — îmi răspunde cu glas stins poetul. Mă ia cu friguri pe spinare, iar stomacul îmi urlă, mă chinuie, sfîrtecîndu-mi întreg aparatul digestiv superior...

— Să-ți dau numaidecît un antispastic! Am la mine niște „Lizadon”...

— N-ajută, măiestrică! — abia mai suflă Gig. Cred că fac un șoc hipoglicemic... Ce mama dracului, nu pri-cepi că mi-e foame?...

Cum să nu-l pricep? Că om sînt și eu, nu fiară. Parcă mie nu-mi vine să mă cațăr pe pereți. Dar unde să găsim un loc? Disperat, privesc în direcția barului. Barem să m-asigur că Bobe-i acolo. Să nu mi se poată reproșa c-am bătut drumul de pomană...

Era în dosul tejghelei. Sau „barului”, cum i se spune mai contemporan. Chiar Bobe Hariga, în persoană. În aceeași costumație de „gangster”... Cu barbă, de astă dată potrivită mai strîns, tip colier, și cu mustața rasă, încît ai fi zis că-i olandezul zburător, din opera cu-același nume. Teribilă făptură. Numai haina de barman, de-un alb suspect,

bătînd mai mult în gris-jeg, îl arăta ce este. La ora actuală.

Ajutat de-o fleoartă, tot în haină fals albă, probabil un soi de barmaniță, toarnă din tot genul de sticle în pahare. Coniacuri, trascăuri, vinuri albe și roșii, țuici, vermuturi, campari, mastică, gin, whisky. Că doar sîntem la porțile orașului, unde vin de se-adapă fel și fel de mușterii, mai de pe la noi, mai de pe alte meridiane.

În timp ce-și exercită atribuțiile, ochii îi fug în toate direcțiile, cercetînd clientela, din ce în ce mai nerăb-dătoare, iscodind în stînga și-n dreapta, atent la ospătari, la ceea ce se marchează și nu, la barmanița care-i înmînează mereu alte și alte sticloaie. La un moment dat, am impresia că privește țintă la personalitatea mea. O clipă îi înțepenește mîna, însă după aceea-și continuă, ca un prestidigitator, Josefini, nu altceva, ritualurile sale uluitor de accelerate. Uite-așa se mai încropește omul (din spa-tele barului), din iuțeala lui de mînă și nebăgarea de seamă a mușteriilor!

Simțind gradul sporit de periculozitate al atmosferei, deoarece mațele îmi ghiorțăie mai dihai ca un dispozitiv de absorbție a canalelor, pesemne din pricina foamei cumplite ce m-a cuprins, îmi amintesc că și mătușă-mea și Bilețel trebuie să se afle în același stadiu al disperării.

Privesc la stînga mea, unde mai înainte se aflase Gig și nu-l mai găsesc. Intrigat, o caut din ochi pe tanti Ralița. Dispărută și dînsa. Panicat, am impresia că zăresc (ca într-o inserție liminară) silueta inconfundabilă a

bătrânei. În străfundurile bardeziului, lîngă o uşă deschisă. Toc- mai cînd dau s-o pornesc într-acolo, răsună un vaiet cumplit, un răcnet de fiară, care-mi îngheaţă şira spinării.

— Malamuc! Mă Malamuuuc!... Nu mă mai cu- noşti?... Tîlharule! Banditul!... Săriţi, oameni buni!...

Era vocea mătuşă-mii!

Înlemnit de groază, c-o omora suscitatul bandit multiplu, şi încă purtînd un nume atît de maffioso (local) îmi revin instantaneu şi mă elansez, printre mese şi chelneri, în direcţia locului crimei. Dărîm un ospătar, culc la pămînt vreo cîteva scaune, cu ocupanţi cu tot, şi peste două secunde mă aflu în pragul uşii respective.

Unde iarăşi paralizez. Tanti Raliţa, care pătrunsese în salonaşul, ca să-i zic aşa, existent în dosul uşii mai sus pomenite, era antrenată într-un soi de lupte greco-romane c-un individ înfiorător. Înfiorător de subdezvoltat. Maximum 1,50 metri! Aproape 70% din dimensiunile mă-tuşă-mii. Şi ca înălţime şi ca volum. Bătrîna îl săltase de pe scaun şi-acuma, în momentul apariţiei mele salutare, îl rotea prin văzduh, ca pe-un retevei, strigînd şi vociferînd:

— Mă Malamuc, mă Fir-Lalea mă, de ce nu mi-ai dat de veste că mai trăieşti?... De ce, mă Fărîmiţă?... N-am copilărit noi doi împreună? Nu ne băteam, ca leii cu toţi janghinoşii din mahala? Ai uitat?...

Subdezvoltatul, care se mai chema şi Fărîmiţă, ceea ce corespundea perfect cu datele sale antropometrice chirăia de bucurie,

spre entuziasmul asistenței din „saloon”, aproape sufocat de îmbrățișarea mătușă-mii:

— Cum să te uit, fă Ralițo? Cine te poate uita pe tălică!... C-ai fost totdeauna, mînca-ți-aș fesul, prietena noastră de nădejde! Nu ți-am lucrat noi, eu și cu fră- ții mei de culoare, casa ta, fă, de la „Manument” ?... Cine ți-a turnat fandomentu’, fă?... Mamă, mamă, scoa- lă-te din mormîntu’ tău, de la Buh, s-o vezi pe Ralița noastră, cum mă joacă ursu’ dar-ar beng-a-n ea de ursoaică!... Ho, fă Ralițo, ajungă-ți, că mi-ai fărîmat oasele!...

Peste cîteva minute, făcîndu-ni-se suficient loc, eram plasați în fruntea mesei. Malamuc Fărîmiță Fir-Lalea, un tuciuriu bătrîn și firav, un pumn de om, plîngea cu sughițuri, ținîndu-și capul pe umărul mătușă-mii. Operație destul de dificilă, avînd în vedere diferența de nivel.

Grupul de meșteri, zidari, dulgheri și tinichigii, de fapt neamurile apropiate și îndepărtate ale balaoacheșu- lui, sărbătoreau terminarea ridicării din pămînt a unei case construite la Drăganu, o comună din apropierea Piteștiului. Eveniment pentru care închiriaseră salonașul în întregime, de la bunul lor prieten și cumătru, Bobe Hariga.

— Păi e de-al nostru, conașule! — îmi explica un bătrîn masiv și aproximativ cherchelit. N-a ținut-o el pe Frosa lu’ Papălînă, mai înainte de-a i-o trece lu’ frăt-su?...

Cînd Fărîmiță Malamuc și-a mai revenit, a purces să răcnească la ospătari:

— Fine Gulie, fine Chivule, aduceți mă, băga-v-aș în gîrlă pînă-n gît, aduceți mă

nenorociților, mîncare și băutură, că mi-au venit rudele de la București, și vreau să le cinstesc!... Ce ne-ați dat nouă, dați-le și lor. Că-s flămînzi și însetați, mînca-i-aș...

Fiind decretați de-ai familiei, finii s-au prezentat la mare urgență cu cele solicitate. Chiar că eram și eu curios să văd ce serviseră meșterii lu' Malamuc.

Bilețel, care fusese invitat să ciocnească, pe rînd, cu fiecare din cei prezenți, pe puțin vreo nouă persoane, bine dispuse și euforizate, nu-și mai încăpea în piele de bucurie. De altfel, din totdeauna îl știusem mare amator de folclor boldean. Cînd le-a ciripit tuciuriilor și vreo cîteva vorbe pe limba lor, l-au silit, entuziasmați, să mai bea un pahar în cinstea frăției.

— Nu te rușina că ești rom conașule, c-avem și noi boierii noștri! Mulți au ajuns mari, artiști și arhitecți, chit c-au fost născuți și fătați de mume balaoacheșe...

Asistați de neamurile lui Fir-Lalea, decuma sătule, am fost nevoiți să mîncăm tot ce-aduseseră chelnerii. Și mormanul de fudulii, momițe și măduvioare, și mușchiu-rile de vacă, în sînge, și cîrnații din carne de berbecuț, preparați în condiții de casă, cu seu și boia iute de ardei.

Dacă n-ar fi fost vinișorul acela rozaliu, „din materia- lul clientului”, cum ne informase cineva din asistență, cred că n-am fi reușit să facem față. Dar am izbutit! Mai mult de dragul mătușă-mii. Ca să nu-i dezamăgim vechiul prieten din copilărie.

Cînd Fărîmiță Fir-Lalea a aflat că sînt nepotul lui Petre Coman-Moțoganu, iarăși s-

a pornit pe plîns. După ce m-a îmbrățișat, udîndu-mă total cu lacrimile sale amare (la figurat) și sărate (la propriu), mi-a declarat sughițînd:

— Mă, știi tălică ce bunic ai avut? Pîinea lu' Dumnezeu, copile dragă... Dacă nu era dom Petrică, să saie în apărarea țiganilor din mahala, pieream cu toții în diportare! Așa, datorită lui, am scăpat cu viață, mai mult de jumătate...

Cerînd finilor s-aducă pentru toată lumea cafele și țigări de la șoferii străinezi, Fir-Lalea ne-a povestit îndelung despre pătimirile neamului său. Din cînd în cînd, trăgînd din țigară și sorbind din cafea, Bilețel, foarte tulburat de cele auzite, îl îmboldea să-și continue moderna țiganiadă. Iar Fărîmiță, lăcrimînd, relata despre exod, cum, odată ajunși, nenorociții începuseră să moară de foame și de frig. Mulți dintre ei, ajutați de localnici, o porniseră înapoi, spre țară, iar restul, atîția cîți mai scăpaseră cu viață, se-ntorseseră abia la terminarea războiu-lui, călare pe vacile furate de nemții în retragere. Pe dru-mul către casă, mîncăți de păduchi, se-mbolnăviseră de exantematic, zăcuseră în cîmp, lipsiți de orice îngrijire medicală, pînă ce natura își spusese cuvîntul, de la caz la caz, și-i ajutase la recăpătarea puterilor.

Neamurile îl ascultau pe Malamuc Fir-Lalea cu răsuflarea tăiată. Nimeni nu mai îndrăznea să scoată o vorbă. Cînd bătrînul, probabil bulibașă al tribului, și-a încheiat amarul reportaj al anilor de pribegie, s-a ridicat în picioare, a dat dușcă paharul din față și-apoi a strigat înfiorător:

— Mă, janchinoșilor, ia chemați-mi-l acilea pe cu-mătru' Bobe!... Să spună tot... Că nu mai poci îndura! M-am săturat de mutrele lor, a lu' tac-su și-a fătălăului... S-asculte și oamenii ăștia, ce, ni-i dat să suferim din pri-cina lor!

Tanti Ralița, imaginându-și că Fir-Lalea vrea să-și verse cine știe ce venin, intervine cu blîndețe:

— Mă Malamuce, ai băut prea mult, astîmpără-te!

— Tu, fă Ralițo, să taci!... Nu te băga unde nu-ți fierbe oala... Mai ales că erai neam bun cu dom Petrică. Crezi, fă cumătro, că bătrînu' o murit de moarte bună?... Iacă, nu! Și-o să ne spuie Bobe tot ce știe... Că știe, 'tu-l în Dumnezeii lui!

În momentul cînd Fir-Lalea făcea unele referințe la apartenența ortodoxă a suspomenitului, în pragul ușii se ivește chiar persoana respectivă. Urlînd ca un nebun, i se adresează, deloc politicoș, lui Malamuc:

— Pe cine-njuri tu, mă nenorocitul? Pe mine, care ți-am dat de lucru?... Care te-am scos din rahat, pe tine și pe balaoacheșii tăi... Ia vină mai încoace, să-ți zic și eu una!

Bobe Hariga nu era singur. Lîngă el, în stînga și-n dreapta, dar și în spate, stăteau gata de bătaie vreo cinci hăndrălăi. Fiecare ținînd în mîină cîte-un levier. Erau, mai mult ca sigur, șoferii de pe „TIR”-uri, chemați într-ajutor de barmanul cu ochelari de soare.

Fără să mă simt cîtuși de puțin tulburat de aspectul tensionat al divergențelor de păreri existente, mă retrag lîngă Bilețel și tanti Ralița. Totodată, mă dau și lîngă meșterul

acela masiv, trăgîndu-l mai lîngă noi. Și le suflu tuturor:

— Fiți atenți, cînd dau năvală haidamacii lui Bobe, ascultați comanda la mine! Am și analizat situația, și nu-i chiar atît de cotoioasă...

Ceea ce prevăzusem, s-a declanșat în clipa următoare. Bobe, sesizînd că Malamuc nu manifesta deloc intenția să vină la el, așa cum îi ceruse, își închipuie că, de teamă, bătrînul intrase în panică și făcuse pe el. Considerînd ca și create condițiile favorabile, le ordonă șoferilor:

— Pă ei, băieți!... Să-i învățăm minte!...

Iar, după aceea, imediat ce-și lansează strigătul mobilizator se avîntă, laolaltă cu haidamacii, înspre grupul meșterilor adunați în jurul lui Fir-Lalea. Cu levierele ridicate, ca niște toiege, gata să-i otînjească pe bieții oameni.

În același moment, le comand și eu partenerilor mei:

— Răsturnați-le masa în față, peste țurloaie!... Re- pede, fără milă, c-altminteri ne pocesc ăștia!...

Bătrînul meșter, burduhănos și îndesat, de-ai fi zis că-i o butie de cincizeci de vedre, ridică masa la care șezusem cu toții, ca pe-o nimica toată, doar cu-o unică opintire, și-o zvîrle înaintea atacanților. Efectul impac- tului este formidabil, fascinant. Bobe Hariga și cei patru sau cinci năvălitori cretinoizi, în clipa următoare sînt cu toții la dușumea, împiedicîndu-se da barajul ivit în direcția lor de mers.

Acuma era cazul să profităm de șansele oferite. Și le strig foștilor mei comeseni:

— Imobilizați-i! Fiecare cum poate și cu ce poate!...

Cei șapte meșteri mari, calfe și zidari, șapte, opt sau nouă, asta nu mai conta, pun mîna pe scaune, pe farfurii, pe talerele de lemn utilizate la servirea fripturilor și a celorlalte organe și măruntaie și purced să-i pocnească la cap pe asaltatori. Unii la cap, însă alții, mai meticuloși, apelînd în exclusivitate la talere, toacă la mîinile și picioarele celor aflați la sol, mărunț și cu dexteritate, de parcă le-ar fi aplicat o procedură fizioterapică din cele mai inedite. Să-i tămăduiască definitiv de eventualele suferințe reumatismale.

Cînd Bobe dă să se ridice în capul oaselor, tanti Ralița îi administrează la scăfirlie un scaun lejer, din cele cu fundul confecționat din placaj subțire. Placajul cedează, și-n secunda cealaltă „gangesterul” poartă pe grumaz scheletul scaunului, iar capul și-l ține în afară. Prilej minunat pentru mătușă-mea ca să-i dea lovitura de grație. De astă dată, cu tava de lemn masiv, cu care ospătarii căra- seră tacîmurile și vesela ospățului și-o lăsaseră la înde-mîna, pentru debarasarea ulterioară. Nefiind placaj, la contactul cu țeasta gangesterului tava reculează elastic și spectaculos, revenind de vreo două, trei ori la loc, adică la capul lui Bobe. Care obiect, rezonînd înfundat, cedează instantaneu. Iar posesorul adoarme numaidecît, cufundîndu-se într-un, somn adînc și relaxant.

Puterea exemplului își dovedește urgent roadele. Pen- tru că Bilețel, urmat de oamenii lui Malamuc, destupă fundurile celorlalte scaune aflate la dispoziție pe capetele șoferilor. Când aceștia se pomenesc cu gulere de lemn, sînt și ei adormiți. Nu cu tava de lemn, ci apelînd la levierele pe care le aduseseră. De unde să știe dobitocii c-aveau să fie serviți chiar cu „materialul clientului”!

Asistența răsuflă ușurată. Malamuc Fir-Lalea organizează dereticarea saloonului, meșterii reasează la loc masa, aduc alte scaune din restaurantul bardeziului, pustiu la ora aceea, deoarece Bobe, mai înainte de asaltul final, avusese grijă să-nchidă localul, iar eu și cu polobocul meu de meșter, cel care zvîrlise masa, îi tragem la o parte pe cei căzuți în luptă. După ce aceștia se odihneau, în pace și onor, cu spatele rezemat de peretele dinspre ușă, Bilețel mă întreabă curios:

— Măiestrică, acum ce-i facem cu vagabonzii?... Cum se procedează în asemenea situații, îi îngropăm în curtea bardeziului sau îi aruncăm în gîrla Doamnei, că tot curge pe-alături?...

Oniricul meu de poet se credea în Texas. Îl trezesc la realitate, informîndu-l părintește:

— Gig dragă, nu te lăsa amăgit de aspectul western al incidentului! Mai bine pune osul și ia cîțiva prieteni de-aici, și du-i pe șoferi în camera frigorifică din spatele tejghelei bardeziului...

Bilețel, pricepînd imediat umanitatea gestului, exclamă încîntat:

— Aha! Va să zică nu-i omorîm, că nu sîntem crimi-nali, ci îi congelăm la minus

douăzeci de grade! Perfect!... Să mai gîndească și ei la rece...

— Omul lui Dumnezeu, bagă-ți mințile-n cap, îl dojenesc eu excedat, cum îți închipui că mai funcționează motorul frigiderului!... Unde-ai mai pomenit așa ceva? Instalațiile astea merg primele două, trei luni, apoi aș-teaptă cu anii să fie reparate... Îi duci acolo, dragule, ca să-i închizi, nu să-i îngheți, că doar nu sîntem institut de criogenie!

Gig Mironescu dă aprobativ din cap, mai adresîndu-mi însă o ultimă întrebare (să sperăm):

— Dar de ce numai șoferii? Cu Bobe Hariga ce-i facem?...

— Îl păstrăm în mijlocul nostru! Avem de discutat cu personajul...

Pînă-și îndeplinește misiunea Bilețel, ajutat de vreo cîțiva meșteri din grupul Malamuc, sub îndrumarea directă a mătușă-mii, care le arată cum trebuiesc tîrîți șoferii iadului, după ce le sînt extrase scheletele scaunelor din jurul capului, eu îl pregătesc de convorbire pe Bobe.

Asistat de Fir-Lalea și de bătrînul „maciste”, cel care răsturnase masa, îl montăm pe barman într-un scaun fără fund. Pentru mai multă stabilitate, îl îndesăm bine în rama acestuia, împingîndu-l cu forțe reunite. Abia cînd îi ajung genunchii la gură, ne putem declara satisfăcuți. Bobe, însă, n-aș crede. Deocamdată, fiind încă în stare de leșin post-traumatic, n-are nici o părere.

Taman cînd dădeam să ne-așezăm la masă, pentru a ne mai trage și noi sufletele, un strigăt victorios se-aude dinspre restaurant:

— Ia uitați ce-am găsit! A noastră-i, fraților... O declarăm pradă de război, și-o consumăm pe loc!

Tanti Ralița, căci dînsa era sirena ce ne-asurzise, pătrunde în salonașul nostru cu-o tingire imensă pe brațe. Malamuc, amintindu-și de tava cu care-l pocnise mătușă-mea pe Bobe în cap, dă să se-ascundă sub masă, la mare urgență.

— Malamuce, stai blînd și nu te speria! — îl tempe-rează bătrîna. Ce credeți c-avea banditul în camera frigorifică?...

Privind la tingire, o uriașă construcție metalică, de dimensiunile unei roți de Trabant, îmi exprim opinia, considerîndu-mă solicitat:

— Dacă-i din aramă, precis trebuie să fie vreun scut antigloanțe!... Am mai văzut chestia asta, în filmul ăla celebru, cu Clint Eastwood, „Pentru un pumn de dolari”...

Cînd tanti Ralița depune tingirea pe masă, ne anunță ce reprezenta obiectul găsit, dispensîndu-se de părerile noastre:

— Nu-i nici pavăză și nici armură medievală, bernebecilor! E-o tingire de pe vremuri, gospodărească, plină cu baclavale... Dar ce baclavale, Dumnezeule, să le mănînci din ochi, nu altceva! Avem ce discuta cu gangsterul nos-

tru, în timp ce-o să-i radem tingirea. C-ajunge pentru toți, cel puțin două porții de cap de om...

Intrigat de baclavalele găsite în camera frigorifică, și care nu oferea nici o garanție de păstrare în condiții op-time, nefuncționându-i motorul, după cum și bănuisem, de altfel, le comunic celor de față, sesizând c-abia așteptau să se repeadă asupra tingerii:

— Puțintică răbdare, fraților-cumnaților! Până se trezește Hariga, să răspundă întrebărilor interogatoriului la care-l vom supune, printre care va figura și problema baclavalelor, nimeni nu se-atinge de ele! E clar?...

— Ba nu-i deloc clar, măiestrică! — protestează Bilețel. Ce-are turcul cu pistolul, adică, pardon, cu baclavaua? Mai întâi le consumăm, așa cum prea bine a propus coana Ralița, și-apoi îl luăm la întrebări... E cineva contra, există abțineri? Că pentru, bănuiesc că sîntem cu toții. Mai punem la vot?...

Îmi dau imediat seama că doresc să se-așeze la masă.

— Perfect, mai înainte de toate baclavaua, și-apoi interogatoriul! Ca să fim cu sufletele împăcate, și să putem judeca fără părtinire... Dați-i drumu', băieți...

În timp ce ne delectăm cu fantasticul și morbidabilul preparat de cofetărie, mă uit atent la comensalii mei. Fericiți de cum se terminaseră lucrurile, oamenii lui Malamuc, tanti Ralița și Bilețel se îndeletniceau cu îngurgitarea baclavalelor. Fără lingurițe, cuțite și furculițe. Nu- mai Bobe părea absent. Ba nu! Căci observ cum își deschide ochii. Pe rînd. Mai întâi stîngul. Apoi, după ce-l închide la loc, apelează și la dreptul. Probabil, neplăcîndu-i ceea ce vede, trage oblonul și-

acestuia. Mai mult ca sigur, încearcă să-și revină de-a binelea, dar să și asculte la ceea ce vorbim.

Ca să-i fac și lui o plăcere, îl solicit pe Malamuc:

— Nea Fir-Lalea, cum rămîne cu barmanul nostru? Îl turnați mîine, odată cu betonul fundației de care mi-ai pomenit, sau îl zidiți mai târziu, în pereții casei?

Bătrînul Fărîmiță nu pricepe despre ce-i vorba. Și-n momentul cînd tocmai intenționa să-mi ceară precizările necesare, Bobe Hariga pornește să urle ca din gură de șarpe:

— Nu sînt eu de vină, nu mă omorîți! Spun tot, n-am s-ascund nimic! Măi Comane, ne cunoaștem de mici copii, nu-i lăsa pe-ăștia să mă vîre în betoniera lor, că și-așa sînt sensibil la umezeală și praf...

Ia te uită! Înseamnă că Hariga știa cine sînt. Interesant. Foarte interesant. Merita să-l ascultăm. Să aflăm ce vroia să spună prin „nu sînt vinovat!”...

34. Mărturisiri incomplete, totuși edificatoare

Ceea ce-a urmat, depășește orice imaginație. Chiar una maladivă.

În timp ce asistența, cutremurată de precipitarea evenimentelor, își sugea și lîngea

degetele de siropul baclavalelor servite manual, Bobe purcede să povestească.

La început, ne schițează o autobiografie sumară, referindu-se în special la anii copilăriei. Când în permanență fusese bătut măr și obijduit de taică-său, marele avocat Jurj Hariga. Apoi trece spre adolescență, jeluindu-se că n-avusese parte de-o tinerețe prea fericită, fiind atras, tot de taică-său, în haita fraților Zdruhu și Alionte Cerchez, cu care participase, sub conducerea comisarului Ciompete, șeful lor din umbră, la acțiunile de jefuire a caselor țiganilor trimiși în deportare.

La terminarea războiului, Jurj Hariga îl silise s-o ia de nevastă pe Frosa, fata unuia reîntors din pribegie, potcovarul din bariera gîrlei, Papălînă, ca familia lor să nu aibă de suferit de pe urma răzbunării celor ce pătimiseră din pricina avocatului și-a asociaților săi — frații Cerchez, comisarul Ciompete, domnișoara Tonș, madam Cerchez și-ncă vreo cîțiva prieteni din mahala.

— Dar de ce vă era teamă? — insist eu să-mi furni- zeze mai multe detalii.

Bobe mă privește nevinovat, apoi îmi explică.

— Măi Comane, tu știi cum e lumea, se ia după zvonuri... Când s-a dat iama prin casele ăloră, cîteva nopți la rînd, unii au început să-și bată gura că am luat și noi parte, eu și cu tăticu, la prădarea averii lor. Nu-i ade- vărat! Numai Ciompete și cu frații Cerchez s-au ocupat de treaba asta... Tăticu a și protestat chiar. Însă Ciompete i-a tras o labă, și ne-a pus să cărăm lucrurile furate, amenințîndu-ne că ne snopește în bătai dacă nu-l ajutăm la

curățirea cartierului. Și asta numai din cauză că, mai înainte, ne lăsaserăm atrași la vreo cîteva reuniuni organizate de Ciompete, acasă la madam Cerchez unde ne distraserăm cîntînd melodii național-tinerești, bînd și trăgîndu-ne în poză. Asta-i motivul pentru care ne luase cu el, că ne și spusese atunci: „dacă ați cîntat și băut cu mine, și v-am mai dat și haine din bănuții noștri, cu centuri și diagonale, trebuie să jucați cum vă ordon, și nu mai puteți da îndărăt!”... Dar noi ne-am ținut mai la margine și nu ne-am băgat decît la cărat, atîta și nimic mai mult. Iar Ciompete a rămas cu rîcă împotriva noastră...

— Dar și tu ai rămas prieten la toartă cu Alionte și Zdruhu! — îi atrag eu atenția.

— De nevoie, Comane, de nevoie!... Altminteri mă luau la poceală... Și-atunci m-am prefăcut că sînt de-al lor. Dar nu eram, în adîncul sufletului meu. Nici cînd au vrut să-l bată pe bunicu-tău, pe dom Petre Moțoganu...

Auzind de Tatapetre, am simțit deodată cum pornește să-mi fiarbă sîngele în vine. Mi-am stăpînit însă nervii, și l-am întrebat pe Bobe:

— Și cînd a fost asta?...

— Păi să vezi, chiar în ziua cînd s-a prăpădit bă-trînu'! Noi eram la pîndă, adică ei, fiindcă tata și cu mine, nevrînd să participăm la bătaie, că-ajungeau numai Alionte și Zdruhu, stăteam în casă și priveam pe fereastră la Cerchezi... Aștia se ghemuiseră lîngă gardul dintre noi și grădina voastră. Cînd s-a ivit bunicu-tău, călărind pe bicicletă, Zdruhu a sărit peste palan și i-a ieșit în cale... Asta-i tot!

— Cum asta-i tot? N-ați văzut ce s-a petrecut mai departe?

— Nu! Că ne-am speriat, auzind răcnetul scos de dom Petre... Și numaidecît am fugit în sufragerie. Tăticu zicea că să nu ne vîrîm în chestia asta murdară. Și nu ne-am vîrît, i-am lăsat pe ei... Așa că nu știu nimic. Și nici vinovat nu sînt, de vreme ce nici n-am văzut, și nici n-am auzit ce s-a întîmplat. Abia a doua zi ne-am întîlnit cu Alionte și Zdruhu, după ce murise bietu' bunicu-tău, și-ăștia ne-au spus că nu mai fusese nevoie să-l caftească, deoarece bătrînul se-mpiedicase cu bicicleta de-un ciot, și se dăduse peste cap...

Malamuc, îngrozit, vrea să se repeadă la Bobe. Îl opresc, spunîndu-i:

— Lasă-l în pace de nenorocit. N-ai auzit că nu știe nimic precis?

— Minte de rupe pămîntul, cumetre... Minte ca un porc de cîine! Știe mai multe... Fiindcă a rămas prieten cu Cerchezii, dar și cu Ciompete. Mi-a povestit nevastă-mea, care nu fusese cu mine la Buh. Pe cînd voi îl înmormîntați pe dom' Petre, comisarul stătea ascuns în casă la avocatul'... Iar într-o noapte, că i-a văzut Lina, fiindcă venise după niște găini la cotețu' hoțomanului de Jurj, au tot cărat la lucruri din magazia voastră, cea de peste drum de șopru... Cu toții, și Ciompete și avocatul', dar și Alionte și Zdruhu! Și era și ăsta cu ei...

Acum îmi vine mie să mă reped la Bobe și să-l înșfac de gît. Însă intervine tanti Ralița, care mă atenționează:

— Ia stai, măi Al, băiețelule! Ce cărau bandiții din magazia lu' Tac-tu Mare? Nu ești curios?... Dacă nu spune căcărează ăsta de Bobe tot ce are pe suflet, atunci mă ocup eu de el, și-l bat pînă-l fac să se scape-n nădragi!... Ce-aveați de luat din averea bătrînului, mă beșleagă? — îl somează mătușă-mea pe barmanul intrat în dificultate.

Hariga, înfundat pînă la brîu în scheletul scaunului, dă să se miște. Probabil, din pricina poziției, îi cam anchilozaseră mădularele. Însă bătrîna interpretează eronat intențiile acestuia, închipuindu-și că vrea să fugă. Și-i trage o scatoalcă, atît de țeapănă, încît nefericitul cade la pămînt, bineînțeles cu scaun cu tot. Mătușă-mea, nemiloasă, îl ridică la loc, trăgîndu-l de bărbuță. Operație pesemne dureroasă oarecum, deoarece Bobe purcede să urle, pentru ca apoi să izbucnească în plîns. Un plîns isteric, întrerupt de sughituri.

— Spun tot, coană Ralițo, dar nu mai da în mine! — declară Hariga în clipa cînd face o pauză, trecînd la alt registru.

— Mă nefericitule, mie să nu-mi spui coană, că n-am mîncat cu voi dintr-un blid! Eu mi-s doamnă, și încă mare, dacă mi-a fost milă de tine, și nu ți-am întors capul la ceafă, că puteam s-o fac... Habar n-ai ce mîină are Ralița!...

— Așa-i, doamnă! — se smiorcăie Bobe. Că nici n-aș fi zis...

— Ba să zici, că de nu, îți mut fălcile! — răcnește mătușă-mea.

— Păi, cum să vă spun, am cărat, la îndemnul lui Ciompete, tot felul de hîrtoage și

catastife din magazia domnului Petre... Comisarul surprinsese în ograda bătrînului o conversație între băieții săi, doctorul Lambe și dom Tilică... Cum că-n scriptele răposatului s-ar afla o sumedenie de informații despre o comoară, dar și despre unii prieteni de-ai săi, pe care i-ar fi încondeiat în fel și chip. Iar Ciompete ne sfătuisese să ne aprovizionăm și noi cu niște registre dintr-ălea, fiindcă s-ar putea să ne prindă bine. Mai ales că vremurile urmau să se schimbe... Dar n-am luat numai noi, ci-au cărat de-acolo și doamna Podășchină, și soția bătrînului, coana Caterina... Eu n-am apucat să-mi arunc ochii prin hîrtille ălea, deoarece niciodată n-am stat prea bine cu cartea. Tăticu s-a ocupat de ele. Și se mai ocupă și-acum, de cînd s-amprietenit cu domnul doctor Lambe. Numai comisarul Ciompete n-a mai dovedit să afle despre ce-i în ele, deoarece a fost nevoit să fugă, după ce stătuse un timp ascuns în casa noastră. Acuma-i departe, și nu cred să-l mai intereseze catastrofele Comanilor...

Restul bălmăjelilor lui Bobe Hariga nu mai prezintă importanță. Deși ne-a relatat pe îndelete neînțelegerile cu taică-său și frate-său, Maț, care-ajunsese avocat, despre cum se descurcase în viață. Chestiuni personale, de familie, care nu mă priveau. Îmi era suficient cît aflasem.

Pe la miez de noapte, ne-am despărțit de grupul Malamuc Fărîmiță Fir-Lalea. Mătușă-mea s-a îmbrățișat cu bătrînul țigan, ca vechi prieteni și tovarăși de joacă (în copilărie), în

timp ce noi, eu și cu Bilețul, am fost felicitati pentru ajutorul prestat.

La plecare, neuitînd să-l cazăm pe Bobe, laolaltă cu foștii săi coechipieri, în camera frigorifică a bardeziului, trăgînd apoi zăvoarele, mi-am amintit că nu mă interesasem de domiciliul actual al fostului comisar.

L-am întrebat pe Bobe, strigîndu-i prin ușa frigiderului:

— Unde-i Ciompete acuma? Spuneai că-i departe. Cît de departe?...

— Foarte departe! — îl aud pe Hariga. Unde nu-l mai poți ajunge, măi Comane... Nici de te-ai da cu fundul de pămînt!

— Ei, nu mai spune! Înseamnă că nu mă cunoști... Ia zi-mi!

— Ciompete e-n Austria! E bine?...

Ajunși la hotel, le urez noapte bună lui Bilețul și mătușă-mii și dau să plec spre camera mea. Mă bîntuia gîndul, c-ar fi posibil să mai găsesc la mine-n odaie vreun sandviș ceva, sau vreo fărîmă de pîine. Că iar mi se făcuse foame.

Taman în același moment, o aud pe tanti Ralița:

— Ia ascultă, măi nepoate, Alionte și Zdruhu nu-s și ei în Austria? Parcă așa ziceai că te-ai informat, cu mijloace proprii, la madam Cerchez în casă...

— Ba da! Iar următoarea noastră anchetă ne va lămuri și-n privința acestei coincidențe bizare, că tustrei haidamacii se

află pe-aceleași coordonate geografice...
Discutăm mâine dimineață, la breakfast!

VIII. FILIERA 5 — „CI. CONNECTION”

35. Breakfast blitz, investigații blitz, concluzii blitz...

Mă trezesc mahmur. Curios! Fiindcă, nefiind băuturos de felul meu, la bairamul tribului Malamuc nu servisem mai deloc din

vinisorul rozaliu, furnizat de gazdele noastre. Cu-atît mai mult cu cît, spun unii, vinul ar îngrăşa. În timp ce alţii afirmă că licoarea lui Bachus e folosită intensiv pentru curele de slăbire. Chiar am avut o colegă de redacţie, la „Fapta”, care-a fost la Karlsbad, unde medicii cehi au încercat s-o readucă la greutatea normală, dîndu-i să bea exclusiv vin, iar ca mîncare, absolut nimic. A umblat beată, biata femeie, vreo şaisprezece zile, cît dura cura de tratament, şi-a venit în ţară cu douăzeci de kile mai puţin. La noi însă, dînd de mîncărică, şi fiind deja dedulcită la vinisor de calitate, a recuperat totul într-un timp record. Plus o depăşire de vreo şase kilograme. Ce să mai crezi, şi pe cine s-ascuţi!

Amintindu-mi de păţania sărmanei mele colege, la breakfast mă rezum la minimumul necesar. În timp ce tanti Raliţa îşi comandă cinci ochiuri la capac, cu untişor şi caşcaval, iar Bileţel, mobilizat de exemplul dînsei, cere să i se servească şi lui acelaşi lucru, dar şi două perechi de cremvurşti, eu mă mulţumesc cu un ceai de sunătoare şi trei feliuţe de pîne prăjită. Să am capul limpede, să pot judeca şi decide în deplinătatea facultăţilor mele mintale, neîmpovărate de-o digestie dificilă.

Din păcate, experimentul nu-mi reuşeşte. Deoarece sunătoarea îmi răscoleşte căile biliare, destupîndu-le, şi mă apucă o foame cumplită. Temîndu-mă de cine ştie ce accident hepatic, că s-a mai auzit de-aşa ceva, comand şi eu aceleaşi bucate, întocmai ca şi partenerii mei de discuţii. La urma urmei, cu ajutorul unor cafele babane şi ţepene, există

posibilitatea să-mi organizez o digestie convenabilă.

Cînd trecem la cafele și țigărele, oftăm ușurați. Cu toții. Scăpaserăm de osînda blestemată a dejunului de dimineată. Acuma ne putem ocupa de treburile noastre. Motiv pentru care consider necesar să-mi consult asis-tenții:

— Ce ziceți, oameni buni, de afirmațiile lui Bobe Hariga?...

— Jumătate baliverne, restul brașoave! — îmi declară tanti Ralița.

— Nici așa să n-o luăm coană Ralițo! — sare ca ars Bilețel. Am auzit o sumedenie de informații utile... În special, chestia cu mutarea unei bune părți din arhiva bătrînului Coman-Moțoganu în casa Harigilor. Și, de-ar fi să-l credem pe cuvînt pe barmanul nostru, nici familia Coman n-ar fi străină de operație... Una la mîină. Iar faptul că Ciompete, fostul comisar, implicat și el în treburile astea murdare, se află acum în Austria, prin preajma fraților Cercez, Alionte și Zdruhu, ar merita să ne rețină atenția! Este?...

— Excelent raționat, dragul meu Gig! — îl felicit eu pe poet. La fel gîndesc și eu... Mai ales că participarea Cercezilor la moartea lui Tatapetre mi se pare cu totul neclară! N-avem nici o probă, sau mărturie măcar, din partea vreunui martor ocular, care să ne-ntărească opinia că bătrînul meu scump a fost asasinat cu sînge rece... Singurul care trebuie să știe ceva, fiind și mentor al bestiilor de Alionte și Zdruhu, mi se pare a fi doar comisarul Ciompete. Neapărat se impune să dăm de urmele lui!...

Tanti Ralița pufnește pe nas nemulțumită.
Și mi-o și trîntește verde în față:

— Că noi fi vrînd să plecăm chiar acum la Viena!...

— Ești în eroare, coană Ralițo! Nu-ți merge deloc coțofana... Măiestrică n-a zis să ne ducem în Austria, ceea ce mie personal nu mi-ar displace deloc, de nici un fel, de nici o culoare, ci să dăm de urmele lui! Asta-i altă poveste, vorba lui Kipling...

Bilețul iarăși a avut o intervenție valoroasă. Însă mătușă-mea nu-i receptivă, deoarece din nou pufnește, de astă dată apelînd la gură:

— Kifling, ne-Kifling, mie să-mi spui despre ce urme-i vorba!...

Era cazul să intervin. Și fiindcă pierdeam timpul în zadar, și fiindcă mătușă-mea-i absolut opacă. Exista ceva nou în comportamentul bătrînei. Ce anume, asta nu mai știam.

— Tanti Ralițo, omul ăsta, dacă-i putem zice-așa, a avut și el o casă, o familie, neamuri, colegi, prieteni... Asta numesc eu urme, în cel mai clasic stil detectivistic! Nu-nțeleg, ce-i cu matale, de nu-ți intră deloc în cap argumentele noastre?

— Foarte simplu, Al, băiețelule! Mi s-au înfundat arterele cerebrale, aia e!... Trebuie destupate...

— Cum, să te duc acuma și la spital?...

— Ba defel! Să-mi comanzi o sută de „Moskovskaya”... La vîrsta mea, de peste șaptezeci de ani, numai coniacul, vizichiul și vodka mai ajută! E clar?...

Acuma da. Eram lămurit. Deși bătrîna se stabilizase de multîșor, cam de vreo șapte

ani, la „peste șaptezeci...”, suferea pesemne de unele necazuri cu circulația. Nu nu- mai cu cea rutieră.

După ce tanti Ralița își „rade” suta de vodka, este alt om. Ba chiar se și rățoiește la mine:

— Și ce mai stăm, să ardem gazul de pomană? Nu pornim pe urmele comisarului?...

Spre norocul nostru, Mița Papălină, care-n dimineața aceea era de serviciu, știa totul despre Ciompete. Și adresa, și faptul că poseda un băiețel, de vreo patruzeci de anișori, cetățean al orașului, casier la baia comunală. Mai mult de-atât, cunoștea și unde se afla la ora aceasta fostul co-misar. La Viena, într-o suburbie a capitalei austriece. Odată, îl auzise pe bișnițarul de Jurj Hariga discutînd cu niște străinezi, despre localitatea cu pricina, și spunîndu-le că are și el un prieten acolo. De-aici, din orașul nostru, și care-i mai scrie din cînd în cînd.

Notîndu-mi adresa, peste două minute demarăm către Găvana, acum devenită cartier al Piteștiului, din fostă comună suburbană.

De-aici, peste o jumătate de ceas, sîntem înapoi. Găsisem casa comisarului, însă nu dădusem de Băiețel. După cum ne informaseră niște vecini, astăzi lucra la baie, întrucît orașul avea să fie aprovizionat cu apă în tot cursul zilei, pînă la orele 16 (mai exact spus).

Lăsăm „Bombița” la parkingul hotelului, întrucît baia comunală era în imediata noastră apropiere. Mătușă-mea, redevenită marea

detectivă de-altădată, dar și din motive de vodcă, mă trage de mână și mă iscodește:

— Cum procedăm, Al, băiețelule? Îl luăm de-a dreptul, sau pe ocolite?... Dacă-l speriem, aflînd că-l urmărim pe tac-su, intră în panică și dă bir cu fugiții... Cel mai indicat ar fi să ne dăm drept mușterii, și să facem cîte-o baie de aburi, cu masaj și dușuri scoțiene...

— Vezi-ți de treabă, tanti Ralițo! — îi temperez eu elanurile. Ce-ți imaginezi matală că funcționarii băii comunale intră la aburi odată cu clienții?...

Întrucît îmi place figura casierului, și care trebuia să fie chiar băiețelul lui Ciompete, îi dezvălui numaidecît identitatea mea. Omul din dosul gheretei mă privește surprins, pentru ca apoi să-mi spună:

— Dumneavoastră sînteți Al Coman, care semnează în „Fapta” Al Conan? Păi, vă cunosc foarte bine! Vă citesc mereu... Și vă cunosc și neamurile, pe domnul doctor Harry Coman, ca și pe domnul Tiliță. M-au vizitat și dînșii de vreo două, trei ori... Cu ce vă pot fi de folos?

— Aș dori tare mult să stăm de vorbă! — îi declar eu. Însă nu aici, ci undeva, într-un loc mai liniștit...

Ciompete-junior se scarpină pe mustață, căci poseda una de-o bogăție piloasă impresionantă, în totală contradicție cu podoaba capilară, absentă cu desăvîrșire, și-mi propune o variantă:

— Maestre, mă scuzați că vă spun așa, dar știu că scrieți și literatură, doar v-am lecturat o schiță în „Urzica”, sînteți invitatul meu!

Poftiți, după-amiază, la mine acasă. E cel mai liniștit loc de pe lumea aceasta zbănțuită. Și-am să vă citesc și eu cîte ceva din poemele mele. Că-mi place să scriu... La nebunie! Veniți, vă rog, și luați-o și pe sora dumneavoastră cu nepotelul... Barem dînsa vă seamănă nemaipomenit, îndeosebi ca volum, și-i foarte reprezentativă!

Revederea cu pleșuvul băiețel al lui Ciompete a avut loc abia pe la cinci și jumătate.

Ciompete-junior ne-aștepta nerăbdător, cu cafeluțe și coniac.

După ce-a ciocnit primul păhărel cu mătușă-mea, bătrîna i-a îngăduit să-i spună Ralița, de-a dreptul, iar ca-sierul ne-a rugat pe toți să-i zicem Aburel, diminutivul cu care-l alintase nevastă-sa, mai înainte de-a-l abandona. Detaliul cu părăsirea domiciliului conjugal ni l-a relatat, de fapt, mai tîrziu, cînd evoluasem la amănuntele biogra-

fice. Și-atunci aflasem de unde provine Aburel, cînd mătușă-mea-i declarase:

— Ce nume fermecător, dragul meu, provine, nu-i așa, de la Abur?

— Din păcate, nu! — i-a retezat avînturile lirice casierul. Ci de la Assurbanibal... C-așa a vrut să mă boteze nașu-meu, care și dînsul avea un nume din istorie, Artaxerxes, tot greu de pronunțat. Nașă-mea îi zicea Sexe, ca să nu i se împleticească limba, cum și mie îmi susura la ureche fugitiva mea de nevastă, din aceleași motive, spunîndu-mi Aburel... Ce să-i faci, asta-i viața!

Abia mai spre seară, după ce Aburel ne citise și-un caiet cu poeme suprarealiste, și care lui Bilețel nu-i plăcuseră deloc, am avut posibilitatea să trecem la oile noastre, respectiv la taică-său.

Comisarul Ciompete își lăsase copilul pe mîna bunicilor, deoarece maică-sa se prăpădise la naștere, iar el o-ntinsese în Austria. Abia de vreo cîțiva ani încoace începuse să-i scrie de la Viena băiatului. După cum ne relatează Aburel mîhnit, nu ca să-l întrebe cum o duce și ce face, dar ca să-i ceară anumite servicii speciale.

— Despre ce-i vorba, măi Aburel? — îl întreb eu înduioșat.

— O chestie destul de ciudată, maestre! Mă roagă să fac pe dracu-n patru, și să aflu dacă avocatul Jurj Hariga și unchii matale au dat cumva peste nu știu ce fel de însemnări ale bătrînului Petre Coman-Moțoganu... Culmea e că și domnul doctor Lambe, sau Harry, cum își zice singur, fiindcă avocatul nu-i spune decît Lambe, mă întreabă și dînsul, că de două ori m-a vizitat în această privință, dacă nu l-am auzit pe tăticu, atunci cînd mai era pe-aici, pomenind despre aceeași problemă, a jurnalului ținut de tatăl dînsului... Pe de altă parte, Jurj mă iscodește și el, tot în chestiunea însemnărilor. Drept să vă spun, eu n-am mai defel ținere de minte, însă nici nu mi-l închipui pe tata încredințîndu-mi un secret de soiul acesta. Iar acum, dacă-i pe bune, și l-ar fi cunoscut, de ce-mi scrie să aflu care-i situația?... Ultima oară, cînd a fost pe la mine doctorul Lambe, însoțit și de fratele dînsului, Tilică, m-a rugat să caut prin hîrțile din biroul

lui taică-meu, și să văd dacă nu se găsesc pe acolo însemnările domnului Petre... Păi dacă le lăsase acolo, mai mă-ntreba taică-meu de ele?... Iar doctorul Lambe, când și-a luat rămas bun de la mine, cu prilejul vizitei despre care v-am pomenit, m-a rugat să nu mai spun la nimeni despre cercetările sale, deoarece are impresia c-a dat de-o urmă... Pricepeți ceva, din toate bazaconiile astea?

Pricepeam! Dar n-avea nici un rost să-mi destăinui bănuielile unui om de treabă, și care, pe deasupra, n-avea nici o legătură cu problemele personale.

La plecare, Aburel ne-a îmbrățișat prietenește și lejer alcoolizat, și mi-a mărturisit ce-i stătea pe suflet:

— Maestre, la urma urmei, dumneavoastră pentru ce-ați ținut să mă vedeți și să stați de vorbă cu mine? Că, nici pînă acum, n-ați suflat o vorbă despre obiectul vizitei matală...

— Ei, Aburel dragă, vroiam să aflu și eu ce mai face taică-tău!... L-am întîlnit o dată, pe cînd eram tînăr și fericit, și-aș fi dorit să știu cum se descurcă...

— Aha! Va să zică asta era? Păi cred că se descurcă binișor el! Acuma-i comerciant, se ocupă cu vînzarea de artizanat provenit de la noi, și-n anul care vine, este posibil să facă un turneu prin țara noastră... Cu mașina lui personală! Eu unul tare-aș vrea să-l văd...

— Dar eu! — exclam cu glas sugrumat, surprins de inițiativa fostului comisar.

Masa de seară am luat-o împreună cu tanti Ralița și Bilețel. Cu toții preocupați de rezultatele anchetelor noas-tre piteștene. Atît

de cufundați în analizarea lor cât mai atentă, încît nici n-am mai reținut ce mîncaserăm. Doar la plată, cînd a trebuit să achit o sumă apreciabilă, mi-am dat seama că servisem cina în stare de transă. Altminteri nu-mi explic, cum de fuseserăm capabili să ingurgităm douăzeci de mici, trei mușchi de porc, tăvăliți în mălai și împănați cu căței de usturoi și costiță afumată, plus cafe-lele dar și profiterolurile solicitate de mătușă-mea.

Pe cînd mai trăgeam o țigară, din cele două pachete de „Kent” procurate de cumătră Mița Papălină, care iarăși era în tura de noapte, iar mătușă-mea ne asfixia cu „mărășeștile” dînzei, neliniștiți de valoarea cercetărilor și investigațiilor noastre, l-am observat într-un ungher al localului pe Jurj Hariga.

Ne privea atent, ca și cînd ar fi dorit să afle ce-i în mințile celor trei detectivi.

Totuși, uitătura bizară a bătrînului găinar mi-a declanșat una din cele mai neașteptate ipoteze. Printr-o asociație de idei total neașteptată, pornind de la malefica privire a hodorogului de avocat, mi-am zis în sinea mea: „Tot așa îl măsoara din ochi și nene Lambe pe Tatapetre, de cîte ori se lega de el bunicu-meu, iar doctorul se străduia să-i descifreze spusele în doi peri”!

Și totul pornise de la nuntă.

De la celebra nuntă a lui nene Lambe. La care participasem cu toții, cu cățel și cu purcel. Și Tatapetre, și Maca-Maia, soacra-mare, și restul familiei.

Mda! Era ceva aici. Trebuia gîndit mai serios, și rumegat în liniște.

Profitînd de răgazul pe care ni-l îngăduie ultima țigară aprinsă, mai înainte de-a porni la culcare, le dezvălui suporterilor mei ce-mi trecea prin cap:

— Dragă tanti Ralițo, precum și scumpe Bilețel, asta-i ultima noapte pe care-o mai petrecem la Pitești!...

Mătușă-mea, probabil neatentă la modul meu de exprimare, mă și întreabă incitată:

— Chiar ai de gînd să petrecem?... N-ar fi rău ca   idee, mai uităm și noi de pățaniile prin care-am trecut! Unde ne ducem?...

— În două locuri! — îi spun eu.

— Domle, dar ești măreț! — exclamă Bilețel, nesesizînd că mă adresam bătrînei. Chiar în două?...

— Exact! În primul rînd în camerele noastre, deoa- rece în sensul acesta am zis „ultima noapte pe care-o petrecem aici”... Adică ne culcăm! Iar mîine, în zori, demarăm spre cășile noastre!

— Păcat! își manifestă dezolarea, pe două voci, tanti Ralița și Bilețel.

— Nu-i deloc păcat! — îi contrazic eu. Mi-am amintit de unele lucruri referitoare la nene Lambe, și trebuie să cuget mai îndelung la ele!

IX. O NUNTĂ CA-N BASME, ÎNSĂ DE GROAZĂ

36. Insomnii detectivistice

Din ziua cînd am ajuns acasă, oarecum cu bine, nu mai mă aflu în posesia unui somn liniștit și odihnitor. Și-asta în pofida sedativelor cu care mă îndop, seara, împreună cu cina mea dietetică. Și doar nu mănînc cine știe ce mare lucru. Iar cînd am apelat și la un

somnifer, parcă două tablete de „ciclobarbita”, n-am izbutit să dorm toată noaptea, pînă s-a crăpat de ziuă. Ce-i drept, nu-i exclus să fi confundat tabletele, și să-mi fi administrat „ciclamat de sodiu”. Nu mai înțeleg nimic!

Pe mătușă-mea am dus-o în bariera Vergului, la domiciliul dînzei personal, indicîndu-i să-mi îngăduie vreo cîteva zile de reflexie, și numai în cazuri speciale să mă caute. Bătrîna mi-a respectat rugămintea, și-n fiecă seară, pe la zece, eventual unsprezece, mă sună la telefon să mă întrebe cum avansez cu investigarea amintirilor.

Pentru că, de fapt, cu asta mă ocup. Întreprind o mică și extrem de utilă anchetă asupra unor evenimente de demult. Solicitată de privirea aceea a lui Jurj Hariga, urîță și amenințătoare, care-mi trezise în memorie felul în care se uita nene Lambe la Tatapetre, oarecum asemănător cu scrutătoarele și semnificativele investigații ocu-lare ale avocatului.

Iar dacă unchiu-meu, tip coleric și, ierte-mă Dum- nezeu, chiar instabil psihic, încă de-atunci, de cînd buni- cu-meu își bătea joc de el, îi pusese gînd rău lui taică-său, ce l-ar fi împiedicat să fie în cele mai strînse legături cu Cerchezii, Ciompete și Harigii?... Mai ales că și-n vremea de azi, se mai vedea cu Jurj! În orice caz, ceva nu era în regulă. De-aceea mă străduiesc să-mi rememorez unele întîmplări din trecut, pentru a-mi da mai bine seama pînă unde-ar fi putut merge nene Lambe cu ura nutrită, mocnit și îndelung, împotriva părintelui său bun.

Bileţel, de cînd ne despărţiserăm în ziua sosirii la Bucureşti, îmi făgăduise că va declanşa o discretă operaţie de filaj, tentînd să urmărească deplasările doctorului Lambe Harry Coman. Însă pînă acum nu-mi mai dăduse nici un semn de viaţă. Şi asta mă neliniştea. Şi-mi tulbura nopţile, neîngăduindu-mi să aţipesc barem o clipă. Dacă i se întîmplase ceva?

Aveam suficiente motive să-mi fi pierdut somnul. Şi tanti Raliţa, care mă bîrîia la cap, seară de seară, şi Bileţel care dispăruse, dar şi invitaţia la nuntă, pe care n-o mai găseam.

Invitaţia la nunta lui nene Lambe! Găsită de tanti Raliţa, printre hîrţoagele ridicate din magazia lui Tata-petre, laolaltă cu catastifele şi colecţiile de reviste, romanele în fascicule şi toate celelalte mărunţişuri. Şi-mi aduceam foarte bine aminte de ea. O văzusem cu ochii mei personali, atunci cînd mătuşă-mea îmi adusesese albumul cu fotografiile de familie, încărcat în patru geamantane. Şi-o pusesem bine, să nu se piardă. Dar unde? Asta era problema!

Enervat de căutările încununate de un total insucces, în cele din urmă mă decid să-i telefonez mătuşă-mii. Îmi răspunde numaidecît, de parcă asta ar fi aşteptat, să am nevoie de dînsa.

— Ce-i Al, băieţelule, trebuie să mă reped pînă la tine?...

— Nici să nu-ţi dea prin gînd! Am o mulţime de probleme, dar le rezolv şi singur...

— Păi, dacă le rezolvi singur, fără colectiv, de ce m-ai mai sunat?

— Pentru un amănunt, tanti Ralițo! Unde-am pus noi invitația la nunta lui nene Lambe?...

Mătușă-mea icnește ciudat, iar după aceea îmi strigă în receptor, de-mi asurzește urechea:

— Ce? A-nnebunit Lambe?... Iarăși se căsătorește, la vîrsta asta, cînd a hodorogit de tot, și mai are și nevastă, copii și nepoți?...

— Stai încet, omul lui Dumnezeu, nu te pripri! — pornesc eu să lămuresc lucrurile. E vorba de cartonașul acela, îngălbenit de vreme, găsit de matale printre hîrtoagele rămase de la Tatapetre, și pe care l-am pus amîndoi deoparte, să nu se amestece cu celelalte amintiri de fa-milie!

Tanti Ralița oftează ușurată, atît de puternic, încît am impresia că-mi șuieră un vînt sălbatec în receptor:

— Oh! Doamne! — o aud. Păi, măi nepoate, nu mai ții minte c-am băgat-o, împreună cu niște scrisori de-ale lu' neica Pătru, în plicul tău cu însemnările privitoare la cazul, Bazil Avaru?...

— Bun, perfect! Și plicul unde l-am pus?

— A, plicul? Cred că-i în noptiera din dormitorul vostru... Cînd am rămas la voi peste noapte, l-am luat cu mine, să-l mai citesc și eu!

În sfîrșit, mă aflu în posesia cartonașului. Îl găsisem după noptieră, căzut laolaltă cu toate notițele mele, însă fără plicul de care pomenise tanti Ralița.

La lumina lămpii de pe biroul meu de creație, unde-mi scriam romanul închinat lui

bunicu-meu, mai înainte de-a mă fi angrenat în ancheta dezlănțuită de cartea lui Maț, citesc emoționat textul imprimat pe invitația la nuntă. Și care suna așa:

„Hamilcàre de Rowitzky-Rovinari et Nathalie de Rowitzky-Rovinari ont l'honneur d'annoncer le mariage de leur fille

HALINE

avec le Dr. Capitaine Haralampios Coman”

Asta pe pagina din stînga a invitației, care era impri-mată în interiorul unui cartonaș îndoit la mijloc. Iar pe pagina din dreapta scria:

„Pirree et Catherine Coman-Bacria de Matzau ont l'honneur d'annoncer le mariage de leur fils

HARALAMPIOS

docteur Capitaine stomatologue militaire, avec Mademoiselle Haline de Rowitzky-Rovinari”

Pe ambele pagini interioare ale cartonașului, la subsol, se mai putea citi:

„La cérémonie de la noce aura lieu à Pârlivaca din Vale (Parlivache d'en bas) la 19 juin 1934”

37. Pregătește-te, Petre, de nuntă!...

Și-a fost suficient să-mi treacă accesul de ilaritate isteriformă, ca numaidecît să-mi

amintesc că nene Lambe cam avusese destule motive să nu-l mai sufere niciodată pe bietul bunicu-meu.

Fiindcă, dacă mai m-ajută memoria, întrucît pe-atunci aveam doar vreo opt anișori, preparativele nunții se declanșaseră în ograda lui Tatapetre. Care, la instigațiile bunică-mii, Caterina de Bacria-Matzau, trebuia să facă rost de-un dar de nuntă cît mai reprezentativ, să se-nțolească la mare ștaif, dar și să procure băutura pentru nobila ceremonie nupțială de la Pârlivaca.

Și, fiindcă nene Haralampios (de fapt, Haralambie, alintat Lambe) o informase pe maică-sa că la conacul conților Rovitzky-Rovinari, adică la „Parlivache d'en bas” se bea țeapăn, numai tării de peste 60 de grade, localitatea respectivă aflîndu-se prin părțile de nord ale Bucovinei, chiar la granița cu Galiția, Tatapetre, om gospodar și chibzuit, se gîndise să-nceapă cu fabricarea a vreo două vedre de trăscău. În condiții casnice. Împrumutînd un cazan ilicit și clandestin, de la cumetrii noștri, familia Măgeanu.

În cea de-o doua noapte, deoarece asemenea operații nu se efectuau decît la adăpostul beznei, cînd Tatapetre tocmai își instala cotlonul și cazanul, și scosese și apa necesară pentru butoiul în care trebuia să fie pusă la răcit serpentina de aramă, ne-au călcat hoții.

C-a fost unul, sau mai mulți, asta nu s-a putut ști. Fapt e că, nefericitul căruia-i dăduse prin cap să ne spargă casa, avusese și-un ghinion teribil. După ce pătrunsese în odaia de la drum, acolo unde-și ținea tanti

Malica pianul, cînd bîjbîise prin beznă nimerise cu labele exact pe claviatura instrumentului. Și-acesta a răsunat atît de înspăimîntător, și pentru noi, și pentru hoț, încît tanti Malica a pornit să răcnească îngrozită:

— Săi, Tăticule, săi, Mamițico, mă violează bandiții!...

Tatapetre și Maca-Maia, temîndu-se să nu fie cumva vorba de agenții „MAT”-ului, cei care se ocupau de prinderea fabricanților de alcooluri casnice, atrași în casa bătrînilor de cine știe ce pîrîciune din vecini, i-au strigat mătu- șă-mi:

— Țin-te bine, Malico, și nu te lăsa!... Imediat venim și noi, să vedem cine-i nemernicul! O țîrișică de răbdare, c-avem treabă...

Și, înnebuniți de urletele mătușă-mii, care se vîrîse sub pat, înfășurată în plapumă, s-au apucat s-ascundă cazanul, cotlonul și serpentina în magazia de lemne. Însă într-un ritm de lucru infernal, de curgeau nădușelile de pe dînșii ca dintr-o cișmea. Bunicu-meu, de felul său om curajos, îi tot spunea nevastă-sii:

— Nu-ți fie, fa Caterino, frică!... Dacă-i vreun dobitoc și vrea s-o necinstească pe fi-ta, nu-i nici o pagubă... Una la mîină. Și-apoi, pînă izbutește s-o pună în poziție pe Malica, îi trebuie vreme, nu glumă! C-are, Malica noastră, pe puțin suta de ocale... De cîte piftele ai băgat în ea! Iar dacă-s ăia, de la méaté, atunci au încurcat-o cu mine. Doi la mîină. Fiindcă-i duc de gît la poliție, c-au vrut să-i facă felu' fetei, și-ncă la ceasuri de

noapte, cînd nu-i îngăduit!... Pune mai iute lemnele peste cotlon, să nu se vază!... Bată-te cucu, fa Caterino, cu nunta lu' Lambe al tău... Că m-ai îndobitocit la cap: fă-i trascău prefript, fă-ți frac, fă-ți ghetе de lac, fă-ți papion, ca la chelneri, fă și tot fă, de nu mai am pic de hodină... Haide, odată, termină, să ne ducem la Malica, să vedem ce-a făcut nefericitu'!

Între timp, nefericitul în cauză, care, bineînțeles, nu-i pusese nici un gînd rău mătușă-mii, știind-o domnișoară și fată bătrînă, deoarece era un găinar din mahalaua noastră, după cum s-a dovedit mai tîrziu, se refugiase în uriașa pendulă a familiei, una din cele cît un dulap. Acolo, însă, lovind și ciocnindu-se de barele metalice ale agregatului, care răsunau mai teribil decît clopotele bisericii de la Sfîntu' Nicolae, cînd le punea în funcțiune părintele Pîrțângău, parohul nostru, a pornit și pendula să bălăngăne. Ceea ce nu mai făcuse de ani de zile, fiind defectă. Asurzit de zgomot, speriat de beleaua care dăduse peste capul său, hoțul s-a zbătut disperat să scape din celula în care se băgase din proprie inițiativă. Dar ușa pendulei se înțepenise, și individul nu mai avea nici o posibilitate de ieșire. În cele din urmă, tot izbindu-se de pereții uriașei mașinării, a reușit să doboare la pămînt sonora instalație. Numai astfel s-a desprins ușa pendulei din balamale, iar hoțul a putut s-o ia la fugă în direcția odăii lui Tatapetre. Îngrozit de moarte, total asurzit, s-a lăsat prins de brațele bunicului, care tocmai venea

dinspre șopru, să vadă ce mai face Malica și cum se descurcă.

Bătrînul a aprins lampa, că pe-atunci n-avea lumină electrică, și l-a cercetat curios pe ghinionist.

— Păi bine, bă Funiuță, taman la mine te-ai găsit să dai lovitura?... Nu știai că te cunosc de cînd erai de-o șchioapă, și de jucai cu rîma în țărînă?... Blegule! Cre-deai că-mi țin găinile-n odaia de la drum? Ce-o să zică tac-tu, dac-o afla ce-ai făcut? Habar n-ai ce te-așteaptă, beșondritule! Fiindcă ai vrut s-o pîngărești pe fie-mea, Malica, va trebui s-o iei de nevastă, dacă vrei să scapi de pîrnaie. Așa-i legea!

Funiuță, băiatul unui arămiu din bariera gîrlei, a pornit să tremure din toate măduarele. Căzînd în genunchi și sărutînd mîinile lui Tatapetre, a-nceput să se roage plîngînd:

— Iartă-mă, nene, că nu mai fac!... Că nici de hoț nu-s bun, dacă m-am lăsat prins de bălângănitoarea aia. Nene Petre, mîncă-ți-aș și săruta-ți-aș picioarele, nu mă nenoroci! Dacă-i spui lu' tăticu' ce-am pățit, și că mai trebuie s-o iau și pe domnișoroaia matale de nevastă, mă bate de mă omoară... Și ce să fac eu cu fata dumitale, nene Petre, că-i de trei ori cît mine? Dă-mă pe mîna poliției... Și n-am să-ți port pică, fiindcă-i mai bine la pușcărie, decît într-un pat cu balabusta asta, zău așa, mîncate-aș tot!...

Bunicu-meu, după ce-l ascultase răbdător pe nenorocosul Funiuță, purcese să rîdă în hohote, în vreme ce-l culegea pe arămiu de la genunchii săi. Cînd îl văzu în picioare, îl

scoase afară din casă, conducându-l pînă în stradă, și-acolo îi trase o pereche de palme, mai mult pentru a fi înregistrat de urechile bunică-mii, spunîndu-i în șoaptă:

— De data asta te iert, bouleanule! Dar dacă mai încerci să-mi spargi casa, află de la mine că nu scapi de Malica... Abia așteaptă un pețitor ca tine, tînăr și bășinos, pe deasupra, ca să facă tot ce-i trăsnește prin cap din el. Musaca te face, flețule! Hai, șterge-o...

38. Alcooluri casnice (dar și urmările lor)

Abia din cealaltă noapte s-a învrednicit Tatapetre să se-apuce de fabricarea trăsăului pentru nunta de la Pârlivaca din Vale. De astă dată, ca să nu mai aibă neca-zuri cu tanti Malica, a mobilizat-o și pe dînsa la cazan. Maca-Maia se-ngrijea de întreținerea focului din cotlon, Tatapetre schimba apa din ciubărul serpentinei, iar mă-tușă-mea trebuia s-o care de la cișmea.

Lui bunicu-meu îi cam plăcea să tragă la măsă. Și trăsău de Mățău, și vinișor din viuța lui. Însă trăsăul și-l prepara anume, nici prea tare, nici prea molîu, adăugîndu-i mai totdeauna, conform unei rețete numai de dînsul cunoscute, și nițică boia de ardei, și-un puf de piper, iar uneori și-un pic de sare. Și niciodată nu se pilea.

Acuma, tot gustînd din șuvița călîie ce se scurgea din țeava serpentinei, pentru a

constata și menține tăria solicitată de nene Lambe, de la al doilea cazan nu mai făcea priză cu realitatea.

În timp ce-aranja alambicul pentru a treia oară, Tatapetre, se plînzea că nu mai vede bine, și-o rugă pe tanti Malica să-l ajute la pus capacul. Cînd strigă după Maca-Maia, să pună lemne pe foc, ia-o de unde nu-i.

— Caterinooo! — porni să strige bunicu-meu. Pe unde-mi umbli, fa cucoană, vedeate-aș odată soacră mare, să scap dracului de osînda asta!

Bunică-mea dădu imediat semn de viață, ivindu-se din beznă cu două gîște moarte-n mîină, și orăcăind de spaima lumii:

— Petre, Petre, nu-i a bună!... Se duce dracului nunta lu' Lambe-al meu... Au murit gîștele toate. Una nu mai trăiește, a dat boala-n ele... Taman acușica, de-aveam și eu de gînd să tai vreo două trei, să-i duc cuscră-mii, contesa... Ce-i facem?

Tatapetre, surprins neplăcut, mai are în dînsul un oarecare simț gospodăresc, deoarece imediat îi transmite îndrumările necesare:

— Ia-o pe Malica, și-apucați-vă de jumuliți-le! Barem să ne-alegem cu niște puf, pentru perne... De cazan am să mă grijesc singur!... Haideți, nu mai zăboviți, că se răcesc, și-o să fie mai greu de smuls penele...

Cred c-au lucrat bielele femeii vreo două ceasuri, cel puțin. Că erau și multe gîște, peste douăzeci și ceva de bucăți... Cînd isprăviseră treaba, și-i aduseseră lui buni- cu-

meu penele, să le-ndese în niște saci de iută, tanti Malica l-a întrebat îndurerată:

— Și-acuma ce-i facem cu găștele? Oare nu s-ar putea pune la untură prăjite bine, și să le păstrăm la borcan, pentru iarnă?...

— Du-te de-aici, fă Malico! se rățoiește la dînsa Tatapetre indignat. Să-mi dai mortăciuni de mîncare?... Mai bine pune osu'-aici, de m-ajută, că-i gata cazanu'!... Mîine, cînd se luminează de ziuă, o să-ngropăm stîrvurile-n fundul grădinii. Haide, dă-i bătaie!

Către revărsatul zorilor, cînd gătaseră cu cazanul, iar bunicu-meu era și el gata, adică praf și pulbere, de-atîtea degustări cîte efectuase, își aminti că uitaseră să mulgă vaca de cu seară.

— Bine, fa Caterino, ce moaș-ta făcuși?... Lăsași vaca nemulsă?

— Păi cînd, mă Petre, bătu-te-ar sfinții, cînd? La cazan mă puseși, la jumulit mă puseși, cînd să mă pun și pe vacă?...

— Uite-acușica! Mergem împreună, că mai dăm de dracu și cu biata dobitoacă...

Ajunși în grajd, au fost nevoiți să constate că dobi- toaca trăgea să moară. Făcea spume la gură, dădea din cap, încercînd să-și scuture balele, și din cînd în cînd, își ridica în semn de adio coada îmbîrligată, cu care prilej slobozea niște vînturi de groază.

Maca-Maia, luîndu-se cu mîinile de păr, purcese să urle a morțiu:

— Petre, păgînule, vezi ce pățirăm, că nu-ți mai calcă picioru'-n biserică de ani și ani? Te bătu Dumnezeu!... Ne lăsă fără vită-n casă!

Apoi, sesizînd că Tatapetre căta interesat spre vacă, bunică-mea îşi înteeţi ȕipetele:

— Să nu cumva să te-apuci să tai vaca, păcătosome, că' te tai şi eu cu mîinile mele!...

Însă bătrînul se apropiase şi mai mult de muribundă, şi se tot străduia să amiroase ceva. Cînd se consideră dumirit. O luă la rost pe Maca-Maia:

— Ia ascultă, cocoană, de unde adăpaşi dobitoaca aseară?...

— Cum de unde? — se miră bunică-mea. Din hîrdăul de lîngă grajd!

În momentul acela Tatapetre îşi trase o palmă peste frunte, de i se auziră oasele trosnind. Apoi îşi motivă gestul neaşteptat:

— Păi, nu ştiai că răsturnasem acolo resturile fierturii de la cazan? Vaca-i moartă de beată!... N-are nimic... A băut din hîrdău, şi-acuma se distrează şi ea. Auleu, unde-s gîştele? — îşi aminteşte bunicul şi de păsările jumulite, care-şi aşteptau îngropăciunea.

Şi, fără să mai aştepte răspunsul bătrînei, se repezi ca apucat în dosul grajdului, de unde, peste o clipă, se ivi rîzînd cu gura pînă la urechi, bătîndu-se cu palmele de şolduri, de parcă ar fi dat cine ştie ce mare bucurie peste el.

— Petre, Petre! — răcneşte Maca-Maia. Ai înnebunit, ce-i cu tine?... Să-ţi pierzi minţile pentru cîteva gîşte?...

— Mai ţine-ţi gura, bleaga Domnului! — o repede Tatapetre. Vino să-ţi vezi gîştele... Acuma s-au trezit şi ele din beţie, şi-aleargă zăpăcite prin grădină, neînţelegînd de ce-au rămas despuiate de pene!... Crez c-au băut şi ele din hîrdău... Ha, ha! Aşa nuntă, mai zic şi

eu! Dac-am pornit să ne-mbătăm de pe-acum, și vacă, și găște, ca să nu mai zic și de mine, păi ce-o să fie la Pîrlita aia din Vale?... Ia-o pe Malica, și fugiți să prindeți găștele!

Ceea ce-a urmat, merita trecut în analele familiei. De altfel, nu-i exclus ca Tatapetre să fi consemnat evenimentul în gromovnicul său.

Ceasuri de-a rînduri, pînă aproape de prînz, Maca- Maia și mătușă-mea au gonit ca apucatele prin grădină, încercînd să prindă stresatele orătării. Acestea, înnebunite de starea în care se găseau, se furișau pe sub vișele de vie, printre vrejurile tomatelor, gîgîind înfiorător. Buni- că-mea, la un moment dat, a rămas prinsă, de-a bușilea, între doi curpeni, cu trei găște sub brațe. A fost nevoie de intervenția mătușă-mii, s-o extragă de-acolo, trăgînd-o de picioare, de fustă, de tot ce putea. Pînă a lăsat-o pe Maca-Maia în izmele lui Tatapetre, pe care le purta, uneori, din motive de reumatism.

Cînd au isprăvit de strîns găștele, și le vîrîseră pe toate, minus vreo cîteva ce reușiseră să scape, refugiindu-se la vecini, arătau amîndouă ca niște paparude. Bunică-mea în indispensabili, boită toată pe chip de verdele sucului cu care se spoise strivind vrejurile roșiilor, iar tanti Malica cu rochia zdrențuită, din care rămăseseră numai, pe ici pe colo, cîte ceva ce mai putea aminti de materialul din care fusese croită.

Tatapetre, care între timp adormise în grajd, lîngă vaca îmbătată, și s-a trezit tocmai

cînd muierile se refugiau în bucătărie, să-și ia ceva pe ele, a-nceput să strige pe urma lor:

— Starăți, fa nefericitelor, și nu vă ascundeți! Veniți într-acoacea fuguța, să mulgem dobitoaca... Să vedem și noi, cum o fi laptele după ce-a băut trei vedre de boștină! Și fiți cu grijă apoi, cînd îl puneți la fiert, să nu ia foc cumva... Haida, haida, nu vă sfiți, c-am mai belit eu ochii și la alte baragladine, mai înspăimîntătoare decît voi!...

Iar ca să mulgă vaca, a fost și-asta o problemă. Încă amețită de trăscaul ce-i circula prin vine, au trebuit s-o salte cu-o prăjină, pentru a o ridica pe picioare, iar tanti Malica să se vîre sub biata vită, care tot da să se culce și s-o susțină în tot timpul operației.

39. Plecarea la Pârlivaca din Vale

Taică-meu, care primise indicații exprese din partea lui nene Lambe, să aibă grijă de organizarea prezentării piteștenilor la curtea nobililor Rowitzky-Rovinari, dar și de deplasarea lor în cele mai bune și economice condiții, încă mai înainte cu-o săptămîină luase toate măsurile de rigoare.

Ca să nu ne facem neamul de rîs, pentru Maca-Maia și tanti Malica se comandaseră rochii de nuntă speciale, lungi pînă-n călcîie, la cea mai bună croitoreasă din bariera gîrlei.

Cu pălăriile avuseseră cele mai mari necazuri. Maca-Maia își dorea o „tocă” din

pluș cafeniu, iar mătușă-mea o pălărie din pai, așa cum văzuse într-un film cu Greta Garbo.

În cele din urmă îi făcuseră rost de-o roată imensă, dintr-o împletitură de paie de orez, împrumutată de la madam Cerchez, care-o purtase prin 1912, la logodna dînsei. Nițel gălbejită de vreme, o spălaseră într-o baie de benzină. Pălăria se mai albise nițel, însă trăsnea de la cinci metri a gaz.

De la Tonșoaica luaseră și niște mănuși din ațică, albe și nițel cam deteriorate. La prima probă, tanti Malica fiind în posesia unor labe impresionante, mănușile au plesnit, pîrîind din toate cusăturile. Plîngînd cu lacrimi amare, mătușă-mea declară că nu mai merge la nuntă. Noroc că maică-mea a avut o idee salutară. Și i le-a cîrpit cu-o migală inumană, utilizînd niște panglici albe de jartiere, elastice și invizibile, pe care i le-a introdus între fiecare deget de mănușă.

Cu Tatapetre n-a mai fost o problemă. S-a închiriat, de la o prăvălie de pe Strada Mare, specializată în asemenea operațiuni comerciale, pentru nunți și botezuri, un frac negru, cu lampasuri de mătăasă și coadă. Din păcate, costumul era cam strîmt, iar pantalonii scurți.

— Lasă, dom Petre, — l-a asigurat taică-meu pe bătrîn, că merge și-așa... Pînă la Pârlivaca ai să călătorești cu clasa a treia, ca să facem economie, fiindcă tot o să-ți dăm matale să cari și darurile noastre de nuntă, și n-o să te bage nimeni în seamă, iar la conacul Rowitzkylor o să vedem noi ce-i facem... Că n-or să te pună-n fruntea mesei!

— Cum, măi Eftimie, să merg în tren cu Țoalele astea de chelner, să mă ia lumea drept cioclu?

— Vezi-ți de treabă, tăticule! Nu mai avem geaman-tane, unde să-ți vîrîm și boarfele matale... Și-are să-ți fie și mai comod. Nu va mai trebui să te schimbi de haine... Iar cînd o s-ajungem la curtea cuscrilor dumitale, ai să faci impresie. Și-ți încalți, chiar din ziua plecării, și ghe-tele de lac, cu gumilastic, ălea pe care ți le-a trimis Lambe,

că le-a purtat doar o singură dată, cînd a ieșit dentist militar, la balul absolvenților!...

La gară, în ziua cea mare, întreg familionul reunit aștepta nerăbdător trenul de București. De-acolo, urma să luăm un alt personal, pînă la Iași, iar spre Rădăuți, trebuia să efectuăm o nouă transbordare, într-o garnitură locală, care să ne ducă pînă la Pârlivaca.

Pe peron, neliniștiți, cuprinși de febra călătoriei, taică-meu și Maca-Maia numărau neîncetat geamantanele și valizele. Cînd ieșeau opt la socoteală, cînd șapte. Cînd s-a descoperit că ședeam pe cel de-al nouălea, am încasat prima scatoalcă după ceafă. Tatapetre m-a luat numaidecît sub aripile lui, apărîndu-mă de tata, care vroia să-și continue operația de descărcare a nervilor.

Bietul bunicu-meu! Era cel mai reprezentativ membru al detașamentului nostru. Prin pitorescul și originalitatea înfățișării sale. Demn, indiferent, surîzător-

amar, examina cu ochii lui albaștri, de oțel, mulțimea care-l admira. Și-avea și de ce!

Era în fracul cu coadă, iar pe cap purta o pălărie de tip „melon“, căpătată anume pentru festivitățile nuptiale de la nea Tilică-Malec. Pe care unchiul-meu o adusese de la Paris, când fusese acolo să-și încerce norocul, ca artist de cinema, la studiourile „Pateu“ (cum le spunea Maca- Maia).

Pantalonii îi ajungeau doar pînă la glezne. Lăsînd la vedere gîțele cu care-și legase izmenele, și încă petrecute peste carîmbii ghetelor cu elastic și scîrț. Iar haina, strîmtă și scurtă în mîneci, da să-i plesnească pe umeri. Din care pricină, cozile fracului arătau ca valtrapii unor cai mascați, din cei utilizați la tractarea dricurilor.

Bătrînul, sîcîit de strînsoarea încălțărilor de lac, care-l făceau să sufere îngrozitor, se muta mereu de pe un picior pe altul. Pentru a-și menține echilibrul, era nevoit să-și

treacă eterna lui servietă din mușama, plină cu sticle de trascău prefript, cînd în mîna dreaptă, cînd în stînga.

La anunțarea sosirii personalului de București, taică-meu i-a transmis ultimele instrucțiuni:

— Ai grijă, dom Petre, cînd urci geamantanele și valizele! În vagoanele de-a treia mișună tot soiul de țopîr-lani și vagabonzi... Să nu-ți fure cumva din darurile noas-tre de nuntă. Și fii atent, să nu se spargă serviciul „Rosenberg“, sau „Rozenștal“, că nu mai știi cum dracului i se zice, deși m-a costat o groază de parale, o avere, nu altceva. Bagă

de seamă, la București cobori, și ne-ntîlnim în gară, lîngă restaurant... Acuma ți-l las și pe Andi (ăsta eram eu), să-l iei cu matală. Vezi că n-are bilet! Dacă vine controlorul, îi zici și matală că n-are decît cinci ani, c-așa-i obiceiul... Auzi?...

— Te-aud, Eftimie taică, de ce să nu te-aud... Și-ai să mai auzi și tu de mine!... — l-a asigurat liniștitor bunicu-meu.

Și, într-adevăr, Tatapetre s-a ținut de cuvînt. Fiindcă, o zi și-o noapte, cît a durat drumul pînă la Pârlivaca, mereu le-a fost dat, lui taică-meu și restului familiei, s-audă numai de boacănele (autoorganizate) ale bătrînului Petre Coman-Moțoganu.

Mai întîi a spart vreo două sticle din servieta cu trăscau, de s-a îmbătat instantaneu tot vagonul de-a treia (fără compartimente). Apoi, acesta fiind extrem de aglomerat, mi-a găsit și mie un loc, pe genunchii lui, dînsul așezîndu-se pe geamantanul în care se afla pălăria din paie de orez a mătușă-mii Malica. Pîrîind sinistru și geamantanul în care nu se afla decît roata aceea imensă, și pălăria propriu-zisă, totul s-a terciuit sub greutatea amîndurora.

— Pagubă-n ciuperci! — a pufnit în rîs Tatapetre. Las' că-i drege mă-ta coșul ăsta de nuiete, așa cum i-a dres și mănușile, cu gumilastic de ciorapi...

Cînd a trecut controlorul și l-a întrebat cîți ani am, bunicu-meu i-a răspuns cinstit:

— Opt și ceva, domle inspector!...

Deoarece n-a acceptat să plătească pe loc amenda cuvenită, s-a încheiat un proces-verbal, contravenția urmînd să fie încasată ulterior, prin administrația financiară de la Pitești, circumscripția Tîrgu-de-Vale, unde se afla lo- cuința noastră, mai exact a lui taică-meu. Asta o aranjase tot bătrînul, care își dăduse numele și adresa babacului, Eftimie Coman.

În Gara de Nord, la sosire, bunicu-meu a așteptat să se golească vagonul, și-abia după aceea a purces la descărcarea bagajelor. Fiind de cărat nouă geamantane, a solicitat ajutorul unui hamal. Care ne-a dus de-a dreptul la restaurantul de clasa întîi. Aici, Tatapetre i-a declarat blajin sărmanului om:

— Uite ce-i, bre nene, eu n-am para chioară! Haidem la o masă, să gustăm ceva, și cînd s-o ivi băiatu-meu cu restul familiei, o să-ți plătească după cuviință...

Încîntat, hamalul s-a pus pe mîncărică și băutură, luîndu-se la întrecere cu bunicu-meu. Mititei, cîrnați pe fasole, bere la halbă, mă rog, tot tacîmul. Conform principiului: călătorului îi stă bine cu drumul! Nici eu n-am fost uitat, bătrînul știindu-mă pofticios și mereu înfo- metat.

Ai mei s-au arătat la față abia peste vreo oră și ceva. Nădușiți learcă, de parcă ar fi alergat la curse, înroșiți la chip și frînți de oboseală. Cînd l-a zărit pe bătrîn, taică-meu a izbucnit:

— Bine, dom Petre, așa ne-a fost vorba?...

— D-apăi cum, — i-a tăiat-o Tatapetre, n-ai zis că ne-ntîlnim la restaurantul gării?...

Tata, simțind că-i plesnește capul de enervare, s-a răstit și mai urît la bunicu-meu:

— Ai să mă omori cu zile, tăticule, vrei să-nnebunesc, asta e! Ți-am spus lîngă crîsmă, nu-năuntru... Păi, știi pe unde te-am căutat, cînd am văzut că nu ne-aștepți la locul stabilit?... Ne-am dus taman la dracu' papură, la triaj, apoi la gara Basarab, iar îndărăt, la șefu' de gară, la poli-ție, te-am dat dispărut, iarăși am luat la rînd toate sălile de așteptare de-aici, ca să te găsim unde, chefuind la birt, cu toți nenorociții!...

Tatapetre, oarecum supărat, a zîmbit viclean și i-a comunicat bunului său fecior, și încă prim născut:

— Ascultă, Eftimie, ăsta nu-i nenorocit deloc... Are de primit o mulțime de bănuți, fiindcă m-a ajutat la căratul bagajelor tale, și și-a mai pierdut și timpul cu mine, tot așteptîndu-vă pe voi... Dacă vi s-a făcut de plimbăriseală, vă privește. Pînă una alta, plătește-i munca omului, și mai ține-ți fleanca!...

Mama, care-l prețuia nespus pe socru-său, l-a mai temperat pe babacu, spunîndu-i să nu facă scandal, și să achite totul. Și prestația hamalului, și contravaloarea dejunului servit de noi.

Tanti Malica și Maca-Maia, care asistaseră în picioare la discuție, la un moment dat, după ce bagajistul se cărăbănise, mulțumindu-i din inimă bătrînului meu bunic, îl luară ele la rost pe babacu:

— Dar noi nu mîncăm nimic, măi Eftimie, acuma cînd ne-ai cărat după tine ca pe două

mîrtoage, și sîntem spetite de-atîtea drumuri?... Păi ce-om fi noi, să ne mai ții și flămînde, fleoarte din bariera gîrlei, au madamele Coman?...

Abia către seară ne-am urcat în trenul de Iași. Mulțu-miți și sătui, iar babacu încruntat și cu cîteva sute de lei mai puțini în buzunare. Noroc că l-a mai mîngîiat bunicu-meu, comunicîndu-i:

— Nu-ți pară rău, Eftimie taică, ai dat la neamuri, nu la dușmani! Și-o să mai ai de plătit și biletu' copilu-lui!... Că eu nu poci să minț nici acum măi băiete, și i-am spus inspectorului tot adevărul... Cînd ne-napoiem de la nuntă, te-așteaptă acasă și ploconu'!

La Iași, deoarece iarăși călătorisem în vagoane diferite, Tatapetre și cu mine într-unul de clasa a III-a, iar familionul la a întîia, din nou ne-a fost dat să nu ne-ntîlnim. Decît după vreo oră de căutări reciproce. Cu care prilej, bunicu-meu a uitat un geamantan în tren. Cînd ne-am repezit cu toții să recuperăm prețiosul bagaj, în care se afla împachetat mai mult de-un sfert din serviciul „Rozenștal”, garnitura fusese retrasă pentru revizie și curățenie generală. Fiind vorba de-o curățenie generală, era și normal să abandonăm orice speranță.

Taică-meu, fiert de supărare, ne-a îmbarcat apoi în primul tren tras la peron. Din care-am coborît la gara următoare. Deoarece se-ndrepta spre Galați. Abia spre dimineată am reușit să prindem un tren de Rădăuți. Din mers. Alergînd ca niște căpiați pe lîngă garnitura ce por-nise după numai două minute de oprire în aceea insignifiantă stație. Taică-

meu le-a urcat mai întâi pe mătușă- mea și Maca-Maia, apoi pe mama, iar pe mine m-a zvîrlit ca pe-un geamantan drept în coridor. Bagajele și Tata-petre, însă, au rămas de căruță. Iar tata, înnebunit, după ce se agățase și dînsul pe scară, îi tot striga bătrînului:

— Dom Petre, vii cu orice tren, chiar și marfar!... Te așteptăm în gară, la Rădăuți!... Auzi?...

— Aud, aud! — i-a răspuns bunicu-meu de pe peron, așezîndu-se pe-un geamantan, și pornind să-și scoată ghetele de lac.

A sosit spre seară, însoțit de doi polițiști. În stare de arest, pentru a fi predat organelor din gara Rădăuți. Acuzat de furtul bagajelor găsite asupra sa. Cinci geamantane, mari și late. Restul, se rătăciseră. Și nu numai ele, ci și „melonul” purtat pe cap de bătrînul infractor pe care polițiștii îl confundaseră c-un vestit hoț din trenuri, și care opera travestit în muzicant instrumentist.

Rămas fără pălărie, fără papionul de la gît, cu nasturii de la cămașă rupți, cu-o coadă de la frac lipsă, pierdută-n bătălia dată cu agenții poliției din trenuri, chiar că Tatapetre arăta a vechi și înrăit recidivist. Însă, pentru mine, recidivist întru nesfîrșita sa luptă cu ifosele de boierie ale copiilor săi. Căci bunicul, deloc demoralizat, ba dimpotrivă, extrem de bine dispus și voios, își lepădase și încălțărilor de lac, cu gumilastic și scîrț și, și le legase cu șireturile de brăcinar, mulțumit și fericit că poate umbla doar în ciorapi albi de bumbac, cvasidesculț.

Tanti Malica, cînd l-a văzut pe taică-său escortat, a demonstrat un leșin de mare clasă, lăsîndu-se să cadă, ca o plăcintă, în brațele polițiștilor. Care, cavaleri, abia au fost în stare s-o care și s-o depună pe-o bancă de pe peron, cocîrjați sub greutatea pachidermică a mătușă-mii.

În schimb, Maca-Maia, susținută și de tata, a organizat un scandal monstru, orăcîind și țipînd dezlănțuită:

— Am să reclam la prefectură, am să mă duc pînă la ministrul vostru, nenorociților!... Ce i-ați făcut lu' Pătru-al meu?... Voi l-ați prădat de bagaje. Ne-ați lăsat, fără darurile cu care mergeam la castelul Rowitzky, con-tele de Parlivaș, care-o să vă-nvețe el minte!... Cum o să ne prezentăm la nunta lu' fiu-meu, căpitan în armata noastră, și care se îngrijește de gurile tuturor generalilor. Că nu-și deschide unu' pliscu', pînă nu-l cată Lambe la dinți!...

Tatapetre, excedat, dar cu zîmbetul pe buze, le-a astupat amîndurora orificiul bucal, spunîndu-le-o verde în față:

— Mai tacă-vă fleanca, fandosiiților! Dacă nu erau băieții ăștia, care să m-aducă pe gratis la Rădăuți, rămî-neți cu curu' gol, adică și fără de ălelalte geamantane... C-atunci m-au priponit, cînd pornisem să le zvîrl pe fereastra vagonului. Bilet n-aveam, bani n-aveam, cu ce era s-ajung pînă la voi?... Acuma, gata, terminați odată, haidem la nunta contelui de vaisniht!

La Pârlivaca din Vale, localitate neprevăzută cu linie de cale ferată, de altfel

existentă doar pe hărțile marelui stat major, am ajuns a doua zi. După ce s-a milostivit de noi șeful de gară, și-a trimis vorbă familiei Rowitzky-Rovinari că le-au sosit neamurile din regat.

**40. Marea „Panaramă” — două
orchestre două,
tombolă și dans, bufet la
discreție, serviciu
ireproșabil**

Pe la nouă dimineța, când soarele pornise să ardă cumplit, în sala de așteptare a gării, unde dormisem ca niște câini de pripas, s-a ivit un zdrahon de bărbat, cu barbă pînă-n piept și caschetă de birjar pe cap.

Ne-a recunoscut imediat. Dar nici nu mai era altcineva în odaia urît mirositoare, întunecoasă și mizeră.

— Haida, bre papașa, la Parlițchi, ducem la voi cu landău! — i s-a adresat muscalul lui Tatapetre, repezin- du-se să-i sărute mîna. De ieri aștepte graf Rovițchi Gamilkar Mitrofanovici...

Încîntat de respectul pe care i-l arătase surugiul, bu-nicu-meu l-a ajutat la căratul bagajelor. Iar cînd a con-statat că landoul grafului, o haraba nenorocită, cu roțile strîmbe și cam într-o parte, nu oferea suficiente locuri pentru întreaga familie,

dînsul a dat a lehamite din mînă, și s-a urcat pe capră, luîndu-l pe muscal tovarăș de drum.

Landoul (fost), prevăzut pentru patru cai, cu-o oiște de vreo patru metri, era deservit doar de-o gloabă flă-mîndă și pricăjită, și ne-a purtat cale de vreo cîțiva kilometri aproape numai la pas. Locurile erau încîntătoare, numai văi și coline, pîrjolite de vipia acelui iunie înfierbîntat. Cînd era de suit vreo coastă de deal, taică-meu și tanti Malica mai împingeau și dînșii din spatele halucinantului vehicul hipotractat (mono). Iar Tatapetre și Akim Akimîci, după cum se recomandase lipoveanul, strigau și îmboldeau mîrtoaga:

— Dii, boală! Davai, davai, procleatîi Ivanîci, anafura și parastasu' cui făcut la tine!...

Ajunși pe cușma colinei, Akim Akimîci iarăși se răstea la gloabă:

— Stoi! Stoi Ivanici, piti nada, bem ceva de la papașa... Haida, bre papașa Piotr, scoți samagon din tașca!...

Tatapetre, compătîmind alături de Akim, își deschidea servieta de mușama, în care mai scăpaseră cu viață trei sticle de trăscău, și-l servea pe noul său prieten cu-o dușcă de „samagon”... La al patrulea, sau eventual al cincilea deal, terminaseră primul flacon.

Iar cînd gloaba pornea la vale, cu forțe sporite, bunicu-meu cînta în gura mare „colea-n vale,-n grădiniță, paște calu' lu' Gheorghîță”. Spre bucuria lui Akimîci, care-i da replica, cu-o voce de bas pedalist nemaipomenită, intonînd „Marfușka, Marfușka, paște lu' mamușka...”. Probabil o veche melodie haholo-poloneză, cu textul interpretului. Maca-Maia și tanti Malica,

însăimîntate de accelerațiile lui Ivanîci, mîrtoaga melosensibilă, chirăiau înfiorător.

În orice caz, călătoria cu landoul, pentru mine cel puțin, a fost una din cele mai frumoase din viața mea. Nici astăzi n-am uitat de ea. Nici de Akim Akimîci, și nici de Ivanîci. Care, acesta din urmă, cînd am tras în fața peronului dinaintea „castelului” Rowitzky, s-a prăbușit istovit în colbul drumului, cu spume la gură.

Akim, obișnuit cu figurile gloabei, nu i-a acordat nici o atenție, ci-a dat strigare către bizara construcție:

— Davai, Mitrofanîci, scoală bețivan-prostovan, venit la tine papașa Piotr Comanski ot Pitești! Haida, bre, scoala la tine, parșivîi puturos...

În clipele următoare, din casă ne-au ieșit în întîmpinare gazdele. Mai întîi Gamilkar Mitrofanovici Rowitzky-Rovinari, un găligan roșcovan, cu favoriți de culoarea cărămizii, cu părul parțial vîlvoi, iar restul fleșcăit de nădușeala unui somn postbatic, în halat de casă, slinos și mîncat de molii, tras deasupra unui simulacru de pijama, mai curînd o flanelă de corp, tip salopetă, iar în picioare cu niște papuci monstruoși, împlețiți din papură. Clătî-nîndu-se apreciabil, „bețivan-prostovan”, cum îi zisese Akimîci, a dat năvală asupra musafirilor, pornind să-i sărute și să-i îmbrățișeze la rînd. Iar pe mine, luîndu-mă-n brațe, să mă salte și să mă dea huța, de parcă aș fi fost o nimica toată. Deși, încă din copilărie, cîntăream mai mult decît normal, fiind extrem de bine dezvoltat pentru vîrsta mea.

A urmat apoi o matroană impunătoare, rotundă ca o butie și înaltă cît un dulap de pe vremuri, într-o rochie cum nu mai văzusem pînă atunci, cu sute de volănașe, plus un adaus la spate, care-i făcea fundul și mai proeminent, de-ai fi zis că-i prevăzut cu-o remorcă pentru tractat efectele personale. Proțăpită în capul scărilor peronului, ne privea maiestos, surîzînd cu gura pînă la urechi. De-acolo i-a răcnit grafului:

— Hamilcare, mon chou daragoi, face prezentasion!...

Sesizînd că bărbatu-său nu fusese atent la spusele dînzei, pachiderma a trecut peste impolitețea acestuia, și s-a recomandat cu mijloace proprii:

— Nathalie de Rowitzky-Rovinari! Enchantée de vous recevoir... Dragii moi, bine venit la voi!...

Apoi, coborînd vertiginos treptele peronului, cam rapid după părerea mea, căci dacă n-o opreau brațele vînjoase ale lui Akimîci, l-ar fi făcut extraplat pe Gamilkar Mitrofanovici, s-a repezit la Maca-Maia și i-a întins mîna, o mînă foarte reprezentativă, groasă cît un stîlp de telegraf, declarîndu-i extrem de voioasă:

— Tu Catherine, crusca moia!

— Cusca, Natalio, nu crusca! a ținut să-i corijeze bunică-mea defectele de pronunție, după care, dîndu-i la o parte brațul de macara, a încercat s-o îmbrățișeze.

Însă operație dificil de executat, întrucît amîndouă nu aveau posibilitatea să se cuprindă. Din motive de circumferințe depășind gabaritul.

Lui Tatapetre i-a vîrît mîna pînă sub nas, să i-o sărute, adresîndu-i și dînsului cîteva cuvinte amabile:

— Tu Pierre, nu așa? Cruscu de la mine... Oi, iar greșit! Scuzați, nu știm bine vorbește românește, noi nobili polonezi de originea...

— Lăsați matale, coană Natalițo, că știm și noi... Acilea, la Pârlivaca, v-or fătat mumele voastre numai în paturi boierești!... Hai sictir, și dă-o pe limba noastră...

Am crezut că moare contesa! Dar, după ce și-a revenit din stupoarea în care-o aruncaseră afirmațiile lui Tata-petre, i-a zîmbit afabil, aprobîndu-l, total:

— Excelent! Mult plăcut sictir... Și tatu de la mine zicește sictir... Noi amestecut limbile, ce să făcim?... Trecut peste mine și unguri, și nemțile, și poleacii, și rușile, ca la războiul... À la guerre comme à la guerre! Pricepește?...

Dacă nu și-ar fi făcut apariția din „castel” nene Lambe și viitoarea sa soție, n-am mai fi apucat să terminăm cu politețurile și să ne ducem și noi la odihnă.

Frumos bărbat mai era și unchiu-meu. Altminteri nu l-ar fi luat contesa pe post de armăsar de prăsilă. Suplu și țeapăn, rumen în obraji, cu sprîncenele lui negre și stufoase, cu părul ondulat ca la coafor, elegant și îngrijit, arăta ca Roman Novarro, în filmul acela cu ducele de nu știu cum, pe care l-au pușcat sîrbii la Sarajevo. Dar nici Halina nu era de aruncat. Îi semăna și maică-sii, și lui Gamilkar Mitrofanovici. Zdravănă și bine hrănită, înaltă, nițel cam batoză, cu părul bălai, părea o zîină din povești, însă o zîină

supradezvoltată. Cred că-l putea sălta pe nene Lambe într-o singură palmă, atît de voinică arăta.

După îmbrăţişările şi pupăturile de rigoare, am fost conduşi în apartamentele ce ni se rezervaseră. Undeva, la mansardă. Deoarece „castelul” nu poseda şi etaj. Şi nici turnuri. Dar nici a castel nu arăta. Chiar mă dezamăgise. Fiindcă, în timpul ceremoniei de primire, n-avusem alt-ceva de făcut, decît să mă ocup de examinarea curţii de la Pârlivaca.

Căci mai mult curte era, decît castel. Casa propriu-zisă, înconjurată de-o ogradă uriaşă, plină de băltoace în care se tăvăleau scroafele şi purceii, iar cîrduri de galinacee rătăceau disperate şi flămînde în căutarea unor inexistente grăunţe, — era reprezentată de-o clădire în evidentă paragină. Acoperişul din şiţă, scofîlcit şi povîrnit, mai avea pe ici pe colo unele găuri. Iar ferestrele, ce-i drept foarte multe, nu erau prevăzute chiar toate cu geamuri. De fapt, casa bunicilor, de pe strada Libertăţii, din Piteşti, era mult mai arătoasă şi îngrijită.

Însă apartamentul în care-am fost cazaţi, o singură odaie uriaşă, ne-a lămurit definitiv. Mai ales că nu poseda paturi pentru toată lumea. De voie, de nevoie, ne-am culcat pe saltelele dispuse direct pe duşumea. Dar şi-acelea din paie sau pănuse de porumb.

În timp ce toţi ai mei s-au pus pe soamne şi sforăială, în frunte cu tanti Malica, urmată apoi de Maca-Maia şi de taică-meu. În ordinea intrării în scenă, am încercat şi eu să aţipesc. Zadarnic. După vreo jumătate de ceas de

chinuri și zvîrcoleli, m-am strecurat din cameră, pîș-pîș, să nu m-audă babacii.

La parter, într-o sufragerie imensă, cît un stadion, plină de scaune răsturnate și mese în neorînduială, era o vînzoleală nemaipomenită. Femei, bărbați, copii, probabil neamurile conților, sau oameni din sat, care slujeau la curtea Rowitzky, se ocupau de pregătirea a ceea ce avea să fie salonul pentru desfășurarea ceremoniei nuptiale.

Însă mi-era o foame atît de crîncenă, încît pur și simplu mă chinuiam mațele. Din aproape în aproape, mai mult după miros, am răzbit în cele din urmă la bucătărie. Doar doar oi găsi cevașilea de-ale mîncării.

Lîngă mașina de gătit, chiar în dosul uriașului agregat pe care fierbeau oale și cratițe cu zecile, la o măsuță bine pitită, am dat peste Tatapetre. Împreună cu Akim Akimîci, se ospătau în toată regula. Bunicu-meu își avea servieta la dînsul. Din care, la cerere, scotea trăscaul de dar, și se cinstea cu lipoveanul.

— Ce-i cu tine, măi zgîmboi? — m-a întrebat bătrînul.

— Nu pot deloc s-adorm! Mi-e foame... — i-am mărturisit eu adevărul.

— Ia de-acilea, și gustă și tu! — mi-a zis Tatapetre. Și-apoi, după ce te sature, du-te-n curte și te joacă și tu cu plozii neamului Rowitzky... Că-s o puzderie de năpîrstoci pe-acolo.

L-am ascultat, bineînțeles. Și-am mîncat ce nu mai pomenisem niciodată. Ficăței de gîscă, în sos de smîntînă. Sătul, m-am cărăbănit apoi

în ogradă. Îmi dădusem seama că Tatapetre avea de discutat cu Akimîci, care-i relata întreaga istorie a nobililor Gamilkar Mitrofanovici și Galina Prokofievna Rowitzky-Rovinari de Pârlivaca.

În bătătura conacului, sau „castelului”, cum îi plăcea lui nene Lambe să-și laude cojmelia lui socru-său, vreo cinci sau șase băieței și fetițe, cam de vîrsta mea, se jucau zburătăcind găinile și fugărind purceii. Mai cădeau prin vreo băltoacă, însă incidentul nu părea să-i afecteze în exces.

Mirat de părul lor bălai, de culoarea paiului de grîu, precum și de joaca lor neroadă, i-am chemat și le-am propus:

— Haideți, măi, să-i tragem o de-a bîza!... Voi ce faceți pe-aici?

Copiii, oarecum încîntați de sosirea mea, deoarece spoream efectivele grupului, mi-au răspuns într-un chip cu totul neașteptat:

— Kak?... Kak?...

Mai tîrziu însă, mi-am zis c-or fi cumva copiii lui Akim Akimîci, care și-așa se făloșise față de bunicu-meu că are vreo șapte sau opt puradei. Și, recurgînd la limba internațională a mîinilor, le-am arătat cum se joacă de-a bîza. Entuziasmați, s-au învoit imediat. Și m-au pus pe mine de bîză. Ca oaspete. De unde să-mi fi închipuit că lipovenii ăștia sînt atît de zdraveni. De la prima lovitură, m-am și pomenit scos din pantofi și trîntit într-o băltoacă. Însă l-am și ghicit numaidecît pe băiețașul care-mi făcuse figura. Și l-am indicat cu degetul meu, acumă plin de nămol. Cîstit, s-a așezat el pe fostul meu post. Luîndu-mi avînt, i-am tras una, cu-amîndouă mîinile, de

l-am zvîrlit la pămînt. Ei bine, n-a fost așa. Aș fi vrut, însă puiul de lipovean nici n-a mișcat din loc. În schimb, îmi betegisem brațele, care mi se dejghinaseră din umăr.

Am renunțat la joacă, arătîndu-le palmele zobite. Inimi bune și suflete curate, m-au mîngîiat cu toții, aproape plîngîndu-mi de milă. Dar și mînjindu-mă de noroi peste tot. Pe față, pe haine și pe păr. Aveam atîta nămol în clăia mea de pe cap, încît simțeam că-mi sporise greutatea devlei, și-abia o mai puteam suci.

Nu prea satisfăcut de rezultatul contactelor mele cu aborigenii, m-am retras la bucătărie. Unde l-am găsit pe Tatapetre discutînd aprins cu Akimîci. Aprins la față, bineînțeles. Iar sticla cu trăscau nu se mai afla în servietă, ci stătea de-a dreptul pe masă. Golită de orice conținut.

— Bine că veniși, măi zgîmboi — mă întîmpină bunicu-meu surîzător, că parc-aș merge și eu să mă culc o țîrișică... Atîtea mi-a povestit Akim Akimîci, prietenul meu, încît îmi pare rău că-mi dau băiatu' după iapa asta de Galina... Dar chestiile astea nu-s de nasul tău! Haidem!...

Nunta a demarat pe la șapte seara. După ce nene Lambe, Halina, nobilii Rowitzky și Maca-Maia s-au întors cu landoul de la biserica din Pârlivaca, unde se oficiase cununia religioasă. Celelalte neamuri, și-ale noastre, că după-amiază sosiseră și nea Tilică-Malec și unchiu' Sile cu tanti Todica și cele din partea localnicilor, veniseră pe jos. Ca vai de capul lor. Plini de colb și de sudoare. Dar nici gloaba

lui Akimîci n-arăta mai bine. Înpumată și-abia mișcîndu-și picioarele, tîra după ea „landoul” supraîncărcat, de parcă ar fi fost un tren de marfă.

Primiți cu urale de cei care avuseseră destulă minte să nu se aventureze pînă-n sat, vreo șapte kilometri, pare-se, mirii și nunii s-au lăsat felicitați în ogradă, printre purcei și păsăret. Apoi s-au tras în poză. Cînd lampa cu magneziu a fotografului a explodat bubuitor, mireasa a țipat, exprimîndu-se într-o românească aproximativă:

— Harry, j'en meurs de fric, ține-mă să nu scap la mine!

Atunci am auzit pentru prima oară numele de alint al lui nene Lambe.

După aceea, s-a trecut în salonul amenajat pentru desfășurarea propriu-zisă a ceremoniei. Ceea ce, după cum prea bine se știe, constă în masă, dans și veselie.

La pătrunderea nuntașilor în fosta sufragerie, cele două orchestre reunite au intonat marșul nupțial al lui Mendelssohn. Într-o variantă mai puțin cunoscută deoarece suna mai mult a cazaciok și-a sîrba popilor. Asta, probabil, datorită componenței diferite a formațiilor. Una, adusă cu mari sacrificii, de la Rădăuți, pesemne mai de la marginea orașului, deoarece era cam închisă la culoare, cealaltă, alcătuită numai din oameni cu părul bălai, mobilizată chiar din Pârlivaca. Prima excela în folclorul moldovenesc, judecînd după ritm și instrumente, a doua, în muzică lipovenească, avînd în vedere că zdrăngănea mai mult la balalaice, bandure și chitare.

Odată terminat marșul, lumea a fost poftită la masă. Dar nu o masă ca la noi, la Pitești, cu scaune și locuri marcate prin cărți de vizită. Nu, nici gînd de-așa ceva. Pe lîngă pereți, fuseseră orînduite o sumedenie de măsuțe. Iar pe acestea, zeci și zeci de platouri cu sandvișuri, mezeluri, sardele, brînzeturi, roșii, salate, fripturi de vacă, porc și pasăre, precum și nenumărate zacuște, total necunoscute nouă, celor sosiți din vechiul regat. Alte bordeie, alte obiceiie!

Invitații au năvălit numaidecît asupra vrafurilor de farfurii și farfurioare, și-au luat furculițe și linguri, și numaidecît s-a declanșat atacul. Curat atac! Fiecare lua de unde putea și cum putea. Iar apoi, retrăgîndu-se tactic, pentru a-și savura victoria, pornea să-nfulece ca spartul. Urîtă chestie. Să nu stai, ca omul, liniștit la o masă, pe scaunul tău și să-ți legumești în tihnă bucătura?...

Noi, copiii, rămași nesupravegheați, ne descurcam și noi conform celor văzute la cei mari. La un moment dat, obosit de-atîta stat în picioare, mi-am găsit un loc pe prichiciul unei ferestre, și-am purces să mă uit la lume.

Dar ce lume! Notabilități locale, în haine „de tinere”, atunci scoase de la naftalină, de putea salonul a farmacie, însă date cu odicolon de mort, să mai reducă din aromele personale. Oameni de la București, colegi și prieteni de-ai lui nene Lambe, printre care și vreo cîțiva ofițeri eleganți și bătoși, cu neveste sau fără. Oameni din satele învecinate cu Pârlivaca, cumetri sau clienți de-ai familiei Rowitzky-Rovinari, foarte apreciată în zonă. Apoi, aceștia fiind și cei mai numeroși,

neamurile apropiate ale lui Hamilcare și-ale Nathaliei.

Numai noi, rubedeniile mirelui, făceam o figură aparte. De parcă am fi sosit din Patagonia, și-am fi vorbit o limbă străină. Căci nimeni nu ne lua în seamă. Retrași mai lângă peretele dinspre ușa ce da spre bucătărie, cu farfuriile în mâini, de-ai fi zis că sîntem niște milogi, tot așteptam să ne adreseze cineva vreun cuvînt.

Interzisă, Maca-Maia privea contrariată la cuscii dînzei, aceștia dînd impresia că uitaseră de părinții și frații podoabei de ginere pe care li-l dăruiseră. Nea Tilică-Malec se străduia în zadar să glumească, plin de-un haz forțat, cu necunoscuții aflați prin preajmă. Însă erau prea ocupați cu sticloantele de vodcă, golindu-le de-a-ncapcioarele, pînă la fund, dispensîndu-se de pahare.

Unchiu' Sile și tanti Todica, înghesuiți lângă taică-meu și mama, priveau foarte de sus asistența, făcîndu-se că nu le pasă de indiferența cu care erau tratați. Numai tanti Malica mai avea unele speranțe. Să-nceapă dansul. Și-atunci o să le-arate ea mocofanilor ce reprezintă o domnișoară din lumea mare.

Apariția lui Tatapetre, oarecum senzațională, a schimbat total comportamentul gazdelor și-al puzderiei lor de neamuri.

Pînă la ora aceea, trăsese niște soamne de spaimă, dorind să mai elimine din trăscaul cinstit împreună cu Akimîci. Probabil însă, nu-i reușise experimentul, deoarece era cu capsă pusă. Oricît se străduise să-și aranjeze ținuta,

arăta absolut uluitor. Fracul și-l transformase în redingotă, tăindu-i unica rămășiță de coadă, iar la gulerul cămășii, în loc de papionul pierdut, își înnodase o lavalieră, improvizată pesemne din vreun ciorap de damă, din mătase neagră. Însă operația cea mai importantă o efectuase asupra ghetelor de lac. Pe care, pur și simplu, le despicase în dreptul monturilor, ca să nu-l mai chinuie la bătăture. Iar gîțele de la indispensabili, de astă dată nu le mai petrecuse peste ca- rîmbii încălțărilor, ci le legase pe sub tălpile ghetelor, ca niște „sous-pieds”-uri de pe vremea lui Johann Strauss. Din această cauză, izmenele-i erau mai vizibile, contrastînd puternic cu pantalonii negri. Și, pentru a-și elibera și torsul din strînsoarea hainei care nu-l prea încăpea, n-o mai încheiase la nasturi, ci-o purta desfăcută, lăsînd la iveală brîul roșu ce-i înfășură mijlocul, bunicul suferind, adeseori de crîncene dureri la șale.

Poate că fascinanta sa prezență ar fi trecut neobservată, dat fiind înaltul grad de alcoolizare al asistenței, dacă bunicu-meu, țîfnos și iritat de cele aflate de la Akim, n-ar fi înaintat în centrul salonului și n-ar fi-nceput să chiuie haiducește, ca la Mățău:

— Iu-iu-iu!... Și iu-iu-iu, ce ne facem, eu cu tu?... Bă, Garibaldi, sau cuscre, Mitrofanîci! Unde-mi ești, bre? Ce-i aici, parastas sau nuntă?... Să cînte taraful!... Vreau să dănțuiesc cu nuna mare și cu Natalița, și-apoi s-o iau la-nvîrteală și pe Galina taichii, să-i arăt eu ce-nseamnă vîna noastră de ciobani musceleni... Că noi sîntem adevărați boieri, nu

fandosiții ăștia de rîndași și vechili! Haide-ncoa, fă nună mare! Mai repede, că-mi ard tălpile... Dați-i drumu', mă balaoacheșilor, la muzică...

Hamilcare Rowitzky și Nathalie, înnebuniți de incident, făcură semn orchestrelor reunite să-și demonstreze posibilitățile, și-mpinseră, mai în brînci, mai cu duhul blîndeții, înspre Tatapetre o făptură incredibilă — nuna mare. Pe care abia atunci o vedeam pentru întâia oară.

Era un autentic monument al naturii. Cel puțin 1,90 pe înalt, și 1,10 pe lat. Iar la cîntar, minimum 140. Ocale!

Cînd a văzut-o. Tatapetre a vrut să dea înapoi, speriat. Însă era tardiv. Formațiile instrumentale atacaseră o polcă, sau o mazurcă diabolică, atît de ritmată și voioasă, încît tuturor le trepidau picioarele.

Degeaba a-ncercat bunicu-meu să schițeze o reverență în fața impresionantului edificiu și să-i sărute mîna, pentru a o invita la dans, deoarece nuna mare n-a mai ținut seama de nimic. Stîrnită de muzică, l-a apucat de mînă și-aproape l-a smuls din loc, ridicîndu-l la vreo douăzeci de centimetri deasupra nivelului dușumelei. După care, mai mult purtîndu-l pe brațe, a purces să se rotească prin salon cu el, de se cutremurau platourile de pe mese, geamurile și ușile-n țîțîni.

Dansul s-a oprit, numai pentru un timp doar, în clipa cînd bunicul a decolat din brațele monumentului, ejectat de forțele centrifuge aflate în joc, cu gîțele indispensabililor rupte și cu brîul cel roșu

desfăcut, ca să aterizeze la pieptul cuscră-sii, Nathalie de Rowitzky.

Considerîndu-se invitată, butia de Natalița a luat-o de bună. Iar în momentele următoare, Tatapetre își încerca puterile la cazaciokul interpretat de formația locală. În onoarea soacrei-mari.

În viața mea nu-l văzusem pe bunicu-meu executînd atîtea lăsări pe vine, atîtea zvîrlituri de picioare. Însă nici cuscră-sa nu se lăsa mai prejos. În ciuda volumului, dovedea o agilitate ieșită din comun.

La ultimul acord, cînd lui Tatapetre îi plesniseră pantalonii în fund, iar contesei i se rupsesse gumilasticul unui anumit detaliu subvestimentar, asistența a pornit să aplaude furtunos.

Bătrînul, acoperindu-și cu-o palmă partea dorsală, și cu cealaltă ștergîndu-și sudoarea de pe frunte, a mulțumit nuntașilor înclinîndu-se. Cu care prilej le-a ținut și-un „speech”:

— Ce-oți fi crezut, mă bernebecilor, că țăranu’ și ciobanu’ de la Mățau nu știe dăntui?... Păi, bă oameni buni, am învățat cazaciokul încă de pe vremea cînd aveam băcănie, și mă-ntrețineam cu marinarii de pe vaporul „Potemkin”, căroră le dădusem și eu, după puterile mele, masă și băutură, cîtă le poftea inima... Că și-aveau inimă-n ei!... Beam împreună pîn’ la ziuă!... Gata! Ata ete!... Acuma, haide să bem...

Nenorocit, nene Lambe înverzise la chip ca o lămîie necoaptă. Demascat de propriul său părinte! Era de neimaginat. Și el, care se-apucase să-și laude obîrșia boierească. Se dusesese totul dracului.

Noroc că neamul Rowitzky-Rovinari nu era nici acesta atît de sigur în privința sorgintei sale nobiliare. Și nu dăduse nici o atenție afirmațiilor lansate cu dezinvoltură de bătrînul Petre Coman-Moțoganu.

În schimb, preferase să dea ascultare chemării bunicului. Și se-așternuseră pe băutură, întocmai ca-n romanele străvechi, cu poleaci, haholi și rusnaci. Adică, mai exact spus, ca la carte!

Rușinate, Maca-Maia și tanti Malica, prestigioase și impozante în rochiile lor de bal, lungi pînă-n călcîie, dar care-atîrnau pe dînosele ca niște cearceafuri, s-au retras în vastele lor apartamente. Urmate de unchiu' Sile și tanti Todica, nea Tilică-Malec, taică-meu și măicuța.

Numai Tatapetre, cel care le făcuse neamul de rîs, a rămas să combată mai departe, ovaționat de populația locală. Orchestrele cîntau „non-stop”, lumea dansa, bea și mîncea în neștire. Pe la două din noapte, cînd nuna mare, „monumentul naturii”, pulbere de beată, își exprimase dorința unei scalde sub clar de lună, în iazul puturos de lîngă castel, toți nuntașii o însoțiseră, amatori de insolitul spectacol. După ce s-a aruncat în apele pline de mușită și iarba-gîștei și s-a avîntat în larg, mulți din cei aflați de față i-au urmat exemplul.

Bunicu-meu, nefiind înotător, rămăsese pe mal. Și-i tot făcea semn cu mîna „monumentului”, ca răspuns la ciudatele gesticulații ale nunei-mari. Abia cînd și-a dat

seama că pachidermul era pe cale să se-
nece, și gesturile erau chemări într-ajutor, a
mobilizat nuntașii la operațiile de salvare. Cu
ajutorul lui Akim Akimîci. Care-a scos-o din
baltă pe nună, trăgînd-o cu funia de rufe. Ca
pe-o balenă. Despuiată. Deoarece izbutise să-
și piardă în apă majoritatea fustelor.

Spre dimineață, pe cînd bunicu-meu
povestea admiratorilor săi secvențe pitorești
din viața sa de slugă, cioban la oile lu' Moșu,
băiat de prăvălie și veteran de război, s-a ivit
lîngă dînsul nene Lambe și i-a cerut să-nceteze
cu scornelile lui. Pe-un ton destul de
neconvenabil.

Bătrînul, plecîndu-și ochii, n-a mai scos o
vorbă. Și-a băut paharul pe care-l avea în față,
s-a ridicat de la masă și-a plecat în direcția
bucătăriei, Unde-l aștepta Akim Akimîci.

Iar în zori, urcîndu-se de unul singur pe
capra landou-lui, și luînd în mînă frîiele
gloabei înhămate de bunul său prieten
lipovean, a pornit în goană, atît cît își îngăduia
biata mîrtoagă, spre necunoscut.

Spre necunoscut, deoarece, luat la
întrebări, Akim Akimîci n-a știut ce să le
răspundă lui nene Lambe și grafului Gamilkar
Mitrofanovici. Sau, presupun eu, n-a vrut.

Abia cînd, spre seară, costelivul Ivanîci s-a
înapoiat acasă, tîrînd după el ce mai rămăsese
din „landou”, vreo două roți și oiștea, Akimîci
a binevoit să furnizeze unele detalii în privința
plecării precipitate a bunicului.

— Papașa supărat tare la tine, dom felcer!...
Zis nu place pește, că pute...

— Care pește, dărăgoi moi, ce faci ca nebunu'? — s-a răstit la îndureratul vizitiu graful Rowitzky.

— Nu faci nebun, mă bețivan-prostovan, Mitrofanîci, că plec și eu... Știut papașa vorbește... Asta pește!... — l-a repezit Akimîci pe îngăduitorul său stăpîn, arătîndu-i cu degetul în direcția unchiului meu.

Nene Lambe, vînat la față și scăldat de toate sudorile, a început să răcnească bezmetic, ca scos din minți:

— E nemaipomenit! Vade retro Satana! Să mă facă pește pe mine copilul lui, care mi-am vîndut tinerețea și bărbăția, ca să-mi fie bine, și mie și lor?... Și cînd asta? În clipa în care aflu că nu există nimic din presupusa avere a nobililor Rowitzky. Că pînă și dărăpănătura asta de „conac” e ipotecată... Și pentru cine? Pentru vaca asta de Galina, pe care-au călărit-o mai toți ofițerii regimentului de cavalerie din Rădăuți!...

Gamilkar Mitrofanovici privea în pămînt, suportînd cu demnitate afronturile ginerelui. Numai lipoveanul n-a mai îndurat, ci i-a trîntit-o lui unchiu-meu, verde-n față:

— Dom felcer, papașa abivut dreptate, la mata deloc haracter... Ce, nu știut la Galina Gamilkarovna plăcut cایی?... Știut, sigurno știut! Calu' de darul nu se umblă la dinții... Mata felcer de dinți este, nu?

Nene Lambe a scuiat scîrbit într-o parte, și și-a luat tălpășița, să nu-l mai audă vorbind pe Akim Akimîci. C-avea și de ce!...

Exact! Bine spus — „c-avea și de ce!” Pentru că, reamintindu-mi de nunta de la Pârlivaca din Vale, precum și de toate pocinoagele făcute de dulcele meu Tatapetre, unele poate intenționat, cu-acest prilej memorabil, îmi apar acum, mai evident ca oricând, motivele ce l-ar fi determinat pe nene Lambe să nu-l mai sufere pe părintele său bun.

Iar mai târziu, după ce doctorul se descotorosise de „Mamifera”, în condiții nici pînă astăzi elucidate, cînd bunicu-meu îi reproșa mereu, șfichiindu-l cu malițiile sale pline de șiretenie, rușinosul tîrg încheiat cu Hamil-care Rowitzky, rîzîndu-și de fudulia lui fi-său, care-și imaginase că astfel îl apucase pe Dumnezeu de-un picior, unchiu-meu, mai mult ca sigur, continuase să i-o clocească bătrînului. Cine știe ce anume răz bunare mocnea în adîncurile firii sale ciudoase și încroșnate? Totul era posibil!

Dar nici așa să n-o luăm, îmi zic eu iarăși. Fiindcă, în orice caz, nu-i putea dori moartea. Darămite să i-o organizeze, în cîrdășie cu Alionte și Zdruhu Cercez, cu Jurj și Bobe Hariga? Imposibil!

Însă, era în stare să-i sustragă gromovnicul. Din multiple pricini. Mai întîi, pentru a da de urma moștenirii, acea himerică și improbabilă comoară ascunsă de bătrîn, iar în al doilea rînd, ca să șteargă orice referire la defectele sale de caracter, menționate de Tatapetre în însemnările sale. Și ar fi existat și-un al treilea motiv. Făcînd să dispară gromovnicul, în special pasaje ce-l priveau, iar restul transmițîndu-l lui Maț Hariga, con-

tra cine știe căror avantaje, eventual și materiale, că era capabil și de-așa ceva, nene Lambe și-ar fi dus răzbunarea împotriva bătrînului pînă la capăt.

Dixi et salvavi animam meam! Adică, vorba lui un-chiu-meu, ce-am avut de zis am zis, și mi-am ușurat sufletul.

Dar dacă eram în eroare? Dacă lucrurile stăteau altfel decît gîndeam eu? Ei bine, pentru a afla adevărul, cît de cît, se cerea declanșată anchetarea unei noi filiere.

Și, pînă atunci, o consfătuire cu tanti Ralița și Bilețel.

De ce nu participase și mătușă-mea la nunta lui nene Lambe?

41. De ce, și pentru ce? Asta-i întrebarea...

Uite, acesta-i elementul ce-mi mai lipsea, pentru a porni pe urmele filierei care mă obseda la ora actuală. Tocmai tanti Ralița să absenteze de la nunta cea mai importantă din analele familiei? Ciudat!

În momentul cînd pun mîna pe telefon, intenționînd s-o sun pe mătușă-mea, agregatul purcede să-mi zbîr-nîie în mînă. Atît de puternic și neașteptat, încît am impresia că sînt cuplat la o rețea de tensiune. Cîte nu se întîmplă, de altfel, cu aparatele astea electrice? Precis e vorba de-un

scurtcircuit. Asta-mi mai trebuie acum, să mor electrocutat, cînd am atîtea de făcut. Dar nu era așa ceva. Ci tanti Ralița. În aparat. Adică la celălalt capăt al sîrmei.

— Ce faci. Al, băiețelule, n-ai mai terminat odată cu anchetarea lui nen-tu Lambe?... Nu te pot ajuta oare cu nimic? Mor de plictiseală, nu de-altceva!

Gînd la gînd cu bucurie, îmi zic eu.

— Nici nu știi ce bine-ai picat, dragă tanti Ralițo! Tocmai cugetam la matală...

— Aoleu, ce-am mai făcut? — se înspăimîntă bă- trîna. Iar am tras în vreo bară, ca să mă exprim și eu ca vecinul meu handbalistul?...

— Deocamdată n-ai făcut nici o boacăna, slavă Domnului... Dar fii liniștită, fiindcă ai tot timpul! Poți să vii pînă la mine, să tănuim ceva, la umbra unui fum de țigară și sorbind o cafeluță de excepție?...

O aud pe sîrmă cum se bucură. În așa hal, încît se bîlbîie în aparat:

— Cum să nu poci? Sigur că poc!... Mă sui în Tra- bant, și-n cinci minute sînt la tine...

Pînă sosește mătușă-mea, să lămurim și problema ce mă preocupă, am tot timpul să deretic nițel prin odaie. De cînd bulgăroaica de nevastă-mea se află la Tîncă- bești, se poate spune că-n casa mea-i infernul lui Dante. Plus purgatoriul. Că nici ăla nu era mai confortabil.

Dar nu mai apuc să întreprind nimic, deoarece se bate la ușă. Infernal. Tot pomenisem de Dante, și n-ar fi trebuit. Mirat de apariția atît de extrarapidă a mătușă-mii,

care probabil își prevăzuse Trabant-ul c-un motor cu reacție, deschid numaidecât.

— Bună, măiestrică!... Ce mai faci, cum o-nvârtești la prieteni nu te mai gîndești? Sau dai și tălică o cafe-luță, la ora asta matinală și tîrzie, totodată, că și eu aș avea niscaiva „Kent”-uri!

Era Bilețel, talentatul și scumpul meu Gig Mironescu. Mai alegru și voios ca niciodată.

— Hai noroc, fratele meu! — îi urez eu surprins. Poftim, că vine și tanti Ralița, și-o să servim împreună zeama suscitată... Ia ieși cu țigările de care-ai zis! Ce-i cu matale! Haide, intră, nu mai trage de timp...

Tot așteptînd-o pe bătrînă, care nu știu din ce pri-cină zăbovea, trăgînd în piepturile noastre de aramă niște fumuri toxice și nocive, Gig și-a motivat vizita neaștep-tată.

— De două zile mă tot ciocănește coțofana la cap! Și mă-ntreabă: „De ce te-a proiectat măiestrică pe-o altă orbită, și nu te mai angrenează în cercetările sale?”... Păi ce, n-are dreptate, sînt cumva în eroare, cînd te-n-treb și eu același lucru? Ce-ai făcut cu unchiu-tău Lăm-biță, extractorul ăla de dinți și măsele? Ai aflat ceva?... Barem spune-mi și mie, să nu mor prost!...

— Puțintică răbdare, coane Fănică-Bilețel! — îl temperez eu. Am să vă povestesc totul, ca să nu m-acuzați apoi că din pricina mea ați decedat în stadiul de dezvoltare mintală pomenit de matale... Cum se ivește tanti Ralița, cum demarez! Hai, să mai aprindem o țigară...

Pînă s-a prezentat mătușă-mea, am mai aprins cinci cuie de coșciug. Dar și cînd și-a făcut apariția, a stîrnit un scandal și-o hărmălaie nemaipomenită:

— Bine, domle, dar e ceva de groaza lumii... Nu-i uman ce se-ntîmplă! Este posibil să nu-mi pornească mașina, nici împinsă de patru gealați? Iar cînd a făcut, în sfîrșit, aprinderea, să-mi rămînă numaidecît în mijlocul străzii... De-aia am întîrziat. Pînă l-am chemat pe mecanicul meu de la Colentina, pe care l-am format personal, învățîndu-l meserie, să mă ajute la depistarea defecțiunii, pînă am constatat împreună că n-aveam strop de benzină în rezervor, pînă am făcut plinul la pompa din Măntuleasa, a trecut o mulțime de vreme. Cine mi-a furat carburantul? Și este cu puțință așa ceva, să te lase fără o picătură, să-ți ia chiar totul?... Că asta se mira și bietul Costel, mecanicul, după ce mă-mpinsese aproape un kilometru pe Calea Călărașilor... Ca s-ajungem la „Peco”. Și nu numai atît, dar cînd am băgat benzină, pornise iarăși să curgă sub mașină, deoarece bușonul de go-lire a rezervorului era lipsă. Noroc că l-a înlocuit Costel cu niște cîrpă, c-altminteri nu mai eram aici! Unde mi-i bușonul? Că eu, dacă-mi aduc bine aminte, știu că l-am

pus precis undeva, atunci cînd mi-am spălat rezervorul de reziduuri...

Amuzați de delirul bătrînei, am poftit-o să ia loc și să se liniștească la o cafeluță și-o „mă rășească”, deoarece degeaba încerca să ne convingă de nevinovăția ei.

— Crezi că-mi ajunge o cafeluță, ca să-mi treacă ner-vii? Ceva de-ale mîncării n-ai prin casă? Că tot se-apro- pie și ceasul prînzișorului de la orele unșpe și ceva!... Ei, ce zici?... Și-apoi, de ce m-ai chemat? Fiindcă, dacă vrei să tănuim împreună, așa cum mi-ai spus, n-ai să mă ții aici flămîndă!...

Bilețel, care mai totdeauna se raliază mătușă-mii, declară și el:

— Coana Ralița are rezon! De vreme ce-am picat taman la timp, s-asist și eu la discuția la care n-am fost invitat, barem invită-mă să gust și eu cevașilea. Că oameni sîntem, nu fiare de călcat! Și mor de curiozitate să aflu de ce nu m-ai chemat și pe mine, dragă măiestrică...

Pe cînd ne servim „prînzișorul” solicitat cu atîta gingășie de scumpii mei oaspeți, și încropit la mare repe- zeală din niște roșii, ardei gras, ridichi, brînzulică topită și un pic de costiță afumată dietetică, fiind degresată prin-tr-o fierbere înceată, la foc mic, cu adaosuri de foi de dafin, piper și-un strop de oțet, le povestesc tot ce-mi amintisem despre fantastica nuntă de la Pârlivaca din Vale. Și, în încheiere, concluziile la care ajunseseam, referitor la nene Lambe și la mașinațiunile revendicative ale acestuia față de bunicu-meu.

Bilețel ascultă extaziat, dar și entuziasmat de comportamentul bătrînului. Tanti Ralița, în schimb, tace cufundată în gînduri.

La cafeluțe, mă-ncumet să-i explic motivul pentru ca- re-i considerasem necesară prezența:

— Dar, ca să-mi pot declanșa anchetarea filierei următoare, dragă tanti Ralișo, mai am nevoie de-un lu- cru... Și care continuă încă să mă intrige. De ce n-ai fost și matale la nunta lui nene Lambe?...

Bătrîna, aprinzîndu-și o nouă „mărășească”, mă pri-vește o clipă cu atenție, ca și cum ar fi tentat să des- copere pe chipul meu cine știe ce intenții ascunse. Apoi, sorbind o gură de zaț, își dă drumul:

— Măi, oameni buni, problema-i destul de cotoioasă... Aveam toate motivele să nu mă duc la sărbătorirea victo-riei repurtate de familia parveniților de Rowitzky! Cunoscînd-o prea bine pe putorica aia de Halina „Mami-fera”, încă de pe vremea cînd își făcea pensionul, mă opusesem din răspuțeri la încheierea tranzacției ticluite de Lambe și boul de Hamilcare... Rowitzky, bețivan și viclean, își avea faima lui, bine stabilită, la noi, în Pitești... El îl aproviziona pe Măgeanu cu pieile trebuincioase atelierului de curelărie. La o sindrofie, dată în cinstea lui de Sorica Măgeanu, mare javră și asta, cînd Hamilcare i-o prezentase pe fie-sa lui nen-tu Lambe, janghinosul de Rowitzky își îngăduise să se dea la mine. Într-un mod ordinar. Vrînd să mă pupe, ca un fante de mahala, prinzîndu-mă, la înghesuială, în bucătăria Soricăi. Pe mine, care eram de pe atunci domnișoară, și-am continuat să fiu și-acum! Ei bine, i-am ars o labă de-a văzut stele verzi, și i-am dat și-un brînci ceva mai țeapăn, încît a nimerit cu fundul nădragilor săi albi-crem în cazanul de rufe. Acolo unde-și fierbea Sorica potroacele. Cînd l-au scos din ciorba în

clocote, Hamilcar a trebuit inter- nat imediat la spital. Bineînțeles, ajutat de medicul militar Lambe Coman, care-și și pusese ochii pe averea boșorogului... Nen-tu de unchiu-tău, mare pehlivan și-ăsta, — a răspîndit apoi zvonul că intenționasem să-l violez pe contele de Pârlivaca. Rahat pe varză! Aveam eu nevoie de bețivanul de Rowitzky, ca de mere acre. Eu,

care fusesem cerută în căsătorie de trei duci și doi marchizi, cînd fusesem la Monte-Carlo!...

— Lăsați matale, coană Ralițo, c-ai mai spus chestia asta, de cel puțin zece ori! Cunoaștem... Și știm că i-ai refuzat, iar ei au amenințat că se vor sinucide în co- lectiv! Va să zică, de-aia nu te-ai deplasat la nuntă. Interesant. Sper că nene Lambe ți-a păstrat o veșnică recunoștință, nu?...

— Dar bineînțeles! Mai ales după ce i-a tras un șut în fund Mamifera... Fiindcă zicea că eu i-am stricat casa... Aiurea! Era stricată dinainte, și încă zdravăn de tot...

După „prînzișor”, am abordat numaidecît faza următoare, prînzul propriu-zis. Preparat în doi timpi și trei mișcări de mătușă-mea. Cu ce-aveam și eu la îndemînă: ouă, slăninuță și brînză. Cîte nu se pot face din materialele mai sus pomenite?...

Pe seară, mai înainte de-a ne despărți, le-am comu- nicat credincioșilor mei parteneri:

— Oameni buni, de mîine pornesc să-l anchetez pe nene Lambe! Sînt atîtea probleme de elucidat în privința lui, încît simt de pe acum cum mi se umflă capul... În primul

rînd, sînt curios să aflu de ce s-a interesat, la Micușor Podășchină, despre personalitatea mea, afirmînd c-ar vrea să stea de vorbă cu mine. Ei, dacă-i așa, păi atunci o să vorbim. Pînă vom da de adevăr...

— Și noi, noi ce-i facem? — se interesează tanti Ralița.

— Vă duceți acasă, și mă căutați peste vreo trei zile, la telefon!

X. ALTĂ FILIERĂ — „L. C. CONNECTION”

42. Extraterestrul din Voluntari

Pe nene Lambe l-am depistat destul de ușor. După două zile de căutări istovitoare. Mai întîi încercasem la locuința de pe strada Dr. Sergiu, casa sa proprietate personală, construită din bănuții scoși cu meseria lui de stomatolog, extrăgînd măselele pacienților.

Tanti Zefira-Jeaninne, cînd mă văzuse, privise la mine ca la un moroi din poveștile

de groază ale lui Tatapetre, și mă-ntrebase cu glas stins, de bătrînică ce-abia se mai ținea pe picioare:

— Îl cauți pe doctorul Coman? Dar cine ești dumneata?...

Nu mă recunoscuse. De altfel, nici eu n-aș fi zis că-i mătușă-mea bună, femeia planturoasă și reprezentativă de-acum trei decenii și ceva. Scăzuse și se topise, ajun- gînd la jumătate din ceea ce fusese. Albise complet, se cocîrjase, și-i mai tremurau și mîinile.

— Tanti Jeaninne, eu sînt nepoțelul matala, băiatul lui Eftimie! — i-am mărturisit identitatea subsemnatului.

— Vai, tu ești, măi Andi! — a exclamat neîncre- zătoare mătușă-mea. Ce mult ai crescut... Chiar prea mult. Zău că nu-i bine să te lași așa... Mai ține și tu un regim de slăbire!

— De douăzeci de ani tot țin, dragă tanti, și-i dau înainte! — o asigur eu. Pînă la urmă, ajung eu la un rezultat mai vizibil... Deocamdată, sînt într-o pauză de tratament. Am ceva deosebit de lucru...

— Poftim în casă, să-mi povestești și mie ce mai faci! Că Harry nu-i acasă... Lucrează și el la cabinetul clandestin din Voluntari. C-aici îl văd vecinii și-l toarnă... Abia spre seară, tîrziu, mai vine și el să doarmă în patul lui! De altfel, așa a fost totdeauna.

Tanti Zefira-Jeaninne, sincer bucuroasă că mă vede după atîta amar de vreme, m-a tratat cu dulceață de cireșe amare, apă de la frigider și-o cafea „Vitakava”, atît de concentrată și amară, încît, numai mirosind-o, simțeam că-mi vine să nechez.

— Și matală ce mai faci, tanti Jeaninne? — o întreb eu pe politica, deși se vedea foarte bine ce face.

— Eh, Andi dragă, ceac-pac, cu bătrînețile! — îmi răspunse dînsa înduioșată. Abia-mi tîrăsc zilele...

— Și nene Lambe?...

— Harry? El se ține mai bine, nu mai e-n min-țile lui!...

Apoi bătrînica mea de mătușă mi-a explicat unde-l găsesc pe unchiu-meu. Bineînțeles, după ce-mi împuiase capul cu viața nenorocită pe care-o dusesese împreună cu doctorul Coman.

În comuna Voluntari, nimeni nu știa despre vreun cabinet stomatologic clandestin, la care să lucreze un anume doctor Harry Coman. Timp de două zile mi-am tot extins cercetările, din aproape în aproape, pînă am dat de-un căruțaș tuciuriu, și care-l cunoștea foarte bine pe nene Lambe. Ba, și mai mult, pretindea că sînt și-un fel de prieteni.

— Mă mir, măi fratele meu, mînca-te-aș, că-mi zici că nu-l știe nimeni la noi, în Voluntari... Păi, dacă n-ar fi fost vrăciul Lămbriță, care să ne dezlege și să ne des-cînte, să ne ghicească-n stele și să ne dea-n cărțile ălea ale lui, să ne mai scoată cîte-o măsă strică, nu-ș' ce ne-am fi făcut! Ținem la el, mai mult ca la bulibașa al nost'... Hai cu mine, să te duc la Lămbriță!

Și m-a tot condus amabilul conducător de vehicul trac-tat hipo. Dînsul înainte, în camionul său de cărat lemne, tras de doi cai ca-n filme, tineri, voinici și strălucitori, iar

eu în urma lui, cu „Bombița”, abia ținându-mă după trapul năvășilor săi. Pînă-ntr-o hudiță mocirloasă și îngustă, aflată taman la capătul suburbanei. Acolo mi-a arătat „cabinetul clandestin”, indicîndu-mi-l cu codirișca biciului, și și-a văzut mai departe de drumul lui. Cumsecade om! Fără dînsul, puteam să-l caut mult și bine pe doctorul Harry Coman, căci nimeni nu-l cunoștea sub acest nume. Așa că, luîndu-mi cordul în dinți, am pășit spre căsuța pitită sub frunzișul des și umbros al unor cireși gigantici.

Era o construcție mărunță, acoperită cu stuf, pre-văzută cu ferestruici chioare, împăienjenite, iar în partea dinspre hudiță, un geamlîc ce se-ntindea pe toată lă-țimea cojmăliei. De la gardul din lemn ce-o împrejmuia, și pînă la intrare, șerpuia o cărăruie căptușită cu bolovani de gîrlă, întocmai cum aveam și noi, la Pitești, în ograda bunicului. Portița, nițel prăbușită, atîrna într-o singură țîțînă, și era legată de bulumacul de susținere cu-o bu-cată de sîrmă, făcută colac.

După ce-am bătut zdravăn, apelînd la o pietricică luată de jos, din ciudata și misterioasa locuință s-a ivit o arătare de pe altă lume, o băbuță fișneață, în blugi și geacă, avînd pe cap un fel de țucal, de fapt o cască din plastic, din cele care poartă montorii electricieni. C-un glas neașteptat de gros, m-a întrebat nițel nervoasă:

— Cine ești, și ce vrei?... Ai?... Spune repede, că am treabă!...

— Aș dori să-l văd pe domnul doctor Coman!... Sînt nepotul dînsului...

— Care din ei? — cere precizări aschimodia. Că eu una, nu te-am mai văzut pe-aici. Nepot bun, sau de-ai noștri, din Voluntari?... C-acuma toți zic că-s nepoțeei lu' Lămbriță!

— Nepot bun!

— Mira-m-aș! — se-ndoieste făptura aceea aiuritoare. Nici unul din nepoții doctorului nu-i cunoaște adăpostul, și nici n-are ce căuta la noi... Ei, haide, intră, bagă-te-năuntru, poate ești cel pe care-l așteaptă!

Conduc de fistichia cotoroanță, îmbrăcată atît de bi- zar, în totală contradicție cu vîrsta pe care-o avea, pe puțin vreo șaptezeci și ceva, pătrund în veranda cu geamlîc, iar de-acolo într-o odăiță scaldată de penumbre. Singura lumină existentă, dar și-aceea destul de slabă, era furnizată de-o lampă de birou, așezată pe-un fel de masă de lucru, la care scria, cu spatele la ușiță, un perso-naj ce-avea toate șansele, dacă nu greșisem cumva că-suța indicată de căruțaș, să fie propriul meu unchi — nene Lambe.

Probabil auzise intrarea noastră în chițimia sa, deoa-rece-l aud vorbind înțepat, cu-aceeași intonație și afectare de-acum treizeci și ceva de ani, aproape patruzeci:

— Fiat lux! Adică aprinde lumina de sus, Miss... Va să zică ai venit, domle Andi, et tu quoque, Brutus!... Cu cinci minute întârziere.

Miss, respectiv halucinanta băbuță, manevrează întrerupătorul, iar în clipa următoare am posibilitatea să-l admir pe unchiu-meu în toată superbia sa. Căci se-ntor-sese cu fața la mine, zîmbindu-mi mefistofelic,

și mă privea atent, încercînd să descifreze pe fața mea efectul spuselor sale.

Cît de ciudat îmbătrînise nene Lambe! Părul îi albise complet, fără să-și piardă onduleurile acelea care făcu- seră atîtea ravagii printre femeile din preajmă-i, sprîncenele îi rămăseseră la fel de stufoase și îmbîrligate, însă acumă păreau toarse din ghemotoci de vată hidrofilă „Buftex tip B”, iar chipul își păstrase netezimea și rumeneala anilor de demult. Cînd s-a ridicat din fotoliul-scaun, în care lucrase pînă atunci, am avut în fața mea același bărbat înăltuț, prestant și bățos.

— Ei, ce-ai rămas cu gura căscată, domle Andi? Te-a surprins, desigur, precizia orei la care îți așteptam sosirea... Nu, nu-i vorba de nici un Deus ex machina, adică de nici o mașinație, ci este rezultatul calculelor mele astrologice. De cînd operez în conformitate cu datele științifice din cartea lui Armand Constantinescu, marele nostru cititor în stele, totul îmi iese la țanc. Acta non verba! Faptele vorbește... Ei, spune ceva! Să-ți văd cu ocazia asta și dantura...

— Într-adevăr, nene Lambe, — îi declar eu, chiar că m-ai uimit? De unde știai ziua și ora cînd am să-mi fac apariția? Din calculele acelea misticologice?...

— Exact! Nolens volens, trebuie să recunoști c-am izbutit... Ajuns la vîrsta senectuții, și știind că non om- nis moriar, adică n-o să mor în întregime, mi-am închinat ultimii ani de viață unor studii, complexe și ample, de astrologie, ocultism, sexologie, astrofizică și „O.Z.N.”, astfel încît să las în urma mea o operă magna, demnă de neamul

nostru! Fiindcă ne tragem dintr-un neam vestit, aparținând unui trib dacic misterios, dispărut enigmatic în negura istoriei. Numai eu am fost capabil să dau de urmele ultimilor reprezentanți, printre care ne numărăm și noi... În primul rînd eu, care de multă vreme am simțit în mine chemarea de pontifex maximus al descendenților acestuia... Alea jacta este! Haidem în verandă, să bem o cafea... Și să-ți spun de ce te-am căutat. Acuma, apropiindu-mă de încheierea cercetărilor mele, mai am nevoie de unele materiale... Iar matale, domle Andi și nepoate al meu, te afli, mai mult ca sigur, dacă nu mă-nșeală conjuncția lui Uranus cu Marte, citită aseară, în posesia lor... Apropo, să știi că stai cam prost cu dinții!

Dar, dacă mă vei ajuta, am să te-ajut și eu, și-am să ți-i schimb pe toți... Haidem în față... Miss, pune repede de-o cafeluță! Și mișcă-te mai iute, bleaga domnului, nu mai face pe moarta-n popușoi, că nu-ți mai merge figura cu funia... Ars longa, vita brevis!

Înmărmurit de cele văzute și auzite, mă supun invitației lansate de unchiu-meu, și-l urmez în verandă. Aici, la o măsuță, așezați pe două taburete destul de hodorigite și slinoase, așteptăm s-apară Miss. Nene Lambe tace, ținîndu-și ochii închiși, vrînd probabil să-mi dea impresia că gîndește profund, sau se află căzut în transă, încercînd să realizeze vreo legătură cu forțele extrate-restre. Iar eu, examinîndu-l în continuare, tot stau și măntreb în ce stadiu de scleroză a ajuns.

Avea dreptate tanti Zefira-Jeaninne, când mă înfor- mase că unchiu-meu se ține mai bine ca dînsa dar nu-i   în toate mințile.

43. Per aspera ad astra, sau „să aspirăm la aflarea adevărului”!

Cele ce-au urmat, și-au fost destule, se pot încadra foarte bine, chiar perfect, în vastul domeniu al litera- turii de „science-fiction”.

Iar începutul nebuniei a fost atunci când nene Lambe mi-a prezentat-o pe Miss, în momentul când aceasta se ivise cu cafeluțele:

— Domle Andi, am uitat să fac recomandările cerute de politețea ce m-a caracterizat dintotdeauna! Miss te știe cine-mi ești și ce-ți poate pielea, încă de când erai mic... Tu însă n-o mai recunoști. Dînsa-i colaboratoarea mea din umbră, secretă, despre care nimeni nu trebuie să afle nimic, și-n privința asta te rog să nu-ți bați gura... Vorba strămoșilor noștri, oculos habent et non videbunt, adică ochii ți-au văzut, ochii ți-au sărit, mai ales dacă scapi vreun cuvîntel! De peste treizeci și ceva de ani o țin aici, ascunsă de lume și de neamurile noastre, fiindcă mult a suferit și m-a iubit... Mă ajută enorm, dîndu-mi să mănînc la vreme, transcriindu-mi lucrările și expediindu-mi

corespondența. Fiindcă port o corespondență din cele mai vaste, cu cele mai importante personalități din lumea științifică, mari specialiști în astrologie, sexologie, ocultistică și farfurii zburătoare... Chiar ieri i-am scris lui Allen Hynnek despre întâlnirea de gradul III pe care-am realizat-o aici, în Voluntari... Și-acum se mai pot vedea urmele „O.Z.N”-ului, în grădinița din spate! Ei bine, Miss este domnișoara Tonș în persoană. Da, da, chiar dînsa-i, recuperată cu mari greutate... De mortuis nil nisi bene! Morții cu morții, vii cu vii... Că n-a murit atunci cînd și-a agățat gîtul de frînghia de rufe...

Atunci am crezut că fac o criză de demență. Prima din viața mea. Așa ceva n-aș fi crezut că-i posibil! Ca un- chiu-meu s-o adune de pe drumuri pe isteroida de Tonșoaica și s-o mai și țină lîngă el atîția ani.

Apoi a urmat dezvoltarea nebuniei. În sens gradat ascendent. Pe măsură ce nene Lambe mă îngrozea cu spu-sele sale, care mai de care mai aberante.

Mi-a descris în detaliu lucrările sale mistico-științifice, din cele mai diverse domenii, despre care, dealtfel, îmi pomenise mai înainte, doar enumerativ însă, și mi-a dezvăluit obiectivele pe care le urmărea.

Trei întâlniri avusese pînă acum, cu reprezentanți autorizați ai lumilor din Proxima Centauri, sosiți la dînsul în grădinița cu „O.Z.N.”-uri speciale, de tip micro. Perfectaseră împreună, comunicînd printr-un

sistem de „mental radium” (termenul îi aparținea lui unchiu-meu), toate operele elaborate de el în decursul ultimilor ani, de cînd ieșise la pensie. Acuma nu-i mai rămăsese decît să procedeze la editarea lor.

Și de-aceea avea nevoie de mine, motiv pentru care mă și căutase. Ca să le poată edita, îi trebuia o grămadă de bani. Deoarece nici o editură nu-i acceptase magistralele monografii și comunicări, era silit să le tipărească pe paralele sale, prin intermediul editurii „Litera”.

Cînd ajunsese la acest punct, nene Lambe îmi și precizase cum îi pot fi de ajutor:

— Măi Andi, dacă-mi predai gromovnicul lui tăticu', împușc mai mulți iepuri dintr-odată... Mai întîi și-ntîi, dau de moștenirea pe care mi-a lăsat-o, comoara pe care-o tot căutăm de-atîta amar de vreme. Apoi, vreau să ne scap neamul de rușine, distrugînd născocirile bătrînului dom' Petre despre rubedeniile sale și copiii săi. Iar în ultimul rînd, să aflu și eu, ce știa tăticu despre niște vecini de-ai noștri, de mă tot caută ăia ca disperății, ba mai și încercînd să mă amenințe... Calculele din zilele trecute, în afara celor întreprinse după apariția unei cărți recente, al cărei titlu n-are importanță, mi-au indicat printre posibili posesori ai gromovnicului numele tău, al lui Ti-lică, și-al Malicăi... De Sile, semne mai slabe. Totul stă scris în conjuncția actuală a planetelor Saturn și Uranus... Ei, ce zici, vrei să contribui la opera mea? Îmi dai gromovnicul?... Dixi!...

Miss Tonș așteaptă încordată răspunsul, așijderea și nene Lambe.

Simțind că-mi plesnește capul, le mărturisesc adevărul:

— Unchiule dragă, nu știu nimic despre gromovnic... Adică, mai precis, nu-l am... Știu că Tatapetre scria un astfel de gromovnic, însă a dispărut. Și tare-aș da mult să-l găsesc eu înaintea altora. Din cu totul alte motive decît matală. Nu mă interesează nici o comoară, tot așa cum sînt convins că nu-i posibil să existe, bietul Tatapetre neavînd din ce s-o încropească! Și nici cînd. Bestiile nu i-au îngăduit să-și trăiască viața pînă la capăt, curmîndu-i-o, după cum prea bine știi și matală... Cu parul... Pe care i l-au înfîpt în mațe.

Unchiu-meu, dezamăgit, mă privește pierdut. Îi spulberasem orice speranță. Totuși, la un moment dat mă întrebă curios:

— Care bestii, și ce-i cu parul ăla?...

— Te faci că nu-i mai ții minte pe Alionte și Zdruhu, Jurj și Bobe?

— De ce să nu-i țin? Nu-s atît de sclerozat!...

— Păi, ăștia s-ar putea să-l fi ajutat pe Tatapetre să moară, vîrîndu-i parul în burtă!

— Fii serios, măi Andi! Parcă n-am mai văzut și eu cioata aia? Ca doctor, chiar m-a interesat cum a murit tăticu'... Nu era nici un fel de par, ci o bucată dintr-un bulumac de la gardul nostru, care despărțea curtea casei de grădină... Am verificat asta, cu ochii mei! Dacă nu-mi mai aduc aminte ce s-a întîmplat ieri, ceea ce-a fost acum trei decenii, îmi amintesc la perfecție...

Înlemnit, îmi reapare înaintea ochilor scena aceea de neuitat, cînd Tatapetre trecuse cu bicicleta prin gardul cu pricina. Nimănuia nu-i dăduse prin cap să examineze bulumacii acestuia. Oare de-acolo să fi provenit ciotul din mațele bunicului? Uite, la asta nu mă gîndisem.

Nu mai avea nici un rost să-l supun vreunui interogatoriu pe nene Lambe. Era atît de senil și coborît parcă

de pe altă lume, încît merita să-l las în pace, să-și vadă liniștit mai departe de magistrala sa operă magna, să se-ntîlnească în continuare cu emisarii din Proxima Centauri, să aibă grijă de Miss Tonș, precum și de arămii din cartier, cărora le ghicea în stele, în cărți și-n zațul cafelelor.

Mai cumplită pedeapsă a destinului nici că se putea!

Iar dacă Harigii și Ciompete, împreună cu Alionte și Zdruhu, bănuiau că unchiu-meu le mai poate fi de vreun ajutor, atunci se-nșelau amarnic. Își pierdeau vremea în zadar.

În altă parte trebuia căutat gromovnicul.

M-am despărțit de nene Lambe și de colaboratoarea sa în cele mai cordiale condiții. Unchiu-meu a ținut chiar să mă îmbrățișeze.

Conducîndu-mă amîndoi pînă la portiță, mi-au făcut apoi mereu semn cu mîna, în timp ce mă îndreptam spre „Bombiță”. Își luau astfel rămas bun de la mine, neștiind că nu

mai aveam de gînd să-i caut vreodată. Erau un capitol încheiat. Două jucării uzate și dezarticulate, avînd în capetele lor numai comori și farfurii zburătoare, fără să le treacă prin minte că legumele nu au proprietăți gînditoare. Căci asta erau, niște legume. Și încă într-o stare de vegetație hibernală.

Parcă-mi era și milă de ei. Și nu s-ar fi cuvenit totuși, după cîte îi făcuseră lui bietul Tatapetre.

Rulînd spre Calea Moșilor, și rememorîndu-mi întîlnirea cu nene Lambe, am regretat că nu-mi notasem chiar totul. Nu ce-mi spusese unchiu-meu, ci ceea ce-mi turnaseră, cu cine știe ce intenție, indivizii anchetați mai înainte, referindu-se la machiavelîcurile lui nene Lambe. Vai de capului lui Machiavelli!...

Cînd trag „Bombița” în curte, altă surpriză!

44. Epilog de capitol

În fata terasei, tanti Ralița și cu Bilețel mă așteptau așezați pe treptele acesteia. Numaidecît ce m-au văzut coborînd din mașină, s-au repezit către mine, agitînd un ziar.

— Am găsit gromovnicul! — strigă și urlă entuziasmată mătușă-mea.

Bilețel, mai reținut, îmi înmînează un exemplar din „Informația”:

— Ia și citește, măiestrică! — îmi cere poetul pe-un ton somatoriu.

Cercetez urgent ziarul. Pagină cu pagină. Apoi, îl întreb nedumerit:

— Ce să citesc, domle Gig, pagina externă, sau „din viața comercială a capitalei”!... Că nu văd nimic tipărit în legătură cu gromovnicul!

Mătușă-mea, sîcîită de lipsa mea de fler mă ia la rost:

— Măi, Al, băiețelule, iar nu-i uman ce se-ntîmplă cu tine! Citește la rubrica „Aflăm de la Inspectoratul Miliției”... Că n-oi fi vrînd să scrie despre catastiful lu’ neica Pătru, taman pe mijlocul gazetei, acolo unde-s spectacolele!

Deschid iarăși jurnalul. Și citesc:

„Indivizi necunoscuți au spart casa unui pașnic cetățean, pensionarul Constantin Coman, de pe bulevardul Republicii, nr. 41, fost librar și actualmente anticar amator. Surprinși de vecini, au părăsit locuința susmenționatului, profitînd de bezna de pe coridor. Constantin Coman declară că infractorii n-au reușit să-i fure nimic, răscolindu-i în schimb biblioteca impresionantă din apartamentul său, precum și registrele din arhivă. Cercetările sînt în curs de desfășurare.”

— Ia ascultă, tanti Ralițo, de unde-ai mai scos-o și pe-asta, că ai găsit gromovnicul?...

— Păi, măi nepoate, tu nu mai știi să citești?... Încă nu l-am găsit, dar precis dăm acuma de el... Dacă Tilică are, cum stă scris aici, registre de arhivă, înseamnă c-a, cărat și el din catastifele lu’ bunicu-tău. Unde-s registre, trebuie să fie și gromovnicul. Mai ales partea a doua, de care avem noi, dar și alții, atîta nevoie! Este?...

— Sigur că nu! — îi răspund eu dezamăgit.

Apoi, amintindu-mi de ce-mi spusese nene Lambe, că astrele îl indicaseră și pe nea Tilică-Malec printre posibili posesori ai gromovnicului, revin asupra declarației de mai sus:

— Ba nu! S-ar putea să fie... Haideți în casă, să analizăm problema pe toate fețele... Și să vă spun și ce-am aflat de la unchiu-meu!

— Numai atît? — se miră mătușă-mea.

— Dar ce-ai mai vrea?

— Chiar un ceai! Că ni s-a făcut foame de cînd te tot așteptăm... Un ceai bun, tare și aromat, plus ce-ai mai pus deoparte în frigider!

După ce-am lichidat așa zisul ceai, de fapt un prînzișor în toată regula, cu care prilej ambii mei asistenți îmi goliseră totalmente frigiderul, trecem la cafele și țigări, pentru a putea analiza situația în liniște și pace.

Nu mai înainte de-a le povesti totul despre cele pățite cu unchiu-meu.

Mătușă-mea, uluită și întristată de cele aflate, cade pe gînduri. Bilețel, poet cantotdeauna, cugetă la modul liric:

— Vine-o vreme, vine-o vămă!...

— Mda! — îl aprob eu. Însă nouă nu ne-a venit încă vremea. Trebuie să ne ocupăm acum de nea Tilică-Malec... Chiar în seara asta mă duc la el... Adresa o am din ziar, c-altminteri n-o știam cu exactitate, iar voi o să m-aștep-tați acasă! Deși, dacă stau și cuget mai bine, n-ar fi rău dacă v-ați ocupa să reprovizionați camera și frigiderul...

— Ce spui, Franț? — mă repede tanti Ralița. Ceva lemne de spart n-ai prin casă, să ne pui tot pe noi la corvoadă? Cu ce parale?... Hai, că-i tare! După ce că te-ajutăm în muncă, mai trebuie să-ți cumpărăm și de-ale mîncării... Bravos, nepoate!

— Bine, tanti Raliço, nu te mai jeli! Ajunge... Poftim un sutic, și prepară-ne ceva ușor pentru cină... Sper să fiu înapoi pe la opt sau nouă!

Bătrîna privește la mine înduioșată, ca la un oligofren, privește și la sută, după care îmi vorbește ceva mai uman:

— Așa da, mai merge... Văz eu ce găsesc pe la „Aprozar” și „Alimentară”! Ușor ai zis, ușor o să fie... Poate fac rost de-o sută de grame de parizer dietetic. Pentru tine. Că de-alde noi, eu și cu dom Bilețel, sîntem zdra- veni la minte și la corp, sau, cum îi place lu’ nen-tu Lambe să zică pre limba strămoșilor noștri, mentosana în corpore sanitaro, și-o să ne cumpărăm vreo zece ouă și-o juma de slănină, să-i tragem un talmeș-balmeș englezesc de să-ți vină să-ți bați copiii!...

Peste o jumătate de ceas, goneam cu „Bombița”. Prin curte. În viteza a doua, și-mpins din spate de mătușă-mea și de Gig Mironescu. La al șaselea sau al șaptelea tur al ogrăzii, motorul a făcut aprinderea. Și-am demarat în trombă spre poartă. Care, din păcate, era închisă. Noroc că am frîne de excepție. Și-am oprit la timp, să nu-mi fac praf masca din față a „Fiețelului”.

În orice caz, la șapte și-un sfert parcam lîngă blocul în care locuia nea Tilică-Malec.

Mai exact spus, în dosul acestuia. Lîngă spitalul Colțea. Iar de-acolo, pe jos, am ieșit în Republicii și-am pornit să caut intrarea în clădire.

Spre stupefacția mea, sînt nevoit să constat că blocul n-avea nici o intrare. Cel puțin, din bulevard. Și-am rămas interzis în plină stradă!

XI. ÎNCĂ O FILIERĂ — „T. M. CONNECTION”

45. Catacombele și misterele Bucureștilor, sau „Omul cu-o mie de fețe”

Deci, îmi era imposibil să pornesc în noua-mi anchetă „Tilică-Malec Connection”. N-aveam pe unde intra. Abia după ce mă interesez pe la toate magazinele de la partea-rul blocului, aflu că există un gang de serviciu, pentru cărarea mărfurilor necesare aprovizionării unităților comerciale. Din gangul scufundat în beznă, există vreo trei uși de acces.

Bineînțeles, cu calm și răbdare, le iau la rînd. Fiecare ducea în altă parte a blocului. Unde nimeni din cei solici-tați n-auzise de domnul Constantin Coman, librarul pensionar pe care-l atacaseră hoții.

Într-un tîrziu, unei bătrînele cumsecade făcîndu-i-se milă de mine binevoiește să-și amintească, însă negarantînd nimic, c-ar exista pe undeva, lîngă curtea de lumină a blocului, o trecere nefolosită de locatarii uriașului edificiu. Deoarece îi e frică să mă conducă, îmi dă o lumî-nare și-o cutie de

chibrituri, explicându-mi pe unde bănuia dînsa c-ar trebui s-o iau.

Drept să spun, și mie mi-era o frică grozavă. Deși, de felul meu, sînt un curajos. Însă catacombele (de la etajul al cincilea) pe care le străbăteam cu lumînarea în mînă erau ceva de groază. Coridoare înguste, pline de păianjeni și resturi menajere, scăldate de-o beznă cumplită, care mereu o coteau într-o direcție imprevizibilă, pereți cu tencuiala coșcovită și mîncată de igrasie, tavane sprijinite de popi metalici, uși condamnate, cu scînduri bătute în piroane de fier, totul mă făcea să cred că bîjbîi prin canalele Bucureștiului subteran.

La un moment dat, cînd coridorul se afunda drept în fața unei ușițe nebătute în scînduri, am zis că s-a sfîrșit cu mine. C-am înnebunit și am halucinații. Fiindcă, din senin, o fanfară militară a pornit să bubuie (con tutta forza) din dosul respectivei uși. Trepida totul în jurul meu și pereții, de pe care se scurgea molozul, și podeaua putredă de vreme, și tavanul ce-mi presăra pe cap firicele de nisip, dar și lumînarea din mîna mea.

Abia cînd am recunoscut bucata interpretată cu-atîta brio („Trecea fanfara militară” de Temistocle Popa) mi-am dat seama că cineva asculta un disc sau o casetă. Apreciind just numărul decibelilor, am bătut și eu la același nivel sonor (110 dB.) în ușă. Degeaba. Fanfara își continua marșul. Deznădăjduit, am încercat clanța. Și ușa s-a deschis aproape singură. Nefiind încuiată.

Și, învăluit de valurile marșului ce mă atacau din toate direcțiile, am rămas stană

de piatră. Privind întoie- git la incredibila scenă din fața mea.

Un individ, pe care nu-l puteam identifica, deoarece se afla cu spatele la mine, executa cele mai fantastice exerciții de gimnastică matinală (la orele serii) înaintea unei ferestre deschise spre curtea interioară a blocului. În ritmurile sacadate și mobilizatoare ale celebrei melodii. Al cărei text îl cânta cu voce de stentor, însă nemaipomenit de fals. Iar, uneori, neștiind toate cuvintele, le înlocuia cu „bum-bum”, ca și când s-ar fi crezut toba cea mare.

Personajul, ca omul în casa lui, era doar în chiloți și-n maiou. Când s-a terminat marșul, dar și caseta, căci nu era în nici un caz disc, cetățeanul a mai continuat un timp să cânte de unul singur, pe post de trompetă, clarineți, talgere și tobițe.

Tocmai când intenționam să-l abordez, individul și-a terminat și el partitura. Și s-a întors cu chipul spre mine. Zărindu-mă, a scos un țipăt înfiorător, de parcă ar fi fost Tarzan când își chema elefanții, și s-a repezit spre fereastră. Peste prichiciul căreia s-a aruncat, în hăul de sub ea. Pe puțin douăzeci și ceva de metri. Deasupra nivelului mării.

Îngrozit, pășind ca un paralytic, m-am dus la fereastră, să privesc la rămășițele nefericitului pe care-l speriasem de moarte.

Și m-am retras numaidecât, și mai îngrozit.

Sportivul se afla chiar sub fereastră. Pe-o saltea „relaxa”, montată pe-un suport metalic, aproape tot atît de mare cît și gura curții de lumină. Să și fi vrut să ajungă la sol, și tot

n-ar fi avut cum. Se ghemuise cît mai lîngă zid, cu capul vîrît sub brațe.

Cînd l-am bătut pe umăr, plecîndu-mă peste prichici, a scîncit ca un cîine bătut, și-a șoptit înspăimîntat:

— Domnule hoț, fie-ți milă de-un bătrîn nevolnic și-amărît! N-am un franc în toată casa... Nu mă omorî, te rog frumos!

După voce, aș fi zis că l-aș cunoaște pe individ.

— Nu sînt hoț! — i-am declarat eu, vrînd să-l lămu- resc asupra situației. Îl caut pe domnul Coman, librarul... Nu știți cumva unde locuiește unchiul meu?...

Numaidecît, interpretul marșului de-adineauri și-a ridicat capul. Și-a exclamat indignat:

— Ce vrei de la mine, domle Andi? Așa se dă buzna în casa cuiva, fără să bați la ușă?... Nu te recunosc, nu vreau, să știu nimic de tine, de cînd te-ai dat cu ăia!

Dumnezeule! Era nea Tilică-Malec în persoană.

— Omule, fii liniștit, — încerc eu să-l domolesc, haide-n odaie, că n-am nimic cu matale, și nici nu m-am dat cu ăia, despre care nici nu am habar cine sînt!... Ce ți-a căsunat?

Nea Tilică-Malec, în pofida vîrstei sale, se cațără într-o secundă pe pervazul ferestrei și trece în cameră. Jenat că era doar în chiloți și-n maiou, se-mbracă rapid într-un trening albastru, cam zdrențuit și flenduros. Apoi, privindu-mă bănuitor, mă chestionează:

— De partea cui ești, domnule?... De-a ăloră care umblă ca nebunii după catastifele lu' tăticu, sau de-a noastră, a neamului Coman?

Va să zică, asta era! Oarecum lămurit, îl rog să m-asculte răbdător. Și-n mai puțin de două minute, dar și-n picioare, îi expun întreaga situație. Pomenind și de romanul lui Bazil Maț Avaru Hariga, și de partea a doua o gromovnicului, și de anchetele întreprinse.

Uimit de cele auzite, nea Tilică, în sfârșit, mă poștește să iau și eu un loc. Pe unicul fotoliu din odaia sa mizeră.

Iar dînsul se așează pe marginea patului. Apoi, dînd din cap, îmi declară:

— Ca să vezi și să nu crezi! Ziceam că te-au cumpărat și pe tine Harigii, Cercezii și Ciompete... Dar pe Lambe l-ai căutat?...

— Da! Dar de ce mă-ntrebi?

— Fiindcă și el umblă după registre! Însă la el e ceva normal... A sclerozat complet, și nu mai știe ce face. Vai de capul lui!...

Am stat astfel de vorbă, eu și cu nea Tilică, peste vreun ceas și ceva. Liniștit în privința intențiilor mele, mi-a mărturisit că mereu se simte amenințat de cererile insistente ale Harigilor. Aceștia, și Jurj și Bobe, l-au căutat în vreo cîteva rînduri, ca să-i ceară catastifele bătrînului Tatapetre. Cînd le-a spus că habar n-are de ele, i-au dat timp de gîndire, avertizîndu-l că-n curînd va fi vizitat de oaspeți de peste hotare. Și care nu-l vor lăsa atît de ușor să scape cu zile.

Iar alaltăieri, pe cînd se afla la teatru, i-au spart și casa, și i-au răscolit prin registrele fostei sale librării din strada Doamnei.

— Să fi fost oare chiar oaspeții anunțați de hodorogul de Jurj

— N-aș crede! Zicea c-au să vină abia la anul... Aștia au fost alții, probabil oameni de-ai avocatului! — îmi răspunse îngîndurat nea Tilică. Ce dracului or fi avînd cu mine?... După ce c-abia îmi mai încropesc zilele, muncind ca o vită, mai au tîmpenia să creadă că țin ascunsă comoara pe care ne-a lăsat-o tăticu, fără să mă bucur de ea! Idioți, cretini și reduși mintal... Slavă Domnului, iacă, am aproape optzeci și ceva de ani, și încă mai sînt verde la minte și la trup! Iar de-aș avea norocul să dăm și de moștenirea lu' tăticu, atunci sînt sigur c-apuc suta... Malica, după părerea mea, ea trebuie să cunoască ascunzătoarea registrelor. Dar nu vrea, putoarea, să spună o vorbuliță măcar...

Nedumerit de-o anumită afirmație a bătrînului și verdelui meu unchi, îl iscodesc:

— Măi nea Tilică, matale n-ai o pensie?

— Ba da! Dar nu-mi ajunge... Și-apoi, mă plictisesc stînd degeaba. Omul, cît trăiește, trebuie să muncească mereu, dacă vrea să-și păstreze prospețimea minții și să moară sănătos! Eu lucrez de vreo zece ani la teatru, în cinematografie, la televiziune. Sînt cel mai căutat artist... Printre actori mi se spune „omul cu-o mie de fețe”... Fac figurație peste tot, uite, chiar în seara asta trebuie să joc la „Național”... De-aia mă pregăteam, făcînd gimnastică de întărire a mușchilor, fiindcă am un rol greu, care cere efort... Alaltăieri, bunăoară, era să mor, cînd m-am azvîrlit pe fereastră!...

— Tot aici? Dar n-aveai cum, căci am văzut și eu salteaua!...

— Abia azi am montat-o, ca să nu mai pat ce-am pățit, și să mă pot antrena! — îmi explică nea Tilică. Ches- tia de-alaltăieri, poate de săptămîna trecută, că le mai încurc și eu, avînd atîtea roluri pe cap, s-a petrecut la studiourile noastre de la Buftea, Jucam în „Agentul secret”, un film polițist, pe post de înlocuitor de cascador. Trebuia să mă arunc de la etaj, și să cad pe-o saltea. Însă recuziterii, sau cei care trebuiau să se ocupe de problemă, c-am uitat cum li se spune, pierduseră din vedere salteaua. Și n-o mai puseseră deloc... Poate nu-i numai vina lor, deoarece este posibil să fi amestecat eu filmul. Pentru că iau parte la o mulțime de producții... Atît naționale, cît și internaționale, în coproducție. Aoleo, cît o fi ceasul?...

— Nouă, nouă fără ceva! — îl informez pe agitatul meu unchi. Dar ce s-a întîmplat?...

— Păi, ți-am spus că-n seara asta joc la „Național”... Cred că-n ultimul act din „Căruța cu paie”, sau ceva în genul ăsta, în orice caz o piesă celebră, cu niște paiețe, aha, „Căruța cu paiețe”, așa-i zice... Și unde rămăsesem? Da, la teatru. Pasiunea mea de-o viață-ntreagă. Mîine intru-n repetiții cu alte două piese... „Alecă Lăpușteanu” și „Cadavrul mort”, de marele Tolstoievski, ăla care a scris romanul „Război și crimă”! Mare carte, domle, patru volume... Regizorii afirmă că-s un figurant de excepție. Cum să nu fiu, dacă lucrez în permanență, și-mi activez creierul, să nu anchilozeze, și să pat ce-a pățit Lambe? Dar

este enorm de lucru. Abia fac față... Să vezi ce mi s-a-ntîmplat din pricina asta... Așa! Unde-am rămas? Aha, la necazurile meseriei de actor... Luni am jucat în „Paiate”, nu la Operă, ci-n căruță, mă-nțelegi, pe rol de lord englez. Însă tocmai mă-ntorsesem de la „Agentul discret”. Când am intrat în scenă, în loc să declam patetic „Bonjur bun, măi fraților!”, și încă-n franțuzește, am răcnit „Sus mîi-nile, că trag!”. Am avut un succes nebun! Marți, la matineu, în „Locusteanu”, scena cu chiolhanul boierilor, am înfulecat tot ce era pe masă... Crezusem că joc în „Hanul Ancuței”... Lumea a rîs în hohote! Seara, în aceeași piesă, am repetat figura. Succes monstru, domle! Se tăvălea sala de rîs, deși era o mare tragedie. Mai ales în momentul cînd boierii s-au repezit la mine, să-mi ia hartanul de friptură... Lacomii, ce nu s-a pomenit! Dar nici eu nu m-am lăsat. M-am pitit sub masă... Ei, boierii, după mine, să-mi ia bucățica de la gură. Lumea m-a aplaudat din rășputeri. Salvasem spectacolul! Joi, iarăși am filmat la Buftea. Într-un serial cu haiduci, sau cow-boys, că nu mai știu ce erau, și-am încălecat pe cal sărind de la balcon, de i-am fracturat dobitocului greabănul! Nime-risem însă greșit, pe-un alt platou, iar gloaba aparținea altei producții. „Pîrjoala”, sau „Pîrjolul”, mă rog, ceva în genul ăsta... Și ce să vezi, cășunaseră pe mine, să le plă-tesc mîrtoaga! Sînt prea aglomerat cu rolurile, asta-i realitatea... Apropo, ce-i astăzi?...

— Luni! — îi comunic eu, aiurit de cele ce-mi fusese dat s-aud.

— Luni? A, păi, măi vere, luna-i „relache”, nu se joacă... Slavă Domnului! Mai stăm și noi la o tacla, și mai ascultăm nițică muzică... Ți place Nana Mouskouri?... Eu mor după ea. I-am cumpărat toate discurile, și le-am înregistrat pe casete. Că am un casetofon de milioane, un „Dual” semiprofesional. Pentru Nana l-am luat. Și i-am și scris, personal, la Atena, să-i spun cât de mult o iubesc! Încă nu mi-a răspuns... Dar am timpul în față! Așa, ce ziceam?...

— Că-ți place Nana Mouskouri!

— Exact! Știi care-i visul meu? Să joc într-un film cu ea, așa cum l-am văzut pe Harry Belamonde, când îi cînta de inimă albastră la ureche. Și-are-o urechiușă! Dar și ce ochelari... E dulce, domle, asta e! Îmi amintește de Elvira Popescu... Știi c-am cunoscut-o personal, și-am jucat împreună cu ea? Nu? A, păi cînd am fost la Paris, să mă angajez la studiourile „Pathé Nathan”, mi-au dat o probă cu dînsa... Îi țineam mantoul, să se-mbrace la ieșirea din scenă. Așa cum făcusem și la Viena, cînd îl ajutasem pe marele comic Hans Moser, tot la studiou, să-și ia paltonul. Din păcate, nu m-au angajat nicăieri. Spuneau că vorbesc cu accent. Scorneli de-ale lor. Care accent, de vreme ce nu știam boabă de nemțească sau franceză?... Sonorul m-a nenorocit, fiindcă eu mă dusesem să joc în filmul mut. Ghinion! Ghinionul lor, de fapt. Nici nu-și dădeau seama ce actor de comedie au pierdut... Treaba lor! Apropo, dar tu, domle Andi, cu ce treburi pe la mine?

46. Good bye, mister Chips!

Ce să-i răspund marelui actor, și încă avînd o mie de fețe?

Totuși, pentru a nu-l băga la cine știe ce idei neliniștitoare, îi declar, mai mult din dorința de a-i face și eu un pic de conversație:

— Dragă nea Tilică, propriu-zis, n-am nici o treabă cu matale! Însă am aflat din ziar c-ai fost călcat de hoți, și-am vrut să văd cum ai suportat lovitura...

— Bravo, nepoate! — exclamă unchiu-meu. Tot e ceva, după atîția ani, vreme în care nu te-ai interesat o singură dată de nen-tu Tilică...

— De ce să mint, nu m-a tras inima să vă caut pe nici unul din dumneavoastră, bunii mei unchi! Mai ales după ce l-am înmormîntat pe Tatapetre, iar voi, băieții bătrînului, numai că nu v-ați luat la bătaie din pricina unei moșteniri cvasiinexistente... De-atunci nu v-am mai iubit! Iartă-mă că sînt sincer, dar așa mi-s eu, ce-am în gușă, și-n căpușă!... Chiar stau și mă-ntreb, matale n-ai fost niciodată curios să afli cum a murit bunicul meu și părintele dumitale?

Nea Tilică-Malec tace. Nu scoate o vorbă. Probabil se simte și el cu musca pe căciulă. Uitîndu-mă mai atent la omul cu-o mie de fețe, observ că-și ține ochii închiși. O fi cugetînd la spusele mele sau nu mai are curajul să mă privească în față.

— Hai, spune ceva, ce părere ai de tragica moarte a bătrînului?

În clipa următoare, aproape instantaneu, unchiu-meu îmi răspunde pe nas. Sforăind ușor, ca un ceainic pe foc mic, care fierbe încet, pregătindu-se să dea cîndva în clocot. Nea Tilică adormise. Probabil chiar din momentul cînd începusem să-i vorbesc.

Dormea pe marginea patului, în capul oaselor, ținîndu-și capul nițel plecat pe spate. Vajnicul haiduc și cow-boy visa la nenumăratele producții și coproducții care-l așteptau a doua zi, sau peste o săptămînă. Căci prea erau multe, și le mai și încurca. L-am culcat, așa îmbrăcat cum era, și l-am acoperit cu pledul aflat la picioarele patului.

Plecînd din mizerul apartament al multilateralului actor, mi-am amintit de-un film văzut în copilărie, realizat după un celebru roman al scriitorului James Hilton. Și, în chip de rămas bun, i-am șoptit lui nea Tilică titlul peliculei de-altădată:

— Good bye, mister Chips! Adio, și n-am cuvinte...

47. Reîntoarcerea detectivului la uneltele sale

Abia cînd am ajuns la întretăierea Căii Moșilor cu bulevardul Republicii, la vreo jumătate de kilometru distanță de blocul misterios pe care tocmai îl părăsisem, și vreo

trei sute de metri de locuința mea, mi-am dat seama că parcursesem drumul pe jos.

Mișcat de năzdrăvăniile lui nea Tilică, uitasem că-mi parcasem „Bombița” lângă Colțea. Și-a trebuit să fac cale-ntoarsă, să-mi recuperez mașina. Iar mersul pe jos mi-a priit. Avusesem suficient timp să cuget la desfășurarea în continuare a investigațiilor. Mai ales că, la ora actuală, deja ștersesem din lista filierelor posibile vreo cîteva persoane. Cîteva din ele, inutile. Iar două, Jurj și Bobe, extrem de grăitoare. Fără, însă, a fi contribuit cu ceva la dezlegarea enigmei. Singura mărturie, întrucîtva valo-roasă, era depozitia lui nene Lambe, în chestia cu parul din pîntecele lui Tatapetre. Dar gromovnicul?...

Ajuns acasă, parchez mașina în curte, fără s-o mai vîr în garaj. Mi-era și foame, orele fiind înaintate. Pe puțin zece și ceva.

Barem de-ar fi pregătît tanti Ralița ceva de-ale mîncă-rii. Cînd urc treptele scării, spre terasa din fața intrării, mă izbește un miros nemaipomenit de apetisant.

Tulburat, bat zdravăn la ușă. Spre surprinderea mea, mi se deschide uimitor de rapid. De către tanti Ralița în persoană. Pesemne, era nerăbdătoare să afle ce-i cu nea Tilică-Malec.

— Bucuroși de oaspeți, la masă? — o salut eu pus pe glume, dar și pe mîncate.

— Păi, măi omule, oaspeții te-așteaptă! — îmi comunică zglobioasă mătușă-mea. Cînd ai să vezi cine-a venit la cină, ai să pici în, pardon, fund... Haide, intră mai repede, că ni s-au lungit urechile de foame, de cînd te tot așteptăm!...

Convins că bătrîna-i pusă pe șotii, pătrund cu pas voios de pionier în odaie, Și, deodată, mi se blegesc genunchii.

Deoarece, instalată în fruntea mesei (de fapt biroul meu) își lăfăie făptura ei pachidermică tanti Malica Podășchină. Când mă vede, își retrage tactic pifteaua din gură, așezînd-o pe fața de masă, și scoate un strigăt ca-n preerie („Winnettou”, seria a II-a):

— Sandi, băiețele, nu te bucuri că-s aici?... Ori am îmbătrînit atît de mult, încît nu mai sînt de recunoscut! Spune-mi deschis, în față, nu te jena... Că doar eu te-am spălat în albie, jegos și despuiat, cînd erai mic! Vai, dar ce-ai crescut?... Erai un pumn de omuleț, și-acuma ești cît polobocu' lu' tăticu, ăla din pimniță! Ptiu, să nu-ți fie de deochi', că tare frumos mai ești... Ia ghici, ce crezi că ți-a adus mătușă-ta?...

Mă las atras de jocul mătușă-mii, de-a ghicitul, avan-sînd cea mai incredibilă ipoteză:

— Știu, dragă tanti Malico! Mi-ai adus ceea ce-mi doresc cel mai mult pe lumea asta — gromovnicul lui Tatapetre.

— Tronc, Marițo, c-o ziseși! — exclamă mătușă-mea dezamăgită. Păi, măi Sandi, dacă-l aveam, acum eram bogată și nu mai era nevoie să mă car, de la Pitești la București, cu ditamai oala de sarmale, bașca o sacoșă burdușită cu pifteluțe!... Mai bine, hai de mă pupă, și să ne-așezăm la masă...

Gig Mironescu-Bilețel, care asistase de pe tușă la revederea mea cu tanti Malica, pe care-o știa foarte bine din amplele mele relatări, numai că nu izbucnește în urale.

— Excelentă propunere, coană Malico!... Se vede cît de colo, de la o poștă, că posedezi o coțofană de excepție... Parcă ți-a fost gura poleită cu aur, nu altceva! De nici un fel, de nici o culoare...

În orice caz, după ce-o pup corespunzător de fierbinte pe mătușă-mea de la Pitești, ocup numaidecît un loc. Cît mai aproape de tanti Malica. Lîngă care se afla o tingire imensă și — acoperită, probabil pentru a nu se răci pifteluțele pe care trebuie să le conțină.

N-a fost o cină, ci un „supeu” de gală! Ce sărmăluțe, ce pifteluțe, ce purceluș la tavă! Vreme de-aproape trei ceasuri pînă la două după miezu-nopții am tot stat la palavre în jurul celor de mai sus.

Malica mînca (la fel de țeapăn, ca în vremurile de demult) și tot povestea. Și-avea un debit, Doamne-Dumnezeule! Incontinent.

Totul era să descopăr motivul vizitei sale atît de neașteptate. Că doar nu venise așa, de florile mărului. Deși n-o prea dădea afară mintea din casă, mătușă-mea, probabil, se maturizase în suficientă măsură pentru a fi în stare să aibă și gînduri ascunse.

**48. Biografii romanțate — dar să nu le-
ascuți
noaptea!**

Tanti Malica, la vîrsta ei actuală, pesemne în jur de vreo şaptezeci şi opt, eventual mai mult, căci cu femeile nu se ştie niciodată, se ţinea destul de bine. Doar părul i se argintase complet. Corpulentă şi statuară, bătînd la peste un metru şi nouăzeci, impunea şi-acum prin prestanţă, volubilitate şi falsă bonomie.

— Fă Raliţo, ţată dragă, ştii tălică de ce m-am cărăbă- nit de la Piteşti, cărînd după mine atîtea bagaje?... Vreau, fa, să-l izbăvesc pe Micuşor de putoarea cu care s-a-ncurcat! Mă mut la ei în casă, ţato, şi-n cel puţin o săptămînă o scot afară pe tîrîtură... L-a nenorocit, bestia! De-aia a ajuns bietul Micuşor la spitalul de glumeţi. Nu mă las nici moartă. Aşa cum l-am scăpat de întîia nevastă, tot aşa îl scap şi de-asta. Că nu-i mare scofală de capul ei...

Hai, că-i tare. Dacă purcede tanti Malica să treacă la obiect, înseamnă că ne va fi dat să aflăm lucruri noi. Şi-aşa a şi fost.

Pe prima nevastă a lui văru-meu, nefericita aia de Canalia, cum îi zicea mătuşă-mea, în loc de Camelia, într-o bună zi o surprinsese singură acasă. Şi-atunci, fără multe vorbe, spunîndu-i verde-n faţă tot ce făcuse, ba chiar şi ce nu făcuse, o prinsese de cămaşă şi-o tunsese chilug. Apoi, luînd o foarfecă găsită la îndemînă, îi hărtănise cearceafurile, plapuma, rochiile din şifonier, tapiteria de pe mobilă, pînă transformase totul în cîrpe şi petice. După aceea, convinsă că stresata

Camelia se va căra sigur din casa lui fi-su, plecase liniștită la Pitești.

Unde, în lipsa dînsei, Maca-Maia, neavînd altceva de făcut, se-apucase să moară nițel. De subit, cum afirma tanti Malica. Altă belea pe capul mătușă-mii. Fă-i colivă, gătește de praznic, organizează înmormîntarea, cu părintele Pîrțângău și popa Sîrmă alți bani, altă distracție, telegrame la frați și cumnate, la neamurile mai îndepăr-tate, mă rog, tot cercul bine cunoscut (afirmația aparține lui tanti Malica).

— Dar pe mine de ce nu m-ați chemat? — întreb eu, îndurerat de dispariția bunică-mii. Habar n-am avut că s-a prăpădit Maca-Maia... De ce nu mi-a pomenit nimeni de asta? Nici nene Lambe, nici nea Tilică!

Tanti Malica tace. Și face fețe-fețe. Și-am bănuț sin- gur de ce nu fusesem invitat. Mai mult ca sigur, se opuseseră unchii mei. Nu-mi iertaseră niciodată complicitatea cu, Tatapetre, care-i pitise în podul magaziei pe Grișa, Seppi și Avrămuș, și era cît pe ce să le deterioreze dosarele de cadre.

Apoi, uitînd, sau vrînd să treacă peste chestia cu moartea bunică-mii, tanti Malica abordează iarăși problema Măndicăi, actuala noră. După ce-o face ca pe-o albie de porci, bîrfînd-o în fel și chip, ne roagă, pe mine și pe tanti Ralița, oricare din noi e disponibil, s-o găzduim cîteva zile. Pînă-și pregătește asaltul și ocuparea apartamentului lui fi-său.

Bineînțeleș, îi spun că n-am unde, dar în noaptea asta am s-o culc în fotoliul meu. Examinîndu-l, mătușă-mea refuză imediat, și așteaptă răspunsul lui tanti Ralița. Care-o

informează că locuința, dînsei este deocamdată închiriată unui sportiv din echipa națională de handbal, și că de-aia doarme la mine.

Atît ne-a trebuit!

Tanti Malica, ridicîndu-se brusc de la masă, ne pri- vește cu ochi fulgerînd de mînie, disprețuindu-ne de la o altitudine de 1,90 m. După ce consideră că ne-a umilit destul, pornește să orăcăiască la noi:

— Va să zică, așa! Mă dați afară, să dorm în stradă... Pe mine, care v-am adus un geamantan de pifteluțe, făcute cu mînuțele mele, din carnea și untura mea, ba v-am mai și fiert o oală de sarmale, ca la mama acasă. Halal să vă fie, îmbuibăților!... Nu face nimic... Las', că vă-nvăț eu minte... Avea dreptate Mamița, țațo, cînd zicea că ești unsă cu toate alifiile. Acum auz că trăiești cu echipa aia de handbal, de le-ai dat și casa pe mînă... Păi da, dacă era de fotbal, le mai închirieai cîteva odăi prin vecini, că ăștia, care dau din picioare, sînt și mai mulți... Iar tu, mă Sandi, ai uitat că te-am șters de rahat la fund, ca să mă exprim pe ocolite, și să n-o iau de-a dreptul, pe scurtătură, și să-i zic pe nume... C-ai și mîncat, cînd erai mic... De-aia huzurești acu'!...

Abia cînd obosește de-atîta bălăcăreală, mătușă-mea își reocupă locul și izbucnește în hohote de plîns. Cu lacrimi amare, cît bobul de fasole.

Mișcat, mă dau pe lîngă dînsa, o mîngîi pe umăr și-ncerc s-o îmbunez:

— Hai, tanti Malico, liniștește-te, că nu te dă nimeni afară din casă, așa cum vrei să

procedezi matale cu Manda lui Micușor!... Dormi la mine, te culc în dormitor, și-ai să rămii acolo cît vrei, împreună cu tanti Ralița... Mai stați și voi la taclale, vă mai amintiți de tinerețe. Te rog, nu mai plînge, zău așa!...

Brusc, mătușă-mea își sistează debitul lacrimal. Se uită la mine pe sub sprîncene, și-mi spune aproape în șoaptă:

— Știam eu că ești băiat bun, măi Sandi, nu ca alții... Dacă mă ții la tine o săptămînă, data viitoare, cînd viu la București, am să-ți aduc ceva de-o să mă pomenești toată viața... Iar cînd o să mor, ceva mai încolo, se-nțe-lege, n-am să te uit și-am să te trec și pe tine în testa-ment... Ia dă-mi cîteva piftele, să-mi treacă răul de la lingurică!

Răul i-a trecut destul de rapid, deoarece, după aceea, s-a apucat să ne povestească despre aventurile din tinerețe ale lui Tatapetre. Nu știu ce-o apucase pe tanti Malica, dar istorisea cu-atîta patimă și simț al detaliului semnificativ, încît, la un moment dat, mi-am zis c-o urmărea și pe dînsa tragică și dureroasa dispariție a bătrînului.

Mai întîi ne-a pomenit de condițiile în care se realizase nunta cu năbădăi a sărăntocului Petre Coman-Moțoganu cu fata baciului Bacria, de la Mățul Cîmpulungului de Mușcel.

Cînd Tatapetre o furase pe Maca-Maia, din casa lui taică-su, într-o noapte fără lună. Și-apoi, datorită beznei, o suise în căruță pe sora mai mică a viitoarei mele bunici, și-abia ajuns la Pitești își dăduse seama de eroare.

Bătrînul Bacria, după ce Caterina, fică-sa mai mare, fugise și ea din ograda părintească, pentru a-l ajunge din urmă pe neglijentul hoț de neveste, își înhămasese telegarii la brișcă și-a doua zi se înființa la bordeiul nedoritului ginere. Pe care l-a găsit într-una din cele mai dilematice situații. Nu mai știa cu care din fete să-și facă viața. Caterina, plînsă zdravăn, tocmai se păruia cu Tuța, sor-sa, acuzînd-o că-i amăgise omul și i-o luase înainte, dormind în patul lui. Tuța, pe de altă parte, se jura că încă nu păcătuisese cu Pătru, dar acuma era dispusă s-o facă, și că nu i-l mai dă înapoi.

— Bă, cioflingarule, — răcnise Bacria la bunicu-meu, dacă nu le ieși pe-amîndouă de nevestă, te snopesc în bătai! Că nimeni n-o să creadă că nu le-ai făcut felul...

— Moș Bacria, tată socrule, eu le-aș lua, însă nu-ș' cu care să-ncep! Și-apoi, cîte oi îmi dai?... Că, dacă mă bagă legea la temniță, să am cu ce-mi plăti avucații...

Cînd a auzit de oi, baciul a urcat-o-n brișcă pe Tuța, tîrînd-o de coade, că nu vroia deloc să-și părăsească alesul de ultimă clipă, cînd se hotărîse să rămînă la el, și-a dat bice cailor, strigîndu-i bunicului:

— Nu-ți dau nimic, tîlharule! Ți-ajunge bîrsana de Caterina... N-ai decît s-o mănînci sănătos, că și ea mi-a mîncat mie sufletul! Bată-vă Dumnezeu de păgîni, și praful să se aleagă de voi...

Iar Tatapetre și cu Maca-Maia au rămas singuri, în bordeiul lui Tocilă, unde au confecționat copii mulți și zdraveni, trăind ani mulți și fericiți (într-o oarecare măsură).

Obosită de-atîta vorbă, tanti Malica pornește să caște. Într-un consens general, și eu, și tanti Ralița cu Bilețul, care ascultaserăm fascinați acel capitol din romanul lui Tatapetre, o imităm fără voia noastră, căscînd de ne trosneau fălcile.

— Eu mă-c să mă culc! — declară mătușă-mea ridicîndu-se de pe scaun. Mîine am o groază de treburi... Să trec pe la Sile, și să văd ce-i cu averea lu' tăticu... C-așa mi-a zis Jurj. Că Sile știe totul, de vreme ce i-a lăsat pe Lambe și Tilică să caute ca fleții comoara din gromovnic, fără să-i pese nicicacum... Adică, vezi matală, cătați voi, blegilor, că tot n-o să găsiți nimic! Înseamnă, deci, că numai el știe ceva... Mai ales că, tot Jurj zice asta, l-a văzut chiar el, cu ochii lui, cum a cărat un sac de catastife din magazia lu' tăticu, numaidecît după ce l-am băgat în groapă.

Mirat de spusele mătușă-mii, încerc s-o iscodesc:

— Ia ascultă, tanti Malico, dar ce te face să crezi c-o să-ți dezvăluie matală adevărul în privința acelei presupuse moșteniri?...

— Știu și eu?... Fac o-ncercare... Nu știi vorba aia, că-ncercarea moarte n-are? Altminteri, se duce dracului măritișu' meu... A! Păi am uitat să vă spun, m-a cerut Jurj Hariga în căsătorie... Casă are, afaceri are, cu duiul, și dacă-i fac rost de catastiful lu' tăticu, ăla cu moștenirea, atunci mă ia de nevastă și, cu capitalu' meu, ne punem serios pe negustorie la negru, cu negrii noștri din Pitești... Mai întîi însă, am să mă ocup de bietul Micușor, și s-o dau afară pe scîrba aia...

Aoleu, ce somn mi s-a făcut! Parcă deodată mi s-a întunecat mintea...

— Întunecată ai fost din totdeauna, fă Malico! — o informează tanti Ralița, interzisă de toate tîmpeniile debitate de mătușă-mea. Satul arde și baba se piaptănă... Vezi-ți de treaba ta, și nu te vîrî în rahat. Hai, du-te și te culcă, fiindcă eu mai am nițică treabă, și-apoi viu și eu! Bată-te Dumnezeu de năucă! Auzi ce-ți trece prin cap, să te măriți la vîrsta asta, și cu cine, cu hodorogul ăla de Hariga, găinarul găinarilor, spaima tîrgului!...

În momentul cînd tanti Malica n-a mai fost în raza cîmpului nostru vizual, plecînd balansîndu-se la culcare, le-am făcut semn mătușă-mii și lui Gig să mai zăbovească puțin. Și, chemîndu-i cît mai aproape, să nu ne-audă cumva oaspetele piteștean, i-am întrebat consultativ:

— Ce ziceți de chestia asta?...

— Care chestie? — se interesează tanti Ralița. Cu măritișul netoatei de mătușă-ta?...

— Aiurea! Nu va exista nici un măritiș... Totul e-o capcană întinsă de Jurj... Altceva mi se pare demn de cercetat. Supoziția emanată de Hariga, cum c-ar fi posibil ca unchiu' Sile să se afle în posesia gromovnicului, nu-i deloc lipsită de valoare. Mai ales că-i și zdravăn argumentată... Uite, ce-i facem. Mîine dimineată, cînd se va trezi, o reținem pe tanti Malica, oferindu-i un microdejun de excepție, iar eu am să-i trag o fugă pînă la unchiu-meu, să anchetez și filiera „Sile”. Poate iese ceva. Că bine-a zis mătușă-mea, încercarea moarte n-are! Și, dacă vedeți că întîrzii ceva

mai mult, duceți-vă cu ea prin oraș, plimbați-o, eventual arătați-i „Intercontinental”-ul... Însă să nu vă pună sfîntu’ s-o poftiți la braseria de sus, că rămînem săraci! Invitați-o, la nevoie, în subsolul edificiului, unde-i „Expres”-ul... E clar?

Bilețel, mîngîindu-și favoriții, gîndește o clipă profund. Apoi, căscînd o gură cît o șură, mă aprobă:

— Nu-i rău ca idee! Mîncăm și noi, acolo... Fac ăia niște ciulămițe cu ciuperci, ceva de nebunia lumii!

— Perfect, — închei eu, iar la cină, lichidăm împreună sarmalele și piftelele aduse de tanti Malica!... Noapte bună, copii, gata, toată lumea, mic și mare, să se ducă la culcare!

XII. ULTIMA FILIERĂ — „SILE CONNECTION”

49. Un coșmar, două coșmaruri: de zi și de noapte

Cît mai mi-a rămas din noapte, am dormit ca un cîine. Chinuit de-un coșmar incredibil. În care tinerii căsătoriți, Jurj Hariga și tanti Malica, jucau un rol fundamental. Avocatul îmi explica de ce unchiu' Sile trebuia să se afle în posesia gromovnicului, iar mătușă-mea de la Pitești, călărind o motoretă „Honda”, cu doi cilindri și-n patru timpi, pe benzină, gonea cu-o sută pe oră pe strada Barionoaia, în căutarea lui frate-său. Ca să mă determine a-i accepta ipoteza de lucru, Jurj mă bătea la cap cu-o tingire uriașă de aramă, cînd la figurat, făcînd-o să-mi sune la ureche, cînd la propriu, trîntindu-mi-o de țeastă. Mai umană, tanti Malica mă implora s-o ajut la găsirea lui unchiu' Sile, punîndu-mă să-mping la „Honda” ei rămasă fără benzină.

Abia spre dimineată, trezindu-mă hăbăuc de oboseală, mi-am dat seama de originea coșmarului. Deoarece am surprins-o pe tanti Ralița în bucătărie, în mînă cu-o tîngire aidoma celei din vis, în care se pregătea să bage la cuptor niște sărmăluțe din oala adusă de mătușa Malica. Iar Gig Mironescu, scoțînd fum pe nări și pe gură, dintr-un „Kent” ajuns la ultimul capăt, rîșnea cafea proaspăt prăjită la mixerul meu electric, producție „Electroargeș”. Și care, și el, scotea un fum și-un zgomot de groază.

— Bilețel dragă, — am răcnit eu disperat, ăsta-i pentru legume, nu pentru cafea!...

— Nu face nimic! — mi-a declarat poetul impasibil. De nici un fel, de nici o culoare... Acuma nu mai poate fi utilizat nici la bătut laptele covăsit. În schimb, și-a făcut datoria... A și prăjit boabele, și le-a și măcinat, așa cum a putut, mă rog! Că pentru tălică vroiam să punem de-o cafea... Să nu pleci la drum cu burticica goală. Că noi, slavă Domnului, avem timpul în față, și-o să ne luăm gustarea de dimineată mai tîrziu, cînd s-o scula coana Malica...

Peste o jumătate de oră, după ce răsesem și vreo patru sărmăluțe aproape reci, sau, fiindcă se poate spune și invers, aproape calde, ceea ce-i tot aia, în afara celor două căni de cafea și-a trei țigări, oferite de bunul meu Bilețel, demaram în trombă pe poarta ogrăzii noastre de pe Calea Moșilor 172.

Știam de la văru-meu, Micușor Podășchină, că unchiu' Sile locuiește în casa sa proprietate personală, de pe strada Barionoaia, însă

uitasem să-mi notez numărul. Noroc că artera respectivă n-are decît vreo două sute de case. Și-n afară de asta, mai am și eu noroc. Deoarece nimeresc peste vilișoara respectivă dintr-un singur foc. La a șaptezeci și treia poartă la care bătusem. De altfel, îl știa toată lumea. Ca pe-un cal breaz.

Am sunat încîntat de succes, și-am așteptat. Vreo două minute doar. Fiindcă, mai tîrziu, dîndu-mi seama că so-neria nu funcționa, am bătut în ușa. Și-n cel de-al zecelea minut mi s-a deschis. De către o pațachină vopsită și sulemenită în toate nuanțele furnizate de madam Helene Rubinstein, celebra noastră cosmeticiană (în coproducție). Avînd peste rochia de casă un șorț de bucătărie, am dedus imediat că unchiu Sile își mai îngăduia să țină și-o menajeră. Însă una de lux, scump plătită, de vreme ce-și aranja fațada cu unsori și alifii valoroase.

— Ești de la gaze, lumină sau Icab? — s-a interesat persoana.

— Nu, fetițo! — i-am răspuns plin de amabilitate, fiind de felul meu un tip sociabil și popular.

De altfel, nu mă costa nimic să-i fac și pațachinei o plăcere, cu-atît mai mult cu cît bătea bine la peste șapte-zeci și ceva de ani.

— Mersi, puștiule! — a continuat făptura aceea multicolor zugrăvită. Dar atunci, cine-mi ești matală, și ce vrei?...

— Anunță-l, te rog, pe stăpînul dumneatale, că-l caută nepotul său, Al Coman, ziaristul de la „Fapta”!... E bine?

— Dar cum să nu fie bine! — a exclamat plăcut surprinsă individa, schițînd un zîmbet

riscant, atît de amplu și excesiv, încît am văzut cu ochii mei cum i se fisurează tencuiala cosmetică. Tu ești, Andișor, scumpule? Nepoțelul nostru cel drag, despre care mi-a povestit o mulțime de lucruri nostime Silică...

Hait, c-am rupt-o-n fericire!... Nu era servitoarea din casă, ci mătușă-mea cea nouă, în persoană. Înlocuitoarea lui tanti Todica, după cum mă avertizase Micușor.

— Poftim în casă, Andișor dragă... Nici nu-ți imaginezi ce-o să se bucure Silică! Mai ales că nu te-a văzut de vreo patruzeci de ani...

— Să nu exagerăm, tanti... Tanti cum? Că nu-ți cunosc numele...

— Bigi! Așa-mi zice Silică, și tot așa să-mi spui și tu...

— Bine, tanti Bigi...

— Dacă-i bine, intră odată în casă, și nu mă ține în curent...

Cînd m-a văzut, unchiu' Sile a dat să sară din fotoliul în care-și citea presa de dimineață.

— Nu se poate! Imposibil... Cu neputință... Ți-ai adus aminte de mine? — exclama neîntrerupt splendidul bă-trînel din fața mea.

Căci, pe bune, unchiu' Sile, și la cei aproape șaptezeci și ceva de ani pe care trebuia să-i aibă, și șapte, și opt, cam pe ici, pe colo, arăta tot atît de superb ca și-n timpurile bărbăției sale legendare. Pe-atunci i se spunea Gary Cooper, într-atît îi semăna celebrului și distinsului actor. Numai Maca-Maia, neumblată pe la cinemauri, făcea un haz nebun de porecla lui fi-său, pentru dînsa inexplicabilă. Ceea ce-o determina să

pronunțe, mai totdeauna, „scumpișoru’ și drăguțelu’ meu Ghericu Păr”.

Cînd și-a terminat salvele de uluiri, unchiu-meu m-a întrebat șovăitor:

— Ia spune-mi, tu ești Andi, sau Micușor?... Dacă ești Micușor, înseamnă că n-ai murit, nu-i așa? Fiindcă mi-a povestit Tilică, nu mai țin minte cînd, c-ai fi murit la nevrotici, în nu știu ce spital, că nu-i specialitatea mea, eu fiind ginecolog colonel medic militar în rezervă!...

— Cum, unchiu’ Sile, chiar nu mă recunoști? — i-am bîiguit eu, surprins de aberațiile pe care le debita. Eu sînt Andi, băiatul lui Eftimie, fratele dumitale...

— Da?... Formidabil! Ce mare te-ai făcut!... Cînd ne-am văzut ultima oară?

— Acum treizeci și ceva de ani, la înmormîntarea lui Tatapetre!

— Nemaipomenit, ce mai trece și timpul ăsta... Parcă ieri a fost! — molfăie printre buze unchiu’ Sile. Și-acum ce mai faci?

Nemaîștiind ce să cred despre bătrînul din fotoliu, mă așez pe-un scaun, lîngă dînsul, așteptînd să-i treacă eclipsa. Nevastă-sa, actuala mea „tanti Bigi”, ia loc și dînsa, așteptînd curioasă să-mi audă răspunsul. Considerînd că-i necesar să-l trezesc din starea de „asurzire” a cortexului, ale cărui funcțiuni par estompate, îmi asum orice risc și-i declar:

— Ce să fac și eu, unchiu’ Sile? Bine, aș-zice... Adică umblu după adevăr! De-aia am venit să te vizitez... Caut

gromovnicul lui Tatapetre, dorind să i se facă dreptate bătrînului! Nu cumva-i la matală?

Epava se ridică la suprafață, deoarece unchiu-meu, tresărind brusc, sprijinindu-se de brațele fotoliului, se scoală numaidecît, ca împins de-un resort. Apoi, privindu-mă extrem de atent, ca și cum și-ar fi recăpătat agerimea minți de altădată, îmi mărturisește:

— Nu-i la mine, dar știu unde se află!... Haidem împreună, în altă parte, să stăm de vorbă... Mi s-a făcut dor de-o bere. Ce-ai zice dacă ne-am repezi pînă la „Continental”, la braserie?...

— Mă luați și pe mine, Silică? — se cam autoinvită tanti Bigi.

— Nu! — o informează brutal unchiu-meu.

— Da? Va să zică, iarăși te duci după muieri... Bun, atunci îmi fac bagajele și mă duc la mama! Nu mai suport, m-am săturat de viața asta amară pe care sînt nevoită s-o trăiesc lîngă un obsedat...

Mătușă-mea, nemaiținînd seamă de prezența mea, își zvîrle șorțul de bucătărie și-și dezbracă rochia, rămînînd doar într-un combinezon. Apoi, bufnind și chirăind ininteligibil, dispare într-o odaie alăturată.

— Hai să mergem! — mă mobilizează unchiu' Sile. Așa face-ntotdeauna. Mă-sa-i moartă de peste zece ani... E nebună de-a binelea!

Înlemnit de scena la care asistasem, îl urmez pe bătrîn. La ușă, cînd realizează că plecase în pijama și-n halat, unchiu-meu, chiar în hol, își dă jos de pe dînsul Țoalele de casă și-mbracă o pereche de pantaloni, peste care-și ia un sacou din homespun. Operație

executată cu o iuțeală incredibilă, de care n-ai fi zis că-i în stare un om la vârsta lui. Ajunși la poartă, iarăși se oprește și se-ntoarce în vestibul. De unde se înapoiază cu-o pălărie de cow-boy pe cap, de fapt un „stetson”, ca-n episoadele serialului „Dallas Ewing Oil Company”.

— Nu-i așa că încă mai semăn cu actorul ăla, frumos și celebru, oare cum îi zicea, domle? — mă întreabă unchiu-meu, fudulindu-se cu „stetson”-ul său.

— Perfect! — îi fac eu plăcerea. Cu Gary Cooper... Ești aidoma lui. Bineînțeles, la vârsta pe care ar fi avut-o și dînsul acum...

Peste vreo jumătate de ceas, îmi parcam „Bombița” lângă biserica Enei. În apropiere de braseria „Continental”. În care unchiu-meu pătrunde ca la el acasă, părăind un obișnuit al localului.

— Costică, servește-ne o bere nemțească!...

Ospătarul, surprins, se oprește lângă masa la care ne așezasem, și-l cercetează îndelung pe bătrîn. Probabil, admira și el prestața, eleganța și siguranța de sine a unchiului Sile. Apoi, oarecum respectuos, îl informează:

— Eu sînt Gigel, coane Fănică!... Cîte sticle s-aduc?...

— Cinci! — comandă încîntat unchiu' Sile.

Apoi, adresîndu-mi-se:

— Pe toți îi cunosc, și toți mă știu... Că unu-i Vasile Coman, colonelul medic ginecolog! L-ai auzit pe maestrul Fănică? Știa și cum mă cheamă!...

Timp de-aproape două ceasuri, cât a durat consumarea celor cinci sticle de „Radeberger”, superbul meu unchi mi-a tot povestit. Numai vrute și nevrute. În schimb, nimic despre catastiful bătrînului.

De milă, îl ascultasem totuși răbdător, însă cu nervii pe moațe. Își amintea perfect de pățania mea de la Eforie, de-acum patruzeci și ceva de ani, cînd mă luase la mare, și-i pierdusem cheia de la vila închiriată pe-o lună, costumul de baie și toate actele din portofel.

După aceea, și-a rememorat drama divorțului de tanti Todica. Denunțată de nea Tilică-Malec, erijat în apărător al onoarei familiei, că se-ncurcase cu Mișu Blumenthal, un mandatar de pe Ștefan cel Mare, care-și deschisese acolo o zahana, devenită celebră, tanti Todica renunțase bucuroasă la unchiu’ Sile (care nu se-aștepta la asta). Dîndu-l afară din casă.

Pentru ca apoi să-l caute pe Blumenthal despre exis-tența căruia habar n-avea, chestia cu infidelitatea dînzei nefiind decît o trăsnaie de-a lui nea Tilică, și să se căsătorească cu mandatarul din întîmplare văduv. Mai mult forțîndu-l, după ce-i demonstrase că-și alungase bărbatul din pricina lui.

Rocambolesca aventură a mătușă-mii, cvasiincredibilă, vorba aceea, mai tare ca-n filme, reușise să-l însoare pe unchiu’ Sile cu actuala mea „tanti Bigi”. Ca să-i dovedească fostei neveste ce podoabă de bărbat pierduse. Cel puțin, de data aceasta, se-alesese cu-o intelectuală. Care citise mai toate cărțile din celebra bibliotecă a lui nea Tilică, plus, în întregime, colecția „Amantelor celebre”.

Abia cînd berea începe să acționeze pe cortexul bătrînului, silindu-l să vorbească mai accelerat, și să se apropie de evenimente oarecum recente, unchiu' Sile îmi pune-o întrebare de mă lasă cu gura căscată:

— Domnul meu, dar și nepoate, de ce sîntem noi aici?...

Mă îndur de el, și-i reîmprospătez memoria:

— Ca să discutăm despre gromovnicul lui Tatapetre! Ziceai că știi unde se află...

— Da?... Ciudat. Foarte ciudat! — se miră unchiu- meu. Apoi, dînd semne c-ar face iarăși priză cu realitatea, se completează. Dar știi de ce-i ciudat? Fiindcă și pe mine mă sîcîie chestia cu registrele lu' tăticu'... Încă de cînd l-am vîrît în groapă, și după aia am căutat ca netoții moștenirea bătrînului. Că și tăticu' n-avusese altă treabă, decît să treacă prin gard cu bicicleta, și să ia bulumacu' ăla-n burtă!... De-aia a și murit. Perforație intestinală... Doar sînt doctor, și mă pricep la ce spun. Va să zică, ți-am spus că știu unde-i gromovnicul?... A, păi cum să nu, e foarte posibil! Știu, și încă precis...

— Unde? — îl iau eu repede, arzînd de nerăbdare.

— La armatele aliate! — declară halucinantul bătrîn.

— Cum adică? Care armate?...

— Alea, din podul magaziei lu' tăticu! Nu-i mai ții minte pe americanul, rusul și neamțul de-acolo?... Ei l-au luat. Ca despăgubire de război. Hoțomani mari și nemții ăștia!... Acum vreo zece ani, poate mai încoace, le-am scris la tustrei... Le luasem adresa, cînd ne despărțisem de ei. De altfel, o mai aveau și

nen-tu Lambe și Tilică. Din păcate, am primit scrisorile înapoi. Cu mențiunea: „adresantul necunoscut”... Mare șmecherie! Cred c-a deschis fiecare scrisoarea, au citit că le cer un „xerox” de pe registrele bătrînului, și-atunci, intrați în alertă, și-au dat adrese inexistente. Pricepi figura?...

Pricepeam! Și încă foarte bine. Bănuiam, încă de cînd îl revăzusem pe nene Lambe, că o să am dificultăți și cu ceilalți unchi ai mei. La vîrstele dumnealor, matusalemice, era de așteptat. Deraiau cu toții, fiecare însă de pe altă linie. Totuși, curios să aflu dacă se afla în posesia acelorași adrese pe care le aveam și eu notate, mai risc o întrebare:

— Unde le-ai scris, unchiu’ Sile, și cum — recoman-dat, simplu sau „By air mail”?...

— Aș! Ce, mă crezi chiar atît de prost? Ca doctor, am apelat la „Crucea Roșie”, de la Geneva, să facă ea acest oficiu... Din moment ce erau, sau trebuiau să fie, prizonieri de război, aveau cu toții cîte-o fișă acolo. Am indicat doar orașul și strada, numele și cetățenia... Dealt-fel, sînt convins că-s foarte cunoscut la „Crucea Roșie”. E și normal, din moment ce-s doctor! Altminteri, nu-i așa, de unde mi-ar fi știut adresa domnul Ciompete și băieții doamnei Cerchez?... Că și dînșii se interesează de gromovnicul lu’ tăticu! Săptămîna trecută, mi-au scris din Austria, anunțîndu-mă că sosesc în țară, ca turiști, și-au să mă caute neapărat... Pe ziua de 13, auzi ce idee, s-aleagă data de 13, luna viitoare, vor fi aici. Cînd am să

mă-ntîlnesc cu ei, le dau adresele armatelor aliate, și-i pun pe ei să caute! Excelentă soluție, nu-i așa? Stau la doi pași de Geneva, și lor li-e mai ușor să tragă o fugă pînă acolo... Dar de ce s-or fi interesînd de registre? Mă rog, om trăi și-om vedea. Dacă dăm de moștenire, le vom da și lor 5%, pentru osteneală...

— Chiar au precizat data sosirii? — îmi manifest nedumerirea.

— Sigur că da! Luna viitoare, pe 13... Sau, în cel mai rău caz, ceva pe-aproape, în cealaltă lună, deoarece nu cunosc pe dinafară scrisoarea... Am aruncat-o! Din clipa în care ei sînt amatori să mă vadă, ce rost mai avea să-mi încarc memoria cu cifre și date? Asta este! Adică asta este modalitatea să punem mîna pe gromovnic. Prin inter-mediul foștilor noștri vecini. În orice caz, drăguți băieți!...

Curat drăguți, n-am ce zice! Întocmai ca și unchiu' Sile al meu. În care „Radeberger”-ul lucra activ. Motiv pentru care, peste o jumătate de ceas, îl îmbarc în „Bombiță” și-l duc acasă.

Dezamăgit de rezultatele anchetei, ajuns în Barionoaiei, cobor din mașină și-mi aprind o țigară, așteptîndu-l pe unchiu-meu să se extragă de pe locul dînsului. Puteam să aștept mult și bine. Întocmai ca și nea Tilică, adormise și el. Cînd îl trezesc, cu duhul blîndeții, bătîndu-l ușurel pe umăr, unchiu' Sile exultă de bucurie:

— Ce mai faci, domnule, dar și nepoate al meu? E-un veac de cînd nu te-am mai văzut!

Care ești, Micușor sau Andi?... Și ce caut eu în mașinuța asta, poți să-mi spui?...

Nu i-am mai spus nimic. Ci m-am rezumat la operația de predare a unchiului meu bun, în perfectă stare, nevătămat și funcționând aproximativ normal, pe mâinile mătușă-mii Bigi. Care a răspuns imediat, la prima sonerie, apărînd în pragul intrării, în aceeași ținută multicoloră, și ca vestimentație, și cu fațadă recent zugrăvită.

După ce l-a preluat, m-a condus pînă la mașină, extrem de curioasă să afle amănunte despre comportarea lui bărbatu-său.

— Dragul meu, nu-i așa că s-a-ntîlnit cu Todica?...

— Nu, tanti Bigi — am liniștit-o eu, unchiu' Sile nu se mai poate întîlni cu nimeni acum. Nici cu el însuși! La revedere, fetițo, și-am să mai trec pe la voi, să văd ce mai faceți...

— Mersi, puștulache, mersi mult! Ne faci o mare plăcere... Dar să nu-l mai duci pe la tîrfe, că-i face rău la prostată! Și-așa suferă de boala aia, că nu știu cum îi zice, cînd nu-ți mai aduci aminte nici cine ești. Dar cum îi zice, măi frate, ia spune-mi?...

Nu i-am spus. Ci-am demarat în trombă spre Calea Moșilor, să-mi potolesc nervii. Și foamea.

50. Inexplicabila dispariție a mătușă-mii Malica, pentru moment!

Ajuns acasă, abia aștept să-i contactez pe tanti Ralița și poetul Gig, și să aflu ce s-a ntîmplat cu Malica Podășchină.

Cînd pătrund în living-room, fără să mai fi sunat la ușă, ci utilizînd cheile mele personale pe care nu le mai uitasem acasă, dau peste mătușă-mea și Bilețel discutînd aprins.

— Uff! Slavă Domnului, bine c-ai mai venit și pe-acasă... Situația-i cotoioasă, și încă rău de tot!... Am impresia că evenimentele se precipită. Și știi că mă pricep la prognoze dintr-astea... — mă anunță mătușă-mea.

— Aho, aho, copii și frați, stați încet și nu mînați!... Adică, treceți mai iute la obiect, și nu vă bateți gura de pomană... Ce-i, ce s-a ntîmplat?...

— Dacă nu-mi vorbești frumos, Al, băiețelule, află că te pocnesc, cît ai zice pește... Adică cum, eu îmi bat gura?...

Bilețel, mai expeditiv, încearcă să tempereze lucrurile:

— Măiestrică, a dispărut mătușă-ta Malica!... De-aia-i atît de isterizată coana Ralița...

O nimerise, și el, ca Ieremia. Ąla, cu oiștea. Fiindcă tanti Ralița i-o spune de-a dreptul, de la obraz:

— Bravo, domle Bilet!... Acuma mă faci și isterică... Așa-mi trebuie, dacă mă-nhăitez cu tot soiul de indivizi, ca de-al de tălică și

nepotu-meu!... Poartă-te cuviincios, că de nu, te altoiesc numaidecît, oricît mi-ai fi matala de poet, şi-ncă ironic, sau onoric, cum dracu vi se spune vouă, ăstora care scrieţi în papainoage, de nu pricepe omul o iotă...

După ce-am potolit lucrurile, apelînd la cunoscuta înţelepciune a mătuşă-mii, rugînd-o să-mi relateze dînsa, personal, fiind cea mai calificată în materie, cum s-a petrecut dispariţia Malicăi Podăşchină, bătrîna, extrem de flatată, a acceptat să-mi istorisească totul.

— Al, băieţelule, — a demarat tanti Raliţa, după cum ţi-am mai spus, situaţia-i cotoioasă, şi nu-i uman ce se-ntîmplă!... Tanti-ta Malica-i sonată bine, ba chiar zdravăn. Imediat ce-ai plecat la nen-tu Sile, am trezit-o cu forţa din pat, i-am dat să mănînce brecfeştu', însă unu mai ţeapăn, să zăbovească la el cît mai mult, ca să ai tălică timp destul pentru descoaserea lu' Sile, şi-apoi am tîrît-o după noi prin oraş, să-i arătăm centrul, grădina botanică, magistrala nord-sud, precum şi cartierul unde locuieşte Micuşor... Ei bine, pe la vremea prînzului, spetiţi ca nişte gloabe, am fost nevoiţi s-o ducem la „Intercontinental”, aşa cum ne-ai şi propus, de altfel, fiindcă Malica vroia neapărat s-o conducem la frate-său, adică la Sile... Trei porţii de ciulama cu ciuperci a halit Malica, de parcă era spartă. Bineînţeles, ca să nu se priceapă că aveam tot interesul s-o ţinem cît mai îndelung, am fost şi noi siliţi să consumăm la fel ca şi disperata de mătuşă-ta... Şi trei ciulamale, şi cîte două porţii de muşchi tocat, la cuptor... Cînd am ajuns la prăjituri, că profiteroluri n-aveau, atunci s-a petrecut evenimentul!...

Trepidînd de enervare, întrucît tanti Ralița prea detalia desfășurarea acțiunii, am întrebat-o, întrerupîndu-i fluxul expozitiv:

— Care eveniment, omul lui Dumnezeu?

— Cum care? Nu ți-am mai zis?... Disparația Malicăi!

— Adică a mîncat o prăjitură, și s-a topit în atmosferă, dezagregîndu-se?...

Mătușă-mea pufnește pe nas, considerîndu-mă pesemne arierat mintal, și-mi furnizează precizări suplimentare:

— Nu una, domle Al, ci patru! Patru a băgat în ea... La a cincea, l-a văzut în expres, mă rog, în restaurant, că nu-i tren, l-a observat pe Jurj Hariga cu-o fufă, o putorică așezată cu spatele la noi. Atît i-a trebuit Malicăi. I-a stat prăjitura în mînă, că n-apucase s-o ducă la gură. Altmin-teri, cu gura plină, n-ar mai fi avut cum să răcnească, de s-au cutremurat paharele de pe masă: „mișelule!”, „pezevenghiule!”... Și multe alte cuvinte nu prea delicate. Hariga, hodorogul, cînd a auzit-o pe mătușă-ta, a luat-o imediat la fugă, părăsind masa și lăsînd-o pradă Malicăi pe nefericita aia care era cu el... Mătușă-ta s-a repezit la ea ca o fiară, s-o ia de păr, însă, spre mirarea noastră, care n-am mai înțeles nimic, dar absolut nimic, a pornit să se pupe cu ea, bot în bot... După care, au plecat amîndouă, fără să-și mai ia rămas bun de la noi. Și duse au fost... Degeaba le-am căutat prin preajma „Intercontinental”-ului, pînă-n apropiere de Moșilor, bătînd de vreo două ori bulevardul, dus și-ntors... Malica dispăruse definitiv... Iar cînd am căutat-o și-acasă la putorică...

— Stai nițel, tanti Ralițo, — simt eu nevoia să-i curm debitul verbal, care putorică, și de unde-i știați adresa?

— Păi cum să nu i-o știm de vreme ce te-am găsit și pe tine cu ea, chiar în liverpol, unde vă șmotrocăiați de mama focului... Jurj Hariga stătea la masă cu Frosa lu' Papălînă, noră-sa... Iar Frosa ne-a spus că Malica i-a mărturisit totul despre intențiile ei de căsătorie cu găina- rul de Jurj, și că, din moment ce l-a prins cu-o muiere în tetatet, își ia lumea în cap și nu mai vrea s-audă de el... Că, dacă pune mîna pe Hariga, praf îl face și piftele! Ei, ce zici?

— Nu mai zic nimic! Sînteți amîndoi niște obsedați detectivistici. Vedeți peste tot numai dispariții, atacuri, comploturi și-așa mai departe... Părerea mea-i că tanti Malica n-a dispărut deloc. La ora actuală, mai mult ca sigur, trebuie să fie la Micușor acasă, unde procedează la transformarea Mandeii în carne tocată. Probabil, tot pentru piftele. Apropo de pifteluțe, a mai rămas ceva din ele?... Dacă voi v-ați ospătat împărătește, eu n-am prînzit deloc. Ceea ce nu-i normal, și nici sănătos. Ce-aveți de gînd cu personalitatea subsemnatului?...

Tanti Ralița, inimă de mamă, îmi întinde masa la bucătărie. Și, ca să nu mă simt frustrat, și dînsa și Gig Mironescu acceptă să-mpartă cina cu mine. Noroc că mai existau niște sarmăluțe, în afara celor cîteva piftele. Altminteri, aveam toate șansele să rămîn flămînd în continuare.

Cînd mi-am simțit sufletelul ceva mai liniștit, le-am povestit ce pățisem cu unchiu' Sile.

Vizibil mișcată, mătușă-mea a ținut să-l deplîngă:

— Bietu' Sile! N-a avut noroc la viața lui... Nici de-o nevastă ca lumea, zic asta gîndindu-mă la Todica, și nici de-o înlocuitoare de calitate... Că de Bigi, parc-am mai auzit cîte ceva. Cred că din pricina fandositei ăsteia și-a pierdut sărmanul de el ținerea de minte...

Referitor la chestia cu defecțiunile de memorie ale unchiului Sile, am totuși unele rezerve.

— Dragii mei, nici așa să n-o luăm! Nu putem gîndi mecanic. Nu-i exclus ca unchiu-meu să-mi fi făcut nițel teatru... Mai ales cînd mi-a comunicat, la început, că Ciompete și echipa sa sosesc luna viitoare, și-apoi a virat-o la stînga, refuzînd să-și, mai mențină declarațiile atît de precise. Ceva nu-i în regulă!...

XIII. BRIEFING IN COUNT DOWN — ADICĂ ȘEDIN- ȚĂ SCURTĂ, DE-A-NDĂRATELEA

**51. Dacă este, este, dacă nu este, nu este!
Concluzia:
asta este!...**

În vreme ce-mi aprind prima țigară din pachetul pus pe masă de Gig Mironescu-Bilețel, cuget profund la cele ce-aveam să dezbat cu minunații mei asistenți aiuritori și ideile lor trăsuitoare.

Tanti Ralița, infestînd atmosfera living-room-ului cu „mărășeștile” dînzei, și pe care le-aprinde în lanț, una de la alta, cugetă și ea.

Probabil la aceleași probleme. Întocmai ca și Bilețel, deoarece și pe el îl văd trăgînd disperat din țigară, flocăindu-și preocupat favoriții.

Apoi, tușind lejer, iau cuvîntul:

— Pentru început, dragă tanti Ralița și scumpul meu Gig, am să întreprind o succintă expunere a rezultatelor obținute pînă acum. V-aș ruga să nu mă întrerupeți, eventual să vă notați ce-ați avea de întrebat, și să-mi prezentați ulterior nedumeririle voastre. E clar?...

— Sigur că nu! — anunță Bilețel. Cum să fie clar, de vreme ce nici n-ai apucat să scoți o singură vorbă?... Ce să notăm?... Mai bine dă-i drumu', și pe-urmă om vedea noi!... Hai, liber înainte!

— Mersi! — îl ironizez subțire și fin pe poet, ne-dorind să-l jignesc. Deci, s-o luăm...

— ...de la '48! — mă ia peste picior tanti Ralița, de la care nu m-aș fi așteptat.

— ...de la vizita lui Pompei Negrețu și-a Frosăi Avaru! — continui eu. Cînd ne-au cerut, adică, mai precis, mi-au cerut gromovnicul. Fără de care, nu mai era posibilă scrierea volumului al doilea din „Tare ca piatra”. Și ce-a urmat după aceea?...

— Știm, cunoaștem; că doar am participat și noi! — intervine Gig.

— Bun! — mă dau eu bătut. Atunci am să mă rezum doar la citarea elementelor realmente senzaționale, concrete, pe care le-am descoperit...

— Cunoaștem și-asta! — o aud pe mătușă-mea. Că-mpreună le-am descîlcit. Noi

toți! Am aflat cine-i madam Avaru, că doar te-am prins în brațele putorii, știm cine se-ascundea în dosul pseudonimistului Bazil, și care, de fapt, nu era decît tontul de Maț Hariga...

— Nu! Așa nu se mai putea discuta. Simt că-mi plesnește capul.

— Uite ce-i, tanti Ralițo, dacă știți totul, dacă voi ați descifrat enigmele de mai sus, de ce mai stăm atunci de vorbă?...

— Măiestrică dragă, ești foarte în eroare! — intervine din nou Gig Mironescu. Coana Ralița a vrut numai să-ți atragă atenția să nu ne dezvălui lucruri știute... Eu aș zice să-ți mobilizezi coțofana, și s-o rogi să te-ajute la unele concluzii absolut necesare... Asta e! Cum prea bine gră-iește poetul: „dacă este, este, dacă nu este, nu este, în concluzie, asta este!”... Care-i situația la ora actuală? Pe scurt și concis, c-altminteri ne-apucă ziua discutînd vorbe!

De ce să nu fiu sincer. Gig are și el o fărîmă de dreptate.

— Rezon, coane Fănică! — îi declar eu, făcîndu-mi un soi de autocritică formală. Atunci, ce mai tura-vura, să trecem la obiect. De fapt, în afara unor identificări, ce-am descoperit noi? Fiți atenți, am zis noi! Nimic. Nimic în privința gromovnicului. Deoarece, în ceea ce privește moartea lui Tatapetre, datorită lui nene Lambe, aici există a ipoteză valabilă și demnă de luat în considerație. Mă refer la frîntura de bulumac, care i-a perforat bunicului mațele. Ceea ce, însă, nu-i absolvă pe Bobe, Jurj, Alionte și

Zdruhu de acuzația ce se cheamă „tentativă de asasinat”!...

Tanti Ralița, sorbind zgomotos o gură de zaț, scuipă scîrbită rumegușul în ceașcă, și-mi spune pe-un ton cordial:

— Ei, băiețelule, acum e mai bine, se cunoaște c-ai mai venit de-acasă!... Pînă una alta, aș zice să luăm o pauză, ca să mă duc la bucătărie, să mai pun de niște cafele...

Rămas singur cu Bilețel, ne uităm unul la altul, ca doi căței din porțelan. Cînd constatăm că nu ne mai putem abține, izbucnim amîndoi în hohote de rîs. Și, pînă sosește mătușă-mea cu cafelele, tot rîdem pe pofta inimii.

— Ce-i cu voi, vă distrați fără mine?... — ne întreabă indignată tanti Ralița. Ce s-a întîmplat?

Deoarece încă mai icneam de rîs, îi explică Gig:

— Nu fi supărată, coană Ralițo! Rîdeam și noi, ca prostul, cînd și-a văzut fundul în apă...

Mătușă-mea pricepe totuși ceva mai greu, întrucît o aud exprimîndu-și nedumerirea:

— Bine, bine, însă văd că sînteți îmbrăcați! Și-apoi, unde-i apa?

— Tanti Ralițo, n-o lua și matală mecanic... Bilețel a folosit o metaforă, dintr-o zicală populară. De fapt, în chipul ăsta, sintetiza excelent, con brio, rezultatele muncilor noastre de peste două săptămîni. Ne-am zbatut, ca proștii, ca să n-aflăm mai nimic în fond...

— Aha! — mărturisește docilă mătușă-mea. Acum înțeleg... De-aia pomenea domnul Bilețel de fund... E clar!

Profitînd de faptul că tanti Ralița turna cafeaua în ceașca fiecăruia, nu mai insist asupra situației în care ne surprinsese. Ar fi fost degeaba, și i-am mai și fi stricat plăcerea. Însă tot dînsa-i cea care revine cu întrebări suplimentare:

— Dar de ce zici că n-am aflat nimic, măi nepoate?... Ba dimpotrivă, aş spune eu, am aflat că nimeni n-are gromovnicul. Nici Hariga, nici fi-său, Bobe, și nici toți ceilalți pe care i-am anchetat. În plus de asta, ai avut și tu ocazia să-ți mai vizitezi unchii.

— Bravo, coană Raliço! Ai pus punctul pe i... Nimeni n-are gromovnicul domnului Petre Coman-Moțoganu!... Dacă l-ar avea, n-ar alerga cu toții după registrele dispărute, sau ascunse, cine știe unde, cu limbile scoase, angajați într-o cursă dementială, chiar contra cronometru...

Auzind de cronometru, îl întreb pe Bilețel, cu glas obosit:

— Gig dragă, oare cît să fie ceasul?...

Poetul se scormonește în buzunar, de unde-și scoate ceapa aceea de „Roskopff”, privește la cadran și-mi spune uluit:

— Formidabil! Douăsprezece fix... Adică, a stat la douăsprezece, fiindcă nu-i mai aud tic-tacul. Nu mi s-a mai întîmplat așa ceva!...

Ciudat! Îi stătuse și lui ceasul, exact la cifra pe care-o pomenise Tatapetre, atunci cînd scrisese că partea a doua a gromovnicului se găsește pitită „la ceasul al doispelea”!

În aceeași clipă, străfulgerat de-o idee genială, răcnesc atît de puternic, încît nu numai că zăngănesc’ ceștile pe farfurioare, dar înlemnesc și supporterii mei.

— Fraților-cumnaților! Am găsit gromovnicul!... L-am găsit! Știu unde-i ascuns... Mă rog, unde-ar putea fi ascuns, ca să nu mă lansez în precizări riscate. Plecăm imediat după el. Repede, îmbrăcați-vă urgent, și haidem la „Bombiță”!

Bilețel și tanti Ralița mă privesc îngroziți. Dar și neliniștiți.

Bătrîna însă recuperează rapid, și mă îndeamnă cu glasul cel mai blajin avut atunci la îndemînă:

— Al, băiețelule, dacă ți-e rău, hai cu tanti la culcare! Ai mîncat prea multe pifteluțe... Și-apoi, de ce să ne-ascundem după degete, ai și băut cafea peste măsură. Or, ăsta-i lucru știut, cofeina face rău la cerebel, cauzează!...

Sărăcuța de mătușă-mea. Habar n-avea ce-mi trecuse prin cap.

De milă, le dezvălui adevărul:

— Gromovnicul trebuie să fie în pendula bunicului! Precis... De-aia tot insista Tatapetre cu „ceasul al doispelea”. Pendula era mai tot timpul defectă, și totuși, de două ori, după cîte-mi aduc aminte, sunase ora douăsprezece... De ce? Asta-i întrebarea. Dar și, poate, dezlegarea enigmei pe care tot ne străduim s-o dezlegăm! Ați priceput că nu-s nebun, și n-am nimic care să-mi tulbure luciditatea în gîndire? Dacă da, atunci nu mai trageți de timp, și hai- dem după tanti Malica. Neapărat trebuie să dăm de dînsa. Și știți de ce? Fiindcă pendula a rămas în casa ei. Bine-înțeles, dacă nu cumva o fi vîndut-o!...

Cînd am reușit să ieșim cu „Fiețelul” pe poarta ogrăzii, ne-am considerat fericiți. Mai ales Bilețel și tanti Ralița. Căci dînșii împinseseră la ea, vreo șapte sau opt ture prin curte. Pînă făcuse aprinderea. Eu însă, ca șofer, stătusem la volan.

— Și unde-ți închipui, Al, băiețelule, c-ai s-o găsești pe Malica? — se interesează mătușă-mea, observînd că mă angajasem pe bulevard.

De fapt, aceeași întrebare mi-o puneam și eu.

— Procedăm metodic, dragii mei, ca niște autentici detectivi ce sîntem. Mai întîi o căutăm la Micușor Podășchină acasă. Este imposibil să nu se fi reîntors la noră-sa. Dacă nu, om vedea noi! Luăm la rînd toate hotelurile, Gara de Nord, celelalte gări, aeroportul... Ne descurcăm la fața locului, așa cum am mai făcut-o și-n alte ocazii!

XIV. ÎN CEASUL AL DOISPREZECELEA, TRECUTE FIX!

52. Misiune nocturnă

La fața locului, ca să zic așa, ne-am descurcat oarecum dificultos. Nu fiindcă n-aș

fi avut adresa exactă, pe care mi-o dăduse Micușor, cînd îl vizitasem la Pîrîul Rece, dar ca să ajungem în cartierul Pajurei, unde locuia familia Podășchină, m-a pus sfîntu' de-am apelat la luminile mătușă-mii. Mai bine aș fi utilizat doar lumina furnizată de faruri, și tot nu ne-am fi trezit la capătul Bucureștilor, în Dămăroaia.

Mă rog, pînă la urmă, tot bîjbîind cu „Bombița” pe tot felul de ulicioare, ulițe și fundături, am izbutit să dăm și de Pajura. Nu chiar pe strada respectivă, ci pe-aproape — la restaurantul „Parc”. Unde, stabilimentul fiind închis, conform programului de noapte, portarul ne-a indicat cu precizie traseul pe care-l aveam de străbătut. Dacă-i mai adăugam zece lei, peste cei douăzeci și cinci oferiți inițial, ne-ar fi condus personal la adresă. Și n-aș fi făcut rău. Deoarece, deși la un moment dat ne-am găsit chiar pe artera denumită Pajura, n-aveam de unde ști că-i atît de lungă. Iar blocul în care-și avea apartamentul Micușor, unul la patru etaje, construit prin anii 60, se afla taman la celălalt capăt. Învăluit de bezne.

În orice caz, avînd asupra-mi bricheta și-o cutie de chibrituri, am izbutit să identific și locuința lui văru-meu.

Soția lui Micușor, Măndița, cum îi spunea el, a bine-voit să-mi transmită informațiile necesare abia după ce mi-am declinat numele, profesia, vîrsta și gradul de rudenie. Însă, fără să-mi deschidă ușa.

Iar discuția s-a purtat prin lemnul acesteia, destul de gros și neeconomic, atît în ce privește materia primă folosită, cît și

capacitatea de audiere. După ce Măndița îmi comunicase că tanti Malica trecuse pe la ea, dar nu-i dăduse drumul în casă, întrucît manifesta unele intenții agresive, și mătușă-mea o amenințase că pleacă la Pitești, să-și aducă de-acolo ajutoare, cu sprijinul cărora să-i spargă ușa, am fost nevoit să părăsesc terenul la mare urgență. Vecinii se treziseră mai toți, și mă luaseră „în colimator”, ca să nu zic că unii pomeneau și nume de sfinți din ritul ortodox.

— Dragii mei, — le comunic eu asistenților ce mă așteptaseră în mașină, dormind fiecare la locul său, tanti Ralița pe scaunul din față dreapta, iar Bilețel pe bancheta din spate, plecăm numaidecît la Pitești! E musai s-o prindem pe mătușă-mea acolo, pînă nu pornește spre capitală! Ce ziceți, rezistați la o călătorie în nocturnă?...

Bilețel, trezindu-se primul, își dă imediat acordul:

— Dar cum să nu, măiestrică! Dă-i drumu'... Matale să n-adormi la volan, că noi ne ținem tari și-ți sîntem alături, la bine și la rău...

— Cînd ai să te simți obosit, — mă anunță și tanti Ralița, vorbindu-mi cu glas însonnurat, trezește-mă, și-am să conduc eu mai departe!...

Spre dimineață, după ce parcursesem mai mult de trei sferturi din distanța București-Pitești, parcam în ograda primului motel ieșit în cale. Nu-i mai țin minte numele, însă bănuiesc că era pe undeva, înainte de Glîmbocata, deoarece o luasem pe vechea și pitoreasca șosea a căii Piteștilor. Și-am apelat la

amabilitatea recepționerului, care le dormea de le bușea, să mă îngăduie și pe mine într-un bungalow, să-mi pun nițel capul pe-o pernă. Obosisem. Și-avem și de ce, după ziua de groază pe care-o petrecusem.

În orice caz, cînd m-am trezit, în jur de orele opt și ceva, odihnit și cu forțe proaspete, datorită uruitului „TIR”-urilor ce plecau în cursă, ca să-și continue drumul, am trecut pe la „Bombiță”, să văd ce-mi mai fac tovarășii de călătorie. De vreme ce dormeau, adînc și sonor, sforăind pe două voci, atunci cînd trăseseam la motel, nu-i mai cazasem și pe dînșii la bangalauri. Făceam și economie, și-mi scuteam și nervii de discuții interminabile.

Și bine-am procedat. Deoarece i-am găsit tot așa cum îi lăsasem. Dormind în continuare. Ceea ce m-a intrigat nițel, a fost doar ciudata trepidație a „Bombiței”. Însă m-am liniștit rapid. Nu, motorul nu era în mers, ci dîr- dîiau tanti Ralița și Bilețel. În somn. Din pricina frigului de peste noapte.

— La ceaiul pe care l-am servit cu toții în restaurantul motelului, și-au mai revenit nițel. Au încetat să tremure, și-și mai păstrasera doar o lejeră înfiorare a mîinilor, picioarelor și mușchilor feții.

— Domle, nu-i uman ce se-ntîmplă! — mi-a declarat la al doilea pahar de ceai mătușă-mea. Ceva e-n neregulă. De ce nu-ncălzește fiertura asta de plante? Că, slavă Domnului, de fierbinte e fierbinte, n-am ce zice!

— Lasă, tanti Ralițo, c-ai să te-ncălzești la Pitești, cînd ajungem la mătușă-mea Malica... Sînt sigur că ne va da și ceva de-ale mîncării!

Tanti Ralița privește la mine urît, după care se con- sultă din ochi cu Gig Mironescu. Căpătînd acordul acestuia, mi se adresează nițel cam răstit:

— Uite ce-i, Al, băiețelule, eu zic să comanzi urgent niște vodcă!... Și-apoi o gustărică mai țeapănă... Că, dacă te bazezi pe ce-o să ne ofere Malica, înseamnă să ne facem cu toții iluzii deșarte...

Drept să spun și mie mi-era nițică foame. Dînd ascul-tare glasului maselor, l-am solicitat pe ospătar să ne prepare, în afara unor noi porții de ceai, cîte patru ochiuri la capac, prăjite pe niște costiță afumată.

Abia cînd am ajuns la cafele s-au potolit și asistenții mei. Acuma, nemaifrisonînd, trăgeau din țigări și sorbeau împăcați din licoarea divină. Surîzîndu-mi fermecător, Gig Mironescu m-a întrebat brusc:

— Măiestrică, cum ajungem la mătușa matală, ai adresa?...

— Dar bineînțeles... Dacă n-am uitat-o în costumul celălalt! — i-am răspuns eu afabil, pornind să mă caut prin buzunare.

Din păcate, presupunerea mea se adeverește. N-aveam notița pe care mi-o dăduse Micușor Podășchină. Rămăsese în hainele cu care fusesem la Pîrîul Rece.

53. Misiune diurnă — express

La zece și-un sfert, poate ceva mai mult, parcam iarăși în fața hotelului „Argeș”. Unde avusesem fericirea să petrec clipe atît de plăcute. La unsprezece aflu de la recepție că trebuia să intre în tură, cu-o întîrziere de patru ore, vechea mea prietenă și posibilă rubedenie cumătra Mița Papălină. Pînă la probabila apariție a serviabilei recepționere, decidem să vizităm un picușor braseria, în vederea unor cafele.

Nici n-apucasem să abordăm al doilea rînd, că ne-am și pomenit pupați și îmbrățișați de scumpa noastră cumătriță. Care ne-a furnizat pe loc și pe dată adresa mătușă-mii Malica. Toate le știa admirabila și minunata Mița.

Iar la unsprezece și cinci, sunam la ușa apartamentului locuit de tanti Malica. A deschis numaidecît. Văzîndu-ne, după o secundă de hăbăuceală, a izbucnit în strigăte de bucurie:

— Ce bine-mi pare că vă pot primi și eu în casa mea!... Tocmai trăseseșem tigaia cu pifteluțe de pe aragaz. Ce-i cu voi? S-a-ntîmplat ceva cu Micușor?... Haide, intrați odată, nu vă lăsați poftiți, că-i și ora mea de masă. Mîncăm împreună, nu?... Sper să nu mă refuzați. Că și voi mi-ați dat să gust cîte cevașilea la „Intercontinente”, la catacombele ăloră...

După ce ne instalăm la masă, avînd grijă mai îna-nte de toate s-o asigur pe tanti Malica, pachidermica mea mătușă, că Micușor nu pățise nimic, pornesc să-i examinez, din ochi, încăperea în care ne aflam, așa numita cameră de zi.

De fapt, nu mă interesa atît de mult condițiile în care își mobilase apartamentul, după demolarea căsuței bunicilor, cît unde putea fi adăpostită pendula lui Tatapetre. Oricît îmi forțez sistemul ocular, nu-s capabil s-o depistez. Dumnezeule, s-o fi vîndut oare?

În timp ce tanti Malica tot cară de la bucătărie bucatelile cu care intenționa să ne ospăteze — sarmăluțe în foi de viță, cu smîntînică, pifteluțe prăjite în untură, cu piure de cartofi, castraveciori de vară murați și gogoșari umpluți cu varză roșie — cuget la modalitatea, cît mai avantajoasă, pentru mine, bineînțeles, în care am să procedez la interogarea mătușă-mii. Fiindcă, dacă am s-o chestionez în privința pendulei, n-aș vrea deloc să-i dau de bănuît că mă interesează în chip deosebit.

Cînd ajungem la desert, dintr-odată îmi vine în cap și soluția.

Și trec numaidecît la atac, bizuindu-mă pe binecunoscutul sentimentalism al mătușă-mii Malica, de cel mai pur tip familist.

— Tanti Malico, draga mea, ai rămas aceeași neasemuită bucătăreasă, în sensul cel mai nobil al cuvîntului... Întocmai cum erai pe vremea copilăriei mele, cînd găteai ca nimeni alta pe lumea asta. Nu te-ai schimbat deloc. Ai păstrat oare și ceva din lucrurile din casa părintească? Unde ți-e pianul, la care-mi cîntai, mai ții minte, „Rap-sodia ungară” a lui Franz Liszt, că n-o văd pe-aici?...

Încîntată de aprecierile mele, de altfel întru totul sincere, referindu-mă la arta culinară și

la cea pianistică, mătușă-mea lăcrimează și-mi mărturisește aproape scîncind:

— L-am vîndut, măi Sandi, că s-au plîns vecinii la primărie, unde s-au dus și m-au turnat, că nu mai pot dormi din pricina mea și că le cade tencuiala de pe pereți, atunci cînd mă pornesc să cînt rapsodia aia a lui List, care-ți plăcea ție atît de mult... Iar cînd învățasem și eu muzică de-asta mai nouă, bunăoară „dansul iataganelor”, sau cam așa ceva, de unu’ Aramaturian, lu’ madam Căpriță, văduva de-alături, i-a căzut tabloul de pe perete... Drept în capul sectoristului nostru, care se-afla în vizită la putoare, să-i verifice buletinul de populație, că de-aia era la masă, și numai în cămașă!... Am plîns cu lacrimi amare, măi Sandi, cînd l-am vîndut. Tot așa cum am dat pe mai nimica toată și-ălelalte boarfe moștenite de la tăticu și Mamița... Că nici n-aveam loc unde să le căpătuiesc!

— Și-ai vîndut și pendula lui Tatapetre, la care bu- nicu’ ținea atîta, încît nici s-o repare nu se-ndura?...

— Aș! — exclamă oarecum nemulțumită tanti Malica. Nici dracu’ n-a vrut s-o ia... Cine se mai încarcă-n casă cu-o asemenea barabaftă?... Am fost nevoită s-o car în boxa de la subsol, unde-mi țin cartofii și varza... Abia a avut loc, și numai culcată a intrat în cușca aia!

Perfect! Nu venisem degeaba.

Însă nu mă reped să-i fac vreo ofertă. Las să mai treacă ceva timp, pînă lichidăm și ultimele bucăți de ștrudel. Abia la cafeleuțe și țigări, Bilețel a luat o inițiativă merituoasă,

scoțîndu-mă pe mine din competiție în mod salutar. Fiindcă i s-a adresat mătușă-mii:

— Coană Malico, dacă nu-s în eroare și m-ajută coțofana, am impresia că pendula aia nu-ți mai face nici o trebuință. N-ai vrea să mi-o vinzi mie?... Îmi plac foarte mult lucrurile de pe vremuri...

Tanti Malica îl examinează surprinsă, cîntărindu-l din ochi. Apoi își exprimă nedumerirea ce-i malaxa mintea:

— Păi ce să faci matală, domnule Bilet, că parcă așa te cheamă, cu ditamai mobila? Pe cît ești de mărunțel, va trebui să-ți cumperi și-o scară, de-oi vrea să vezi ora exactă... Mă rog, nu mă bag, nu mă amestec! Vrei s-o cumperi, cumpăr-o... Că eu ți-o vînd!

Gig, consultîndu-mă din priviri, și-obținînd și-apro-barea mea, își continuă operația de intoxicare:

— Dar merge?...

— Dac-o urci în vreo căruță sau camion, sigur că merge! — îl informează cinstit tanti Malica. Altminteri, nicicacum! De altfel, de cînd o știi în casa noastră, n-a mers niciodată...

— Păi atunci, dragă coană Malico, mai lași ceva din preț, nu?

— Cît dai, domle, pe ea? Zi și matală un preț! — cade în cursă mătușă-mea. Dar să știi că scosul din boxă și cheltuielile ălelalte, de transport și-așa mai de-parte, te privesc...

Bilețel, prefăcîndu-se căzut pe gînduri, zăbovește cîteva momente bune, creînd o atmosferă de suspense, apoi își prezintă oferta:

— E bine o foaie, coană Malico. O foaie de-a mare? Că știftul matala nu face mai mult... Adică o mie de lei!

Mătușă-mea, fără să mai pregete, exclamă bucuroasă:

— Scoate banii, domle Bilet, și batem palma! Și-ți dau și cheița...

Cînd aud de cheiță, imediat îmi intră în funcțiune unele relee neuronice. Fiincă-mi amintesc brusc de cheița pomenită de băieții din podul magaziei. Cheița despre care le vorbise bunicu-meu.

Zadarnic îi dau un cot lui Gig, îndemnîndu-l să se intereseze despre ce fel de cheiță grăise mătușă-mea. Atunci, preiau eu conducerea acțiunii „pendula”, și-o întreb pe tanti Malica:

— Care cheiță, aia cu care se-ntoarce arcul ornicului?...

— Nu! Nu-i aia... Nu știu ce rost are cheița, însă cînd mi-a dat-o tăticu', mi-a spus că-i bună numai la pendulă. La ce anume, asta a uitat să-mi zică! O să vadă dom' Bilet la ce folosește... Ei, facem tîrgu'?

54. Prestări de servicii

La a doua înghiontitură pe care i-o administrez, Gig sesizează în fine intenția mea și se ridică de pe scaun. Luînd laba elefantină a mătușă-mii, i-o sărută ceremonios,

cavalierește și-i declară cu glasul său hîrîit de prea mult tabac:

— S-a și făcut, coană Malico! Cînd sărut mîna unei doamne, nu mai dau niciodată înapoi... însă leuștenii o să vi-i numere măiestrică, deoarece n-am la mine atîția bani...

Prins la mititica, nici eu nu mai pot da îndărăt, și-i transmit mătușă-mii una mie lei, în zece hîrtii de-o sută. Tanti Malica, după ce verifică suma, ne poștește să bem aldămașul. Avea și dînsa o sticlă de vin în cămară, colbuită și rece. Căreia îi facem seama numaidecît. În momentul cînd sorbim ultima picătură, își aduce parcă aminte de ceva și ne-ntreabă:

— Ia spuneți-mi, oameni buni, tu, fa Ralișo, Sandi dragă și domle Bilet, dar cînd veniți cu camionul să ridicați dulapul?...

— Care dulap? — se miră tanti Ralișo.

— Ei, țațo, n-o lua și tălică de capital... Pendula, asta-am vrut să zic, c-așa-i zicea și Mamișica — dulapu'!

Intervin la timp. Și-o informez imediat pe tanti Malica:

— O luăm chiar acu'!

— Acu'? Ați adus cu voi camionu', fără să știți dacă mai am sau nu pendula lu' tăticu'?... — se arată uluită și neîncrezătoare mătușă-mea. Nu-mi vine să cred...

— N-avem nevoie de nici un camion, tanti Malico! O cărăm cu „Bombița”, mașina mea...

— Măi Sandi, dar o să țină coșcogeamitea dulapu'?...

— Ehe, ba bine că nu! Am cărat pe portbagajul „Fietelului” altele și mai și... Ditamai frigiderul „Fram”, de mi se-ndoise acoperișul mașinii, iar cu alt prilej, un butoi de treizeci de vedre! Că se-oprise circulația pe șoseaua București-Ploiești, trăgînd pe dreapta mai toate automobilele, ca oamenii dinăuntru să se minuneze de ceea ce vedeau înaintea ochilor...

În momentele următoare, coboram cu toții la subsol, acolo unde se găseau boxele. În frunte cu mătușă-mea Malica.

După ce-a descuiat lacătul ușiței, dînd-o apoi la o parte și-am zărit pendula culcată la pămînt, ca un sicriu, era să mă podidească plînsul. Bietul Tatapetre! De-ar fi văzut în ce hal arăta și unde era pusă la păstrare, plină de mucegai și praf, cred că s-ar fi răsucit în mormîntul unde-și petrecea viața de pe celălalt tărîm.

Mai greu a fost însă cu extragerea pendulei din boxă. Mai întîi am încercat eu. Vîrîndu-mă doar pe jumătate înăuntru. Mai mult să fi vrut, și n-aș fi avut cum. Și din pricina volumului personalității mele, dar și din

cauza cartofilor și butoiului cu varză pusă la murat, depozitate în cușca aceea de gospodina de mătușă-mea.

Ajutat de tanti Ralița, Bilețel și mătușă-mea Malica, pînă la urmă am reușit. Am reușit să fiu extras din carcera în care mă înțepenisem. Cu mîinile blocate, și cu picioarele-n afară, nu mai eram în stare să fac nici o mișcare. Cînd m-am văzut scăpat de-acolo, am răsuflet

ușurat. Atît de puternic, încît am răspîndit în jurul meu un nor de praf ce-a umplut întreg coridorul boxelor.

— Nepriceput ai fost de cînd te știi! — se rățoiește la mine tanti Ralița, tușind intens și sacadat, ca un motor de „Mobră”. Ia lasă-mă să văd eu ce-i de făcut... Aicea trebuie cap, Al, băiețelule, nu numai forță mușchiulară!

Și, fără să mai apeleze la concursul nostru, mătușă-mea s-a trîntit pe burtă, și-a înaintat tîrîș spre pendulă. Ca și cum s-ar fi temut să nu fugă cumva. Ei bine, n-a fugit. Dar nici tanti Ralița nu s-a mai putut mișca din loc. Dracu' o pusese, și se-apucase să-și vîre mîinile sub capătul pendulei, intenționînd s-o salte. Și iarăși am procedat la o extragere de persoană. De astă dată însă, fără succes. Fiindcă, tot trăgînd de picioarele mătușă-mii, de-am lăsat-o și fără pantofi, din pricina durerilor pe care le acuza, tanti Ralița, pornind să se zbată, răsturnase și butoiul cu varză murată peste dînsa. Noroc că era din cele de plastic, de 80 de litri, prevăzute cu capac. Altminteri, ar fi fost și ea la saramură.

Alarmați de răcnetele mătușă-mii, am dispus luarea unor măsuri extreme, disperate. La îndemnul meu, care observasem o toporișcă lîngă ușa boxei, inginerul de Gig Mironescu a procedat la demolarea carcerei. Că nu era vorba de-o construcție din cărămidă, ci de-o înjghebare primitivă. Peste cîteva minute, ne puteam felicita în bloc. Scîndurile boxelor, căci fusese necesară și dejghinarea celor din stînga și din dreapta,

zăceau la pământ, alături de tanti Ralița. Cu care nu mai aveam probleme.

După ce i-am eliberat mâinile de sub pendulă și spatele de sub butoiul cu varză, am tras-o pe coridor numaidecât. Cu pendulă cu tot.

Cînd au fost pe picioare, și tanti Ralița și pendula, le-am privit cuprinși de admirație. Ce frumoase erau! Mă rog, frumoase la figurat, fiind vorba de încărcătura afectivă pe care-o reprezentau. Mătușă-mea, pentru că se dovedise bărbată și diligentă, iar pendula, deoarece aparținuse lui bunicu-meu.

Cînd am pornit să tîrîm dulăpiorul ornicului pe scă-rile subsolului într-un plan înclinat de vreo 35 de grade, cu Bilețel în frunte, lui revenindu-i rolul animalului de tracțiune, am fost nevoit să constat că una-i teoria și alta practica. Bietul Gig, la un moment dat, s-a pomenit tras îndărăt de greutatea ornicului. Dulăpiorul acestuia, deși sprijinit de mătușă-mea Malica și de mine, tanti Ralița rezumîndu-se doar la dirijarea dificilei operații, deodată a pornit-o la vale. Dacă nu era tanti Malica, nu știu ce ne-am fi făcut. Salvarea a reprezentat-o trupul mataha-lei de Malica, în care s-a proptit ornicul. El deasupra, iar tanti Malica dedesubt.

— Luați magaoaia de pe mine, că mă omoară! — răc-nea în sol major mătușă-mea.

Numai astfel stimulați, punînd tustrei umărul și împingînd la pendulă, am izbutit, dintr-o unică sfortare, s-o urcăm numaidecât în capul scării. Ce-i drept, călcînd-o nițel în

picioare pe mătușă-mea Malica, peste care am fost siliți să trecem, cu pendulă cu tot.

Cînd am văzut ornicul în picioare, sprijinit de pere-tele exterior al blocului, ne-am întors să vedem ce mai face și fosta proprietară. Nu făcea nimic. Rămăsese tot acolo unde fusese, culcată cu burta pe treptele, scării. Și-am împins-o și pe dînsa, întocmai ca pe dulăpiorul pendulei. Iar cînd am izbutit s-o ridicăm pe picioarele ei proprii, ne-am considerat izbăviți de suferințele iadului.

Ne mai rămăsese de suit ornicul pe portbagajul „Bombiței”, însă asta nu mai reprezenta cine știe ce dificultate. Deoarece l-am glisat pe-o scăriță de lemn, rezemată de marginea portbagajului. Împingîndu-l. Și-n mai puțin de două minute, pendula se afla de cealaltă parte a mașinii, gata să cadă. Noroc c-a prins-o, la timp, tanti Ralița. Care-a sprijinit-o în spinare, pînă ne-am repezit noi, eu și cu Bilețel, s-o propulsăm la loc. Pe portbagaj. De unde nu s-a mai mișcat. Doar ușița și niște detalii interioare se cam părăduiseră. Deoarece se bălăbăneau și zdrăngăneau îngrozitor.

Dar inginerul, tot inginer!... Gig Mironescu, fiindcă de dînsul era vorba, cu ajutorul unui ciocan și-a cîtorva cuie, a fixat și ușița dulăpiorului ornicului, și tălăngile desprinse din lăcașul lor. Apoi, pentru mai multă siguranță, a legat pendula de barele structurii portbagajului cu o funie de rufe.

Bineînțele, întrucât se-nserase de-a binelea, mai îna- inte de-a pleca la drum, mătușă-mea Malica ne-a invitat la o mică gustărică. Și să ne mai întremăm forțele, dar și ca să nu mai fim siliți să ne pierdem timpul la cine știe ce restaurant de pe șosea.

De fapt, a fost o mică cină, improvizată la repezeală, dintr-o tingire cu pifteluțe reîncălzite la cuptor. Vreo cincizeci. Atîta numai, și nimic altceva. Adică mai fusese ceva, și-anume cheița înmînată de mătușă-mea Malica, care-și amintise la vreme de ea. Pe care, e clar, n-o mîncasem.

După care, îmbrățișîndu-ne și pupîndu-ne corespun-zător de afectuos, ne-am îmbarcat în „Bombiță” și-am demarat în direcția Bucureștilor. Iar tanti Malica, rămasă în curticica din fața blocului, ne tot făcea semne de rămas bun.

Pînă-n Calea Moșilor, am călătorit în cele mai optime condiții. Singurul necaz, îl avusesem la ieșirea din Pitești. Unde fusesem opriți de organele de miliție. Intrigate de bălăngănitul tălăngilor din coșciugul de pe portbagaj, care trezise suspiciuni, am fost nevoiți să le demonstrăm că era vorba doar de-o simplă pendulă. În orice caz, ca să nu mai avem belele, Gig Mironescu s-a sacrificat, și-a ajuns în capitală culcat lîngă lădița ornicului. Pe port-bagaj!

55. Misterul pendulei

Dificultățile cele mai crâncene nu le-am avut cu debarcarea pendulei. Nu! Ba dimpotrivă, dintr-un singur brînci, tanti Ralița i-a imprimat o mișcare giratorie, a întors-o de-a latul, și-apoi a lăsat-o să descindă peste îngrăditura portbagajului. Lent, în stil alunecat, ștergîndu-mi vopseaua portierei din stînga.

Cu Bilețel a fost chinul iadului. Fiindcă, din motive de poziție incomodă, probabil și din pricina frigului de peste noapte, pur și simplu înteopenise pe portbagajul „Bombiței”, cu mîinile încleștate de rama acestuia.

Mai întîi am vrut să-i încălzesc și să-i desprind degetele cu ajutorul lămpii de benzină. Însă m-am răzgîndit la vreme, deoarece exista pericolul să-i prăjesc carnea.

Nefiind capabil să reacționeze, întrucît la căldură nu prea dădea semne de viață, deoarece probabil adormise, sau, eventual leșinase nițel, am considerat mult mai venită apa caldută. Pe care mi-a adus-o numaidecît, de la bucătărie, într-un ceainic baban, tanti Ralița.

Efectul a fost instantaneu. Pentru că, turnîndu-i peste etichetele mîinilor întreg conținutul ceainicului, Gig și-a revenit numaidecît, trezindu-se și descleștîndu-și degetele de pe portbagaj. După care a sărit de pe acoperișul „Bombiței”, răcnind înfiorător, dar și ducîndu-și degetele la gură, ca și cum ar fi dorit să și le încălzească.

Eram în eroare însă, vorba lui, Tanti Ralița, ținuse neatentă ceainicul pe foc, pînă dăduse apa în clocot, uitînd să mă avertizeze în

această privință. Cu degetele opărite, Gig dansa în jurul „Fiețelului”, continuînd să emită tot soiul de urale și lozinci mobilizatoare.

Cînd a-ncetat să-și mai demonstreze posibilitățile vo-cale și coregrafice, l-am tras lîngă mine, îmbrățișîndu-l frățește, și l-am întrebat:

— Ei, cum te mai simți, frate Bilețel? Ți-ai revenit?...

— Excelent, măiestrică! — declară poetul. Dar unde sîntem acum, și cît e ceasul?...

Mătușă-mea, care se simțea cu musca pe căciulă, îi explică plină de drăgălășenie:

— Am ajuns cu bine acasă, dragă domnule Mironescu, și-asta numai datorită bravurii matală. Că, dacă nu stă-teai pe mașină, cu pendula în brațe, acum nu mai aveam unde să căutăm gromovnicul... Dumneata ai salvat obiectivul tuturor anchetelor noastre! Ești un cineva, află de la mine, care știu ce vorbesc...

Însă Gig nu pare pe lumea asta, deoarece insistă:

— Bun! Mersi... Dar ceasul?...

Ceva nu era în regulă.

Întorcîndu-mă spre Bilețel, am vrut totuși să-l chestionez:

— Ia spune-mi, maestre, de ce te interesează ora?

— Fiindcă mi-e o foame cumplită!... Iar eu nu pot mânca oricînd și oriunde... Îmi am și eu bioritmurile mele! Iar „Roskopff”-ul mi-a stat...

Cărînd în casă pendula, cu serioase greutate, și-așezînd-o la mine în birou, de-a-

npicioarelele, chiar lîngă sobă, ne-am considerat demni de-o mică gustărică. Pentru ca, apoi, să ne ducem cu toții la culcare.

Zis și făcut!

În timp ce masticam sandvișurile preparate de mătu- șă-mea, niște penibile improvizații din pîine, șuncă și unt, le-am comunicat tovarășilor mei de suferințe:

— Știți ce-mi trece prin cap?...

— Iarăși un cîrd de gărgăuni! — presupune maliți- oasă (sper) tanti Ralița.

— Dacă mă luați așa, nu vă mai spun! Deși, aș fi vrut să pornim imediat la treabă, și să căutăm gromovnicul... Asta era!...

Gig, aproape adormit, ține să-mi atragă atenția:

— Măiestrică, las-o mai moale! Pendula-i aici, gromovnicul în ea, dacă ar fi să ne luăm după afirmațiile lu' tălică, iar fără un inginer de talia mea, nu văd cum s-ar putea trece la demontarea mașinăriei ăsteia dia-bolice... Haidem, să ne culcăm, și mîine de dimineată ne-apucăm de pendulă. Cu-amîndouă mîinile, și cu forțe proaspete și reunite... Eu mă-c să mă culc, nu mai pot răbda!

Acestea fiind zise, poetul a și adormit cu capul pe măsută. Uitînd că mai dormise peste noapte. Ce-i drept, pe portbagajul „Bombiței”. Mă rog, fiecare doarme, așa cum își așterne!

Și, întrucît tot pomenise de forțe reunite, împreună cu tanti Ralița îl cărăm pe specialistul nostru la patul său binecunoscut, respectiv fotoliul meu, de la birou.

56. În sfîrșit — „Gromovnicul”

Pe la șapte dimineața, pendula a pornit să sune din senin. Bătînd de douăsprezece ori. Numaidecît, neprice-pînd ce se întîmplă, l-am trezit pe Gig. Care, mai proas- păt și mai odihnit ca niciodată, ne-a propus să trecem la treabă. Adică la breakfast.

— Măiestrică, mă știi doar de-atîta vreme! Eu, dimineața, dacă nu bag în mine niște ceai, plus cuvenitele adaosuri, nu-s în stare să lucrez mai nimic! Deloc, de nici un fel și de nici o culoare!...

În timp ce-l hrăneam pe Bilețel, nouă, ăstorlalți, nepreafindu-ne foame, am analizat problema misterioasei pendule.

Ciugulind, de ici, de colo, ba o bucățică de brînzulică, ba un oușor fiert la două minute, ba niște costiță afumată, le-am comunicat asistenților că pendula mai bătuse de douăsprezece. Însă acum trei decenii și ceva. Bineînțeles, fiind, ca și astăzi, tot defectă.

— E clar, dragii mei, că lucrurile nu-s deloc clare! Cine a mai văzut așa ceva? Este?... Acuma, mai mult ca oricînd, am căpătat convingerea că Tatapetre i-a făcut cine știe ce bătrînului ornic... Mi-aduc aminte, și-încă destul de bine, chiar de pe atunci bunicu-meu utiliza pendula ca ascunzătoare pentru sticloanțele sale cu trăs- cău de Mățău. De ce n-ar fi făcut-o și pentru gromovnicul atît de

mult căutat... Și nu numai de noi! De altfel, bătrînul avea obiceiul să colecționeze tot felul de ceasornice de buzunar, să le demonteze mașinăriile și să folosească roțițele, arcurile, țiferblaturile și șurubelele la alte jucării imaginate de mintea sa mereu vie și-n permanentă stare de ebuliție... Precis a procedat așijderea și cu vechiul ornic! De-aia bate de douăsprezece aiurea, de-aia pornește să funcționeze cînd nu te-aștepți... Și-apoi, mai este și cheița aceea enigmatică. Despre care nu se știe la ce servește!

— Ai puținică răbdare, măiestrică dragă, și-aflăm noi totul! — mă anunță încrezător în geniul său tehnic Gig Mironescu. Lasă-mă să-mi isprăvesc ceaiul, și numaidecît am să văd ce-i cu pendula...

— Exact! — intervine tanti Ralița. Nu ne mai bate la cap... Că-n privința asta, ai un talent nemaipomenit. Vorbești ca o moară neferecată, dar și zvînți tot ce e pe masă! Vrei să ne lași flămînzi?...

Peste o jumătate de oră, ne îndreptăm tustrei în birou. Să examinăm bătrînul ornic. Inginerul de Bilețel se înarmase cu trusa mea de scule, de la „Bombiță”, plus un baros de cinci ocale, un clește și-un burghiu.

După ce-am culcat la dușumea dulăpiorul pendulei, cu care prilej i s-a desprins cadranul din lăcașul prevăzut de fabricant, Gig s-a apucat să demonteze pereții cutiei. Cu barosul. Plîngea inima în mine cînd auzeam bocănitul barbarului instrument. Iar cînd am

văzut carcasa total dejghinată, numai scînduri și așchii, am simțit cum mă ia cu leșin.

Tanti Ralița, ale cărei propensiuni tehnico-mecanice nu-i dădeau deloc pace, din dorința de-a-l ajuta pe Bilețel s-a pomenit la un moment dat cu degetele prinse în mașinăria care declanșa bătaia orelor.

În pofida gemetelor emanate de biata mătușă-mea, pînă n-am ascultat pendula bătînd de la unu la douăsprezece, n-am fost capabil să-i dezangajăm cremvurștii din- sei de degete. Însă, la cea de-a douăsprezecea bălăngănitură, în secunda următoare mîinile i-au ieșit singure din infernala mașinărie.

Gig Mironescu, sîcîit de nepriceperea noastră, ne-a dojenit în stilul său caracteristic:

— Dacă nu v-ajută deloc coțofana, ce vă mai vîrîți acolo unde nu vă fierbe ciorba?... Zău așa, coană Ralițo, mai bine ai pune ceva la fiert, că se-apropie ora prînzului. În curînd o să fie orele douăsprezece!

Tocmai cînd se străduia să monteze la loc cadranul ce se desprinsese, am observat ceva neobișnuit în spatele acestuia. Mai precis spus, în adîncitura care-l adăpostea.

— Stai o clipă, Bilețel! — l-am oprit eu pe inginer. Ce rost are orificiul ăla, de-acolo?...

Și i-am arătat găuricea din suportul țiferblatului.

— Se vede cît de colo că ești, dragă măiestrică, un amărît de amator... Este anume prevăzut, pentru operațiile de ungere...

— Oi fi eu amator, inginerule, dar de ce are forma aceea-neobișnuită, de parcă ar fi o broască de ușă?... Ia să-ncercăm cheița pe

care mi-a lăsat-o bunicu-meu cu limbă de moarte!...

Gig zîmbește mefistofelic, dar și machiavelic totodată. Vezi matale, stai că-ți arăt eu ce-nseamnă geniu tehnic. Și-mi cere numaidecît cheița.

Întrucît nu mai știam unde-o pusesem, am sistat orice operație în curs de desfășurare și-am pornit tustrei, ca disperății, s-o căutăm prin toată casa. Din păcate, cheița nu mai era de găsit. Alt mister!

Și totuși am găsit-o! Acolo unde nu ne-am fi gîndit niciodată. În sînul mătușă-mii. Căci, între noi fie vorba, cine s-ar fi încumetat s-o caute pe tanti Ralița tocmai acolo. Dacă bătrîna nu se cățara pe rafturile bibliotecii, unde bănuia că pitise cheița și nu s-ar fi aventurat s-a-jungă pînă la tavan, sprijinindu-și piciorul stîng pe cel mai fragil suport, n-ar mai fi căzut, cu capul în jos, de la trei metri altitudine. Însă piciorul drept o salvase. Deoarece îi rămăsese prins între etajeră și perete.

Cînd o ajutasem să coboare, bineînțeles în aceeași poziție, ca să nu pornească într-un picaj vertiginos, cheița, datorită trepidațiilor pe care i le imprimam bătrînei, în speranța că astfel îi va ieși piciorul din perfida capcană, căzuse singură de la locul unde-o depozitase tanti Ralița. Și nu numai cheița. Dar odată cu ea și mătușă-mea. Spre norocul bătrînei, i-a fost dat să aterizeze pe canapeaua dispusă la poalele bibliotecii.

Întrucît canapeaua se cam cocîrjase sub impresio- nanta făptură a mătușă-mii, pierzîndu-și dintr-un sin- gur foc trei arcuri

și toate picioarele, patru la număr, iar tanti Ralița cam suferise și dînsa nițeluș, tot ea s-a supă- rat pe mine:

— Nu-i uman ce se-ntîmplă!... De ce-ți ții canapeaua asta nenorocită aici? Ca să-mi rupă mie oasele și ciorapii?...

Atunci îmi sar și eu din balamale, și, pentru prima oară în ultimul timp, îndrăznesc să mă rățoiesc la mătu- șă-mea:

— În loc să zici mersi că se afla sub bibliotecă, mai te și plîngi! Îți dai seama ce-ar fi fost dacă nu cădeai pe ea? Îți frîngeai gîtul, iar noi nu mai dădeam niciodată de cheiță! Două nenorociri două, una mai mare ca alta...

Tanti Ralița, foc de mînioasă, mai mă și-ntreabă:

— Ia zi, măi nepoate, care era aia, cea mai cumplită?...

— Dragă tanti Ralițo, mai e cazul să-ți pui asemenea probleme?... Doar știi și singură, zău așa! — îi dau eu un răspuns în doi peri, mult mai preocupat de-a proba orificiul depistat în spatele cadranului cu cheița recupe- rată în condiții atît de ingrate.

Iar în clipa următoare îi înmînez cheița inginerului de Bilețel.

— Ai să vezi numaidecît, măiestrică, cu ochii matale personali, că nu se poate vîrî o cheie într-un spațiu de ungere! — mă ia dînsul peste picior.

Apoi, apropiindu-ne cu toții de pendulă, asistăm la tentativa sa de-a introduce cheița în neînsemnatul orificiu. La prima încercare, nu reușește. Întorcîndu-și fața spre mine, Gig

mă avertizează, în vreme ce întreprinde o a doua încercare:

— Ai să vezi că nu iese nimic!... Fiindcă...

Dar n-a mai apucat să-și continue spusele. Fiindcă, vorba lui neterminată, suportul pe care urma să fie montat cadranul iese brusc în afara carcasei ornicului, cu-o vi-teză uluitoare, pocnindu-l drept în frunte pe Bilețel.

Acesta, ținând strident, exclamă profund îndurerat:

— A ieșit!... Deși n-ar fi trebuit. Nici n-am introdus ca lumea cheița în găurice... Este absolut anormal, împotriva oricăror legi!

Nu mă mai interesează la ce fel de legi ar fi dorit să se refere inginerul meu de poet, deoarece mă reped imediat, ca un leu, eventual tigru, neștiind care dintre fiarele mai sus citate-s mai rapide, să-mi vâr mîna în spațiul creat prin ejectarea suportului. Fiindcă asta era realitatea, depistasem cu ochii mei personali, cum bine se exprimase mai adinenea Bilețel, un fel de microfirdă în dosul fostului dispozitiv de fixare, acum inexistent.

Cînd reușesc să-mi introduc mîna pînă la încheietură, o durere îngrozitoare mă obligă să răcnesc, strigînd după ajutor:

— Săriți, fraților, că-mi sfîrtecă mîna! E cineva înăuntru!...

Bineînțeles, n-avea cine să fie. În primul rînd, din lipsă de spațiu suficient. În schimb, după cum identifică imediat Gig Mironescu, înăuntru era montată o capcană cu gheare metalice, întocmai celor utilizate la prinderea dihorilor.

Bileţel, compătimindu-mă sincer, purcede numaidecît la eliberarea mea. Cu ajutorul barosului şi-al unei şurubel-niţe, folosite ca daltă. De la prima lovitură de ciocan reuşeşte. Să-mi zdrobească degetul mare. Urlînd core-spunzător, zvîcnesc puternic, extrăgîndu-mi din ghearele satanice mîna. Împreună cu ceea ce mai rămăsese din capcană. De fapt, aceasta constase numai din două arcuri zimţate, ca nişte mici ferăstraie, care-mi înhăţaseră degetele.

Tanti Raliţa, ahtiată de mecanică şi dînsa, admiră lucrătura excelentei bijuterii tehnice, fără să acorde vreo atenţie bietelor mele degete. Iar Gig, concentrat asupra detaliilor de construcţie, nu mai mă ia nici dînsul în seamă.

Curios să văd ce reprezenta firida aceea, apărată atît de inteligent, îmi introduc cealaltă mîna înăuntru. Cu destulă teamă. Şi, spre surpriza generală, scot de-acolo un pachet destul de voluminos, cam de vreo zece centimetri grosime, de formatul unei cărţi bisericeşti, exact cum arăta ceaslovul din care obişnuia să citească Tatape-tre, atunci cînd se deda lecturilor sale antipopeşti.

De emoţie, nu-s capabil să emit nici cel mai neînsemnat sunet.

În schimb, mătuşa-mea, entuziasmată în exces, urlă de bucurie:

— Gromovnicul!... Aici era... De-aia tot pomenea neica Pătru de ceasul al doispelea! Mare meşter... Auzi, domle, ce să-i treacă prin cap! Dar ce cap! Haide, desfă pachetul, nu mai trage de timp, că mor de nerăbdare...

— Ba nu! — se opune Bilețel, răcnind imperativ. Dacă are înăuntru cine știe ce mașină infernală?... Atunci murim cu toții, indiferent de gradul nostru de răbdare sau nerăbdare! Dă-mi gromovnicul, măiestrică, să-l cercetez la mare amănunt... Altminteri, e posibil să sărim în aer, cu pachet cu tot...

I-l dau. Lejer înspăimântat, Gig îl duce la ureche. Apoi, în vreme ce eu și tanti Ralița ne retragem către birou, nenorocitul îl scapă din mână.

Și-o bubuitură asurzitoare, sinistră cutremură încă-perea.

XV. ADEVĂRUL TOTAL

57. Dezastrul

Nu credeam că-i atît de ușor să mori!...

Spre norocul meu, avusesem parte de-o moarte instantanee, fără dureri. Acuma, trecut în neființă, chiar stau (destul de comod, culcat pe burtă) și mă gîndesc la marea șansă ce mi-o oferise destinul. Dacă n-ar fi avut loc explozia bombei cu întârziere, acea mașină infernală pe care bietul și inventivul Tatapetre o disimulase în pachetul din pendulă, nu măș fi bucurat de clipele acestea de liniște și odihnă.

Pe cînd îmi întorc capul, în căutarea verdeții cîntate de popii care-ți slujesc de înmormîntare, probabil pentru a te amăgi cu binefacerile ecologiei, în loc de iarbă și floricele îi văd lîngă mine, în aceeași poziție, pe tanti Ralița și pe Gig Mironescu. Era și normal. Din moment ce explozia ne surprinsese împreună, de ce n-am fi fost și-n rai tot laolaltă. Dar ce rai!

Cu covor pe jos, cu mobile și scaune pentru odihnă, ba chiar și cărți la îndemînă. Iar în materie de cărți, chiar că erau în exces. Fiindcă mătușă-mea, nici nu mai poate mișca de cîte cărți sînt pe ea. Aproape că este acoperită de sutele de volume ce-o învăluie de pretutindeni.

Iar Bilețel, cu nasul vîrît în covorul veșnicei noastre hodine, are și dînsul o carte în mînă. Ba nu! Nu-i carte. Ciudat, chiar foarte ciudat. În mîna sa, atît de talentată, pe cînd era în viață, ține tocmai pachetul pe care-l scăpase în clipa deflagrației. Cum de nu s-a dezintegrat, de vreme ce conținea explozivul ce ne promovase în lumea cealaltă, de apoi? Mari mai sînt și minunile tale, Doamne!

Și, pentru a-și dovedi atotputernicia, Ființa Supremă îi redă glasul de altă dată, de cînd poetul Mironescu era pe pămînt. Deoarece îl aud grăind pre acesta:

— Cine mama dracului a dărîmat biblioteca în halul ăsta?...

— Fii foarte atent cum vorbești, Bilețel dragă, — îl avertizez eu, aici sîntem în rai, nu în iad! Dacă ne-aud sfinții de pază, că trebuie să fie dintr-ăștia și-n ceruri, nu numai pe pămînt, ne toarnă numaidecît la cine trebuie... Și-apoi, de ce te mai întrebi cine-a dărîmat rafturile cu cărți? Nu tălică, aruncîndu-le în aer, cu bomba pe care-o ai în mîna?...

Bilețel se uită la mine cam cîș, în ciuda poziției sale, după mine extrem de comodă. E clar că nu-și dă seama de noua sa calitate — client pentru eternitate al paradisului. De aceea mi se adresează oarecum iresponsabil:

— Care bombă, măiestrică? Ți-ai pierdut uzul rațiunii?... N-a explodat nimic... Gromovnicul domnului Petre Coman-Moțoganu nu era prevăzut, așa cum bănuisem, cu vreo mașină infernală... Uite-l aici, în mîna mea. Numai că cineva a lovit biblioteca, dărîmîndu-i mai toate rafturile, și de-aia ți-ai imaginat c-a avut loc o explozie. Căzînd atîtea cărți, era și firesc să se producă zgomotul pe care l-ai auzit. Asta este!...

— Exact! — am auzit-o vorbind și pe tanti Ralița. Dom Bilețel are perfectă dreptate... Cînd m-am dat îndă-răt, să mă feresc de obuzul cu care ne înspăimîntase, fără să vreau am atins nițel colțul bibliotecii... Că prea te scîrțânești și tu, Al, băiețelule, de nu

te-nduri să-ți cumperi niște dulapuri serioase și țepene!...

— Adică, n-a explodat nimic? Atunci, dragii mei, înseamnă că nu sîntem morți!... Este?

— Cum să nu fie? — mă aprobă mătușă-mea. Apoi, reformulîndu-și fraza, precizează: Ba sîntem! Sîntem morți de foame... Ceea ce-i cu totul altceva... Dom Bilețel, ia pachetul cu tălică, și haidem cu toții la bucătărie, să vedem ce găsim de-ale mîncării și, totodată, să vedem ce cuprinde și mesajul de dincolo de mormînt al lu' neica Pătru!...

Debarasînd-o pe mătușă-mea de cărțile ce se prăbuși-seră peste dînsa, peste cîteva minute ne aflam cu toții în jurul măsuței din bucătărie.

Ei bine, mie unul, cel puțin, numai de mîncare nu-mi ardea. Dîrdîiam de emoție, abia așteptînd să cercetez pachetul eu gromovnicul.

În timp ce tanti Ralița și Bilețel se-nfruptau cu pifteluțele dăruite la Pitești, cînd plecasem, de mătușă-mea Malica, jignindu-mi astfel afectele, am purces la despachetarea coletului. Căci așa arăta, întocmai ca un colet poștal, înfășurat cu sfori de-a lungul și de-a latul, ba încă și pecetluit cu ceară roșie. Numai ca să-mi astîmpăr nervii, am mai vîrît și eu în guriță cîteva piftele. Fără să le număr. Nici nu se cădea, avînd în vedere importanța și pioșenia momentului.

Cînd despăturisem integral conținutul, comesenii mei au rămas cu pifteluțe-n gît. Ceea ce aveau înaintea ochilor, le tăiasе răsuflarea. Un purcoi de bancnote, cît un

castron de ciorbă. Teancuri peste teancuri, iar dedesubt alte teancuri. De-aceea crezusem că pachetul cuprindea o carte bisericească, întrucît maldărele de bancnote fuseseră astfel orînduite şi întocmite, încît alcătuiau întocmai formatul şi grosimea unui ceaslov.

— Va să zică, — am conchis eu, există deci o moşte-nire a bătrînului. După cum vedeţi, aici trebuie să fie peste un milion de lei!...

— Mult mai mult, măiestrică! — declară Gig, examinînd curios o bancnotă. Peste cincizeci de milioane... Mare noroc a dat peste capul matală. De-aia zicea coana Malica, cînd te-a luat în răspăr, c-ai mîncat nu ştiu ce cînd erai mic... Fără să precizeze însă ce anume! Ia spune-ne, nu te sfii, ce-ai mîncat?...

— Rahat! — exclamă deodată tanti Raliţa, stricîndu-mi toată bucuria. Nu ce-ai mîncat tălică, ci milioanele pe care le ai în faţă... Ştii ce banii îs ăştia?... Nu fac două parale! Sînt hîrtii de o sută de mii, scoase de autorităţile germane în timpul ocupaţiei din 1915... Se găseau pretutindeni, să le-ncarci cu lopata-n căruţă! Neica Pătru a gîndit cu cap, ştia el ce face... Nu ţie ţi le-a lăsat, ci băieţilor, nehalişilor ăia de Lambe, Tilică, Sile şi Eftimie. Iartă-mă că-l pomenesc şi pe tac-tu, dar nici el, fie-i ţărîna uşoară, nu era mai acătării!...

— Oamenii buni, — le spun asistenţilor mei, totuşi ceva nu-i în regulă. De ce-a înconjurat bunicu-meu cu-atîtea mistere şi precauţii o moştenire ca şi inexistentă... Şi de ce-a ţinut s-o transmită prin mine? Unde-i partea a doua a gromovnicului?...

Gig Mironescu, tot poet, care pornise să numere teancurile de milioane, mă informează la un moment dat:

— Aici!...

Și-mi înmânează o filă de hîrtie, pe care recunosc scrisul lui Tatapetre. Vreo douăzeci de rînduri, așternute la mare grabă, cu ajutorul unui creion chimic.

Pe cînd o mîngîi pierdut pe gînduri, Bilețel ne comunică:

— Era dedesubtul maldărului de bancnote!...

Trezit la realitate, îi îndemn pe mătușă-mea și pe inginerul de poet:

— Vă rog și încă mult de tot, dați-mi o mînă de ajutor, și haidem să cercetăm pe de-a rîndul... Și teancurile nedesfăcute, și ambalajul pachetului, orice posibilitate să mai fi fost ascunsă vreo însemnare de-a bătrînului!

După vreun ceas și ceva, trebuie să ne recunoaștem învinși. Nu mai găsisem nimic. Doar numele meu, scris de Tatapetre pe hîrtia de ambalaj ce fusese folosită la împachetarea bancnotelor. „Alexandru lui E. Coman — nepotu' lu' Petre Coman-Moțoganu”.

Nu ne rămînea deci, nimic altceva, decît să purcedem la descifrarea mesajului de pe fila aceea gălbejită de vreme, nițel mucegăită, pe care chimicalele creionului se cam diluaseră, intrînd în pasta hîrtiei.

Total nedumerit și neliniștit, îi invit pe tanti Ralița și Bilețel:

— Să mergem la mine-n birou, și să-ncercăm a citi scrisoarea bătrînului... Acolo am tot ce-mi trebuie, și ochelarii de lucru, și lupa de mărit! Și să luăm și niște cafea cu

noi, fiindcă, mai mult ca sigur, vom avea multe de discutat... Te ocupi matale, tanti Ralița?...

— Nu-i nevoie! Cafeaua-i în termosul ăl mare, ăla chinezescu’.

58. Mesajul de dincolo de mormânt

Așezați tustrei în jurul servantei mobile pe care am tras-o lângă birou, ca să am la îndemână totul, și lupa, și ochelarii și documentele, sorbim din cafele și fabricăm fum.

Avînd în față „documentul din pendulă”, asupra căruia deja îmi aruncasem ochii, la mare repezeală, țin să procedez metodic.

— Pentru a realiza gradul de inteligență a bunicului Tatapetre, am să dau mai întâi cetire filei găsite de tanti Ralița... Aceea care fusese lipită pe ultima copertă a registrului descoperit de dînsa printre hîrtoagele rămase de la bătrîn. O mai țineți minte?... Ca să vedeți cît de hîtru și șod putea fi Tatapetre. Fiindcă abia acum mi-am dat seama că anume o lăsase acolo, pe scoarțele unui registru fără trup, din care fuseseră smulse toate paginile... Se leagă de celălalt mesaj, din ascunzișul pendulei, într-un mod uluitor... Regret că n-am să vă pot reda, citind, și ortografia bătrînului, care-i de mai tot hazul. Ascultați: „în aiaștă clipă firșesc întîia parte a poveștii vieții mele, pe mulți îi am încondeiat după cum se cuvini și am spusu numai adevărul despre ei, fie că

erau mișei, fie că erau omini de trabă, dar mai greu va să îmi fie cu povestea pe mai departe a pașaniilor miele, pentru că omini se au făcut și mai răi decît fiarele, rezbelul a răscolit drojdiile din adîncul sufletelor, iar jivinile se au întăritat, de aia voi piti ceialaltă parte a gromovnicului în ceasul al doispelea cînd va purcede să bată. Fîrșitul dintîi"... Ei, ce ziceți?...

— Păi, ce să zicem? — întrebă nedumerită mătușă- mea. Doar am mai citit de-atîtea ori rîndurile lu' neica Petre!...

— Oare nu v-ați sesizat că lipitura era făcută c-un anume scop?... Că nu era adresată numai moștenitorilor, dar și celor despre care știa extraordinar de bine c-au să-i fure gromovnicul?... De fapt, fără lecturarea mesajului din ornic, nu prea aveți cum să deduceți ce-i trecea prin cap bătrînului. Și-asta-i drept! Ia să trecem la citirea acestuia. Eu unul cam știu ce cuprinde, deoarece nu m-a răbdat inima și l-am examinat superficial, în vreme ce vă ocupați de cafele și aprinsul țigărilor. Din păcate, n-am reținut însă esențialul...

Luîndu-mi ochelarii de lucru, punîndu-mi-i pe nas, ba mai și înarmîndu-mă cu lupa, pornesc la transcrierea „în clar” a documentului. Operație absolut necesară, întrucît existau o sumedenie de litere șterse, chiar și cuvinte în-tregi. Pe cînd suporterii mei așteaptă, cu răsufarea tăiată, rezultatul, mă chinui îndelung cu descifrarea scrisului bătrînului. Emoționat și surprins de fiece nouă întorsătură a textului, și care-mi scăpase datorită lecturării extrem de fugitive.

În sfîrșit, am terminat. Cu fruntea îmbrobonată de sudoare, le spun ambilor ajutori de detectiv:

— Exact ce-am bănuir! Țineți-vă bine, să nu cădeți de pe scaune... Ascultați ce mi-a lăsat scris Tatapetre. De dincolo de mormînt, s-ar putea spune, deși nu știa c-o să moară atît de curînd! Zice bătrînul: „Andi drag, îți va fi dat să nimerești preste hîrtia aiasta, că ești mai dăștept ca toți dobitocii neamului! Punct. Adivarata poveste a anilor vieții miele, din catastiful DOI, ai s-o găsești pîtită în privată, sub tronul aiesteia, legată cu sîrmă și-nfășurată în hîrtie unsă cu ulei, ca să nu putrigăiască. Catastiful UNU, unde lăsat-am capcană, va să fie furat. De Jurj găinaru și de potlogaru de Negrețu, alt avucat din tagma hoților. Că i-am văzut, pe furiș, cercetîndu-mi gromovnicu. Atuncea m-am scremut și l-am scris din nou trecîndu-l pe curat, schimbînd totul, ca să aibă ce fura de pomană. Adivaratu gromovnic e în catastifu DOI. La locu de taină arătat. Furilor le las doar capcana. Ca să-mi rîd de proști. Banii din pendulă sînt pentru tine. I-am cîștigat cu munca mea, în vremuri grele de rezel. Te duci la banca naționale a romînilor, și le zici c-am spus eu să ți-i schimbe. Nime nu știe de ei. Nici mă-ta mare, nici băieții. Dacă vreme mai va fi am să mai scriu un catastif ca să îi înspăimîntu pe Harigi, Cerchezoi și alții ca de-alde ei. Să facă-n nădragi de frică. Atît. Punct. Petre Coman-Moțoganu”...

În clipa cînd termin de citit, poetul Gig Mironescu, fire gingașă, emotivă, tulburat de misiva bătrînului, dă să-și aprindă o nouă

țigară. Cu mâini tremurânde, privind doar în neant, — ca și cum l-ar fi căutat acolo pe Tatapetre, și-ar fi vrut să-i vadă zîmbetul din colțul buzelor, cu care-și bătea joc de Harigi și Cerchezoi, — în loc să-și ducă chibritul în dreptul gurii, în care-și ținea țigarea, îl apropie, neatent, de favoritul de pe falca dreaptă. Care, fiind nes-pus de flocănos, ia numaidecît foc, răspîndind un îngrozitor miros de porc pîrlit.

Tanti Ralița, pe fază însă, înșfacă într-o clipită ter-mosul cu cafea, i-l vărsă pe obrazul cuprins de pîrjol, din dorința de-a stăvili extinderea incendiului și-asupra celorlalte regiuni piloase ale oniricului. Bilețel urlă ca o fiară, opărit de cafea și ars de flăcările ce-i lichidaseră peste 50% din podoaba maxilarului din dreapta.

Noroc că mai sînt și eu prin sector. Și-i alin imediat suferința. Turnîndu-i în cap întreg conținutul căinii cu apă de pe birou. Apoi, expeditiv, alarmat de țipetele din ce în ce mai stridente ale inginerului, îi administrez și-un unguent. Ce-aveam și eu la-ndemîină, bineînțeleș. Adică, pelikanolul din borcanul aflat lîngă mașina de scris. Substanță extrem de utilă, pentru lipirea diverselor mele manuscrise.

Cînd ne reîntoarcem cu toții de la baie, unde-l clătisem pe Gig de urmările cafelei și pelikanolului, poetul arăta cu totul altfel. De nerecunoscut. Dar nici nu mai orăcăia. După ce se văzuse în oglinda de deasupra chiuvetei, amuțise total. Era și normal. Nu mai avea decît niște resturi de favoriți. Și-aceia inegali. Unul pîrjolit de flăcări, iar celălaltul tuns de

mine, cu foarfeca, pentru a restabili un oarecare echilibru.

Ud learcă, Bilețel aduce, din ce în ce mai mult, cu un câine plouat. Deși îl frotasem cu nenumărate prosoape, și eu și tanti Ralița. Probabil însă, părea atît de fleșcăit și din pricina demoralizării. Totuși greșeam. Fiindcă îl aud grăind, ca un adevărat bărbat:

— Coană Ralițo, și dragă măiestrică, n-am să vă uit niciodată! Fără voi, acum aș fi fost carbonizat... Se vede, cît de colo, că-i sînteți demni urmași bătrînului Petre Coman-Moțoganu! Numai domniei sale îi puteau trece prin minte atari idei năzbîtioase. Întocmai cum rezultă și din mesajul găsit în ornic... Formidabilă figură, în orice caz!

Mîndru de aprecierea poetului, consider necesar să procedez la o sinteză a celor aflate din răvașul lui Tatapetre. Și le declar Watsonilor:

— Revenind asupra unor afirmații pe care vi le-am expus mai înainte, acum întărite de mesajul bunicului, am ajuns la următoarele concluzii deductive: unu — însemnarea primă, cea lipită pe scoarța registrului, reprezenta o magistrală operație de intoxicare întreprinsă de Tatapetre; doi — partea întâia a gromovnicului, cea despre care știa că va fi furată, și pe care a utilizat-o Maț Avaru-Hariga, conform spuselor bunicului era și aceasta o mistificare, bineînțeleles parțială; trei — gromovnicul real, pesemne reunit într-un unic catastif, este cel pitit la locul cel de taină, ca să mă exprim cu cuvintele bătrînului; patru — mai este posibilă și existența unui al treilea registru, anume scris și rescris pentru

uzul mișeilor, în care Tatapetre să fi relatat cîte ceva din ticăloșiile lor; cinci — operînd totalul punctelor anterioare, reiese că ne aflăm într-un impas, din cele mai îmbîrligate!... Ei bine, aici e-aici! Ce ne rămîne de făcut?...

Tanti Ralița, care mă ascultase extrem de atentă, pufăind două „mărășești”, una după alta, tentează o ipo-teză de lucru:

— Pornim imediat și numaidecît la căutarea gromovnicului Desigur, după ce vom analiza din nou situația. Iar asta nu se poate face decît cu mintea limpede. Deci eu asta propun, mîncăm cevașilea, apoi ne culcăm, iar mîine o-ntindem către Pitești, la Malica...

— Excelent gîndit! — o aprobă Bilețel, renunțînd să-și mai aprindă țigara cu chibritul, întrucît era evident că rămăsese traumatizat de pe urma pierderii a 65% din podoaba fâlcilor. Iar acolo, declanșăm ultima fază a anchetei noastre... Să vedem ce cuprinde, în realitate, gromovnicul bătrînului. Și-ar mai fi ceva de investigat!

Intrigat de aberațiile debitate de scumpii mei asis-tenți, dar și de noua investigație propusă de Gig, întreb mort de curiozitate:

— Ce să mai investigăm?

— Cine-i avocatul ăla, Negrețu! — declară Bilețel. Nu vă sună incitant acest nume?... Dacă-i cumva Negrețu! În cazul acesta, precis trebuie să fie vreun neam de-al lui Pompilică, dacă nu cumva chiar taică-său...

59. Ce ne facem, fraților?

Ipoteza lansată de Gig Mironescu mi se pare total aiuritoare. Nu ne spusese Visică Țuluca, referitor la genitorul mărețului factor cultural, c-ar fi originar de prin preajma Ploieștilor, sau ceva în genul ăsta? Totuși, de unde mai apăruse și Negrețu?

Decis să pun lucrurile la punct, însă altfel decât presupuneau tanti Ralița și Bilețel, le comunic gândurile ce-mi treceau prin cap la ora aceea:

— Oameni buni, sînteți tare cumsecade și devotați cauzei noastre, însă în materie de anchete tip detectivistic, din păcate, am impresia că nu v-ajută de loc coșofana personală, ca să apelez la splendida metaforă a inginerului nostru de poet! Pentru ce să plecăm la Pitești? Ca să aflăm, la mare fix, ce bloc anume a fost ridicat pe locul fostei locuințe a bunicului?...

— Exact! — exclamă încîntată tanti Ralița.

— Uite că nu-i deloc exact! — îi tai eu macaroana. Mai curînd aș zice că-i un soi de „Vax Albina Cavaler Pasta”, cum obișnuia să spună Tatapetre. Păi ce, nu sînteți în mințile voastre? Cine o să ne aprobe demolarea blocului?...

— Dar de ce trebuie demolat? — se miră Gig Mironescu.

— Măi, parcă ai fi de pe altă lume! — îl cam reped eu. Păi, privata bătrînului n-a rămas sub noile construcții?... Totul este pierdut!...

— Nimic nu se pierde, totul se transformă!
— mă informează Bilețel, citîndu-l pe Lavoisier.

— Da, dar nu se știe în ce! — îl contrainformez și eu.

Tanti Ralița, care nu-l prea vizitase pe marele fizician, nu acceptă înfrîngerea. Și-o aud:

— Domnilor, nu-i uman ce se-ntîmplă! Cum să lăsăm lucrurile așa?... Am o idee de milioane... Inginerul e lîngă noi, îl punem să calculeze pe unde-ar trebui să se afle acum privata, și săpăm un tunel pe sub blocul cu pricina! Ce ziceți?...

Pentru prima oară Bilețel n-o mai susține pe mătușă-mea. Cu glasul său hîrîit, de placă de gramofon superuzată, ne comunică părerea lui autorizată:

— Ideea-i fantastică! Însă științific-fantastică, adică, pe scurt, în numai trei cuvinte: imposibil de realizat!... De nici un fel, de nici o culoare... Ca inginer, n-am umblat niciodată cu stifturi!

Dezamăgită, mătușă-mea exclamă îndurerată:

— Și-atunci, ce ne facem, fraților?...

— Mergem să mîncăm ceva, și-apoi analizăm iarăși situația! — o lămuresc eu.

De fapt, oarecum lămurisem problemele. Primo: Tata-petre nu fusese asasinat, ci se rănise singur. Secundo: gromovnicul fusese

găsit, dar nu mai prezenta interes, nefiind accesibil.

Deci, ce mai aveam de făcut?

Mai întâi, să reabilitez memoria bătrînului, restabilind adevărul în privința romanului „Tare ca piatra”, scris de Bazil Avaru-Maț Hariga, pe baza materialului documentar sustras de taică-său din podul magaziei lui Tatapetre.

Și-n al doilea rînd, să preiau creatorul ideea bunicului, din mesajul pe care mi-l lăsase în pendulă. Și-anume, să-i contactez pe Ciompete and Company (Alionte și Zdruhu), ca să-i conving cît sînt de tîmpiți, și cît de deștept fusese Tatapetre, atunci cînd îi lăsase să tremure de frica vreunei demascări mai mult de trei decenii. Să aibă și ei o bucurie, pentru tot răul ce-l săvîrșiseră în trecut.

Cu mintea luminată à giorno, trag adînc din țigară, sorb o gură de cafea, și le transmit soluția finală celor doi buni și devotați prieteni.

— De mîine, dragii mei, pornim în ultima cursă! Știu ce-avem de întreprins...

După care, pe larg, le expun concluziile la care ajunseseam.

Tanti Ralița și Bilețel, ambii încîntați de capacitatea mea analitică, privesc la mine surîzători.

— Un singur lucru nu-mi e clar, Al, băiețelule, — are o nedumerire mătușă-mea, de ce spui că-ncepem de mîine, de vreme ce Negrețu-i la Paris, iar Ciompete și Cerche-zoii sînt la Viena?

— Ei, m-am exprimat și eu la figurat. Timpul e-naintea noastră! Pompilică trebuie să se-ntoarcă și el, că n-o să stea cît lumea în concediu, iar mișeii s-au anunțat pentru ziua de 13... Ori luna asta, ori cealaltă, că unchiu' Sile nu-și mai aducea bine aminte. Pîna atunci, mai așteptăm și noi olecuță, relaxîndu-ne, că destul ne-am obosit și frînt oasele! Și, întrucît orele-s înaintate, aș zice că n-ar fi rău dacă ne-am duce la culcare!

Tocmai cînd rosteam cuvîntul culcare, bate cineva la ușa de la intrare. Probabil că utiliza piciorul sau vreun bolovan, c-altminteri n-am fi avut cum să-l auzim.

Cînd deschid, mă pomenesc față în față cu Visică Țuluca. Despre care nu s-ar fi putut spune că mai avea o față. Ceea ce purta acum pe chip era o mască a disperării și tragediei.

Îl poftesc numaidecît în casă, și-apoi îl conduc la bucătărie, unde așteptau, la cafeluțe și țigărele, tanti Ralița și Bilețel.

Oarecum speriat de înfățișarea cu totul aparte a tovarășului Visarion, l-am tratat numaidecît cu-o superdoză de trăscau. Să-și mai revină nițel. Conform principiului homeopatic, binecunoscut, cui pe cui se scoate. Căci Visică al nostru, din motive necunoscute nouă (încă), trăsnea de la mare distanță a Cărlău tip „molan rouge”.

Abia cînd l-am văzut răsuflînd adînc, după ce golise dintr-odată paharul, am îndrăznit să-l întreb:

— Ce-i tine, măi Visică Ți-a decedat șeful, într-un accident de aviație?...

Țuluca mă privește neîncrezător, zîmbind încurcat.

— Vorbești serios? Ai aflat ceva de-așa ceva?... Deși nu-s omul care să mă bucur de moartea altuia, nu mi-ar displace să-l știu la spital vreo lună sau două... După mine, trăiască ani mulți și fericiți! Dar nu pe capul nostru...

Îl liniștesc numaidecît, ca să nu-și mai facă iluzii:

— N-am auzit nimic în privința asta! Dar tu de ce ești atît de necăjit și disperat.

Visică, printr-un gest, îmi mai cere niște reînvigorant. După ce-l absoarbe, abia atunci consimte să-și dezvăluie suferința:

— Măi Conane, e belea mare! Mare de tot!... De-aia am venit la tălică. Sînteți căutați și matale dar și Pompi-lică. De-o bandă de gangsteri sosiți de peste hotare. Astăzi, cam în jurul prînzului, m-am pomenit cu ei la editură, întrebîndu-mă dacă n-a sosit Negrețu. Se văzuseră cu el în aerogară la Viena, și-aflaseră chiar din gura lui că-i un mare editor. Deci, ce mai tura-vura, el era. Că nimeni nu-și bate gura mai dihai ca Pompilică al nostru. Negrețu însă urma să călătorească într-un alt avion, al lor fiind rezervat exclusiv turiștilor austrieci. Ce fel de austrieci, măi frate, dacă vorbeau românește? Asta n-am înțeles. Mă, Conane, dac-ai știi cît îs de urîți și borîți, ți-ai lua lumea în cap. Mi-au cerut și adresa ta... Că vor să te vadă și pe matale. Bineînțeles, nu le-am dat-o. Dar m-au anunțat că-l vor vizita mîine la orele unu, pe Pompilică... Al dracului, nici pînă acum n-a dat vreun semn de viață, să ne-anunțe că s-a

înapoiat din concediu! Ceva nu-i a bună, mă Conane... Nu-mi place cum arată gangsterii ăia, care-și mai zic și turiști! Nu-ți mai spun că mi-au oferit un cartuș de „Kent” numai ca să le dau un exemplar din romanul lui Bazil Avaru... Pricepi ceva din chestia asta?...

Și eu, și tanti Ralița, dar și Bilețel, care ascultasem uluiți recitalul lui Visică, pricepusem, bineînțeles, totul.

Ciompete și Cercezii erau la București!

Desigur, caut să-l liniștesc pe bietul Țuluca, fără a-i dezvălui că știam despre cine era vorba.

— Măi băiete, te frământă degeaba, zău așa!
— Îi turui eu. Nu-i exclus ca austriecii ăștia, care vorbesc și limba noastră, să fie niște oameni de treabă, poate chiar interese-sați de fenomenul editorial de la noi. Te pomenești că vor să-l traducă pe Bazil Avaru!... Cine știe ce le-o fi pălăvrăgit limbutul tău de șef... Iar dacă s-au interesat și de persoana mea, probabil c-au făcut-o tot la recomandarea lui. Că nici eu nu mi-s un necunoscut!... În orice caz, mâine dimineață sînt la voi, la editură, să mă văd cu Negrețu înaintea străinezilor... Mergi liniștit și te culcă, măi Visică, fiindcă o să am eu grijă de toate. Și de austro-români și de Pompilică al tău!

După ce l-am expediat pe Țuluca, n-am mai fost în stare să ne ducem și noi la culcare. Ci-am analizat situația nou creată. En-gros și en-detail.

XVI. SPRINT ÎN FORCING, SPRE „FINISH”!

60. Fenomenul dezamorsării

Cînd am ajuns la o soluție unanim acceptată, simțeam că adormim pe noi. De vlăguiți ce eram. Am preferat totuși să ne culcăm la locurile noastre. Bilețel — în fotoliul meu, tanti Ralița în dormitor, iar eu pe dormeza deteriorată din birou.

La șapte fix, i-am trezit pe gorobeți, mobilizîndu-i să prepare un breakfast corespunzător. Din ce-or găsi și cum ori ști.

La cafele și țigărele, le-am transmis ultimele indicații:

— Cît timp am să fiu la Negrețu în cabinet, voi mă veți aștepta în „Bombiță” cu motorul pornit... Că nu se știe ce mai poate interveni! Dacă-i vedeți sosind pe „ganges-terii” de la Viena, vă pitiți sub volan, matale, tanti Ralița în special, deoarece te cunosc ca pe-un cal breaz. Cînd voi apare, ieșind pe poarta corpului unde se află editura, tra-geți numaidecît mașina la scară, să pot prelua din

mers volanul. Este foarte posibil ca Ciompete și Cercezoii să se ia după noi. Bineînțeles, totul depinde de rapiditatea cu care-l prelucrez pe Pompilică. Sper să am suficient timp!

Peste un sfert de ceas, motorul făcînd o aprindere de excepție, demaram în trombă spre Casa Scînteii. Unde-am ajuns abia peste vreo două ore. Iarăși ne făcuse figura cauciucul din dreapta față. Pînă am schimbat roata, pînă am umflat anelopa de rezervă, pompînd cu schimbul, cînd Bilețel, cînd tanti Ralița, eu numărînd cîte pompe băga- seră fiecare, trecuse de unsprezece.

Negrețu m-a primit imediat. Negru la față, chiar ciano-tic s-ar fi putut zice, nedormit și frămîntat de gînduri întunecate.

— Maestre Conan, — mi s-a adresat eminentul factor cultural, invitîndu-mă să iau loc, cu un gest al mîinii sale umede și reci, lucru pe care-l constatasem la strîngerile de mînă convenționale, deși nu sînt un mistic, Dumnezeu mi te-a adus! Să dăm uitării tot ce ne-a despărțit și învrăjbit pînă acum... În matală-mi pun toate nădejtile! Să luptăm, umăr la umăr, împotriva dușmanilor...

Nedumerit, privesc la Pompilică, nevenindu-mi să crez urechilor. Total dezumflat, debusolat, nu mai era făptura arogantă și țeapănă de mai înainte. Numai miere și sirop de trandafiri i se scurgeau de pe buze. Rătăcit, cu ochi disperați, se uită la mine, așteptînd o reacție corespunzătoare dorințelor sale secrete și nemărturisite complet.

Era momentul să forțez nota.

— Care dușmani? Avem noi, oare, dușmani comuni?...

— Da! — îmi răspunde stingherit Pompei. Acuma da, avem... Din tîmpenie și suficiență, m-am aventurat într-o acțiune absolut idioată. Mă refer la cazul Bazil Avaru și la romanul ăstuia „Tare ca piatra”... Prieteni din timpul studenției, m-am lăsat convins să-l fac romancier! Mai bine-l făceam monument în parcul Herăstrău... De-aseară, de cînd am sosit acasă, nu mă mai slăbesc cu telefoanele!...

— Cine, omul lui Dumnezeu?...

— Dușmanii despre care ți-am vorbit! Fifi Avaru și prietenii ei, niște indivizi suspecti, care susțin că te cunosc foarte bine, și pe care i-am întîlnit la Viena, la aeroport, spre nenorocul meu... Pretind că mă aflu în posesia materialului documentar necesar scrierii volumului al doilea la „Tare ca piatra”. Ce să mă fac? Știi prea bine doar că

nu-l am, ba chiar am încercat să-l obțin de la matală. Îl ai cumva?...

— Sigur că nu! Însă posed altceva, mult mai important!

În jumătatea de ceas care a urmat, i-am arătat și citit cele două mesaje de la Tatapetre, i-am demonstrat că, în afara părții de gromovnic, furată de Jurj Hariga, nu mai există nimic din acesta, totul fiind îngropat sub blocurile noului cartier din Pitești. I-am povestit apoi adevăratul roman al bătrînului, într-un „digest” record, de numai cinci minute, i-am comunicat tot ce știam și aflasem

ulterior despre Frosa, comisarul Ciompete și acoliții săi, Zdruhu și Alionte Cerchez.

Cînd am terminat, nenorocitul de Pompilică nu mai era negru la față, ci înverzise, ca și cum i s-ar fi revărsat în sînge toată bila din vezicula ficatului.

La un moment dat, luîndu-se cu mîinile de cap, mi-a declarat cu glas de sinucigaș:

— Sînt un om mort!... Ce-am să mă fac?...

— Dragul meu, în situația dată, e preferabil să te consideri mort, decît să ai de-a face cu Frosa și compania... Nu-ți rămîne altceva de făcut, cazul fiind extrem de disperat, decît să le spui și lor adevărul, adică tot ce ți-am povestit pînă acum!

Negrețu, o clipă revenit la realitate, cugetă la propunerea mea. Însă dă din cap resemnat, în semn de neputință. Și-mi mărturisește:

— Maestre, Conane, că nici nu mai știu cum să-ți zic... Salvează-mă! Mie mi-e imposibil s-o fac. Fiindcă, dobitocul de mine, crezînd în Mațul ăla nenorocit, l-am îmboldit să-și scrie romanul apelînd la toate mijloacele... Pînă și la a-i expedia scrisori mistificatorii, care să-l sperie, și să-l determine la terminarea cărții! Știi ce-am să fac? Dispun retragerea volumelor de pe piață, mă inter-
nez la spital, și te las pe matală să te descurci cu nemer-nicii ăia! Tot sînteți piteșteni get-beget... Iar Negrețu, despre care pomenește bunicul dumitale, n-are nimic de-a face cu familia noastră. Negrețu e doar un pseudonim. În realitate, numele meu este, din păcate, Pompiliu Ște-firță! Îți dai seama, nu-mi puteam semna producțiile c-un asemenea nume! Ar fi rîs lumea de mine... Încă din liceu

am iscălit, ce-am publicat, Negrețu... Mă ajutați să scap de cretinoizii ăia?

Cînd am auzit și numele de Ștefîrță, mai că mi se făcuse milă de omul care se frămînta și zbătea în fața mea.

— Bine, domnule Negrețu! — i-am declarat, pedala lînd în chip deosebit pe numele de împrumut. Cred c-am găsit o soluție... Cu-o singură condiție însă, să faci să dispară infamia aceea, scrisă de Maț Hariga. Romanul lui Tatapetre eu am să-l scriu, și n-am să-l public, în vecii vecilor, la editura ce, cu neonoare, ai nemeritata șansă s-o servești. Du-te la spital, fă ce vrei, dar să nu te mai văd înaintea ochilor. Mult ai păcătuit, din trufie și fudulie!

Pompiliu ajuns o cîrpă acum, acceptă totul.

Peste o clipă, luîndu-și de pe birou eleganta sa servietă-diplomat, dispare pe ușa din spate a cabinetului, care-i îngăduia să nu mai dea prin anticamera unde se afla Visică Țuluca, secretarul secției.

Rămas singur, îmi adun documentele și-mi aprind o țigară. Scîrbit de tot și de toate. Apoi, strivind țigara în scrumieră, mă ridic și părăsesc încăperea, îndreptîndu-mă spre ușa ce da în anticameră.

Cînd pătrund în biroul lui Visică, rămîn înțepenit în prag.

Țuluca discuta aprins c-un grup de patru indivizi. Care răcneau la el, de parcă ar fi fost un borfaș, nu ditamai funcționarul de editură. Auzind deschizîndu-se ușa, deodată își întorc cu toții capul spre mine. Și devin și ei stane de piatră.

Mă recunosc numaidecât. Deoarece unul din tipi strigă:

— Ăsta-i Andi Coman, nepotu' lu' Petre Moțoganu!

Era Zdruhu Cerchez. Împreună cu Alionte, Fifi Avaru, și încă un personaj, care cred că-i fostul comisar Ciompete.

Peste o secundă, alergam ca apucat pe coridoarele editurii. Încercînd să dispar cît mai curînd din cîmpul vizual al mișeilor. Din păcate, un tropot de pași mă avertizează că și aceștia goneau după mine.

Accelerez. Și prind liftul în ultimul moment, trîntin- du-le ușa în nas.

61. Șoferii iadului erau niște dulci copii

— Comane, așteaptă-ne! — strigă unul din bărbații grupului.

Noroc că liftiera e cam tare de-o ureche, posibil și de-amîndouă, deoarece nu oprește, ci coboară vertiginos.

Ajuns la parter, străbat holul și mă avînt spre ieșire. Pesemne sprintam atît de vijelios, încît tanti Ralița nu mă observă decît prea tîrziu. Cînd goneam ca un bolid în direcția „Bombiței”, iar aceasta, tot ca un bolid, demara în sens invers, adică spre mine. Impactul se produce la timp. Cînd frînasem rapid, cu-amîndouă tălpile înfipite în asfalt, iar

„Fieţelul” aşijderea, însă cu tuspătru caucioacele. Caz fericit. Întrucît, coborîndu-şi niţel faţa, „Bombiţa” mă saltă lejer pe capotă, dîndu-mă apoi cu capul de par-briz. Care nu se sparge. Fiind „securit”, din patru foi de sticlă lamelată. Şi nici căpăţîna mea. Motive — necunoscute!

Nu mai aştept explicaţii, ci-o împing urgent pe mătuşă-mea, deplasînd-o spre scaunul din dreapta, şi mă instalez la volan. Deoarece motorul calase, fac contactul şi demarez ca o rachetă sol-sol.

Cînd ajung la rondul din faţa palatului Casei Scînteii, şi mă văd nevoit s-acord prioritate celor care soseau dinspre Băneasa, profit de clipa de zăbavă şi-mi arunc ochii în oglinda retrovizoare.

Exact în momentul cînd în spatele „Bombiţei” frîna o „Dacie-1300”, purtînd ecusonul „ONT”-ului. La volan, Alionte Cercez. Iar lîngă el, în dreapta, comisarul Ciompete. Ceilalţi nu se văd, însă prin deducţie nu pot fi decît Frosa Papălînă şi Zdruhu. Ca turişti străini, nenorociţii închiriaseră maşina de la „ONT”. Şi-acum mă semnali- zau cu farurile.

De fapt, în avantajul meu. Fiindcă i-a fluierat omul în albastru, şi i-a rugat să tragă la dreapta. Eu, în schimb, am virat-o la stînga, şi-am accelerat (în limitele vitezei regulamentare) spre pădurea Băneasa, intenţionînd să mă fac pierdut pe-aleile de-acolo.

Dar tanti Raliţa, care între timp îşi revenise din starea de şoc, îmi sugerează o soluţie mult mai interesantă:

— Al, băiețelule, ăștia ne găsesc și-n gaură de șarpe, nu scăpăm de ei!... Una e să scapi cu viață, necălcăt cu mașina de propria ta mătușă, care știi cât te iubește, și-alta să te calce mișei, de-a binelea, și încă folosindu-se de-o Dacie! Părerea mea-i să fugim în munți... Cunosc bine valea Rîșnoavei, ne ducem acolo și ne-ascundem câteva săptămîni la un canton forestier... Ce zici?

— Nu mai zice nimic, coană Ralițo, fiindcă ideea matală-i excelentă, dacă nu chiar și sublimă!... Dă-i bătaie, măiestrică, și nu mai sta pe gînduri... — intervine salutar Bilețel, care pînă atunci tăcuse mîlc.

N-am mai stat pe gînduri, și cum am trecut de aeroport, am apăsât pe coada pisicii. Peste cinci minute, goneam ca un cursier formula I, cu mai mult de șaptezeci și cinci pe oră...

Ne-au ajuns abia în dreptul motelului „Paralela 45”, unde-aș fi rîmnit la niște ciorbuliță de burtă. Din motive de forță majoră, am renunțat și-am accelerat mai departe.

„ONT”-ul, după noi. Semnalizîndu-ne cu farurile, dar și cu claxonul. Intrigați de manevrele străinezilor, circulaționiștii de la postul de control i-au oprit din nou.

Pe la orele 16, mă angajam pe serpentinele de la Timiș. Dă-i cu-a doua, dă-i cu-a treia, pînă a-nceput să-mi fiarbă radiatorul.

— Fii atent, peste cîțiva kilometri trebuie să nimerim peste drumul nostru forestier! — mă avertizează mătușă-mea. Nu-mi mai aduc bine aminte pe unde era, dar pe-acî ar cam trebui să fie...

Din păcate, era tardiv. „ONT”-ul Cerchezilor mă bătea pe umăr.

La un moment dat, încercînd să mă depășească neregulamentar, adică prin dreapta, ca să-mi taie calea și să mă oblighe să frînez, nefericiții au depășit carosabilul și s-au antrenat în șanțul șoselei. Spre norocul lor. Dacă nu era șanțul, cădeau și se prăbușeau în prăpastie. Așa, doar s-au dat peste cap, executînd o culcare pe spate de toată frumusețea. Chiar splendidă, ca, virgulă, cascatorie! Auto, bineînțeles.

Ceva mai încolo, la vreo două sute de metri, opream și noi. La restaurantul motelului „Trei brazi”. De unde-am telefonat la Predeal. Mai întîi la Miliție, și-apoi la „Salvare”. Eu, unul, n-aș fi făcut-o. Dar m-a luat la rost mătușă-mea:

— Telefonează, domle, nu mai zăbovi, nu vezi că nu-i uman ce se-ntîmplă?... Mașina ticăloșilor e pe dos, iar bestiile nu dau nici un semn de viață. Nici n-au mai semnalizat cu farurile, și nici n-au mai claxonat... Pesemne or fi pățit ceva. Și nu mă pot împăca, Al, băiețelule, cu ideea să-mi mănînc liniștită merindea, în timp ce alții au probleme... Știi ce cîrnați pe fasole, formidabili, fac ăștia, de la „Trei brazi”?...

După vreun ceas, poate mai puțin, s-au ivit și mașinile respective. Una, albastră, cealaltă, în alb și cu cruce. Pînă n-am urmărit, de la distanță, operațiile de salvare a accidentaților, care au fost extrași din „Dacie” oarecum în bună stare, deoarece se mai puteau ține pe picioare, și n-am căpătat convingerea că nu

pățiseră nimic grav n-am avut sufletul să m-ating de cele două porții de cîrnați cu fasole care m-așteptau în față, pe masă. Dar ce cîrnați! Senzaționali... Proaspeți ca fraga, bine usturoiați, fripți la grătar, pînă deveniseră crocanți, ca niște roșcove. Și ce fasole! Indimenticabilă. Bine făcăluită, unsă din belșug cu grăsimea scursă din cîrnați, pipărată și ardeiată lejer, încît să nu-ți ardă cerul gurii și mațele. Vorba lui Tatapetre, o fasole de cinci la bob! C-avea și dînsul metaforele sale.

Cînd am gătat cu întremarea sufletelor noastre obosite și deloc îndurerate, le-am spus companionilor mei:

— Cîtă dreptate avea bunicu-meu, cînd îi trata pe Cercezoi de proști, și încă dintr-ăia de barieră... Păi, ce-or fi crezut ei, c-aici sîntem în Texas, să gonești cu-o sută pe oră, călcînd totul în picioare?...

— Adică în caucioace, măiestrică! — mă corectează blajinul Gig.

— Mă rog! Acuma nu mai contează... Știți ce-mi pare rău?

— Dacă-mi spui că-ți pare rău de mișeei ăștia, nu mai stai cu tine la masă! — declară mînioasă foc tanti Ralița.

— Nu, frate dragă, lasă-mă să-mi isprăvesc fraza... Îmi pare rău că nu i-am văzut mai din aproape, să-mi dau seama cît de mult i-a măcinat trecerea anilor, asta am vrut să spun!

Gig Mironescu, aprinzîndu-și o țigară, îmi întinde și mie pachetul de „Kent”, să mă servesc, mă privește ciudat, și-apoi îmi sugerează:

— Ia ascultă, măiestrică, ce-ar fi să-i examinăm la fața locului?

— Acuma, nu se mai poate! N-ai văzut că i-au ridicat cu mașina „Salvării”?...

— Nu la locul accidentului, măi frate, — precizează Bilețel, ci la spitalul de urgență, locul unde se află depuși la ora actuală!

Nu era rău, ca idee. Merita să ne deplasăm cu toții, pînă la Predeal, și să ne revedem foștii vecini, și încă după atîta amar de vreme.

62. Vizită de condoleanțe

Turiștii noștri internaționali se aflau la camera de gardă.

Ca să-i putem contacta, am fost nevoiți să ducem unele tratative, ceva mai calde, ca de la om la om, cu portarul de la intrare și cu sora medicală, de fapt fratele medical, deoarece era bărbat, care, acesta din urmă, tocmai ispră-vise cu pansarea răniților. Contra unor strîngerii de mînă semnificative, ni s-a îngăduit să pătrundem în odaia sclipind de curățenie și mirosind frumos a iodoform, formol și alte substanțe benefice.

Frosa Papălînă, alias Fifi Avaru, zăcea într-o avansată stare de somnolență pe canapeaua de lîngă dulapul cu medicamente și instrumente. Arăta splendid. Ca mumie

egipteană. Împachetat în feșe, capul îi semăna c-un dovleac turcesc. Numai ochii i se zăreau dintre benzile pansamentului executat cu vizibilă măiestrie. Umflați și congestionați, pesemne din pricina traumelor suferite, nu păreau a mai fi păstrat ceva din fosta lor culoare. Mai curînd, s-ar fi putut zice că-s doi gogoșari puși la oțet.

Dar nici nu vedeau. Dacă ar mai fi avut această capacitate, Frosa ar fi remarcat numaidecît prezența noastră în camera de gardă. Și și-ar fi aranjat ținuta. Căci, vătămată probabil și la picioare, și le dezgolise pînă mai sus de genunchi, oferindu-ne priveliștea unor butuci ambalați în benzi de tifon.

În schimb, treimea Zdruhu, Alionte și Ciompete vedea. Vedea și gema. Pe trei voci. Scîncind, ca niște javre cotonogite de hingheri.

Fostul comisar Ciompete, acum un bătrîn cu fața brăzdată de riduri, chel și lejer cocoșat, avea brațul drept suspendat de gît, cu ajutorul unei legături combinate, din pînză sterilă și sîrme inox, datorită pesemne vreunei fracturi ceva mai zdravene.

Alionte și Zdruhu, îmbătrîniți și ei, încît anevoie îi mai recunoșteam pe flăcăii de-altădată, spaima mahalalei, erau plini de echimoze, încît chipurile lor prezentau toate nuanțele posibile din gama vînațului, de la albastru intens, pînă la culoarea vîntului turbat, ceva între galben-verzui și sticlă de sifon pisată cu sulfat de cupru.

Așa cum fuseseră depozitați, cu spatele sprijinit de perete și așezați pe-o bancă de lemn, făceau impresia unui grup statuar

suprarealist, de-un grotesc fermecător. Iar cînd gemeau în colectiv, schelălăind, îmi aminteau de cerșetorii din pridvorul bisericii părintelui Puturică, care cereau de pomană, pe mai multe glasuri, exhibîndu-și preținsele și inexistentele hibe fizice.

Nici unul din ei, mă refer la bărbați, nu mai era ce fusese acum treizeci de ani și ceva. Doar o penibilă amintire a unor vremuri revoluate.

Primul care a luat cuvîntul, grăind cu glas stins și îndurerat, a fost Alionte Cercez, adresîndu-mi-se personal:

— Bine, mă Comane, de ce dracului n-ați oprit, cînd v-am semnalizat cu farurile?... Tot căpățînos ai rămas, așa cum era și tac-tu mare! Dacă trăgeați pe dreapta și ne-așteptați, puteam să-ți spunem de ce te căutam. Că de-aia am luat-o și pe Frosa cu noi, ca să te-ncredințeze că nu-ți purtăm nici un gînd rău... Ce-a fost a fost, iar mortul de la groapă nu se mai întoarce. Și-așa, am fost destul de bătuți de Dumnezeu...

Tac, și nu scot o vorbă. Curios să-l ascult în continuare. Partenerii mei, de-așijderea.

Sesizînd inexplicabila mea atitudine, intervine și Zdruhu:

— Chiar nu te interesează deloc ce vroiam să-ți vorbim?... De ce, mă Comane?... Acuma n-are de ce să-ți mai fie teamă de noi. Am fost răi, știu asta, mai răi ca fiarele... Dar ăstea erau timpurile, și ne-am lăsat tîrîți de alții, ca de-alde Jurj, că ăsta era tartorul... Pîna și boul de Ciom-pete, pe care-l vezi acilea gogind, și el s-a speriat de amenințările găinarului. Că, dacă nu ne silea să facem ce-am făcut, și-am

făcut destule porcării, nu ne mai vedeam nevoiți să fugim de la cășile noastre... Și-apoi, de ce să ispășim numai noi păcatele săvârșite, și despre Hariga să nu se știe adevărul?...

Ciompete, prăbușit total, gîngăvește în completare:

— Domnule Coman, de-asta am venit în țară... Fără să fim obligați. De mult am intrat în prescripție pentru isprăvile noastre din trecut, iar acum avem cetățenie austriacă. Dar am făcut-o anume, pentru a-l pedepsi pe Jurj... Numai bătrînul Petre Coman-Moțoganu știa totul despre găinarul și bestia aia de avocat. Dacă am da peste însemnările bunicului matala, am putea dovedi că el s-a găsit în fruntea tuturor răutăților care s-au comis în anii aceia... Și nu ca să ne spălăm de vreo vină, dar ca să plătească și el, așa cum am plătit și noi. Crezi că-i ușor să stai departe de casă și de părinți, de copii?...

N-am mai putut răbda. Și-am izbucnit:

— Dacă-mi spuneți c-aveți remușcări și că vă mustră conștiința pentru ticăloșiile voastre, să știți c-or să mă podidească lacrimile! Hai, să fim serioși... Nu cred o iotă din tot ce-mi bălmăjiți aici!

Ciompete dă din cap. Apoi adaugă:

— N-ai înțeles nimic, domnule Coman! Noi nu mai avem de mult conștiință. Dacă am făcut pasul ăsta, totu-i numai din dor de răzbunare!... Să se știe cine-a fost Jurj Hariga. Țasta-i adevărul...

Deocamdată nu-i răspund. După ce cuget nițel, îl întreb totuși:

— Și pentru ce-aveți nevoie de jurnalul lui bunicu-meu?...

— Păi, ți-am mai spus-o! Ca să-l băgăm la apă pe hodorog... Să nu mai doarmă nici el!

Scîrbit de veninul mișeilor, acumulat de peste trei decenii, precum și de adevărata față a găinarului de Hariga, le fac semn lui tanti Ralița și lui Bilețel, și părăsim cu toții încăperea.

63. „Mai greu îmi pare drumul, acum, la-ntors acasă!”

Cu inima-ntristată, urc la volanul „Bombiței” și demarez spre București. După ce trec de Posada, și pornesc să cobor valea Comarnicului, mătușă-mea se-ncumetă să-mi tulbure gîndurile:

— Al, băiețelule, deși știu că nu-i uman ce se-ntîmplă, n-are nici un rost să-ți faci atîta oftică la suflet!... Acuma știm totul. Și despre neica Petre, și despre gromovnic, și-n privința foștilor lui vrăjmași. Le zic foști, fiindcă acuma sînt niște beșondriți, cu creieri piftie. Însă nu mai dau două parale pe de-alde ăștia! Rahați uscați, astea-s pentru mine... Știi ce-aș face eu?...

Curios, privesc în dreapta mea, să văd dacă pot deduce de pe chipul bătrînei ce trăsnaî îi mai treceau prin cap. Însă, din păcate, nu-s în stare să ajung la nici o părere mai de Doamne-ajută. Așa c-o întreb:

— Ce-ai face, dragă tanti Ralița?...

Mătușă-mea zîmbește unei amintiri plăcute, apoi îmi zîmbește și mie.

— Aș rade două ciorbe de burtă, măi frate, ca pe nimic! — declară nemaipomenita mea asistentă.

— Excelent! Formidabil! Sublim! — exclamă în rafale Bilețel, aproape sărind pe bancheta din spate, acolo unde fusese cazat, de simt cum tresare, în mers, pînă și carcasa „Bombiței”.

La „Paralela 45”, parchez în incinta motelului. Apoi, dînd peste bunul nostru prieten, Băbăică, șeful de sală, îi comandăm cîte o porție de ciorbă. De burtă, bineînțeles.

La a doua farfurie, simt că-mi mai trecuse oarecum amarul ce-mi năpădisese codrul. Iar cînd sînt informat că există prin sector și tusalama, dau uitării întîlnirea, atît de neplăcută, cu gîlmele sosite de peste hotare. Abia la cafele și țigărele purced să discut, antrenat de Gig, care mă iscodise cu-o întrebare ceva mai neobișnuită, zicîndu-mi: „Acuma, cînd putem spune că socotelile-s încheiate, pe toată linia, de orice fel, de orice culoare, ce ne mai rămîne de făcut?” Și-i zic și eu:

— Enorm! Avem o sumedenie de lucruri de făcut... Tălică, meștere Bilețel, să-ți închei concediul în pace și onor, plecînd undeva la odihnă, fiindcă mult ai muncit laolaltă cu mine. Iar tanti Ralița, dacă o să fie drăguță, să-și ia bîzdîgania aia de Trabant, căreia îi mai spune și automobil, și să-i tragă o fugă pînă la Tîncăbești, de unde să-mi aducă nevasta...

Căci acum, mai mult ca oricînd, am mare nevoie de bulgăroaica de Penke. De mîine, dragii mei, m-apuc serios de scris. E musai să-mi duc la capăt romanul dedicat bunicului meu de neuitat!...

Gig își pleacă nasul oarecum indispus, pentru ca apoi să mărturisească:

— Habar n-ai, măiestrică, de nici un fel, de nici o culoare, cît de mult o să-mi lipsească aventura! Începusem să simt și eu gustul investigațiilor detectivistice...

Înduioșat, încerc să-i mai reduc din regrete:

— Fii liniștit, Bilețele dragă, aventura-i pretutindeni! Totul este s-o cauți... Să-ți fie foame și sete de ea. Astfel ai prilejul să cunoști viața, oameni de tot felul, întâmplări neobișnuite, mă rog, tot ceea ce reprezintă farmecul existenței noastre...

Pe seară, debarcăm cu toții în ograda din Calea Moșilor. Unde-aveam să ne petrecem ultima noapte împreună. Bineînțeles, dormind cu inimile împăcate. Realizasem ceva în săptămînile acestea!

XVII. EPILOG!

64. Cine bate, noaptea, la fereastra mea? Exact ca-n primele pagini...

Dar nu ne este dat să dormim și noi ca lumea, liniștiți. Tocmai cînd ne întrebam, dacă să luăm o gustare ușoară și-apoi să ne culcăm, sau invers, să ne odihnim nițel, și după aceea să mîncăm ceva mai zdravăn, auzim un ciocănit discret la fereastra dinspre terasă.

Îl expediez pe Gig să vadă cine-i intrusul.

Peste cîteva secunde, Bilețel se-ntoarce din vestibul livid, galben la față.

— Ce-i cu tine, ce-ai pățit?

Inginerul abia mai poate vorbi. Și-mi bîiguie, ca răspuns:

— Măiestrică, mă... măi... e mort, mo... momort?...

— Cine, domle, vină-ți în fire, și vorbește normal!

— Tatata... Tatata... Tatapetre al dumitale?

— Dar de ce mă-ntrebi?

— Pepepe... Pepe... Pepentru că-i afară, și-ntretre... întretreabă de matale! — reușește, în sfîrșit, să lege și Bilețel o idee mai clar exprimată.

Convins că-i victima vreunui atac cerebral, ceea ce se mai întîmplă cerebralilor de talia dumisale, mă duc la ușă să constat cu ochii mei personali ce anume văzuse Bilețel.

E clar. Poetul meu aiura. În pragul ușii se afla un bărbat țeapăn, cam la vreo patruzeci de ani, roșcovan, cu bărbuță tunsă mărunț, în blugi și geacă, purtînd în mîna stîngă o servietă-diplomat. Privea la mine atent și intere-sat, ca și cum ar fi încercat să recunoască pe cineva de mult uitat.

— Cine ești matale, și pe cine cauți? — l-am întrebat destul de intrigat.

— Tatapetre! — mi-a răspuns individul, zîmbindu-mi subțire.

În secunda următoare, se scufunda pămîntul cu mine. Noroc că m-a susținut strigoiul bunicului, și m-a condus în casă. Cred că mai mult pe sus. Deși, avînd în vedere greutatea subsemnatului, nu-nțelegeam cum procedase. Dar ce, te pui cu ființele astea, de pe cealaltă lume?

Pe cînd mă străduiam să-mi revin, așezat pe dormeză, roșcovanul și-a extras din servietă un flaconaș plat, și mi-a turnat un deget de licoare maronie. În capacul recipientului, care putea fi folosit și ca păhărel. Era whisky. Și foarte tare...

— E rai! — m-a informat strigoii. Rai autentic... Și mai am la hotel șase sticle, anume pentru dumneata, cadou de la tata...

Chestia cu raiul mi-a atras atenția. După cîte știam de la bunică-mea, strigoii și moroii n-aveau acces în paradis. Și l-am chestionat pe bărbos:

— Care tată?... Moșu, de la Mățău?...

— No!... John Steven Avrămuș, Connecticut!...

Asistat de „strigoi”, tanti Ralița și Bilețel, c-un prosop ud pe cap, trag cinci păhărele de „rai”, unul după altul. Doar-doar mi-oi reveni.

Roșcovanul mă informează că raiul era, de fapt, whisky american, care la ei se cheamă „rye”, iar dînsul era băiatul lui John Steven Avrămuș, parașutistul american salvat de bunicu-meu. Care, întru amintirea bătrînu-lui, îl botezase pe fiu-său Tatapetre Avrămuș, fără nici un adaos anglo-saxon. Ca să se știe că era de origine român. Acum, se afla la București, ea lector de literatură americană. Spre deosebire de John Steven pe care mi-l amintesc perfect, Avrămuș-jr. vorbea o românească excelentă, fluent și fără accent. De altfel, după cum ne mărturisește, fusese dorința expresă a lui taică-său să studieze temeinic graiul strămoșilor săi. Și-și luase,

destul de lesne, o diplomă, la Harvard, în limbile romanice.

Străbătut de fiorii emoției, probabil și de undele „rye”-ului, mă ridic la un moment dat de pe dormeză și-l întreb pe Tatapetre Avrămuș:

— Măi băiete, dar tu ai luat ceva în gură?...

— Nimic! — declară el sincer. Și tare-aș lua...

Tanti Ralița, și dînsa mișcată și tulburată de prezența urmașului acelui parașutist de pomină, ne invită urgent la bucătărie, avertizîndu-ne la cel mai entuziasmant mod:

— Haideți, băieții, că vă prepar eu ceva americanesc, de rămîneți crăcănați!...

Pe cînd dădeam iama în formidabila mămăliguță fiartă de mătușă-mea, cu ouă, unt, brînză și mujdei de usturoi, Tatapetre Avrămuș îmi spune că-mi obținuse adresa de la Pompilică Negrețu, un redactor șef de secție de la editura „Prometeu”. Care-i recomandase un viitor romancier de talent, recte personalitatea subsemnatului, despre care aflate că intenționa să scrie o carte închinată bunicului său, un anume Tatapetre, întocmai cum îl chema și pe „americanul” care-i ceruse informații în vederea unor posibile traduceri din literatura noastră.

Intrigat de gestul lui Pompilică, pe care, de altfel, îl cam făcusem albie de porci, cu prilejul despărțirii noastre intempestive, îl chestionez pe tînărul Avrămuș:

— Măi Tatapetre, hai că-mi place cum sună acum numele ăsta, cînd te-ai văzut cu Negrețu?...

— Astăzi după-amiază, la editură, unde s-a oferit un cocteil, avînd în vedere apariția romanului „Pe aripile vîntului”...

— Și cum arăta tipul?...

— Destul de morcovit, ca să utilizez o expresie românească nemaipomenit de plastică! — declară Avrămuș-jr.

Interesant! înseamnă că Pompilică avea unele probleme. Mă rog, om trăi și om vedea. Timpul rezolvă multe.

La ultima îmbucătură, îmi amintesc de avertizarea ce ne-o adresase mătușă-mea, și-o întreb, cerîndu-i preci- zări:

— Tanti Ralișo dragă, unde-i mîncarea aia „americănească”?...

— Păi, n-ai ras-o de pe farfurie, de nici nu mai e nevoie s-o spăl? Mămăliga se prepară din mălai, mălaiul se macină din porumb, iar porumbul l-a adus nea Cristofor din America!...

Ca să vezi și să nu crezi! Și eu, care-mi imaginasem că mămăliguța reprezintă doar introducerea în cine știe ce fantastică mîncărică americănească...

Pe la două, din noapte, l-am conclud pe Tatapetre Avrămuș pînă la colțul Căii Moșilor cu bulevardul. La despărțire, mi-a făgăduit c-o să mă viziteze din nou, chiar a doua zi, ca să-mi aducă „rye”-ul. Era bucuros că dăduse de urmele mele, deoarece i-ar fi părut rău să n-aibă ce-i scrie lui taică-său, care abia îi aștepta scrisorile. Și nu trecuse nici o săptămîină împlinită, de cînd se prezentase la post.

Tanti Ralița, care trăsesse tare din „old țuiski”-ul meu, l-a asigurat că va fi și dînsa la reîntîlnirea de-a doua zi, să-i demonstreze ce-nseamnă adevărata artă culinară românească. Prilej cu care îi va găti un talmeș-balmeș oltenesc, de să-ți bați copiii, nu altceva.

Bilețel, căruia Avrămuș îi plăcuse la culme, mai ales de cînd îi declarase că Little Bilet sună mai plăcut, dacă-l pronunți litl baillet, făgăduise și el să fie la bairamul de mîine.

Eram „în clar”! Urma să-mi încep romanul de poi-mîine. Așa-i viața de artist. Mereu în permanentă fluctuație. Afectivă, bineînțeleș.

65. După douăzeci de ani! (la figurat)

Romanul „Tatapetre” în două volume mi-a apărut la sfîrșitul lui '83. Editat de „Prometeu”. Și lansat la librăria de pe bulevard. Prezentat de noul director al editurii, de astă dată un scriitor autentic, născut iar nu făcut. Pompilică, din motive de indisponibilitate, și care între timp fusese promovat director artistic la „ARIA”, n-a putut participa. Tocmai avea o audiție, cu nu știu ce taraf din Bătrîneni, pentru a-i elibera cuvenita autorizație de plecare în turneu. Prin țară. Tanti Ralița și Bilețel, alături de bulgăroaica de nevastă-mea, se proțăpiseră

lîngă mine, pentru a mă apăra de asaltul solicitanților de autografe.

A fost o seară ca-n basme!

Mai ales cînd, după lansare, ne duseserăm cu toții la „Casa Scriitorilor”, să sărbătorim evenimentul. Unde, împreună cu prieteni de tot felul, frați de meserie, confrăți și chiar contrafrați, ciocnisem un pahar de vin și gustasem din preparatele lui Șecspira.

La încheierea spectacolului, căci spectacol fusese într-adevăr, deoarece Bilețel recitase un poem închinat indimenticabilului meu bunic, iar tanti Ralița dansase în curte cu Șecspira un vals-boston, ca pe vremuri, am pornit-o cu toții spre casă. Pe jos. Nu mă încumetam să urc la volanul „Bombiței” băut, dar nici nu-mi mai găseam cheile. Ori erau în mașină, ori le pierdusem. De fapt, asta nu mai avea nici o importanță.

Eram fericiți. Spusesem tot adevărul despre Tatapetre!

În piața Palatului, cînd dam s-o cotim spre C. A. Rosetti, l-am zărit pe bătrîn. Venea spre noi, din direcția restaurantului „Cina”. Cu eterna lui servietă în mîna dreaptă, probabil burdușită cu țiri și salam uscat. Pășea țeapăn și alegru, privindu-mă drăgăstos. Numbătrînise deloc, de cînd nu-l mai văzusem. Era același țăran moțogan, zdravăn și ciolănos, rumen în obraji și zîmbăreț.

— Tatăpetre, ce mai faci? — l-am strigat înnebunit de bucurie.

— Nu mai pot de bine! — mi-a răspuns bunicu-meu.

Deodată, pîclele nopții l-au învăluit de pretutindeni. Asfaltul aburea trîmbe de cețuri

amăgitoare. Iar Tatapetre călca printre ele, de parcă ar fi plutit.

— Cum e pe-acolo? — m-am interesat curios, știind că nu se-avusese niciodată prea bine cu lumea despre care tot pomenea popa Puturică, de la Sfîntu-Nicolae, biserica noastră din deal.

În timp ce bătrînul se pierdea către ceruri, levitînd deasupra vaporilor răscoliți de ciudate vîrtejuri, am mai apucat să-l aud:

— Nasol, măi zgîmboi!... Mi-s sătul de-atîta lapte și miere. Că m-au trimis în raiul mă-tii mare, unde-i și Caterina mea. De-aia mai dau cîte-o fugă pe-aici, să-mi cumpăr și eu niscaiva trăscau de Mățău și-un sfert de țîri uscați... Ascultă la mine, c-acu' mă grăbesc, caută mai departe gromovnicu'! Că se merită...

În secunda următoare, tot pășind spre bunicu-meu, m-am pomenit lovit puternic în frunte. Luasem, de fapt, felinarul în brațe. Cel de la colțul străzii. Am icnit înfundat. Și nu l-am mai zărit pe Tatapetre.

Din spate, am auzit glasul mătușă-mii, întrebîndu-mă:

— Ce-i cu tine, Al, băiețelule, te-ai căpiat, de vorbești de unul singur?... Ce spuneai de gromovnic, că n-am deslușit prea bine?...

Revenindu-mi, m-am reintegrat grupului, și le-am mărturisit alor mei:

— Mă gîndeam la gromovnicul bătrînului, ăla, al trei-lea, despre care ne-a lăsat vorbă că pornește să-l scrie! Unde-o fi, ai?... Cred c-am să declanșez o nouă anchetă!... De mîne chiar...

Nevastă-mea chicotește, rîzînd înfundat,
Bilețel privește la mine bizar, numai tanti
Ralița mă ia în serios, deoarece o aud
exclamînd:

— Nu-i uman ce se-ntîmplă, fraților!... Iarăși
o luăm de la-nceput?

Cuprins

I. ENIGMATICUL BAZIL AVARU

1. „Cine bate, noaptea, la fereastra mea?”
2. Obsesia
3. Să trecem la obiect!
4. Bomba (cu explozie întârziată)
5. Și-acuma, să-mi spui tot ce știi!...
6. Preparative și... preparate (culinare)
7. „Rallye” în trombă (București-Sinaia) fără șanse de retur!
8. Cina cea de tăinuială...

II. ÎNMORMÎNTARE DE LUX—CONFORT UNU, SPORIT

9. Manevre de recunoaștere
10. „Veșnica pomenire” — contra cronometru
11. Cortegiu funebru, la pas, și pe jos
12. O masă de pomină
13. „Rallye” invers, Sinaia — București, aproximativ triumfal

III. VIZITE PROTOCOLARE, CU BĂTAIE (ÎN PLUS ȘI ÎN MINUS)

- 14. Haltă de ajustare
- 15. Identificări senzaționale, incredibile!
- 16. Noi identificări, și mai senzaționale!
- 17. Matrimonii lucrative, cu repetiție
- 18. Șantaj... contra șantaj
- 19. Mai tare ca-n filme!...
- 20. Consultări de rigoare, absolut necesare
- 21. Unul pleacă, altul rămîne... în pom!

IV. PRIMA FILIERĂ — „M. P. CONNECTION”

- 22. Recapitulări utile, pentru marele demaraj
- 23. M. P. — redivivus!
- 24. Micușor — Love Story perpetuum
- 25. „Love Story II”, cu domnișoara Tonș
- 26. Informații despre situații la zi
- 27. Ședință operativă (cu mine însumi, că tot mi-s cât doi)

V. FILIERA SECUNDĂ — „J. H. CONNECTION”

- 28. Om cunoscut într-un oraș necunoscut
- 29. Contactarea strigoiului
- 30. Scurtcircuit (de joasă tensiune)

VI. A TREIA FILIERĂ — „M. C. CONNECTION”

- 31. Demaraj dificil
- 32. Mic epilog, total neașteptat

VII. A PATRA FILIERĂ — „B. H. CONNECTION”

- 33. Bairam extravilan, cu bulibași, bucluc și baclavale
- 34. Mărturisiri incomplete, totuși edificatoare

VIII. FILIERA 5 — „CI. CONNECTION”

- 35. Breakfast blitz, investigații blitz, concluzii blitz...

IX. O NUNTĂ CA-N BASME, ÎNSĂ DE GROAZA

- 36. Insomnii detectivistice**
37. Pregătește-te, Petre, de nuntă!...

- 38. Alcooluri casnice (dar și urmările lor)**
39. Plecarea la Pârlivaca din Vale
40. Marea „Panaramă” — două orchestre două, tombolă și dans, bufet la discreție, serviciu ireproșabil
41. De ce, și pentru ce? Asta-i întrebarea...

X. ALTĂ FILIERĂ — „L. C. CONNECTION”

- 42. Extraterestrul din Voluntari**
43. Per aspera ad astra, sau „să aspirăm la aflarea adevărului”!
44. Epilog de capitol

XI. ÎNCĂ O FILIERĂ — „T. M. CONNECTION”

- 45. Catacombele și misterele Bucureștilor, sau „Omul cu-o mie de fețe”**
46. Good bye, mister Chips!
47. Reîntoarcerea detectivului la uneltele sale
48. Biografii romanțate — dar să nu le-ascuți noaptea!

XII. ULTIMA FILIERĂ — „SILE CONNECTION”

- 49. Un coșmar, două coșmaruri: de zi și de noapte**
50. Inexplicabila dispariție a mătușă-mii Malica, pentru moment!

XIII. BRIEFING IN COUNT DOWN — ADICĂ ȘEDINȚĂ SCURTĂ, DE-A-NDĂRATELEA

- 51. Dacă este, este, dacă nu este, nu este! Concluzia: asta este!...**

XIV. ÎN CEASUL AL DOISPREZECELEA, TRECUTE FIX!

- 52. Misiune nocturnă**
- 53. Misiune diurnă — express**
- 54. Prestări de servicii**
- 55. Misterul pendulei**
- 56. În sfârșit — „Gromovnicul”**

XV. ADEVĂRUL TOTAL

- 57. Dezastrul**
- 58. Mesajul de dincolo de mormânt**
- 59. Ce ne facem, fraților?**

XVI. SPRINT ÎN FORCING, SPRE „FINISH”!

- 60. Fenomenul dezamorsării**
- 61. Șoferii iadului erau niște dulci copii**
- 62. Vizită de condoleanțe**
- 63. „Mai greu îmi pare drumul, acum, la-ntors acasă!”**

XVII. EPILOG!

- 64. Cine bate, noaptea, la fereastra mea? Exact ca-n primele pagini...**
- 65. După douăzeci de ani! (la figurat)**

Cuprins

Lector: NEAGU ALFRED
Tehnoredactor: CORNEL CRISTESCU

Bun de tipar 20. VII 1983. Apărut 1983
Comanda nr. 2432. Coli de tipar 12,5

**Tiparul executat sub comanda nr. 30 815
La Combinatul Poligrafic Casa Scînteii,
Bucureşti — Piaţa Scînteii Nr.1, Bucureşti
Republica Socialistă România**

colecția aventura

Vlad Mușatescu

Dacă genul buf din **DE-A BABA OARBA, DE-A V-AȚI ASCUNSELEA** etc., etc. l-a consacrat ca pe unul din clovnii de geniu din arena literaturii de divertisment, prin **CONTRATIMP**, Vlad Mușatescu încearcă să treacă de Saga burlescă à la Conan Doi spre Altceva. Numai că «perioada albastră» a lui Măiestrică nu se lasă trădată cu totul. Investigînd orizonturi mai dramatice, în care istoria și-a presărat bombele cu explozie întirziată, Boababul din Tîncăbești nu se desparte de amuletele și ficsurile sale — Bombița, Tanti Ralița, bulgăroaica de nevastă-sa — în așa fel încît, cu toată orchestrația sinistră de tobe și timpane, noua sa expediție nu desminte cituși de puțin imaginea eroi-comică a unui Till Buh balcanic, mimînd, dar nu executînd, Marele salt la trapez...

MIRCEA SĂNTIMBREANU

Lei 8,75